

Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna (prop. 2005/06:1)

Sammanfattning

Finansutskottet behandlar i detta betänkande – det s.k. rambetänkandet – regeringens finansplan, förslagen över statens inkomster och utgifter 2006, förslag till hur utgifterna ska fördelas på utgiftsområden samt förslag till utgiftstak för 2007.

När riksdagen behandlat detta betänkande och fattat beslut om ramar för budgetens 27 utgiftsområden är utgiftsramarna styrande för riksdagens fortsatta behandling av anslagen.

Konjunkturen och den ekonomiska politiken

Finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken. Den dämpning i den internationella konjunkturen som märktes i början av 2005 tycks ha varit temporär och förutsättningarna är nu goda för en hög tillväxt i världsekonomin under de närmaste åren. Ny information visar att återhämtningen fortsatt under hösten. Industrikonjunkturen har förbättrats i såväl Förenta staterna som i Europa.

Utskottet tvingas däremot på nytt konstatera att sysselsättningen utvecklats svagt och att arbetslösheten fortfarande är alltför hög.

Detta är enligt utskottet en oacceptabel situation, även om det under den senaste tiden börjat se lite ljusare ut på den svenska arbetsmarknaden.

I budgetpropositionen föreslås ett omfattande sysselsättningspaket som beräknas ge 55 000 personer möjligheter till arbete, praktik eller utbildning. Paketet är utformat för att få effekt på såväl kort som lång sikt och syftar till att öka efterfrågan på och utbudet av arbetskraft samt förbättra matchningen på arbetsmarknaden.

Fler jobb i näringslivet skapas genom bl.a. att arbetsgivaravgiften sänks temporärt för s.k. soloföretagare som anställer en ny medarbetare, att 900 miljoner kronor satsas under perioden 2006–2010 för att stimulera forskning och utveckling i små och medelstora företag samt genom att strategiska utvecklingsprogram tas fram för sex svenska nyckelbranscher – skog och trä, metallurgi, fordon, läkemedel, bioteknik samt IT/telekommunikation.

tion. Dessutom görs särskilda satsningar på flyg- och rymdteknik. Nutek får extra medel för att stödja industriella utvecklingscenter (IUC) och reformeringen av skattereglerna för fåmansbolag fullföljs. Vidare görs en extra satsning på kvinnligt företagande inom ramen för regionala resurscentra (RRC) och de arbetsmarknadspolitiska programmen utökas med 13 000 platser. Satsningen på miljöteknik utökas. Koldioxidskatten avskaffas för industriföretag som handlar med utsläppsrätter samt för den högeffektiva kraftvärmens. Skatten sänks för övriga anläggningar i energisektorn inom handelssystemet. Dessutom ses bl.a. företagarnas villkor och sociala förmåner över, och särskilda exportfrämjande insatser genomförs för de mindre företagen.

Kvaliteten i den offentliga verksamheten höjs genom att 20 000 s.k. plusjobb inrättas, utbildningsvikariat införs och de generella statsbidragen till kommuner och landsting höjs ytterligare. För att minska arbetslösheten bland högskoleutbildade skapas 4 000 praktikplatser för akademiker. Resurser satsas för att underlätta generationsväxlingen vid statliga myndigheter samt utöka antalet anställda vid olika statliga verk. Samtidigt utökas den högre praktiska förvaltningsutbildningen för invandrare med högskoleutbildning.

För att bekämpa ungdomsarbetslösheten inrättas 3 000 lärlingsplatser samtidigt som det allmänna anställningsstödet för arbetslösa ungdomar förlängs. En nationell koordinator tillsätts, som tillsammans med arbetsmarknadens parter ska kartlägga metoder som påskyndar ungas etablering på arbetsmarknaden.

Vid sidan av dessa åtgärder byggs högskolan ut ytterligare med sammanlagt 17 500 platser t.o.m. 2007, och kvaliteten i högskoleutbildningen höjs ytterligare. Antalet platser i den kvalificerade yrkesutbildningen utökas tillfälligt med 1 000 platser både hösten 2005 och våren 2006 samtidigt som forskningsanslagen utökas ytterligare ovanpå tidigare höjningar. Möjligheterna för äldre att studera förbättras, och en särskild arbetsmarknadsutbildning för utbildning i bristyrken inrättas.

Nya åtgärder vidtas för att minska ohälsan. Bland annat avsätts 1 miljard kronor per år mellan 2007 och 2009 för att minska sjukfrånvaron ute i länen. Sjukskrivningsprocessen förbättras och möjligheterna att kombinera deltidssjukskrivning med studier utökas. Personer som fått sjuk- eller aktivitetsersättning i minst ett år ska bl.a. få rätt att ha sin ersättning vilande under en tvåårig studieperiod. Ett antal åtgärder vidtas för att öka möjligheterna till jobb för arbetshandikappade och dessutom höjs taket i lönebidraget för att ytterligare öka jobbmöjligheterna för arbetshandikappade. Taket i sjukförsäkringen höjs till 33 100 kr i månaden den 1 juli 2006 i syfte att förbättra den ekonomiska tryggheten för sjukskrivna.

Satsningarna på barn och barnfamiljer uppgår sammantaget till 1 miljard kronor 2006. I detta innefattas bl.a. höjda barnbidrag och höjt tak i föräldraförsäkringen samt ökat bostadsbidrag till barnfamiljer.

Hållbar utveckling är ett övergripande mål för regeringens politik. Utskottet ställer sig bakom ökade satsningar på miljömålsarbetet samt en fortsatt grön skatteväxling om sammanlagt 3,6 miljarder kronor för 2006.

Budgetpolitiken

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till fördelning av utgifterna på utgiftsområden med hänsyn tagen till de förslag som lämnas i tre gemensamma motioner från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Motionsförslagen innebär att statsbudgetens utgifter ökar med 1,3 miljarder kronor 2006 och att budgetsaldot, när även förslaget om sänkt arbetsgivaravgift beaktas, försvagas med 2,4 miljarder kronor 2006. Utskottet förutsätter att de ökade utgifterna ryms inom redan beslutade utgiftstak för staten. Utskottet avvisar de budgetalternativ som föreslagits av Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Utskottet delar regeringens bedömning att målet för den offentliga sektorns finansiella sparande 2006 bör vara ett överskott på minst 0,5 % av BNP. Under perioden 2000–2008 beräknas det genomsnittliga överskottet i den offentliga sektorn uppgå till 1,4 % av BNP. Det övergripande målet om ett överskott på i genomsnitt 2 % av BNP under en konjunktursykel ligger fast.

Utgiftstaket för staten för 2006 är tidigare fastställt till 907 miljarder kronor. Regeringen föreslår nu ett utgiftstak för 2007 på 949 miljarder kronor och redovisar en bedömning av utgiftstaket för 2008 på 982 miljarder kronor. Ett formellt förslag till utgiftstak för 2008 kommer att lämnas nästa höst, i budgetpropositionen för 2007.

Regeringen bedömer att utgiftstaken för 2006 riskerar att överskridas om inga åtgärder vidtas. För att undvika ett överskridande kommer regeringen att vidta olika slags utgiftsbegränsande åtgärder. Utgiftstaken ska klaras. Utskottet tillstyrker regeringens förslag att utgiftstaket för 2007 fastställs till 949 miljarder kronor.

Skattepolitiken

Regeringen föreslår att kompensationen för egenavgifterna som infördes under 1990-talets budgetsanering fullföljs. Det sista steget i kompensationen innebär att skatterna sänks med nära 7 miljarder kronor. Grundavdraget höjs för låg- och medelinkomsttagare, den allmänna pensionsavgiften kompenseras till 100 % och årets uppräknings av skiktgränserna begränsas. Den allmänna löneavgiften sänks med 0,18 procentenheter, och en sänkning av löneavgifterna för ensamföretag som anställer aviseras. Reformeringen av fåmansföretagarnas beskattning fortsätter. Bilavdraget höjs från 17 till 18 kr per mil, och miljöbilar som drivs med gas får lägre förmånsvärde. Begränsningsregeln för fastighetsskatt förstärks.

En grön skatteväxling om 3,6 miljarder kronor genomförs och innebär höjningar av fordonsskatten, kärnkraftsskatten, naturgrusskatten, avfallsskatten och skatten på el samt nya skatter på flygresor och avfall som förbränns. Skattehöjningarna motsvaras av lika stora sänkningar av skatterna på arbete. Anläggningar som handlar med utsläppsrätter kommer att få sänkt eller slopad koldioxidskatt, kalk- och cementindustrins undantag förlängs, vattenkraftverkens fastighetsskatt höjs, avtrappningen av vindkraftens bonus fortsätter, skatten på tobak höjs, reklamskatten sänks och en skatt på alkoholäsk aviseras.

De stormdrabbade områdena i södra Sverige kommer att få skattelättnader. Investeringsstöd föreslås för konverteringen av bostäder från direktverkande el och oljeuppvärmning. Medel avsätts för ett särskilt stöd för forskning och utveckling inom företagssektorn fr.o.m. 2007.

I betänkandet finns 16 reservationer och 2 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	10
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 3.....	22
Redogörelse för ärendet.....	34
Bakgrund.....	34
Ärendet och dess beredning.....	34
Utskottets överväganden.....	38
1 Den ekonomiska utvecklingen.....	38
1.1 Utvecklingen internationellt.....	38
1.2 Utvecklingen i Sverige.....	44
2 Riktlinjer för den ekonomiska politiken.....	55
Budgetpropositionen.....	55
Gemensamma riktlinjer från oppositionspartierna.....	60
Moderata samlingspartiets motion.....	61
Folkpartiet liberalernas motion.....	63
Kristdemokraternas motion.....	66
Centerpartiets motion.....	68
Finansutskottets ställningstagande till den ekonomiska politiken.....	70
3 Mål för de offentliga finanserna.....	92
4 Riktlinjer för budgetpolitiken.....	96
4.1 Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken.....	96
Utgångspunkter för utskottets prövning.....	96
Budgetpropositionen.....	97
Motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.....	100
Gemensamma förslag från oppositionspartierna.....	101
Moderata samlingspartiets budgetalternativ.....	104
Folkpartiet liberalernas budgetalternativ.....	108
Kristdemokraternas budgetalternativ.....	112
Centerpartiets budgetalternativ.....	115
Finansutskottets bedömning av budgetalternativen.....	118
4.2 Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn.....	129
5 Statens utgifter och inkomster 2006.....	133
5.1 Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde.....	133
5.2 Statens övriga utgifter.....	138
5.3 Statsbudgetens skatteinkomster.....	142
Budgetpropositionen.....	144
Motionerna.....	145
Utskottets ställningstagande.....	151
Beskattningen av förvärvsinkomster.....	151
Socialavgifter och allmän löneavgift.....	151
Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.	152
Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar.....	153
Hushållstjänster m.m.	153
Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet.....	153
Begränsningsregeln för fastighetsskatt m.m.	153

Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk.....	154
3:12-beskattningen.....	154
Skattereduktion för stormfälld skog.....	155
Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar.....	155
Höjd effektskatt på kärnkraft.....	155
Höjd naturgrusskatt.....	156
Höjd avfallsskatt.....	156
Skatt på flygresor.....	156
Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning, m.m.	157
Höjd energiskatt på el.....	157
Beskattnings av avfall som förbränns.....	158
Koldioxidskatten i den handlande sektorn.....	158
Energiskatteavdraget för vindkraft.....	160
Miljöinriktad fordonsskatteomläggning för tunga fordon.....	161
Miljöinriktad fordonsskatteomläggning för lätta fordon m.m.	161
Skattelättnader för dieslbilar med låga partikelutsläpp.....	161
Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.	162
Alternativa drivmedel i framtiden.....	162
Alkoholbeskattningen.....	163
Tobaksbeskattningen.....	163
Sänkt reklamskatt.....	164
Trängselskatt, handelsgödsel och bekämpningsmedel samt vissa mervärdesskattefrågor.....	164
Stöd för konvertering från direktverkande elvärme.....	165
Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus.....	166
Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn.....	166
Kreditering på skattekonto.....	167
5.4. Statsbudgetens övriga inkomster.....	167
5.5. Statsbudgetens totala inkomster.....	168
5.6 Ändrad förmånsrättsordning.....	170
5.7 Statsbudgetens utgifter och inkomster i sammandrag.....	173
5.8 Lagförslagen på skatteområdet.....	174
6 Fördelning av utgifter 2007 och 2008.....	176
7 Bemyndiganden och övriga ekonomiska förpliktelser.....	179
7.1 Bemyndigande om upplåning.....	180
7.2 Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål.....	181
7.3 Myndigheternas räntekontokrediter.....	182
7.4 Sjunde AP-fondsstyrelsens lån och räntekontokredit i Riksgäldskontoret.....	183
7.5 Bemyndigande för ramanslag.....	184
7.6 Beställningsbemyndiganden.....	185
8 Övriga frågor.....	186
8.1 Nya principer för redovisning av skatter.....	186
8.2 Utveckling av den ekonomiska styrningen i staten.....	188
8.3 En statsbudget baserad på bokföringsmässiga grunder.....	190
8.4 Finansiering av större investeringar.....	192
8.5 Budgetlagens tillämpning.....	193
8.6 Översyn av utgiftstaket.....	196

8.7 Vårpropositionens innehåll.....	197
8.8 Katastroffond i statsbudgeten.....	198
8.9 Politikområden inom utgiftsområde 23.....	199
8.10 Effekter av besparingar.....	200
8.11 Bilaga i budgetpropositionen om äldre kvinnors ekonomiska situation.....	202
8.12 Ekonomiskt råd.....	203
Reservationer.....	204
1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken (avsnitten 1 och 2), punkt 1 (m, fp, kd, c).....	204
2. Mål för de offentliga finanserna (avsnitt 3), punkt 2 (m, fp, kd, c).....	241
3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (m).....	243
4. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (fp).....	255
5. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (kd).....	266
6. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (c).....	278
7. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (m).....	288
8. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (fp).....	289
9. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (kd).....	290
10. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (c).....	290
11. Utveckling av den ekonomiska styrningen i staten (avsnitt 8.2), punkt 12 (c).....	291
12. En statsbudget baserad på bokföringsmässiga grunder (avsnitt 8.3), punkt 13 (m, fp, kd, c).....	292
13. Budgetlagens tillämpning (avsnitt 8.5), punkt 15 (m, fp, kd, c).....	293
14. Översyn av utgiftstaket (avsnitt 8.6), punkt 16 (kd, c).....	294
15. Vårpropositionens innehåll (avsnitt 8.7), punkt 17 (m, fp, kd, c).....	295
16. Politikområden inom utgiftsområde 23 (avsnitt 8.9), punkt 19 (kd).....	296
Särskilda yttranden.....	297
1. Finansiering av större investeringar (avsnitt 8.4), punkt 14 (fp, kd, c).....	297
2. Översyn av utgiftstaket (avsnitt 8.6), punkt 16 (v).....	297
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	299
Propositionen.....	299
Motion väckt med anledning av skr. 2004/05:102.....	301
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005.....	301
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	319
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag.....	347

Tabeller

Tabell 1.1 Regeringens prognoser över tillväxten i världsekonomin.....	39
Tabell 1.2 Regeringens prognoser över försörjningsbalansen.....	45
Tabell 1.3 Förutsättningarna i regeringens prognos.....	46
Tabell 1.4 Nyckeltalen i regeringens prognos.....	47
Tabell 4.1 Utgiftstak och takbegränsade utgifter.....	98
Tabell 4.2 Nu föreslagna eller aviserade utgifts- och inkomstförändringar.....	99
Tabell 4.3 Effekter av motionsförslagen (s, v, mp) på budgetsaldo och statsskuld.....	101
Tabell 4.4 Effekter av motionsförslagen (s, v, mp) på den offentliga sektorns finansiella sparande.....	101
Tabell 4.5 Finansiellt sparande i den offentliga sektorn (m).....	106
Tabell 4.6 Utgiftstak för staten (m).....	106
Tabell 4.7 Utgiftstak för den offentliga sektorn (m).....	107
Tabell 4.8 Statsbudgetens inkomster (m).....	107
Tabell 4.9 Budgetsaldo och statsskuld (m).....	108
Tabell 4.10 Finansiellt sparande i den offentliga sektorn (fp).....	110
Tabell 4.11 Utgiftstak för staten (fp).....	110
Tabell 4.12 Utgiftstak för den offentliga sektorn (fp).....	110
Tabell 4.13 Statsbudgetens inkomster (fp).....	111
Tabell 4.14 Budgetsaldo och statsskuld (fp).....	111
Tabell 4.15 Finansiellt sparande i den offentliga sektorn (kd).....	113
Tabell 4.16 Utgiftstak för staten (kd).....	113
Tabell 4.17 Utgiftstak för den offentliga sektorn (kd).....	114
Tabell 4.18 Statsbudgetens inkomster (kd).....	114
Tabell 4.19 Budgetsaldo och statsskuld (kd).....	115
Tabell 4.20 Finansiellt sparande (c).....	116
Tabell 4.21 Utgiftstak för staten (c).....	117
Tabell 4.22 Utgiftstak för den offentliga sektorn (c).....	117
Tabell 4.23 Statsbudgetens inkomster (c).....	118
Tabell 4.24 Budgetsaldo och statsskuld (c).....	118
Tabell 4.25 Budgetsaldo 2006 med och utan försäljningsinkomster.....	123
Tabell 4.26 Det finansiella sparandets fördelning mellan den offentliga sektorns delar.....	126
Tabell 4.27 Utskottets förslag till statsbudget 2006.....	129
Tabell 4.28 Regeringens utgiftstak för staten och offentlig sektor 2006– 2007.....	131
Tabell 4.29 Oppositionens utgiftstak för staten 2006–2008.....	131
Tabell 4.30 Oppositionens utgiftstak för den offentliga sektorn 2006– 2007.....	131
Tabell 5.1 Regeringens (s, v, mp) samt oppositionspartiernas förslag till utgiftsramar för 2006.....	134
Tabell 5.2 Yttranden med anledning av regeringens och partiernas förslag till ramar för utgiftsområden 2006.....	135
Tabell 5.3 Statsbudgetens inkomster 2006. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag.....	142
Tabell 5.4 Statsbudgetens övriga inkomster. Regeringens och oppositionens förslag.....	167

Tabell 5.5 Statsbudgetens inkomster för 2006. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag.....	169
Tabell 5.6 Statsbudgetens utgifter och inkomster 2006. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag.....	174
Tabell 6.1 Utgiftsramar för 2007. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag.....	177
Tabell 6.2 Utgiftsramar för 2008. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag.....	177
Moderata samlingspartiets förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006.....	255
Folkpartiet liberalernas förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006.....	266
Kristdemokraternas förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006.....	277
Centerpartiets förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006.....	288

Diagram

Diagram 1.1 Oljepriset 1990 till september 2005.....	40
Diagram 1.2 Sysselsättningen 1990 till 2004 ¹	48
Diagram 1.3 Lediga platser och varsel 1990 till september 2005.....	49
Diagram 1.4 Öppen arbetslöshet och andelen personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder 1990 till 2004 ¹	49
Diagram 1.5 Sysselsättningsgraden 1990–2004 ¹	50

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Den ekonomiska politiken

1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken (avsnitten 1 och 2)

Riksdagen godkänner de allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken som regeringen förordar och tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anfört. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 1 och avslår motionerna

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 1,

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 1,

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkandena 1, 3 och 8,

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkandena 1 och 2,

2005/06:Sk496 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 2 och

2005/06:A310 av Margareta Andersson m.fl. (c) yrkande 2.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

Mål för de offentliga finanserna

2. Mål för de offentliga finanserna (avsnitt 3)

Riksdagen fastställer målet för 2006 för det finansiella sparandet i den offentliga sektorn till minst 0,5 % av bruttonationalprodukten. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 7 och avslår motionerna

2004/05:Fi23 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 11,

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 4,

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 6–8,

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 12,

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 5,

2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 1 och

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkande 6.

Reservation 2 (m, fp, kd, c)

Budgetpolitiken

3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8)

a) Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken

Riksdagen godkänner de riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken som utskottet anfört. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 8, båda i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 3 i denna del och 5 samt

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 2, båda i denna del, och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

b) Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten till 949 miljarder kronor för 2007 och godkänner beräkningen av taket för den offentliga sektorns utgifter för 2006 och 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 2 och 6 samt avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

c) Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde 2006

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 i enlighet med vad utskottet föreslår. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 3 i denna del och

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del,

bifaller delvis proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 3 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

d) Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 2006

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 5 och avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

e) Förändring av anslagsbehållningar för 2006

Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 4 och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

f) *Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006*
Riksdagen godkänner beräkningen av myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 9 och avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

g) *Den kassamässiga korrigeringen för 2006*

Riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 10 och avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

h) *Beskattningen av förvärvsinkomster*

Riksdagen godkänner vad utskottet anför om beskattningen av förvärvsinkomster. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 34 och 38, båda i denna del, och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

i) *Socialavgifter och allmän löneavgift*

Riksdagen godkänner regeringens förslag om ändrade socialavgifter och bestämmer den allmänna löneavgiften till 4,4 %. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 41 och 46, båda i denna del, och motion 2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

j) *Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.*

Riksdagen godkänner vad utskottet anför om avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 34 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

k) *Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar*

Riksdagen godkänner vad utskottet anför om reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 34 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

l) *Avdrag för övriga utgifter*

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

- m) *Förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A*
Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- n) *Skattereduktion för hushållstjänster*
Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- o) *Pensionssparande*
Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- p) *Avdrag för gåvor till ideella organisationer*
Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- q) *Skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift*
Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- r) *Beskattningen av lånedatorer*
Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- s) *Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet*
Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 43 i denna del.
- t) *Begränsningsregeln för fastighetsskatt*
Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om begränsningsregeln för fastighetsskatt. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 47 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- u) *Förmögenhetsskatten*
Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- v) *Förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag*
Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.
- w) *Uthyrning av privatbostad*
Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

x) Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 32 och 36, båda i denna del.

y) 3:12-beskattningen

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

z) Riskkapitalavdrag

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

å) Uppskov med beskattningen av kapitalvinst

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ä) Etableringskonto och starta-eget-sparande

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ö) Räntebeläggning av obeskattade reserver

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aa) Schablonintäkter för bostadsrättsföreningar

Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ab) Avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll

Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ac) Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 37 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ad) Punktskatten på bensin och diesel

Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ae) Höjd effektskatt på kärnkraft

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om höjd effektskatt på kärnkraft. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 45 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

af) Höjd naturgrusskatt

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om höjd naturgrusskatt. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 42 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ag) Höjd avfallsskatt

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om höjd avfallsskatt. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 44 i denna del.

ah) Skatt på flygresor

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ai) Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning m.m.

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning, m.m.. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 40 i denna del.

aj) Höjd energiskatt på el

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om höjd energiskatt på el. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 40 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ak) Beskattningsavfall som förbränns

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

al) Koldioxidskatten i den handlande sektorn

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om koldioxidskatten i den handlande sektorn och om en förlängning av kalk- och cementindustrins undantag. Därmed avslår riksdagen de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

am) Energiskatteavdraget för vindkraft

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om energiskatteavdraget för vindkraft. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 40 i denna del och avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

an) Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ao) Alternativa drivmedel i framtiden

Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ap) Alkoholbeskattningen

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aq) Tobaksbeskattningen

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om tobaksbeskattningen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 39 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ar) Sänkt reklamskatt

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om sänkt reklamskatt. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 35 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

as) Trängselskatt

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

at) Handelsgödsel och bekämpningsmedel

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

au) Mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

av) Stöd för konvertering från direktverkande elvärme

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om stöd för konvertering från direktverkande elvärme. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 33 i denna del och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aw) Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus

Riksdagen avslår det motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ax) Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn
Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ay) Kreditering på skattekonto

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

az) Beräkningen av statsbudgetens inkomster

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om beräkningen av statsbudgetens inkomster. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del,

bifaller delvis proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 12 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aa) Ändrad förmånsrättsordning

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Reservation 3 (m)

Reservation 4 (fp)

Reservation 5 (kd)

Reservation 6 (c)

4. Lagförslagen på skatteområdet (avsnitt 5.8)

I enlighet med redovisade ställningstaganden i punkt 3 antar riksdagen dels de i bilaga 2 redovisade förslagen till

1. lag om fastighetsskatt avseende vissa elproduktionsenheter vid 2007–2011 års taxeringar,
2. lag om kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus med den ändring som framgår av bilaga 3,
3. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
4. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
5. lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
6. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
7. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
8. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
9. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi med den ändring som framgår av bilaga 3,
10. lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift med den ändring som framgår av bilaga 3,
11. lag om ändring i lagen (1994:1920) om skatt på naturgas,

12. lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna,
 13. lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 14. lag om ändring i lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,
 15. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
 16. lag om ändring i lagen (2001:906) om skattereduktion för fastighetsskatt,
- dels utskottets i bilaga 3 återgivna förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 32, 34–39 och 42–47, alla i denna del, och bifaller delvis proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 33, 40 och 41, alla i denna del.

5. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6)

Riksdagen godkänner vad utskottet anfört om den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 och 2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 i denna del,

bifaller delvis proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 13 och avslår motionerna

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 9,
 2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 10 och 12,
 2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 7 och
 2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 i denna del.

Reservation 7 (m)

Reservation 8 (fp)

Reservation 9 (kd)

Reservation 10 (c)

Bemyndiganden och övriga ekonomiska förpliktelser

6. Bemyndigande om upplåning (avsnitt 7.1)

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 ta upp lån enligt lagen (1998:1387) om statens upplåning och skuldförvaltning. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 8.

7. Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål (avsnitt 7.2)

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet intill ett belopp av 28 000 000 000 kr. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 14.

8. Myndigheternas räntekontokrediter (avsnitt 7.3)

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om krediter för myndigheters räntekonton i Riksgäldskontoret intill ett belopp av 19 200 000 000 kr. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 15.

9. Sjunde AP-fondsstyrelsens lån och räntekontokredit i Riksgäldskontoret (avsnitt 7.4)

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 för Sjunde AP-fondens verksamhet dels besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten intill ett belopp av 5 000 000 kr, dels besluta om kredit på räntekonto i Riksgäldskontoret intill ett belopp av 200 000 000 kr. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 16.

10. Bemyndigande för ramanslag (avsnitt 7.5)

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006, med de begränsningar som följer av 6 § andra stycket lagen (1996:1059) om statsbudgeten, besluta att ett ramanslag, med undantag för anslag anvisade för förvaltningsändamål, får överskridas om ett riksdagsbeslut om anslag på tilläggsbudget inte hinner inväntas samt om överskridandet ryms inom utgiftstaket för staten. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 17.

Övriga frågor

11. Nya principer för redovisning av skatter (avsnitt 8.1)

Riksdagen godkänner att inkomster av skatter redovisas enligt de nya principer som regeringen föreslår. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 11.

12. Utveckling av den ekonomiska styrningen i staten (avsnitt 8.2)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkande 7.

Reservation 11 (c)

13. En statsbudget baserad på bokföringsmässiga grunder (avsnitt 8.3)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkandena 1 och 3.

Reservation 12 (m, fp, kd, c)

14. Finansiering av större investeringar (avsnitt 8.4)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkande 2.

15. Budgetlagens tillämpning (avsnitt 8.5)

Riksdagen avslår motionerna

2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkandena 2, 3, 5 och 6,

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkandena 4 och 5 samt

2005/06:N453 av Solveig Hellquist m.fl. (fp, m, kd, c, mp) yrkande 6.

Reservation 13 (m, fp, kd, c)

16. Översyn av utgiftstaket (avsnitt 8.6)

Riksdagen avslår motionerna

2005/06:MJ594 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 4 och

2005/06:N475 av Åsa Torstensson m.fl. (c) yrkande 3.

Reservation 14 (kd, c)

17. Vårpropositionens innehåll (avsnitt 8.7)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 4.

Reservation 15 (m, fp, kd, c)

18. Katastroffond i statsbudgeten (avsnitt 8.8)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi210 av Runar Patriksson (fp).

19. Politikområden inom utgiftsområde 23 (avsnitt 8.9)

Riksdagen avslår motion

2005/06:MJ594 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 2.

Reservation 16 (kd)

20. Effekter av besparingar (avsnitt 8.10)

Riksdagen avslår motionerna

2005/06:Fi221 av Gustav Fridolin (mp) och

2005/06:Fi239 av Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (båda s).

21. Bilaga i budgetpropositionen om äldre kvinnors ekonomiska situation (avsnitt 8.11)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi291 av Anne Ludvigsson (s) yrkandena 1 och 2.

22. Ekonomiskt råd (avsnitt 8.12)

Riksdagen avslår motion

2005/06:Fi277 av Johan Linander och Anders Larsson (båda c).

Den ekonomiska politiken

Mål för de offentliga finanserna

Budgetpolitiken

Bemyndiganden och övriga ekonomiska förpliktelser

Övriga frågor

Stockholm den 10 november 2005

På finansutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Mikael Odenberg (m), Carin Lundberg (s), Karin Pilsäter (fp), Sonia Karlsson (s), Kjell Nordström (s), Mats Odell (kd), Lars Bäckström (v), Agneta Ringman (s), Gunnar Axén (m), Bo Bernhardsson (s), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c), Hans Hoff (s), Cecilia Widegren (m), Tommy Ternemar (s) och Mikael Johansson (mp).

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 3

Motion	Motionärer	Yrkanden
3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8)		
<i>a) Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken</i>		
2005/06:Fi240	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	10–12
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	2, 14 och 15
2005/06:Fi242	Göran Hägglund m.fl. (kd)	9–11 och 13
2005/06:Fi243	Maud Olofsson m.fl. (c)	6
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	1
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	1
2005/06:Fi309	Per Landgren m.fl. (kd)	1
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	1
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	1
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	2–6 och 13
<i>b) Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn</i>		
2005/06:Fi240	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	2 och 3
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	3 och 4
2005/06:Fi242	Göran Hägglund m.fl. (kd)	2 och 4
2005/06:Fi243	Maud Olofsson m.fl. (c)	4
<i>c) Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde 2006</i>		
2005/06:Fi240	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	6
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	9
2005/06:Fi242	Göran Hägglund m.fl. (kd)	5
2005/06:Fi243	Maud Olofsson m.fl. (c)	3 i denna del
<i>d) Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 2006</i>		
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	13
<i>e) Förändring av anslagsbehållningar för 2006</i>		
2005/06:Fi240	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	7
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	11
<i>f) Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006</i>		
2005/06:Fi242	Göran Hägglund m.fl. (kd)	6
<i>g) Den kassamässiga korrigeringen för 2006</i>		
2005/06:Fi240	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	8
<i>h) Beskattningen av förvärvsinkomster</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	1, 3 och 21
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	2 och 5
2005/06:Fi309	Per Landgren m.fl. (kd)	2 och 3
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	7 och 12–14
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	20 och 43
<i>i) Socialavgifter och allmän löneavgift</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	2, 25 och 33–37
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	3, 10 och 11
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	10

Motion	Motionärer	Yrkanden
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	3 och 13
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	9, 10, 33 och 34
<i>j) Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	4 och 6
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	3
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	22, 27, 29 och 30
<i>k) Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar</i>		
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	7 och 8
<i>l) Avdrag för övriga utgifter</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	5
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	28
<i>m) Förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	26
<i>n) Skattereduktion för hushållstjänster</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	15
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	4
2005/06:Fi309	Per Landgren m.fl. (kd)	4
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	11
<i>o) Pensionssparande</i>		
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	23
<i>p) Avdrag för gåvor till ideella organisationer</i>		
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	24
<i>q) Skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	23 och 24
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	21
<i>r) Beskattningen av lånedatorer</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	42
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	31
<i>t) Begränsningsregeln för fastighetsskatt</i>		
2005/06:Fi219	Kerstin Lundgren (c)	1 och 2
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	16–19
2005/06:Fi307	Per Landgren m.fl. (kd)	1–4
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	16
2005/06:Fi318	Else-Marie Lindgren m.fl. (kd)	7
2005/06:Sk528	Jörgen Johansson m.fl. (c)	6 och 7
<i>u) Förmögenhetsskatten</i>		
2005/06:Fi219	Kerstin Lundgren (c)	3
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	13
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	2
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	2
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	2, 6 och 12
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	7

Motion	Motionärer	Yrkanden
v)	<i>Förmogenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag</i>	
2005/06:Sk390	Tomas Högström och Jan-Evert Rådström (båda m)	
2005/06:Sk437	Anna Lilliehöök och Anita Sidén (båda m)	
2005/06:Sk451	Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c)	
w)	<i>Uthyrning av privatbostad</i>	
2005/06:Bo335	Rigmor Stenmark m.fl. (c)	11
y)	<i>3:12-beskattningen</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	31
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	6
z)	<i>Risikkapitalavdrag</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	39
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	4 och 5
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	4
2005/06:N480	Göran Hägglund m.fl. (kd)	11
å)	<i>Uppskov med beskattningen av kapitalvinst</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	40
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	5
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	3
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	15
ä)	<i>Etableringskonto och starta-eget-sparande</i>	
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	6
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	5
2005/06:N480	Göran Hägglund m.fl. (kd)	12
ö)	<i>Räntebeläggning av obeskattade reserver</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	32 och 38
2005/06:Fi317	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	8
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	11
aa)	<i>Schablonintäkter för bostadsrättsföreningar</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	20
ab)	<i>Avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll</i>	
2005/06:Bo335	Rigmor Stenmark m.fl. (c)	12
ac)	<i>Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	10
2005/06:Fi275	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	3
ad)	<i>Punktskatten på bensin och diesel</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	9
ae)	<i>Höjd effektskatt på kärnkraft</i>	
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	17
2005/06:N436	Eva Flyborg m.fl. (fp)	7
af)	<i>Höjd naturgrusskatt</i>	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	30
2005/06:Fi260	Jörgen Johansson och Rigmor Stenmark (båda c)	
2005/06:Fi275	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	4

Motion	Motionärer	Yrkanden
<i>ah) Skatt på flygresor</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	41
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	10
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	38
2005/06:T497	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	15
2005/06:N440	Per Bill m.fl. (m)	3
<i>aj) Höjd energiskatt på el</i>		
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	9
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	12
<i>ak) Beskattning av avfall som förbränns</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	51
2005/06:MJ394	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	30
2005/06:MJ522	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	13
2005/06:MJ535	Åsa Domeij och Ulf Holm (båda mp)	1
<i>al) Koldioxidskatten i den handlande sektorn</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	50
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	15
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	39
2005/06:N338	Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -)	4
<i>am) Energiskatteavdraget för vindkraft</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	47
<i>an) Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.</i>		
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	8
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	40
<i>ao) Alternativa drivmedel i framtiden</i>		
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	6
<i>ap) Alkoholbeskattningen</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	28
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	26
2005/06:So700	Agneta Lundberg m.fl. (s, fp, kd, v, c, mp)	3
<i>aq) Tobaksbeskattningen</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	44 och 45
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	32
<i>ar) Sänkt reklamskatt</i>		
2005/06:Fi231	Claes Västerteg (c)	
2005/06:Fi233	Gunnar Axén och Tomas Högström (båda m)	
2005/06:Fi247	Inger René (m)	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	14
2005/06:Fi269	Kerstin Lundgren och Birgitta Carlsson (båda c)	
2005/06:Fi301	Johnny Gylling (kd)	
2005/06:Sk283	Ulf Sjösten (m)	1 och 2
2005/06:Sk301	Christer Winbäck (fp)	
2005/06:Sk335	Jeppe Johnsson (m)	
2005/06:Kr281	Kent Olsson m.fl. (m)	14
<i>as) Trängselskatt</i>		
2005/06:Fi225	Hillevi Engström (m)	1–3

Motion	Motionärer	Yrkanden
2005/06:Fi236	Martin Andreasson m.fl. (fp)	
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	11
2005/06:Fi281	Karin Pilsäter m.fl. (fp)	6
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	16
2005/06:Fi306	Else-Marie Lindgren m.fl. (kd)	5
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	11
2005/06:Sk276	Björn Hamilton (m)	
2005/06:T497	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	22
2005/06:T498	Karin Pilsäter och Mia Franzén (båda fp)	2
2005/06:N302	Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m)	9
2005/06:N438	Mats Odell m.fl. (kd)	12
<i>at) Handelsgödsel och bekämpningsmedel</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	7 och 8
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	9
2005/06:MJ441	Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m)	2 och 3
<i>au) Mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	46
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	14, 15 och 37
<i>av) Stöd för konvertering från direktverkande elvärme</i>		
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	16
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	29 i denna del
2005/06:Fi275	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	2
2005/06:N436	Eva Flyborg m.fl. (fp)	20
<i>aw) Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	29 i denna del
<i>ax) Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn</i>		
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	13
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	35
<i>ay) Kreditering på skattekonto</i>		
2005/06:Fi258	Lennart Hedquist m.fl. (m)	12, 22, 27, 43, 48 och 49
2005/06:Fi293	Maud Olofsson m.fl. (c)	11, 12 och 14
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	25, 36, 41 och 42
2005/06:MJ526	Marie Wahlgren m.fl. (fp)	3
2005/06:Bo338	Ragnwi Marcelind m.fl. (kd)	5
<i>az) Beräkningen av statsbudgetens inkomster</i>		
2005/06:Fi240	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	5
2005/06:Fi241	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	5
2005/06:Fi243	Maud Olofsson m.fl. (c)	7
2005/06:Fi321	Per Landgren m.fl. (kd)	1
<i>åå) Ändrad förmånsrättsordning</i>		
2005/06:Fi296	Jörgen Johansson m.fl. (c)	7
2005/06:Fi308	Maria Larsson m.fl. (kd)	
2005/06:Fi319	Per Landgren m.fl. (kd)	14

Förslag till fördelning av statbudgetens utgifter för 2006 på utgiftsområden

Utskottets förslag till ramar m.m. avviker från regeringens förslag i vad avser utgiftsområdena 8, 9, 16 och 20. Avvikelseorna förklaras närmare i avsnitt 4.

Utgiftsområde	Regeringens förslag	s, v, mp förslag	Utskottets förslag
1 Rikets styrelse	8 244 204		8 244 204
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 808 870		11 808 870
3 Skatt, tull och exekution	9 222 029		9 222 029
4 Rättsväsendet	29 022 913		29 022 913
5 Internationell samverkan	1 358 949		1 358 949
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 433 124		43 433 124
7 Internationellt bistånd	26 058 663		26 058 663
8 Invandrare och flyktingar	6 981 155	+1 260 000	8 241 155
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 614 573	+5 000	41 619 573
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	129 590 962		129 590 962
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 299 000		45 299 000
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460 291		61 460 291
13 Arbetsmarknad	70 229 969		70 229 969
14 Arbetsliv	1 224 138		1 224 138
15 Studiestöd	22 130 455		22 130 455
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113 274	+10 000	47 123 274
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 582 406		9 582 406
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 548 841		9 548 841
19 Regional utveckling	3 332 913		3 332 913
20 Allmän miljö- och naturvård	4 556 166	+40 000	4 596 166
21 Energi	1 721 950		1 721 950
22 Kommunikationer	31 534 968		31 534 968
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 398 229		16 398 229
24 Näringsliv	4 199 220		4 199 220
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 160 910		60 160 910
26 Statsskuldräntor m.m.	43 170 000		43 170 000
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	28 066 000		28 066 000
Minskning av anslagsbehållningar	1 263 687		1 263 687
Kassamässig korrigering	0		0
Summa	768 327 859	+1 315 000	769 642 859

Förslag till beräkning av statbudgetens inkomster för 2006 per inkomsttitel

Utskottets förslag till beräkning av inkomster överensstämmer med regeringens förslag utom vad avser inkomsttiteln 1217 Allmän löneavgift, vilken är ned reviderad med 1,1 miljarder kronor. Avvikelsen förklaras i avsnitt 4.1.

		1000-tal kronor
Skatt på arbete		872 205 154
1100	Direkta skatter på arbete	487 587 359
1110	<i>Inkomstskatter</i>	493 003 542
	1111 Statlig inkomstskatt	40 612 193
	1115 Kommunal inkomstskatt	452 391 349
1120	<i>Allmän pensionsavgift</i>	76 700 492
	1121 Allmän pensionsavgift	76 700 492
1130	<i>Artistskatt</i>	59 016
	1131 Artistskatt	59 016
1140	<i>Skattereduktioner</i>	-82 175 691
	1141 Allmän pensionsavgift	-76 700 492
	1142 Fackföreningsavgift	-2 201 261
	1143 Arbetslöshetskassa	-1 813 441
	1144 Fastighetsskatt	-556 472
	1145 Förmögenhetsskatt	-61 405
	1146 Miljöåtgärder	-50 000
	1147 Reparation och ombyggnad	0
	1148 Glesbygd	-300 000
	1149 Bredband	-15 000
	1151 Sjöinkomst	-77 620
	1152 Stormskador	-400 000
1200	Indirekta skatter på arbete	384 617 795
1210	<i>Arbetsgivaravgifter</i>	353 925 533
	1211 Sjukförsäkringsavgift	94 478 374
	1212 Föräldraförsäkringsavgift	24 100 346
	1213 Arbetsskadeavgift	7 435 798
	1214 Ålderspensionsavgift	111 678 499
	varav AP-fonderna	77 504 163
	varav premiepensionssystemet	21 157 746
	varav staten	13 016 590
	1215 Efterlevandepensionsavgift	18 589 495
	1216 Arbetsmarknadsavgift	42 583 133
	1217 Allmän löneavgift	48 982 286
	1218 Ofördelade avgifter	0
	1219 Nedsatta avgifter	6 077 604

1240	<i>Egenavgifter</i>	9 886 985
1241	Sjukförsäkringsavgift	2 848 468
1242	Föräldraförsäkringsavgift	725 499
1243	Arbetssskadeavgift	224 150
1244	Ålderspensionsavgift, netto	3 388 750
	varav AP-fonderna	2 358 570
	varav premiepensionssystemet	643 863
	varav staten	386 318
1245	Efterlevandepensionsavgift	559 858
1246	Arbetsmarknadsavgift	629 809
1247	Allmän löneavgift	1 510 450
1248	Ofördelade avgifter	0
<hr/>		
1270	<i>Särskild löneskatt</i>	29 007 633
1271	Pensionskostnader, företag	22 002 380
1272	Pensionskostnader, staten	2 372 224
1273	Förvärvsinkomster	3 179 003
1274	Egenföretagare	1 454 027
1275	Övrigt	0
<hr/>		
1280	<i>Nedsättningar</i>	-9 414 508
1281	Sjöfartsstöd	-2 000 000
1282	Arbetsgivaravgifter	-6 077 604
1283	Egenavgifter, generell nedsättning	-1 257 513
1284	Egenavgifter, regional nedsättning	-79 391
<hr/>		
1290	<i>Tjänstegruppliv</i>	1 212 151
1291	Tjänstegruppliv	1 212 151
<hr/>		
1300	Skatt på kapital	142 180 656
<hr/>		
1310	<i>Skatt på kapital, hushåll</i>	13 759 069
1311	Skatt på kapital	30 435 571
1312	Skattereduktion kapital	-16 770 471
1313	Expansionsmedelsskatt	93 969
1314	Skattereduktion riskkapital	0
<hr/>		
1320	<i>Skatt på företagsvinster</i>	72 799 001
1321	Skatt på företagsvinster	72 814 001
1322	Skattereduktioner	-15 000
<hr/>		
1330	<i>Kupongskatt</i>	2 719 220
1331	Kupongskatt	2 719 220
<hr/>		
1340	<i>Avkastningsskatt</i>	11 134 997
1341	Avkastningsskatt hushåll	144 377
1342	Avkastningsskatt företag	10 810 555
1343	Individuellt pensionssparande	180 066
<hr/>		
1350	<i>Fastighetsskatt</i>	28 084 354
1351	Fastighetsskatt hushåll	15 784 953
1352	Fastighetsskatt företag	12 299 400
<hr/>		
1360	<i>Stämpelskatt</i>	7 996 656
1361	Stämpelskatt	7 996 656
<hr/>		

1370	<i>Förmögenhetsskatt</i>	5 669 359
1371	Förmögenhetsskatt hushåll	5 536 083
1372	Förmögenhetsskatt företag	133 276
<hr/>		
1380	<i>Arvs- och gåvoskatt</i>	18 000
1381	Arvsskatt	12 000
1382	Gåvoskatt	6 000
<hr/>		
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	364 106 648
<hr/>		
1410	<i>Mervärdesskatt</i>	257 294 485
1411	Mervärdesskatt	258 294 485
1412	Skattelättnad för vissa byggtjänster	-1 000 000
<hr/>		
1420	<i>Skatt på alkohol och tobak</i>	18 556 999
1421	Skatt på tobak	8 378 164
1422	Skatt på etylalkohol	3 816 162
1423	Skatt på vin	3 574 698
1424	Skatt på mellanklassprodukter	181 016
1425	Skatt på öl	2 605 217
1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	1 742
<hr/>		
1430-1450	Skatt på energi och miljö	70 766 755
1430	<i>Energiskatt</i>	38 392 107
1431	Skatt på elektrisk kraft	18 507 773
1432	Energiskatt bensin	15 193 443
1433	Energiskatt oljeprodukter	4 583 901
1434	Energiskatt övrigt	106 990
1440	<i>Koldioxidskatt</i>	25 702 612
1441	Koldioxidskatt bensin	10 548 613
1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	14 041 257
1443	Koldioxidskatt övrigt	1 112 742
1450	<i>Övriga skatter på energi och miljö</i>	6 672 036
1451	Svavelskatt	92 205
1452	Skatt på råttalolja	23 178
1453	Särskild skatt mot försurning	53 891
1454	Skatt på bekämpningsmedel och gödsel	364 143
1455	Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	3 163 990
1456	Avfallsskatt	1 648 683
1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	64 500
1458	Övriga skatter	1 261 446
<hr/>		
1470	<i>Skatt på vägtrafik</i>	11 412 622
1471	Fordonsskatt	10 058 030
1472	Vägavgifter	823 759
1473	Trängselskatt	530 833
<hr/>		

1480	Övriga skatter	6 075 787
1481	Systembolaget AB:s överskott	90 000
1482	Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	3 400 000
1483	Skatt på spel	29 886
1484	Lotteriskatt	1 278 391
1485	Lotteriavgifter	31 900
1486	Skatt på annonser och reklam	606 910
1487	Koncessionsavgifter på televisionens område	406 000
1488	Lokalradioavgifter	126 000
1489	Avgifter till Granskningsnämnden	6 700
1491	Avgifter för telekommunikation	100 000
1492	Försäljningsskatt på motorfordon	0
1500	Skatt på import	4 686 784
1511	Tullmedel	4 342 971
1512	Jordbrukstullar och sockeravgifter	343 813
1600	Restförda och övriga skatter	-2 577 955
1610	Restförda skatter	-6 644 192
1611	Restförda skatter, hushåll	-2 104 880
1612	Restförda skatter, företag	-4 539 312
1620	Övriga skatter, hushåll	608 792
1621	Omprövningar aktuellt taxeringsår	-100 000
1622	Omprövningar äldre taxeringsår	-700 000
1623	Anstånd	-200 000
1624	Övriga skatter	1 192 188
1625	Skattetillegg	318 894
1626	Förseningsavgifter	97 711
1630	Övriga skatter företag	1 589 645
1631	Omprövningar aktuellt taxeringsår	700 000
1632	Omprövningar äldre taxeringsår	400 000
1633	Anstånd	-1 000 000
1634	Övriga skatter	276 250
1635	Skattetillegg	1 031 106
1636	Förseningsavgifter	182 289
1640	Intäkter som förs till fonder	1 867 800
1641	Insättningsgarantiavgifter	385 000
1642	Avgifter till Kärnavfallsfonden	500 000
1643	Bilskrotningsavgifter	276 000
1644	Batteriavgifter	85 800
1645	Kväveoxidavgifter	621 000
Totala skatteintäkter		1 380 601 286
1650	Avgår EU-skatter	-8 428 772
1651	EU-skatter	-8 428 772
Offentliga sektorns skatteintäkter		1 372 172 514

1660	<i>Avgår skatter till andra sektorer</i>	-630 756 183
1661	Kommunala inkomstskatter	-452 391 349
1662	Avgifter till AP-fonder	-156 563 226
1663	Avgifter till premiepensionssystemet	-21 801 608
Statens skatteintäkter		741 416 331
1700	Tillkommande inkomster	12 675 335
1710	<i>EU-skatter</i>	8 428 772
1711	Momsbaserad EU-avgift	3 741 988
1712	Tullmedel	4 342 971
1713	Jordbrukstullar och sockeravgifter	343 813
1720	<i>Kommunala utjämningsavgifter</i>	1 767 150
1721	Utjämningsavgift för LSS-kostnader	1 767 150
1730	<i>Särskild sjukförsäkringsavgift</i>	2 479 413
1731	Särskild sjukförsäkringsavgift	2 479 413
1800	Avräkningar	-75 762 714
1810	<i>Intäkter som förs till fonder</i>	-1 867 800
1811	Intäkter som förs till fonder	-1 867 800
1820	<i>Kompensation för mervärdesskatt</i>	-55 370 247
1821	Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-20 795 497
1822	Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-34 574 750
1830	<i>Stöd som ges via krediteringar på skattekonto</i>	-18 524 667
1831	Anställningsstöd	-7 643 000
1832	Stöd till utbildningsvikariat	-1 248 000
1833	Stöd till investeringar i källsorteringslokaler	-133 000
1834	Stöd till bredbandsinstallation	-325 000
1835	Stöd till reparation och ombyggnad offentliga lokaler	-666 667
1836	Sysselsättningsstöd till kommuner och landsting	-7 000 000
1837	Stöd till anställning av långtidssjukskrivna	-24 000
1838	Stöd till skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	-785 000
1839	Stöd till utbildning av personal i vård och äldreomsorg	-300 000
1841	Stöd för konvertering från direktverkande el	-300 000
1842	Stöd för konvertering från oljeuppvärmning	-100 000
1900	Periodiseringar	-889 259
1910	<i>Uppbördsförskjutningar</i>	-7 996 586
1911	Uppbördsförskjutningar	-7 996 586
1920	<i>Betalningsförskjutningar</i>	7 312 544
1921	Kommuner och landsting	5 177 894
1922	Ålderspensionssystemet	1 945 225
1923	Företag och hushåll	781 380
1924	Kyrkosamfund	-591 955
1930	<i>Anstånd</i>	-205 217
1931	Anstånd	-205 217
1000	Skatter m.m.	677 439 693

2000	Inkomster av statens verksamhet	30 953 747
3000	Inkomster av försäld egendom	15 000 000
4000	Återbetalning av lån	2 138 894
5000	Kalkylmässiga inkomster	7 074 400
6000	Bidrag m.m. från EU	12 845 094
Summa inkomster		745 451 828

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

I detta betänkande behandlas regeringens och partiernas förslag till fördelning av statsutgifterna på utgiftsområden. Betänkandet, ibland kallat *rambetänkandet*, utgör underlaget för riksdagens beslut om statsbudgeten och utgiftsramar för de olika utgiftsområdena nästa budgetår. I riksdagens *rambeslutsmodell* innebär beslutet om ramarna att en utgiftsram fastställs för varje utgiftsområde som i den fortsatta beredningen av anslagen inte får överskridas. Ett förslag från ett utskott till fördelning av anslagen inom ett utgiftsområde kan inte behandlas av riksdagen förrän riksdagen fattat beslut om ramarna (riksdagsordningen 5 kap. 12 §). De olika fackutskotten som bereder och lägger fram förslag till beslut om anslagen inom respektive utgiftsområde kan göra omprioriteringar mellan anslagen men får inte lägga fram ett förslag som går utöver den fastställda ramen. Inte heller får förslag som överskrider ramen läggas fram reservationsvis. Riksdagen fastställer statsbudgetens sammansättning i stort genom ett särskilt beslut som innefattar

- utgiftsramar för utgiftsområden
- en beräkning av inkomsterna på statsbudgeten (inklusive skatteförslagen).

Detta beslut, det s.k. rambeslutet, ingår som punkt 3 i Utskottets förslag till riksdagsbeslut (se även avsnittet Utformningen av utskottets förslag till rambeslut).

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet

- proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 om förslag till statsbudget, finansplan m.m. punkterna 1–17 och 32–47
- de motioner som väckts med anledning av ärendet under allmänna motionstiden 2005 enligt förteckningen i bilaga 1.

Finansplanens avsnitt 9 Tilläggsbudget 2005 (punkterna 18–31) behandlas i finansutskottets betänkande 2005/06:FiU11.

Utformningen av utskottets förslag till rambeslut

Enligt riksdagsordningen (5 kap. 12 §) ska riksdagen i ett och samma beslut fastställa ramarna för de olika utgiftsområdena och godkänna en beräkning av statsbudgetens inkomster. I beslutet om utgiftsramarna ingår

också att riksdagen ska godkänna ett antal budgetpåverkande poster, såsom beräkningen av myndigheternas förbrukning av anslagsbehållningar och hur anslagskrediterna kommer att utnyttjas under året.

I beslutet om inkomsterna ingår

- att ta ställning till olika förslag till förändringar av gällande skatte- och avgiftsregler och fastställa nästa års regelverk för statsbudgetens inkomster
- att beräkna effekterna av dessa inkomster.

Utifrån dessa effektberäkningar får man fram ett underlag för att bedöma hur stora statsbudgetens inkomster kommer att bli.

Statsbudgeten ska enligt budgetlagen (1996:1059), förutom inkomster och utgifter, även omfatta andra betalningar som påverkar statens lånebehov. För att få fram upplåningsbehovet görs en bedömning av hur nettot av myndigheternas m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret utvecklas under budgetåret och hur stora eventuella kassamässiga korrigeringar bör vara. När riksdagen tagit ställning till dessa beräkningar erhålls budgetsaldot som en restpost som visar statens amorteringar eller upplåningsbehov under året. Beslutsordningen innebär alltså att riksdagen tar ställning till alla dessa poster genom ett beslut.

Mot denna bakgrund är alla förslag som avser utgiftsramar m.m. och beräkningen av statsbudgetens inkomster sammanförda i en enda beslutspunkt, det s.k. rambeslutet, (punkt 3 i detta betänkande) i utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Följande punkter i propositionens förslag till riksdagsbeslut behandlas i detta sammanhang:

- punkt 2 om utgiftstak för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2007
- punkt 3 om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006
- punkt 4 om beräkning av förändringar av anslagsbehållningar för 2006
- punkt 6 om beräkning av taket för den offentliga sektorns utgifter för 2006 och 2007
- punkt 9 om beräkning av förändringarna av myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006
- punkt 10 om beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2006
- punkt 12 om beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2006
- punkterna 32–47 om lagförslag som avser skattefrågor med budgeteffekt 2006.

De beslutspunkter som ingår i rambeslutet behandlas i kapitel 4 Riktlinjer för budgetpolitiken samt kapitel 5 Statens utgifter och inkomster 2006.

I avsnitt 4.1 *Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken* för utskottet en politisk argumentering kring regeringens respektive partimotionernas budgetförslag och förslagens budgetpolitiska effekter.

Därefter i avsnitt 4.2 *Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn* behandlar utskottet den samlade nivån för statsutgifterna som den kommer till uttryck i utgiftstaket.

Utskottet tar därefter ställning till vilka ramar som ska gälla för de olika utgiftsområdena 2006. Det görs i avsnitt 5.1 *Fördelning av statsbudgetens utgifter på utgiftsområden*. I avsnitt 5.2 *Statens övriga utgifter* behandlar utskottet förslag om anslagsbehållningar, myndigheternas in- och utlåning i Riksgäldskontoret, kassamässig korrigerering samt ålderpensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.

I avsnitt 5.3 *Statsbudgetens skatteinkomster* tar utskottet ställning till de olika inkomstförslagen på skattesidan. Vidare i avsnitt 5.4 *Statsbudgetens övriga inkomster* redovisas utskottets ställningstagande till inkomster av statens verksamhet samt inkomster av försåld egendom m.m. I avsnitt 5.5 *Statsbudgetens totala inkomster* framgår utskottets förslag till en samlad beräkning av statsbudgetens inkomster nästa år. I avsnitt 5.6 behandlas några motionsförslag kring *förmånsrättsordningen*, vilka påverkar såväl statsbudgetens utgifter som inkomster. Slutligen i avsnitt 5.7 *Statsbudgetens utgifter och inkomster i sammandrag* presenteras översiktligt regeringens och oppositionspartiernas budgetalternativ för 2006.

De lagförslag som omfattas av rambeslutet (punkt 3) behandlas i en särskild punkt 4, men det sakliga innehållet i lagförslagen har dessförinnan godkänts i punkt 3.

I punkt 3 hänvisas dessutom till två tabellsammanställningar i omedelbar anslutning till utskottets förslag till riksdagsbeslut. I den första sammanställningen redovisas i tabellform utskottets och reservanternas förslag till *dels* fördelning av utgifter på utgiftsområden m.m. 2006 *dels* beräkning av statsbudgetens inkomster 2006 fördelade på inkomstitlar.

I den andra sammanställningen redovisas samtliga motionsyrkanden, uppräknade ämnesområdesvis, som finansutskottet avstyrker i punkt 3.

Regeringens lagförslag

I *bilaga 2* återges de lagförslag i budgetpropositionen som utskottet behandlar i detta betänkande. Regeringens förslag om ändring i 6 a kap. 1 § och 11 kap. 10 § första och andra styckena lagen (1994:1776) om skatt på energi har brutits ut ur ärendet och överlämnats till skatteutskottet för vidare beredning i avvaktan på besked från EG-kommissionen när det gäller slopad och sänkt koldioxidskatt för den handlande sektorn. Dessa ändringar finns därför inte med i bilaga 2. Vidare har utskottet rättat en felskrivning i övergångsbestämmelsen till förslaget om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

I *bilaga 3* finns utskottets förslag till ändringar i regeringens lagförslag och utskottets förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen. I punkt 4 i förslaget till riksdagsbeslut hänvisas till dessa bilagor.

Yttranden från andra utskott

Yttranden över budgetpropositionens förslag jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde har inkommit från

- konstitutionsutskottet (2005/06:KU1y),
- skatteutskottet (2005/06:SkU1y),
- justitieutskottet (prot.utdrag 2005/06:3.2),
- försvarsutskottet (2005/06:FöU1y),
- socialförsäkringsutskottet (2005/06:SfU1y),
- socialutskottet (2005/06:SoU1y),
- kulturutskottet (2005/06:KrU1y),
- trafikutskottet (prot.utdrag 2005/06:3.2),
- miljö- och jordbruksutskottet (2005/06:MJU1y),
- näringsutskottet (prot.utdrag 2005/06:2.3),
- arbetsmarknadsutskottet (2005/06:AU1y) samt
- bostadsutskottet (2005/06:BoU1y).

Yttrandena återfinns i bilagorna 1–12 i del 2 av betänkandet.

Utfrågningar

Utskottet anordnade den 20 oktober 2005 en offentlig utfrågning om *den aktuella penningpolitiken* med riksbankschefen Lars Heikensten. Protokoll från utfrågningen finns i bilaga 13 i del 2 av betänkandet.

Den 14 september informerade finansminister Pär Nuder och biståndsmister Carin Jämtin inför Världsbankens och Internationella Valutafondens (IMF) årsmöte i Washington.

I samband med publiceringen av Konjunkturinstitutets lönebildningsrapport den 25 oktober informerade generaldirektör Ingemar Hansson utskottet om lönebildningen 2005.

Skrivelser

Skrivelser i ärendet har inkommit från Cementa AB och Svenska Kalkförningen.

Utskottets överväganden

1 Den ekonomiska utvecklingen

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning i budgetpropositionen att förutsättningarna är goda för en relativt hög tillväxt i världsekonomin under de närmaste åren, även om tillväxttakten avtar i förhållande till fjolårets toppnivå. Den dämpning i konjunkturen som märktes i början av 2005 tycks ha varit temporär. Under dessa förutsättningar är det enligt utskottets mening rimligt att anta att Sveriges BNP ökar med runt 3 % det närmaste året. Till detta bidrar en relativt snabbt växande inhemsk efterfrågan. Uppgången leder till att sysselsättningen börjar stiga samt att den öppna arbetslösheten sjunker. De åtgärder som föreslås i budgetpropositionen medverkar till denna utveckling. De största osäkerheterna i bedömningen är oljeprisets utveckling samt det stora underskottet i Förenta staternas bytesbalans. Om oljepriset framöver ligger kvar på nuvarande höga nivå riskerar det att avsevärt dämpa den internationella konjunkturen.

1.1 Utvecklingen internationellt

Budgetpropositionen

Fortfarande hög tillväxt i världsekonomin

BNP i världsekonomin steg under förra året med nästan 5 %. Det är den högsta tillväxttakten som noterats sedan slutet av 1970-talet. Tillväxten var stark i flertalet länderområden, utom i euroområdet där den ekonomiska aktiviteten var relativt svag. I t.ex. Asien (exklusive Japan) steg BNP med sammantaget nästan 8 %, varav tillväxttakten i Kina uppgick till nästan 10 %. Drivkraften i uppgången var framför allt en kraftig investeringsefterfrågan.

Konjunkturen dämpades mot slutet av 2004 till följd av bl.a. kraftigt stigande oljepriser och avtagande effekter av den tidigare mycket expansiva ekonomiska politiken i bl.a. Förenta staterna.

Fortsatt låga räntor, höga vinster i näringslivet, en tilltagande hushållsefterfrågan och en fortsatt hög men avtagande tillväxttakt i investeringarna gör dock att den internationella tillväxten förblir hög under de närmaste åren, enligt regeringens bedömning. Som framgår av tabell 1 räknar regeringen i budgetpropositionen med att BNP i världsekonomin sammantaget stiger med drygt 4 % både 2005 och 2006. Historiskt sett är det en relativt

hög tillväxttakt samt dessutom något högre än den bedömning regeringen gjorde i vårpropositionen. Tillväxttakten i världsekonomin har endast överstigit 4 % under fyra av de senaste femton åren. I kalkylerna för 2007 och 2008 bedömer regeringen att tillväxttakten dämpas till 3,8 % respektive år.

Vid sidan av investeringarna är det en förbättrad arbetsmarknad och en tilltagande hushållskonsumtion som ökar aktiviteten i den internationella ekonomin under de närmaste åren. I t.ex. både Förenta staterna och Japan har en stigande sysselsättning och höjda reallöner under det senaste året stimulerat konsumtionen. Den utvecklingen väntas fortsätta med undantag för Förenta staterna där bl.a. fortsatta räntehöjningar och höga oljepriser bedöms dämpa konsumtionstillväxten något.

Tabell 1.1 Regeringens prognoser över tillväxten i världsekonomin

Årlig procentuell förändring					
	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹
BNP					
Världen	4,9	4,1	4,1	3,8	3,8
Euroområdet	2,1	1,3	1,8	2,1	2,3
Norden	2,9	2,5	2,6	2,3	2,1
Förenta staterna	4,2	3,6	3,4	3,3	3,2
Japan	2,6	1,8	1,7	1,5	1,5
Tyskland	1,6	0,9	1,4	1,9	2,2
Frankrike	2,3	1,6	1,9	1,9	2,2
Italien	1,2	-0,2	1,2	1,8	2,0
Storbritannien	3,2	1,9	2,3	2,7	2,7
Danmark	2,4	2,3	2,2	2,0	1,9
Finland	3,6	2,2	2,7	2,0	1,3
Norge	2,9	3,1	2,9	3	3
Sverige	3,6	2,4	3,1	2,8	2,3

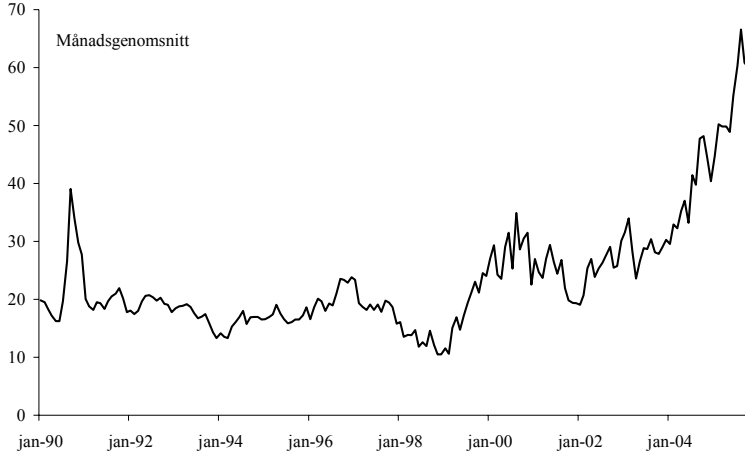
¹ Kalkyl för utvecklingen 2007 och 2008.

Källa: Finansdepartementet.

Osäkerheten om den internationella utvecklingen är stor. Störst är osäkerheten kring oljepriset. Som framgår av diagram 1.1 har priset på olja fortsatt att stiga kraftigt under 2005, främst på grund av en kraftigt ökad efterfrågan på olja men även till följd av störningar i oljeproduktionen av bl.a. orkanerna i Mexikanska golfen. Om oljepriset ligger kvar på nuvarande höga nivå under en längre period är risken stor att den ekonomiska aktiviteten i världsekonomin dämpas relativt kraftigt. Regeringen räknar dock med att oljepriset sjunker till 50 dollar per fat i december 2005 och 45 dollar per fat i slutet av 2006.

En annan osäkerhet är de stora underskotten i Förenta staternas bytesbalans. En snabb korrigerande av underskottet riskerar leda till en kraftigt sjunkande dollarkurs och stigande räntor, med en betydligt svagare internationell tillväxt som resultat.

Diagram 1.1 Oljepriset 1990 till september 2005

Fortsatt stabil tillväxt i Förenta staterna ...

En stark konsumtion och omfattande investeringar i näringslivet bidrog till att Förenta staternas BNP steg med 4,2 % under 2004. Tillväxten har fortsatt att vara hög under första halvåret i år och flertalet indikatorer pekar mot en god tillväxt även framöver.

Höga vinster i företagssektorn och ett stigande kapacitetsutnyttjande gör att investeringarna fortsätter att öka framöver. Ytterligare räntehöjningar från den amerikanska centralbanken Federal Reserves sida bidrar dock till att tillväxttakten i investeringarna dämpas något jämfört med det senaste årets utveckling.

Stigande räntor och höga oljepriser väntas även verka dämpande på hushållskonsumtionen, men ökad sysselsättning och stigande inkomster gör att konsumtionen ändå ökar förhållandevis snabbt, enligt regeringens bedömning. Höstens orkaner väntas endast få begränsade effekter på den ekonomiska aktiviteten.

Regeringen räknar sammantaget med att Förenta staternas BNP stiger med 3,6 % 2005 och 3,4 % 2006. Det är ungefär samma bedömning som regeringen gjorde i vårpropositionen.

De största osäkerheterna i prognosen är det höga oljepriset och underskottet i bytesbalansen. En annan osäkerhet som regeringen pekar ut är fastighetspriserna. Huspriserna har stigit kraftigt i stora delar av Förenta staterna under de senaste åren. En kraftig nedgång i priserna till följd av t.ex. stigande räntor kan dämpa hushållskonsumtionen mer än väntat.

... och fortsatt svagt i euroområdet

BNP i euroområdet steg under 2004 med drygt 2 %, efter en uppgång året innan på endast 0,5 %. Bakom uppgången låg en stigande export, medan den inhemska efterfrågan var svag. Såväl konsumtionen som investeringarna har utvecklats svagare än i OECD-området som helhet.

Konjunkturen i euroområdet försämrades markant under andra halvåret i fjol på grund av den svagare internationella efterfrågan och en starkare euro. Avmattningen fortsatte under årets första halvår. Bland annat har konsumtionen utvecklats svagare än förväntat till följd av det stigande oljepriiset och hushållens låga förtroende för den ekonomiska utvecklingen.

Ett antal faktorer tyder dock på att en försiktig återhämtning påbörjas under årets andra halvår, enligt regeringen. Industrikonjunkturen har förbättrats en del sedan sommaren. Historiskt låga realräntor i kombination med stigande företagsvinster talar för ökade investeringar. Läget på arbetsmarknaden har också ljusnat något under det senaste året, vilket enligt regeringens bedömning kan bidra till en måttlig återhämtning i hushållens konsumtion.

Regeringen räknar dock med en förhållandevis svag och långsam uppgång i euroområdet. Sammantaget väntas BNP stiga med 1,3 % 2005 och 1,8 % 2006. Skillnaden i tillväxt väntas dock i likhet med tidigare år bli relativt stor. I t.ex. Tyskland väntas BNP 2005 och 2006 öka med 0,9 % respektive 1,4 %. I Italien bedöms BNP i år sjunka med 0,2 % för att stiga med 1,2 % 2006.

Regeringen förutser vidare att tillväxttakten i den brittiska ekonomin sjunker från 3,2 % 2004 till 1,9 % respektive 2,3 % under 2005 och 2006. Den inhemska efterfrågan, som mattades av i slutet av förra året och under inledningen av 2005 på grund av stigande räntor och en svagare arbetsmarknad, kommer även framöver att vara motorn i den brittiska ekonomin.

BNP i Danmark och Norge ökar med 2,3 % respektive 3,1 % under 2005 till följd av fortsatt stark inhemsk efterfrågan i de båda länderna. Under 2006 väntas BNP stiga med 2,2 % respektive 2,9 %.

Oväntat starkt i Japan ...

Efter en svag utveckling under större delen av 2004 steg aktiviteten i den Japanska ekonomin oväntat starkt under första halvåret 2005. Uppgången berodde bl.a. på en kraftigt ökad inhemsk efterfrågan till följd av en förbättrad arbetsmarknad och stigande investeringar. Även exporten började stiga starkt efter avmattningen i fjol.

Regeringen räknar med att Japans BNP ökar med 1,8 % 2005 och 1,7 % 2006. Det är betydligt högre än vad regeringen räknade med i vårpropositionen.

Även om det förefaller som om Japan nu sakta håller på att ta sig ur den negativa deflationsspiralen återstår många svåra ekonomiska utmaningar. Till exempel är underskottet i de offentliga finanserna bland de högsta i OECD-området. Detta samtidigt som en åldrande befolkning ställer allt större krav på de offentliga resurserna.

... och fortsatt starkt i resten av Asien

I resten av Asien – Kina, Indonesien, Malaysia, Filippinerna, Sydkorea, Thailand och Singapore – steg BNP sammantaget med nästan 8 % under 2004, vilket är den högsta tillväxten sedan mitten av 1990-talet. Tillväxttakten dämpades dock något under andra halvåret i fjol och under första halvåret i år till följd av bl.a. en svagare internationell efterfrågan på elektroniska och elektronikrelaterade produkter.

Skillnaden mellan länderna är dock stor. I Kina fortsatte BNP att stiga med 9,5 % under första halvåret, och tillväxten var fortsatt hög även i Malaysia och Indonesien. Däremot har tillväxttakten avtagit markant i Sydkorea, Singapore och Thailand.

Nya indikatorer tyder emellertid på att aktiviteten åter börjat stiga under våren och sommaren, och regeringen räknar i budgetpropositionen med att tillväxten i området som helhet uppgår till 7,3 % 2005 och 7,1 % 2006. Det är mer än vad regeringen räknade med i vårpropositionen.

Partimotionerna

Folkpartiet liberalerna anför i *motion Fi241* att konjunkturen i världsekonomin fortsätter att utvecklas gynnsamt. Tillväxttakten väntas ligga kring 4 % per år under 2005 och 2006. Det höga oljepriset, Förenta staternas växande underskott i handelsbalansen och den senaste tidens orkaner är orosmoment som kan störa utvecklingen. Men oljepriset väntas inte rubba den internationella tillväxten mer än marginellt.

I Förenta staterna väntas investeringar fortsätta att öka kraftigt. Till detta kommer förödelsen efter orkanerna att bidra. Tillväxten i hushållskonsumtionen bedöms avta något till följd av bl.a. stigande oljepriser och ett ökat sparande i hushållssektorn.

Även tillväxten i Asien väntas bli fortsatt hög. Ett fortsatt högt och stigande oljepris är enligt motionärerna ett hot mot tillväxten i euroområdet. Det begränsar konsumtionsutrymmet och investeringarna genom bl.a. stigande räntor. Motionärerna räknar dock med att euroområdet växer med 2 % per år under de kommande två åren. Europa har dock, enligt motionärerna, ett stort behov av reformer för att öka tillväxtförutsättningarna.

I *Kristdemokraternas motion Fi242* konstateras att förutsättningarna för en fortsatt hög internationell tillväxt är goda, trots det höga oljepriset. Asien fortsätter att agera draglok tillsammans med Förenta staterna. Till följd av den svaga utvecklingen i bl.a. Tyskland och Italien kommer tillväxten i euroområdet att vara svag även under 2005 och 2006.

Vid sidan av oljepriset och underskotten i USA:s budget och bytesbalanser är fastighetspriserna och den demografiska utvecklingen de främsta hoten mot den internationella konjunkturen. De senaste åren har fastighetsbubblor blåsts upp i ett antal länder, enligt motionärerna. Dessa hotar nu brista, möjligtvis som en följd av stigande internationella räntor. En sådan utveckling kan via spridningseffekter dämpa aktiviteten i världsekonomin.

Centerpartiet anför i *motion Fi243* att de flesta prognoser nu tyder på att tillväxttakten i Förenta staterna och Kina är på väg att mattas av något, bl.a. på grund av minskad produktivitetstillväxt, stigande arbetskraftskostnader i Förenta staterna samt höga oljepriser. Tillväxten internationellt väntas ändå uppgå till omkring 4 % 2005 och 2006 för att sjunka till omkring 3,5 % per år 2007 och 2008. Den största osäkerheten gäller oljepriset. Möjligtvis kommer uppgången i oljepriset och efterfrågan av olja att dämpas i takt med att den ekonomiska aktiviteten i Förenta staterna och Kina avtar något.

Ny information om utvecklingen internationellt

Prognoserna i budgetpropositionen bygger på uppgifter som fanns tillgängliga fram till den 13 september 2005. Den statistik och de indikatorer som publicerats efter det datumet tyder på en viss förbättring i den internationella konjunkturen, trots ett fortsatt högt oljepris.

Starkare dollar

De internationella räntorna har sedan mitten av september stigit med mellan 0,3 och 0,4 procentenheter samtidigt som priset på råolja sjunkit med drygt 2 dollar per fat, till en nivå på runt 60 dollar per fat. En viss nedgång har också noterats på de internationella aktiebörserna, med ungefär 1 % till 2 %. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, har höjt sin styrränta två gånger, med sammanlagt 0,5 procentenheter till en nivå i början av november på 4 %.

Fortsatt hög tillväxt i Förenta staterna

Enligt preliminära uppgifter från det amerikanska handelsdepartementet steg Förenta staternas BNP med 3,8 % i årstakt under tredje kvartalet, efter en uppgång under första och andra kvartalen på 3,1 % respektive 3,3 %. Det var något högre än vad genomsnittet av olika bedömare hade räknat med. Det var framför allt hushållens konsumtion som bidrog till uppgången. Konsumtionen steg mer än förväntat.

Det s.k. inköpschefsindex över industrins utveckling steg kraftigt i september och låg i stort sett kvar på den högre nivån i oktober. Nivån ligger omkring 59, dvs. är en bra bit över 50, vilket är den nivå som betraktas som gränsen mellan avmattning och tillväxt. Inköpschefsindex över tjänstesektorn sjönk dock rejält i september samtidigt som konsumenternas förtro-

ende för den ekonomiska utvecklingen sjunkit. Nedgången i tjänstesektorn och bland konsumenterna beror dock till stor del på effekter av höstens orkaner.

Till följd av orkanerna minskade också sysselsättningen i den amerikanska ekonomin under september. Nedgången var dock betydligt mindre än förväntat. Sysselsättningen sjönk med 35 000 personer mot förväntat 150 000 personer. Samtidigt reviderades sysselsättningssiffrorna för juli och augusti upp relativt kraftigt. Arbetslösheten steg dock till 5,1 % i september.

Inflationstakten steg till 3,6 % i augusti och 4,7 % i september. Rensat för livsmedels- och energipriser låg inflationstakten på 2,1 % i augusti och 2 % i september.

Viss ljusning i euroområdet

EG-kommissionens konjunkturbarometer för EU och euroområdet steg under både september och oktober. Uppgången bekräftas också av att även inköpschefsindex för både industrin och tjänstesektorn gick upp under de båda månaderna. Industrikonjunkturen i Tyskland har förbättrats relativt markant under hösten. Det bekräftas bl.a. av att det s.k. IFO-indexet, vilket är en viktig indikator över den tyska industrins utveckling, steg relativt kraftigt under både september och oktober. Konsumtionen i euroområdet utvecklas fortfarande svagt, även om hushållens förtroende för den ekonomiska utvecklingen stigit något de senaste månaderna, enligt EU-kommissionens barometrar.

Till följd av stigande oljepriser steg inflationstakten i euroområdet under september till 2,6 %, mätt enligt HIKP (Eurostats harmoniserade prisindex). Kärninflationen, dvs. HIKP exklusive priser på livsmedel, energi, alkohol och tobak, låg dock kvar på 1,3 %, samma nivå som i augusti.

1.2 Utvecklingen i Sverige

Budgetpropositionen

Svag inledning av 2005

Efter en relativt kraftig inbromsning både internationellt och i Sverige mot slutet av 2004 och början av 2005, på grund av bl.a. det höga oljepriset och mindre expansiv ekonomisk politik i t.ex. Förenta staterna, började den svenska tillväxten öka på nytt under andra kvartalet 2005.

Sammantaget steg Sveriges BNP under första halvåret 2005 med 1,9 % jämfört med samma period 2004, enligt Statistiska centralbyråns (SCB) första beräkning. Tillväxtsiffran har senare justerats upp till 2,1 % (se avsnittet Ny information om utvecklingen i Sverige). Uppgången under första halvåret förklaras främst av en ökad inhemsk efterfrågan – stigande hushållskonsumtion och kraftigt ökade investeringar. Tillväxttakten i export-

ten dämpades rejält, och utrikeshandeln gav under första halvåret inget bidrag till tillväxten – detta till skillnad från samma period 2004 då exporten stod för merparten av tillväxtbidraget.

Utvecklingen under första halvåret kan jämföras med en tillväxt i EU (15) och euroområdet under samma period på 1,3 % respektive 1,2 %.

Statistik och indikatorer tyder på att den svenska tillväxten förbättrats ytterligare under sommaren och hösten.

Stigande tillväxttakt 2006 och ökad inhemsk efterfrågan

Regeringen räknar i budgetpropositionen med att tillväxten i den svenska ekonomin tilltar under de närmaste åren. BNP väntas stiga med 2,4 % 2005. Utfallet påverkas negativt av den svaga utvecklingen i slutet av 2004 och början av 2005. För 2006 väntas den faktiska tillväxttakten stiga till 3,1 %. Den underliggande tillväxttakten bedöms dock vara något högre, 3,4 %, eftersom 2006 innehåller färre arbetsdagar än 2005. Sammantaget är regeringens prognos i budgetpropositionen för 2005 och 2006 något lägre än den bedömning regeringen gjorde i vårpropositionen.

Tabell 1.2 Regeringens prognoser över försörjningsbalansen

	Mdkr		Årlig procentuell förändring			
	2004	2004	2005	2006	2007 ²	2008 ²
Hushållens konsumtionsutgifter	1224	1,8	2,0	3,0	2,7	2,7
Offentliga konsumtionsutgifter	706	0,3	0,0	1,8	0,9	0,2
Statliga	197	-0,3	-0,5	1,9	0,6	0,0
Kommunala	509	0,5	0,2	1,8	1,0	0,3
Bruttoinvesteringar	407	5,5	7,9	5,0	5,2	4,8
Näringsliv exkl. Bostäder	270	4,7	7,7	4,2	5,6	5,5
Bostäder	64	16,1	14,5	9,7	7,5	6,0
Myndigheter	73	0,3	2,8	3,8	1,0	0,6
Lagerinvesteringar ¹	4	-0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Export	1178	10,5	4,2	6,1	6,2	5,3
Import	974	6,9	4,8	6,7	6,5	6
BNP	2546	3,6	2,4	3,1	2,8	2,3

¹ Bidrag till BNP-tillväxt.

² Kalkyl för utvecklingen 2007 och 2008.

Källa: Finansdepartementet.

Den inhemska efterfrågan övertar rollen som motor i ekonomin. Tillväxtbidraget från utrikeshandeln väntas sjunka till i genomsnitt 0,2 % per år under 2005 och 2006, vilket kan jämföras med ett bidrag under 2004 på 2 %. Bidraget från den inhemska efterfrågan stiger däremot, till 2,3 % 2005 och 2,7 % 2006, på grund av ökad hushållskonsumtion och fortsatt stigande investeringar. Även den offentliga konsumtionen väntas öka under 2006, efter en svag utveckling under både 2004 och 2005.

Sammanfattningsvis innebär regeringens prognos att Sveriges ekonomi växer med i genomsnitt 2,8 % per år under de kommande två åren. Det är mer än 1 procentenhet högre än det förväntade tillväxtgenomsnittet i euroområdet. I den ekonomiska kalkylen för 2007 och 2008 räknar regeringen med en BNP-tillväxt på 2,8 % respektive 2,3 %.

I tabellerna 1.2, 1.3 och 1.4 redovisas förutsättningarna, nyckeltalen och försörjningsbalansen i regeringens prognos. I punkterna nedan sammanfattas några viktiga delar i prognosen.

- Efter minskad sysselsättning under 2003 och 2004 stiger sysselsättningen svagt i år för att öka relativt starkt under både 2006 och 2007. Den öppna arbetslösheten sjunker från i genomsnitt 5,9 % 2005 (siffrorna överensstämmer med den nya definitionen i AKU som infördes fr.o.m. april 2005) till 4,8 % 2006 och 4,4 % 2007. Nedgången i arbetslöshet beror på den förbättrade konjunkturen och en kraftig uppgång i antalet deltagare i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Se vidare avsnittet om arbetsmarknaden.
- Inflationstrycket i den svenska ekonomin stiger endast långsamt framöver trots att aktiviteten i ekonomin ökar och de senaste årens mycket starka produktivitetstillväxt avtar. Den importerade inflationen bedöms bli låg och konsumentpriserna (KPI) väntas stiga med i genomsnitt 0,3 % 2005 och 1,5 % 2006. Den underliggande inflationen (UNDIX) väntas öka med i genomsnitt 0,7 % 2005 och 1,4 % 2006. Den underliggande inflationen bedöms stiga över Riksbankens mål om 2 % under 2007. Regeringen räknar därför med att Riksbanken börjar höja den s.k. reporäntan under senare delen av 2006.

Tabell 1.3 Förutsättningarna i regeringens prognos

Årlig procentuell förändring	2004	2005	2006	2007 ⁵	2008 ⁵
BNP världen	4,9	4,1	4,1	3,8	3,8
Oljepris, dollar/fat ¹	39,0	53,0	47,0	42,0	40,0
TCW-index ^{1,3}	122	127	124	121	121
Riksbankens reporänta ⁴	2,0	1,5	2,5	4,0	4,0
Tysk långränta ^{1,2}	3,65	3,85	4,15	4,25	4,30
Svensk långränta ^{1,2}	3,90	3,75	4,15	4,35	4,35

¹ Årsgenomsnitt.

² Tioårig statsobligation.

³ TCW-index mäter kronans konkurrensvägda värde. Ju högre index, desto svagare krona.

⁴ Nivå vid årets slut.

⁵ Kalkyl för utvecklingen 2007 och 2008.

Källa: Finansdepartementet.

- Låg inflation och stigande sysselsättning gör att regeringen räknar med att hushållens realinkomster stiger med 2,9 % 2005 och 2,5 % 2006. Till ökningen bidrar även de åtgärder som regering och riksdag redan beslutat om samt de förslag som regeringen för fram i budgetpropositionen. Inkomstförstärkningen i kombination med de låga räntorna, den successivt förbättrade arbetsmarknaden samt en stark förmögenhetsställning i hushållssektorn gör att hushållens konsumtion bedöms växa med 2 % 2005 och 3 % 2006. Det är för 2006 något högre än vad regeringen räknade med i vårpropositionen.

- En fortsatt god efterfrågan, högt kapacitetsutnyttjande, låga räntor och en god finansiell situation i företagen bidrar till att investeringarna fortsätter att öka framöver, efter den relativt kraftiga uppgången både 2004 och hittills under 2005. Även investeringarna i bostäder fortsätter att stiga, om än i något lägre takt än under 2004 då bostadsinvesteringarna ökade med 16 %. Sammantaget bedöms investeringarna stiga med 7,9 % 2005 och 5 % 2006. Regeringen räknar också med att investeringarna fortsätter att stiga under 2007 och 2008, med i genomsnitt 5 % per år.

Tabell 1.4 Nyckeltalen i regeringens prognos

Årlig procentuell förändring	2004	2005	2006	20075	20085
KPI, dec–dec	0,3	0,7	2	3,1	2,3
UNDIX, dec–dec	0,7	1,1	1,5	2	2,0
Disponibel inkomst	1,5	2,9	2,5	1,4	1,5
Sparkvot (nivå) ¹	4,5	5,4	4,9	3,7	2,6
Industriproduktion	9,4	3,2	4,6	-	-
Sysselsättning, antal personer	-0,5	0,1	1,3	0,7	0,2
Öppen arbetslöshet ²	5,9	5,9	4,8	4,4	4,4
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder ²	2,4	2,7	3,6	3,3	2,7
Sysselsättningsgrad ³	77,2	76,6	76,6	77	77,2
Handelsbalans (miljarder kronor)	173	152	167	173	175
Bytesbalans ⁴	8,3	7,5	7,8	7,6	7,3
Offentligt sparande ⁴	1,0	1,4	0,7	1,1	1,6

¹ Exklusive sparande i avtalspension.

² Andel av arbetskraften.

³ Antalet sysselsatta i åldern 20–64 år exkl. arbetsmarknadspolitiska program som andel av befolkningen i åldersgruppen.

⁴ Procent av BNP.

⁵ Kalkyl för utvecklingen 2007 och 2008.

Källa: Finansdepartementet.

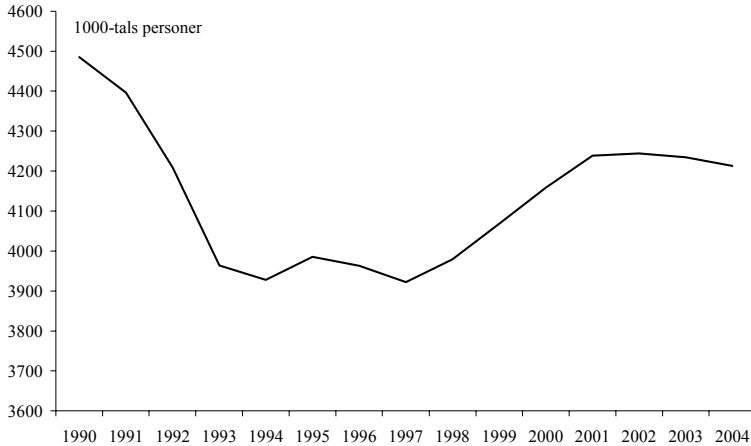
- Trots att den svenska kronan fortsatt att försvagas under de senaste månaderna räknar regeringen med att kronan stärks under perioden, till ett värde, mätt enligt TCW-index (ju högre indexvärde, desto svagare krona), på 127 i slutet av 2005 och 124 i slutet av 2006. I slutet av oktober 2005 låg TCW-index på ett värde en bra bit över 130.
- Den lägre internationella efterfrågan gör att den mycket snabba exporttillväxten avtar under de närmaste åren, enligt regeringens bedömning. En tilltagande världsmarknadstillväxt under perioden och en fortsatt god konkurrenskraft för den svenska exportindustrin betyder dock att exporten ändå stiger med drygt 6 % både 2006 och 2007. För 2005 väntas en uppgång på 4,2 %. Den stigande inhemska efterfrågan gör att importen av varor och tjänster fortsätter att öka i rask takt. Sveriges samlade affärer med utlandet, bytesbalansen, gav under 2004 ett överskott på hela 8,3 % av BNP. Överskottet kommer att fortsätta att vara högt under de närmaste åren men sjunka något som andel av BNP till följd av bl.a. ett något lägre överskott i utrikeshandeln.

Viss ljusning på arbetsmarknaden

Trots de senaste två årens starkare konjunktur har arbetsmarknaden utvecklats svagt. Som framgår av diagram 1.2 sjönk sysselsättningen under både 2003 och 2004, och hittills i år har antalet sysselsatta varit i stort sett oförändrat jämfört med i fjol.

I stället för genom ökad sysselsättning har de senaste årens produktionsökning kommit till stånd genom bl.a. en mycket starkt stigande produktivitet i näringslivet.

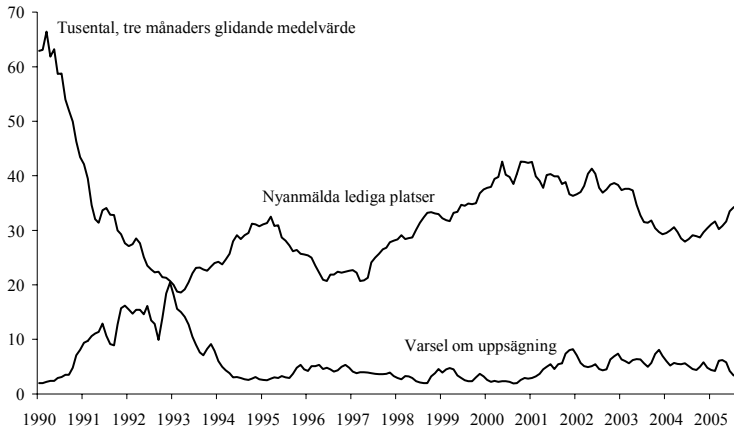
Diagram 1.2 Sysselsättningen 1990 till 2004¹

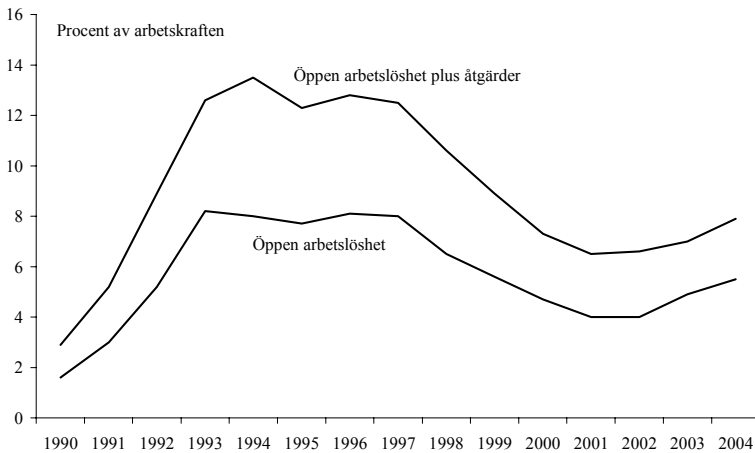
¹ Enligt gamla AKU.

Ett flertal indikatorer talar för att situationen på arbetsmarknaden förbättras framöver. Som framgår av diagram 1.3 har t.ex. antalet nyanmälda lediga platser till arbetsförmedlingarna ökat stadigt sedan mitten av 2004, och uppgången har tilltagit något under det senaste halvåret. Historiskt sett har antalet lediga platser varit en god indikator på den kommande sysselsättningsutvecklingen. Samtidigt har antalet varsel om uppsägningar minskat, och företagen inom framför allt bygg- och tjänstesektorn planerar, enligt Konjunkturinstitutets barometrar, att öka antalet sysselsatta framöver. Där emot är industrins förväntningar kring sysselsättningen fortfarande mycket dämpade.

Regeringen räknar i budgetpropositionen med att sysselsättningen börjar vända uppåt under senare delen av 2005, dels till följd av den stigande efterfrågan i den inhemska ekonomin, dels på grund av att produktivitetstillväxten väntas sjunka från de senaste årens höga nivåer. Till detta ska läggas de sysselsättningsåtgärder som regeringen föreslår i budgetpropositionen.

Diagram 1.3 Lediga platser och varsel 1990 till september 2005

Sammantaget väntas sysselsättningen stiga med 0,1 % 2005 och 1,3 % 2006 eller med totalt knappt 60 000 personer under perioden. Av dessa väntas en mindre del vara s.k. reguljärt sysselsatta, medan en större del utgörs av t.ex. friårsplatser, s.k. plusjobb och sysselsatta med anställningsstöd.

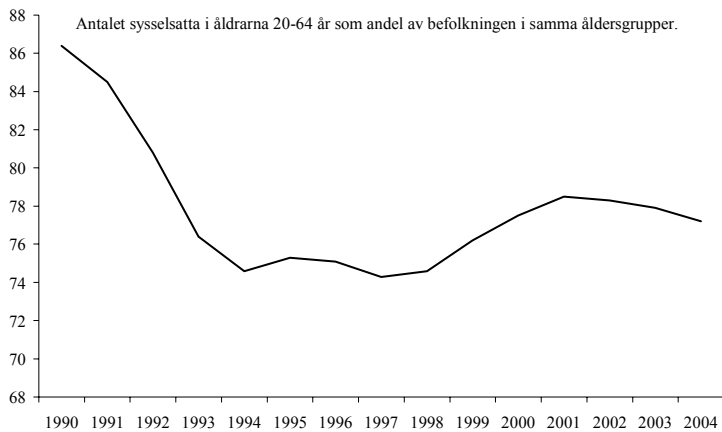
Diagram 1.4 Öppen arbetslöshet och andelen personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder 1990 till 2004¹

¹ Enligt gamla AKU.

Den öppna arbetslösheten steg från 5,3 % av arbetskraften 2003 till 5,9 % av arbetskraften 2004 (enligt AKU:s nya definition). Den totala arbetslösheten, dvs. den öppna arbetslösheten plus antalet deltagare i olika arbetsmarknadspolitiska program, steg till 8,3 % från i genomsnitt 7,4 % under 2003.

Till följd av SCB:s omläggning av den officiella arbetsmarknadsstatistiken AKU är det svårt att dra några tvärsäkra slutsatser om utvecklingen av arbetslösheten hittills under 2005. Men i genomsnitt har den öppna arbetslösheten legat runt 6 % under perioden januari till september 2005. Regeringen räknar i budgetpropositionen med att den öppna arbetslösheten under 2005 ligger kvar på 5,9 % av arbetskraften till följd av den svaga utvecklingen av såväl sysselsättningen som arbetskraftsutbudet. Eftersom antalet deltagare i de arbetsmarknadspolitiska programmen stiger ökar den totala arbetslösheten under 2005 till 8,6 %. I takt med att sysselsättningen stiger och antalet programåtgärder ökar bedömer regeringen att den öppna arbetslösheten sjunker till 4,8 % 2006. Den totala arbetslösheten går ned med 0,2 procentenheter till 8,4 %. Under 2007 och 2008 väntas den öppna arbetslösheten sjunka ytterligare, till 4,4 % av arbetskraften.

Diagram 1.5 Sysselsättningsgraden 1990–2004¹

¹ Enligt gamla AKU.

Som framgår av diagram 1.5 har sysselsättningsgraden i den svenska ekonomin minskat sedan 2001. Regeringens och riksdagens sysselsättningsmål är att antalet sysselsatta i åldern 20–64 år ska uppgå till 80 %. Under 2004 (som ursprungligen var det år som sysselsättningsmålet skulle nås) sjönk sysselsättningsgraden med 0,6 procentenheter till 77,2 % (enligt nya AKU). Regeringen räknar inte med att målet nås under de närmaste åren utan förväntar sig att sysselsättningsgraden sjunker till i genomsnitt 76,6 % 2006, för att stiga till 77 % respektive 77,2 % 2007 och 2008.

Partimotionerna

Moderata samlingspartiet skriver i *motion Fi240* att partiet i huvudsak delar regeringens bedömning av konjunkturläget.

Folkpartiet liberalerna konstaterar i *motion Fi241* att regeringen förväntar sig att den inhemska efterfrågan ska driva upp aktiviteten i den svenska ekonomin framöver. När det gäller hushållens konsumtion har den varit fortsatt låg under första halvåret 2005, trots den expansiva finanspolitiken och låga räntor. Förklaringarna till detta kan vara att hushållen känner oro inför utflyttningen av produktion till andra länder, den svaga arbetsmarknaden och en insikt om att en expansiv finanspolitik inte varar för evigt. Enligt motionärerna kommer sannolikt konsumtionen att vara dämpad så länge läget på arbetsmarknaden inte ljusnar.

Investeringarna ökar, bl.a. som en följd av ökat bostadsbyggande. Tyngdpunkten i näringslivets investeringar ligger, enligt motionärerna, på maskiner i stället för investeringar i lokaler. Man effektiviserar alltså befintliga anläggningar i stället för att bygga nya produktionsanläggningar. Detta kan innebära att ytterligare s.k. lågproduktiva jobb flyttas ut från Sverige.

Motionärerna menar vidare att förbättringen på arbetsmarknaden hittills i år varit ytterst blygsam. Den öppna arbetslösheten minskar kraftigt nästa år, men det beror uteslutande på att regeringen utökar de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Den totala arbetslösheten kommer endast att sjunka marginellt. Regeringens sysselsättningspaket bygger till största delen på att stimulera kommunerna att anställa fler under nästa år. Det är enligt motionärerna osäkert om åtgärderna får avsedd effekt eftersom de 7,5 miljarder kronor kommunerna fick i budgetpropositionen för 2005 hittills inte har lett till någon nyanställd personal.

I *Kristdemokraternas motion Fi242* anføres bl.a. att den tydligaste skillnaden mellan regeringens prognoser i vårpropositionen och prognoserna i budgetpropositionen är att budgetpropositionens prognoser för den offentliga sektorns konsumtionsutgifter justerats upp kraftigt för valåret 2006. Motionärerna menar också att regeringen är väl optimistisk när den bedömer att den öppna arbetslösheten sjunker till 4,8 % 2006. Flertalet andra prognosmakare tror inte på den utvecklingen, enligt motionärerna. Vidare anføres att goda vinster och högt kapacitetsutnyttjande talar för en ny våg av investeringar i näringslivet. Regeringen bedömer dock att tillväxttakten i investeringarna sjunker tillbaka rejält redan nästa år efter kraftig uppgång i år. Detta kan enligt motionärerna vara ett tecken på ökad misstro mot Sverige som investeringsland.

Centerpartiet delar i *motion Fi243* i huvudsak den bedömning av konjunkturen regeringen gör i budgetpropositionen. Sammanfattningsvis anser motionärerna att Sveriges tillväxtmöjligheter är goda. Utmaningen är att utnyttja detta på bästa sätt, skriver motionärerna.

Ny information om utvecklingen i Sverige

Svagare krona

Sedan regeringen lade fast sin prognos i budgetpropositionen har värdet på den svenska kronan försvagats. Mot den amerikanska dollarn och euron har kronan sjunkit med omkring 3,6 % respektive 2,1 %. Sammantaget har värdet på kronan sjunkit med ca 2 %, till ett värde enligt TCW-index i slutet av oktober på 132,2. Obligationsräntorna (10 år) har stigit med 0,3 procentenheter samtidigt som kurserna på Stockholmsbörsen legat på en i stort sett oförändrad nivå.

Förbättrad industrikonjunktur

Den svenska industrikonjunkturen förbättrades under tredje kvartalet, enligt Konjunkturinstitutets (KI:s) senaste barometer. Ordergången steg på bred front samtidigt som produktionen ökade relativt kraftigt. Starkast var ordergången från exportmarknaderna. Den s.k. konfidensindikatorn, vilken är ett mått på konjunkturläget, steg och låg i september klart över det historiska genomsnittet. Industrieföretagen är optimistiska om utvecklingen framöver. Sammantaget räknar de med en fortsatt stigande ordergång och en ökad produktion. Sysselsättningen har dock fortsatt att sjunka under det tredje kvartalet, enligt företagen. Företagen räknar också med att personalnedskärningarna fortsätter.

I KI:s barometer framgår också att byggkonjunkturen är fortsatt stark och att utvecklingen även varit god inom såväl handeln som de privata tjänstenäringarna. Så gott som samtliga företag i dessa branscher räknar också med en fortsatt förbättring framöver. I byggbranschen och de privata tjänstenäringarna steg dessutom sysselsättningen under tredje kvartalet och företagen räknar med att sysselsättningen ökar ytterligare framöver.

Resultaten i KI:s barometer bekräftas av inköpschefsindex för industrin som steg under både september och oktober. Index i oktober var den högsta nivån på ett år.

Fortsatt god konsumtion

Hushållens förväntningar om den ekonomiska utvecklingen, mätta enligt KI:s sammanvägda förtroendeindikator CCI, sjönk marginellt under september och oktober. Trots det har detaljhandelns omsättning stigit ganska mycket den senaste tiden, med 6,2 % i augusti och 6,5 % i september, jämfört med samma månad i fjol. Registreringen av bilar steg under både september och oktober.

Lägre arbetslöshet

Arbetslösheten sjönk från 6,9 % av arbetskraften i juli till 6,5 % i augusti och 5,4 % i september, enligt SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU). Även antalet sysselsatta ökade under de bägge månaderna.

Låg inflation

Inflationen i den svenska ekonomin är fortsatt låg. Inflationstakten mätt enligt KPI uppgick för både augusti och september till 0,6 %. Inflationstakten mätt enligt det underliggande inflationsmåttet UND1X låg under samma månader på 1 %.

Nya prognoser

Sedan regeringen offentliggjorde sin prognos har Nordea, IMF, KI, Riksbanken och LO presenterat nya bedömningar av den svenska ekonomin. I genomsnitt räknar de med att BNP stiger med 2,4 % 2005 och 3,2 % 2006. Det kan jämföras med regeringens bedömning i budgetpropositionen om en tillväxt på 2,4 % 2005 och 3,1 % 2006.

Finansutskottets bedömning

Utskottet delar regeringens bedömning i budgetpropositionen att tillväxten i världsekonomin blir fortsatt hög under de närmaste åren, om än inte lika hög som i fjol då tillväxten var den högsta sedan slutet av 1970-talet. Den internationella konjunkturen har under sensommaren återhämtat sig efter en dämpning i slutet av 2004 och början av 2005, på grund av kraftigt stigande oljepriser och avtagande effekter av den tidigare mycket starkt expansiva ekonomiska politiken i bl.a. Förenta staterna.

Som framgår av redovisningen under avsnittet Ny information om utvecklingen internationellt tyder den senaste statistiken och de senaste indikatorerna på att återhämtningen fortsatt under hösten, särskilt i industrisektorn. Industrikonjunkturen har förbättrats under de senaste månaderna i såväl Förenta staterna som Europa. Den senaste statistiken från Förenta staterna visar också att effekten på sysselsättningen av höstens orkaner inte varit lika omfattande som olika bedömare befarat. Dessutom har uppgången i sysselsättningen under sommaren varit betydligt starkare än förväntat.

Höga vinster i näringslivet, ökad sysselsättning och fortsatt relativt låga internationella räntor talar enligt utskottets mening för en fortsatt god internationell tillväxttakt i år och under nästa år. Ett hot mot denna bild är oljepriserna. Fortsätter priserna att stiga eller om nuvarande höga nivåer i större omfattning än hittills påverkar den allmänna prisnivån och det internationella ränteläget riskerar det att allvarligt dämpa aktivitetsnivån i världsekonomin.

Under dessa förutsättningar är det enligt utskottets mening rimligt att räkna med att den svenska ekonomin växer med runt 3 under det närmaste året. De åtgärder som regeringen föreslår i budgetpropositionen för att bl.a. öka sysselsättningen och minska arbetslösheten förstärker enligt utskottets mening denna utveckling. Utskottet kan dessutom konstatera, efter att ha studerat andra prognoser, att regeringens bedömningar av den ekonomiska utvecklingen ligger väl i linje med andra prognoser.

Utskottet kan vidare konstatera att Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna samt Centerpartiet i stort sett delar regeringens bedömning av den internationella och svenska konjunkturen. I likhet med regeringen anser motionärerna att oljepriset och Förenta staternas stora handelsunderskott är de främsta orosmomenten i prognosen.

Folkpartiet liberalerna är i sin motion Fi241 tveksamma till att de svenska hushållens konsumtion kommer att öka så snabbt som regeringen räknar med i budgetpropositionen. Konsumtionen var låg under första halvåret och än så länge är utvecklingen på arbetsmarknaden svag. Konsumtionen kommer sannolikt att vara dämpad så länge läget på arbetsmarknaden inte ljusnar, enligt motionärerna.

Enligt utskottets mening är förutsättningarna för en stark tillväxt i hushållens konsumtion goda. Räntorna är låga och hushållens förmögenhetsställning är god och har förstärkts ytterligare i år av stigande kurser på Stockholmsbörsen. Samtidigt stiger hushållens disponibla inkomster relativt kraftigt under både 2005 och 2006. Den senaste statistiken visar dessutom att detaljhandelns omsättning ökat under de senaste månaderna samtidigt som situationen på arbetsmarknaden ljusnat något. Detta talar enligt utskottets mening för att hushållens konsumtion framöver växer betydligt snabbare än under 2004, då konsumtionen steg med knappt 2 %. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att KI i sin lönebildningsrapport 2005 skrivit upp konsumtionsprognosen för 2006 med en halv procentenhet, från 2,8 % i den prognos som KI presenterade i augusti 2005 till nu 3,3 %. Regeringen räknar i budgetpropositionen med att konsumtionen stiger med 3 % 2006.

Kristdemokraterna konstaterar i motion Fi242 att regeringen räknar med att den öppna arbetslösheten sjunker från 5,9 % 2005 till 4,8 % 2006. Enligt motionärerna är det få andra prognosmakare som tror på den utvecklingen.

Sedan regeringen offentliggjorde budgetpropositionen och sin bedömning av den ekonomiska utvecklingen har Nordea, KI, Riksbanken och LO presenterat nya bedömningar av den svenska ekonomin. Dessa prognosmakare har i sina bedömningar haft möjlighet att ta hänsyn till bl.a. det sysselsättningspaket som föreslås i budgetpropositionen. Utskottet konstaterar att dessa prognosmakare i genomsnitt räknar med att den öppna arbetslösheten sjunker till 4,9 % 2006. Det är endast 0,1 procentenheter högre än den bedömning regeringen gör i budgetpropositionen.

2 Riktlinjer för den ekonomiska politiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner det förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken som regeringen redovisar i budgetpropositionen. Riksdagen avstyrker de förslag som förts fram i motionerna.

Jämför reservation 1 (m, fp, kd, c).

Budgetpropositionen

Sveriges ekonomi utvecklas väl. Tillväxten har under de senaste 10 åren varit högre än genomsnittet i EU och OECD. Regeringen räknar med en fortsatt hög tillväxt under 2005 och 2006. Den tidigare starka exportledda tillväxten övergår nu i en tillväxt driven av stigande inhemsk efterfrågan. Det leder till att efterfrågan på arbetskraft stiger och den öppna arbetslösheten sjunker. Arbetslösheten är dock fortfarande alltför hög. Regeringen lanserar därför i budgetpropositionen kraftfulla satsningar för att bekämpa arbetslösheten, höja sysselsättningen och öka tillväxten.

Starka offentliga finanser

Sunda offentliga finanser är enligt regeringen en förutsättning för uthållig tillväxt och stabil välfärd. Målet som innebär att de offentliga finanserna ska visa ett överskott på 2 % av BNP över en konjunkturcykel ligger fast. Överskottet för 2005 bedöms bli 1,4 % av BNP, vilket är väsentligt högre än det beslutade målet för 2005 på minst 0,5 % av BNP. Förbättringen beror bl.a. på lägre statsskuldräntor, högre bolagsskatter och ett bättre resultat i kommunsektorn. Sedan målet infördes 2000 har överskottet i genomsnitt uppgått till 1,6 % av BNP, en period som till stor del präglats av lågkonjunktur på arbetsmarknaden. Målet för 2006 förslås vara ett överskott på minst 0,5 % av BNP.

Utgiftstaket har klarats samtliga år sedan det infördes 1997. Regeringen föreslår i budgetpropositionen att utgiftstaket för 2007 ska uppgå till 949 miljarder kronor.

Sysselsättningspaket för tillväxt

Regeringen tar krafttag för att förbättra läget på arbetsmarknaden. Målet är att pressa tillbaka den öppna arbetslösheten till 4 % och höja den reguljära sysselsättningen till 80 %. Målet på sikt är full sysselsättning. Ett tvåårigt sysselsättningspaket lanseras för att ge 55 000 personer arbete, praktik eller utbildning. Paketet är riktat mot såväl offentlig som privat sektor och den totala kostnaden uppgår till 10 miljarder kronor per år 2006 och 2007. Förutsättningarna för att på detta sätt stimulera ekonomin är goda, enligt

regeringen. Det finns omfattande lediga resurser i ekonomin, inflationen är låg, de offentliga finanserna är sunda och överskottet i bytesbalansen är rekordhøgt.

Fler jobb i näringslivet

Regeringen föreslår bl.a. att arbetsgivaravgiften sänks för s.k. soloföretagare som anställer en ny medarbetare. En satsning om 900 miljoner kronor görs perioden 2006–2010 för forskning och utveckling i små företag. Strategiska utvecklingsprogram tas fram för sex svenska nyckelbranscher – skog och trä, metallurgi, fordon, läkemedel, bioteknik samt IT/telekom. Dessutom görs särskilda satsningar på flyg- och rymdteknik. Programmen omfattar totalt 1 miljard kronor perioden 2006 till 2010. Nutek får vidare extra medel för att stödja industriella utvecklingscentrer (IUC). Reformeringen av skattereglerna för fåmansbolag fullföljs, vilket vid full verkan innebär en skattesänkning på 1 miljard kronor. En extra satsning på kvinnligt företagande görs inom ramen för regionala resurscentrer, och de arbetsmarknadspolitiska programmen utökas med 13 000 platser. Satsningen på miljöteknik utökas och koldioxidskatten avskaffas för industriföretag som handlar med utsläppsrätter samt för den høgeffektiva kraftvärmen. Skatten sänks för övriga anläggningar i energisektorn inom handelssystemet. Regeringen anger vidare att företagarnas villkor och sociala förmåner ska ses över samt att företagens administrativa börda ska minska. Särskilda exportfrämjande insatser genomförs för de mindre företagen. Exportfrämjare inrättas i varje län och utrikesförvaltningen förstärks med ett trettiotal nya främjandetjänster. Den offentliga upphandlingen liksom de statliga bolagen har stor betydelse för utvecklingen av nya produkter och innovationer i svensk ekonomi. Det är viktigt att den offentliga upphandlingen främjas även framöver samt att de statliga bolagen i ökad omfattning kan bidra till innovationer och omställningen av Sverige.

Kvalitetslyft i offentlig sektor

För att höja kvaliteten i den offentliga verksamheten inrättas 20 000 s.k. plusjobb. Jobben gäller arbetsuppgifter som inte utförs i dagsläget och inriktar sig mot personer som varit arbetslösa i mer än två år. Arbetsgivarna subventioneras med 100 % upp till 1 000 kr per dag. Utbildningsvikariat om totalt 5 000 platser per år införs för att öka utbildningsnivån inom vård och omsorg. Vikariatet löper under 6 månader, vilket innebär att 10 000 personer per år får möjlighet till vikariat. Utöver de höjningar som tidigare aviserats ökas de generella statsbidragen till kommuner och lands- ting med ytterligare 1 miljard kronor 2007 och 6 miljarder kronor 2008.

Jobb åt högskoleutbildade

I syfte att minska arbetslösheten för högskoleutbildade skapas 4 000 praktikplatser för akademiker. Platserna inriktas mot småföretag och ska komma till stånd genom ett samarbete mellan Arbetsmarknadsverket (AMS) och bemanningsföretagen. För att underlätta generationsväxlingen vid statliga myndigheter satsas 360 miljoner kronor under de närmaste två åren för att myndigheterna ska kunna tidigarelägga anställningar med upp till 1 000 personer. Samtidigt avsätts resurser för att öka antalet anställda inom Skatteverket, Försäkringskassan, AMS, Tullverket och Fastighetsverket i syfte att bl.a. öka kvaliteten och kontrollen. Arbetsplatser för 600 arbetslösa akademiker inrättas dessutom för att restaurera och konservera museisamlingarna. Den högre praktiska förvaltningsutbildningen för invandrare med högskoleutbildning utökas med 120 platser 2006.

Arbete åt ungdomar

För att bekämpa ungdomsarbetslösheten inrättas 3 000 lärlingsplatser för arbetslösa mellan 20 och 24 år som saknar fullständig gymnasieutbildning. Det allmänna anställningsstödet för arbetslösa ungdomar förlängs till att gälla även under 2006. Under 2006 utökas vidare de statliga medlen till feriearbeten åt ungdomar, och enligt regeringen ska en nationell koordinator tillsammans med arbetsmarknadens parter kartlägga metoder som påskyndar ungas etablering på arbetsmarknaden.

Ökad kunskap och kompetens

Sedan mitten av 1990-talet har utbildningsväsendet stärkts på flera olika sätt. Regeringen fortsätter att investera i kunskap genom att högskolan byggs ut med sammanlagt 17 500 platser till och med 2007. En satsning görs för att öka kvaliteten i högskoleutbildningen. Antalet platser i den kvalificerade yrkesutbildningen utökas tillfälligt med 1 000 platser hösten 2005 och ytterligare 1 000 platser våren 2006. Vidare förbättras möjligheterna för äldre att studera, forskningsanslagen utökas, antalet platser vid lärarhögskolorna för att vidareutbilda högskoleutbildade till lärare ökas våren 2006 och en särskild arbetsmarknadsutbildning för utbildning i bristyrken inrättas.

Nya åtgärder mot ohälsan

Det finns enligt regeringen goda förutsättningar att nå målet att sjukskrivningarna ska halveras till 2008 samtidigt som antalet nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar minskar. Nya åtgärder presenteras för att målet ska nås. I fokus står arbetslinjen. Bland annat avsätts 1 miljard kronor per år mellan 2007 och 2009 för att minska ohälsan i länen. Kvaliteten inom företagshälsovården ska öka, sjukskrivningsprocessen förbättras och möjligheterna att kombinera deltidssjukskrivning med studier ska utökas. Ett pilotprojekt för långtidssjukskrivna ska genomföras och möjligheterna till

jobb för arbetshandikappade förbättras. Taket i lönebidraget höjs till 16 700 kr 2007. Ytterligare åtgärder för funktionshindrade vidtas och taket i sjukförsäkringen höjs till 33 100 kr i månaden den 1 juli 2006.

Ökad rättvisa och välfärd

Under de senaste tio åren har ett stort antal satsningar gjorts för att förbättra hushållens ekonomi, öka rättvisan och stärka tryggheten. Ytterligare satsningar görs i budgetpropositionen. Bland annat höjs barnbidraget och flerbarnstillägget med 100 kr per barn och månad från den 1 oktober 2005. Dessutom införs ett nytt flerbarnstillägg på 100 kr för det andra barnet. Under 2006 genomförs även omfattande satsningar om totalt 1 miljard kronor på barn i ekonomiskt utsatta familjer. En rad insatser vidtas för att förbättra utbildningsväsendet, från förskola till högskola.

För att förbättra för de sämst ställda pensionärerna höjs taket i bostadstillägget den 1 januari 2006. Det s.k. anhörigstödet utökas för att förbättra omsorgen om de äldre, och stora satsningar görs under de närmaste åren för att ytterligare förbättra kvaliteten i sjukvården. Till exempel infördes en nationell vårdgaranti den 1 november 2005. Den nationella beredskapen för utbrott av smittsamma sjukdomar utökas. I budgetpropositionen aviseras också att regeringen under 2006 avser att utforma en tandvårdsreform för att säkra en god tandhälsa.

Satsningarna på trygghet och säkerhet fortsätter. Kriminalvården tillförs nya resurser och satsningen på missbruksvård utökas. Under 2006 avsätts 210 miljoner kronor och under 2007 avsätts 360 miljoner kronor. Vid domstolarna inrättas 100 nya notarieplatser.

Ytterligare åtgärder annonseras för att öka jämställdheten och bekämpa lönediskrimineringen på arbetsmarknaden. För att förbättra integrationen har regeringen genomfört ett flertal åtgärder och fler aviseras i budgetpropositionen. Regeringen avser att i vårpropositionen 2006 återkomma med en samlad strategi för hur integrationspolitiken ytterligare ska kunna stärkas.

Även om bostadsbyggandet nu tar fart bl.a. till följd av de satsningar som gjorts under de senaste åren är bostadsbristen i tillväxtregionerna fortfarande stor. Regeringen avser därför under 2006 att ta fram ett långsiktigt hållbart bostadsfinansieringssystem.

Rättvisa skatter

Utgångspunkten för regeringens politik är ett Sverige där klyftorna minskar och där alla ges goda möjligheter till ett tryggt liv. Därför behövs rättvisa skatter. Skatterna betalar vår gemensamma välfärd och omfördelar från dem som har till dem som saknar. Sedan skatteformen genomfördes 1990/91 har stora förändringar skett och en översyn av skattesystemet kommer att påbörjas under 2006, enligt regeringen.

För nästa år föreslår regeringen att det sista steget tas i kompensationen av de egenavgifter som infördes under 1990-talet i samband med saneringen av de statliga finanserna. Kostnaden för åtgärden uppgår till knappt

7 miljarder kronor. Som en del av den gröna skatteväxlingen höjs grundavdraget i beskattningen, vilket totalt sett sänker inkomstskatten med 2,5 miljarder kronor.

Den s.k. begränsningsregeln i fastighetsbeskattningen justeras för att begränsa genomslaget av den nya fastighetstaxeringen. Enligt förslaget ska fastighetsskatten maximalt kunna uppgå till 4 % av hushållets inkomst, mot nu 5 %.

För att mildra effekterna av det kraftigt stigande bensenpriset höjs avdraget för bilresor till och från jobbet samt i tjänsten med 1 kr per mil till 18 kr per mil. Den s.k. reklamskatten sänks med totalt 300 miljoner kronor och en tilläggsskatt på alkoholisk införs för att finansiera det alkoholförebyggande arbetet. Skatten på cigaretter och pipotbak höjs.

I budgetpropositionen presenteras också ett antal åtgärder för att bekämpa skatte- och förmånsfusk.

Offensiv miljöpolitik

För att ställa om Sverige till ett hållbart samhälle presenteras i budgetpropositionen ytterligare satsningar om totalt 1 miljard kronor per år. Till exempel utökas anslagen till energiforskningen med 270 miljoner kronor 2006 och 2007 och med ytterligare 100 miljoner kronor 2008. De statliga klimatinvesteringsprogrammen förstärks med 200 miljoner kronor 2006 och 320 miljoner kronor 2007 och 2008. Satsningen på biologisk mångfald utökas med 120 miljoner kronor 2006 och 100 miljoner kronor både 2007 och 2008. Pilotstödet för vindkraft förlängs med fem år med start 2008 och ett investeringsstöd införs för att uppmuntra övergång från direktverkande el och oljeuppvärmning till miljövänliga energikällor. Stödet innebär skattelättnader om totalt 400 miljoner kronor per år. Stöd införs också för återplantering efter stormen Gudrun om totalt 150 miljoner kronor 2006 till 2008.

Den gröna skatteväxlingen fortsätter, om totalt 3,6 miljarder kronor 2006. Fordonsskatten för lätta bussar och lätta lastbilar höjs med 60 % och effektskatten på kärnkraft höjs med 85 %. En skatt på flygbiljetter införs samtidigt som skatten på naturgrus höjs med 30 % och deponiskatten med 65 kr per ton. Elskatten för hushåll och service höjs med 0,6 öre/kWh och en ny avfallsförbränningsskatt införs. Som ett led i anpassningen till nya EU-regler tas de reducerade skattesatserna för el, gas, värme och vatten bort.

Den gröna skatteväxlingen används för att höja grundavdraget i inkomstbeskattningen med totalt 2,5 miljarder kronor samt genom att sänka arbetsgivaravgifterna.

Gemensamma riktlinjer från oppositionspartierna

Moderaterna, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet har som *Allians för Sverige* ett antal gemensamma förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken. Enligt allianspartierna står Sverige inför betydande utmaningar. Nära 1,5 miljoner vuxna går inte till jobbet en vanlig dag eller arbetar mindre än de skulle önska. Allt färre arbetstimmar blir utförda och allt färre väljer att starta och driva företag. Det privata företaget är enligt allianspartierna centralt för samhällets utveckling. Samhällets välstånd och möjligheterna att få fler människor tillbaka i arbete bygger på att fler entreprenörer kan och vill driva företag och engagera sig som arbetsgivare. Det måste enligt allianspartierna därför bli mer lönsamt att arbeta, mer lönsamt att anställa och enklare för den som förlorat jobbet att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden.

Alliansparterna har enats om ett program för arbete. Parterna föreslår reformer på tre områden med insatser inriktade mot: fler jobb och fler människor i arbete.

Inkomstskattereform

Allianspartierna föreslår en omfattande inkomstskattereform för alla som arbetar. Tyngdpunkten ligger på att minska tröskel- och margineffekterna för låg- och medelinkomsttagare. Ett särskilt jobbvdrag införs i syfte att göra det mer lönsamt att arbeta och att gå från bidragsförsörjning till försörjning genom eget arbete. Jobbvdraget uppgår enligt partierna till minst 45 miljarder kronor.

Reformerad arbetsmarknadspolitik, arbetslöshetsförsäkring och sjukförsäkring

Vidare föreslår partierna reformer av arbetsmarknadspolitiken, arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen.

Arbetsmarknadspolitiken ska effektiviseras och matchningen förbättras mellan arbetssökande och lediga jobb. Arbetslöshetsförsäkringens skyddsnät förstärks genom att försäkringen blir obligatorisk. Samtidigt ökas egenfinansieringen, bl.a. i syfte att tydliggöra parternas ansvar i lönebildningen. Ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen sänks och försäkringens roll som en omställningsförsäkring tydliggörs. Arbetslösa med försörjningsansvar för barn ges inkomstrelaterad ersättning under längre tid.

Allianspartierna vill vidare sätta in åtgärder för att minska kostnaderna för sjukfrånvaron och för att motverka fusk och överutnyttjande. Arbetsgivare ges lagstöd för att vid behov kunna kräva sjukintyg från första dagen. Kostnaderna för sjukfrånvaro och nedsatt arbetsförmåga till följd av trafikskador överförs från det allmänna till den obligatoriska trafikförsäkringen.

Åtgärder för företagandet

Allianspartierna föreslår en rad åtgärder i syfte att förbättra Sveriges företagsklimat och göra det mer lönsamt att anställa och driva företag. Medel tillförs utöver regeringens förslag för att reformera 3:12-reglerna och motverka diskrimineringen av fåmansföretag. Förmögenhetsskatten avskaffas under nästa mandatperiod. Anställning i nya och växande företag underlättas genom sänkta arbetsgivaravgifter. Nystartsjobb införs för de som under lång tid varit arbetslösa, sjukskrivna, förtidspensionerade eller socialbidragsberoende. Företagens regelverk ska förenklas och tjänstemarknaden stimuleras bl.a. genom införande av ett avdrag för hushållstjänster.

Allianspartierna vill stärka statsfinanserna genom ett högre offentligt sparande, lägre offentliga utgifter, större budgeteringsmarginaler och ett minskat skattetryck.

Moderata samlingspartiets motion

I *Moderata samlingspartiets motion Fi240* framhålls att det finns nära 1,5 miljoner vuxna som inte arbetar eller arbetar mindre än de skulle vilja, och regeringen varken når sysselsättningsmålet eller målet för den öppna arbetslösheten. Sverige står samtidigt inför demografiska förändringar som innebär att allt färre måste ta hand om och försörja alltfler. Om vi långsiktigt ska trygga den svenska välfärden är det avgörande att den reguljära sysselsättningen ökar. Den viktigaste uppgiften är därför att återupprätta den svenska arbetslinjen. För att få maximal effekt på sysselsättningen behövs ett batteri av åtgärder som både stimulerar utbudet av arbete och skapar förutsättningar för företagen att öka sin efterfrågan på arbetskraft. Moderaterna föreslår därför ett brett program för att få fler personer i arbete. Programmet består bl.a. av följande delar:

- Sänkt skatt främst för låg- och medelinkomsttagare genom ett avdrag för inkomster från förvärvsarbete. Avdraget leder både till att sänka tröskeln för inträde på arbetsmarknaden och att reducera marginaleffekterna som är mycket stora inte minst vid låga och medelhöga inkomster.
- Sänkta ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen, sjukpenningen, förtidspensionerna och föräldraförsäkringen. Stramare villkor och skärpta kontroller inom arbetslöshetsförsäkringen. Länken mellan arbetslösheten och lönebildningen görs tydligare genom att avgifterna till respektive a-kassa relateras till arbetslösheten.
- Sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar och för grupper med svag förankring på arbetsmarknaden, t.ex. personer som varit sjuka, arbetslösa, förtidspensionerade eller beroende av socialbidrag i minst ett år.
- Förbättrat företagsklimat genom bl.a. lägre skatt på fåmansbolag, avskaffad förmögenhetsskatt, jobbavdrag för näringsinkomster, avdrag för hushållsnära tjänster och en minskad regelbörda för företagen.

Åtgärderna för ökad sysselsättning är permanent och finansierat fullt ut. Förslagen är strukturella och syftar till att varaktigt öka ekonomins produktionsförmåga och de är inriktade så att låg- och medelinkomsttagare, som har en hög benägenhet att använda ökade inkomster till konsumtion, får betydande skattesänkningar. Sammantaget skapar detta goda förutsättningar för att programmet ska ge betydande effekter i form av ökad sysselsättning.

Moderaterna anser att sänkta skatter för att stimulera sysselsättningen, starkare statsfinanser och offentliga kärnverksamheter såsom skolan, sjukvården och rättstryggheten alla är viktigare än generösa bidrag. Moderaterna föreslår en bred satsning för att upprusta tryggheten i skolan, i sjukvården och i brottsbekämpningen.

Skolans kunskapsuppdrag behöver återupprättas. Vägen dit går genom att stärka lärarnas kompetens, förbättra skolornas möjligheter att individanpassa undervisningen och genom att följa upp både elevernas resultat och skolornas kvalitet. Moderaterna föreslår att 1 miljard kronor per år anslås för att höja lärarnas kompetens, att resurser för resultatuppföljning ökas samt att en särskild satsning sker på matematik och naturvetenskapliga ämnen i grund- och gymnasieskolan. Inom högskolan föreslår Moderaterna ökade resurser med sammanlagt 3 miljarder kronor 2006–2008, och framhåller att utbyggnaden av högskolan ska ske i en takt som är förenlig med hög kvalitet i utbildningen, inte av arbetsmarknadspolitiska skäl.

För att säkra människors rätt till säkerhet från våld och brott föreslår Moderaterna en bred satsning på rättsväsendet. Polisen ges resurser både för att nyanställa och vidareutbilda poliser och att skaffa materiel. Motionärerna föreslår också ökade resurser till brottsofferhandläggare, åklagarorganisationen, domstolarna och kriminalvården. Sammantaget tillför moderaterna 1,6 miljarder kronor per år utöver regeringens förslag.

Den svenska sjukvården klarar inte längre sin viktigaste uppgift – att erbjuda vård med god tillgänglighet och kvalitet. En orsak till det är att de stela offentliga monopolerna har svårt att klara anpassningen till människornas behov. Det behövs alternativ och valfrihet inom vården. Moderaterna föreslår en rad åtgärder för att förbättra sjukvården t.ex. en vårdgaranti, satsningar på ökad kvalitet, fritt val i äldreomsorgen, och en ny tillsynsmyndighet. Man föreslår också en satsning på psykiatrin, personliga ombud samt att staten tar över ansvaret för assistansersättningen. Landsingen ska också ges större möjligheter att ta ut avgifter inom den öppna vården, och de resurser som detta tillför ska oavkortat gå tillbaka till Landsingen.

En väsentlig del av finansieringen består i att ersättningssystem såsom arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen blir mindre generösa: Detta åstadkommer motionärerna genom en kombination av sänkta ersättningsnivåer, stramare villkor och förbättrade kontroller för att minimera överutnyttjande av systemen. Sättet att finansiera förslagen innebär att det skapas utrymme för angelägna förbättringar av de offentliga verksamheterna samtidigt som drivkrafterna för arbete förstärks. Detta

bidrar till att öka sysselsättningen och därmed förutsättningarna för att långsiktigt trygga välfärden. Förslagen innebär en avvägning mellan trygghets-system som skyddar dem som drabbas av sjukdom, arbetsskada eller arbetslöshet, men samtidigt ger tillräckliga drivkrafter för arbete.

Finanspolitiken måste säkerställa att utvecklingen av de offentliga finanserna är uthållig. Trots att målet för det finansiella sparandet inte nås har regeringen genomfört stora ofinansierade reformer. Ankaret i finanspolitiken bör i stället vara ett mål för den offentliga sektorns skuldsättning. Skulden bör reduceras från dagens ca 50 % av BNP till 40 % av BNP, genom att det strukturella finansiella sparandet i den offentliga sektorn i genomsnitt bör uppgå till ca 2 % av BNP de kommande fem åren. Givet att pensionssystemet är autonomt och att kommuner och landsting omfattas av ett balanskrav bör det operativa målet vara ett årligt mål för statens finansiella sparande. Moderaternas budgetalternativ innebär vid en statisk beräkning att statens finansiella sparande förstärks jämfört med regeringens förslag och uppgår till 1,1; 1,4 respektive 1,7 % av BNP för 2006–2008. Tas hänsyn till de sysselsättningseffekter som motionärerna bedömer att politiken ger så förstärks det finansiella sparandet väsentligt mer.

Folkpartiet liberalernas motion

I *Folkpartiet liberalernas motion Fi241* anføres att arbetslösheten är rekordhög och att utanförskapet växer. För att återupprätta framtidstron i Sverige krävs en lång rad reformer som ökar människors vardagsmakt och premierar sådant beteende som är lönsamt för alla – flit, sparande, risktagande och förkovran.

Sverige kan!

Sverige har blivit de stängda möjligheternas land. Unga och invandrare kommer inte in på arbetsmarknaden, för äldre som förlorat jobbet är möjligheterna att komma tillbaka små och kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden är beskurna. Folkpartiet framhåller att en ny kurs för Sverige framstår som särskilt viktig i ett globaliseringsperspektiv. Sverige kan konkurrera om de nya jobben i högkvalificerade branscher om vi vill och gör det som är nödvändigt för att nå dit.

Sverige behöver en bättre fungerande arbetsmarknad, där människor snabbare kommer i arbete och där långvarig sysslöshet bryts. Eftersom det måste löna sig att arbeta föreslår Folkpartiet, tillsammans med de övriga partierna i Allians för Sverige, ett jobbavdrag. Förslaget innebär att det blir mer lönsamt att arbeta och att gå från bidragsförsörjning till försörjning genom eget arbete.

Folkpartiet anser att det är mycket angeläget att återupprätta grundprinciperna från ”Århundredets skattereform”, hälften kvar och att de flesta bara ska betala kommunalskatt. Brytpunkten för statlig skatt höjs. Den så kallade värnskatten som är en straffskatt på utbildning avskaffas från 2007.

Arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring. Ersättningen ska vara 80 % under den första tiden för att sedan trappas ned. Ersättningstiden begränsas. Människor med försörjningsansvar för barn får en längre omställningsperiod. Den som har haft arbetslöshetsersättning under en ersättningsperiod och som fortfarande är arbetslös ska erbjudas en plats i en jobb- och utvecklingsgaranti där ersättningen är 65 %. Arbetslöshetsförsäkringen ska vara obligatorisk och egenfinansieringen öka med 10 miljarder kronor. Arbetsmarknadsverket bör bantas och reformeras i grunden och privata arbetsförmedlingar, branschvisa förmedlingar och bemanningsföretag komplettera den statliga arbetsförmedlingen. Rekryteringsbidraget avvecklas medan nystartsjobb införs.

Integrationspolitiken ska undanröja segregationen. Alla som kommer till Sverige ska ges arbetstillstånd från första dagen. Genom att kunna kombinera studier i svenska med arbete och praktik ska utanförskapet brytas.

I syfte att minska avhoppet från gymnasiet och göra fler ungdomar bättre rustade för arbetsmarknaden införs fler yrkesinriktade utbildningar på gymnasiet och ett lärlingssystem för ungdomar.

För att minska sjukskrivningarna krävs insatser över ett brett fält, som förebyggande åtgärder, finansiell samordning mellan sjukförsäkring och vård, konkreta åtgärder mot fusk och snabbare vård och rehabilitering. Trafikförsäkringen ska ta över ansvaret för trafikrelaterade kostnader inom sjukförsäkringen.

Det bör bli lättare för äldre att stanna kvar i arbetslivet. Folkpartiet föreslår sänkta arbetsgivaravgifter för äldre.

Kvalitet i skola och forskning

Sverige behöver återupprätta bildningsskolan, där kunskap är målet för alla och där ingen lämnas i sticket. Sjunkande resultat och allt sämre läs- och skrivkunnskap ska brytas med en "läsa-skriva-räkna-garanti" på lågstadiet.

Folkpartiet vill satsa på vidareutbildning av lärare, att obehöriga lärare erbjuds kompletterande utbildning och att de yrkesförberedande programmen uppvärderas.

Inom högskolan vill Folkpartiet satsa 1 miljard kronor för att göra det möjligt med fler fasta lärartjänster och fler undervisningstimmar.

Ett mål om att ett svenskt universitet inom tio år ska tillhöra de tjugo bästa i världen bör sättas upp. Staten bör vara redo att inom några år höja forskningsanslaget med ca 1 miljard kronor för ett sådant svenskt "Nobeluniversitet".

En mer integrerad och jämställd arbetsmarknad

Folkpartiet vill bekämpa diskrimineringen på arbetsmarknaden genom att avidentifiera jobbsökningar och bestraffa diskriminering hårdare. Regeringens sysselsättningsmål om 80 % räcker inte så länge det finns stora

områden där sysselsättningen är mycket lägre. Folkpartiet vill införa ett sysselsättningsmål som innebär att minst 60 % av alla i arbetsför ålder i varje grannkapsområde och valdistrikt ska ha ett arbete.

En mer jämställd arbetsmarknad kan uppnås genom att monopolen inom kommuner och landsting bryts upp. En skattereduktion på hushållstjänster, som Allians för Sverige föreslår, innebär att fler föräldrar slipper pressas sönder mellan förvärvsarbete och hemarbete.

Nya och växande företag är vägen till fler jobb

Folkpartiet föreslår en rad åtgärder som syftar till att skapa ett bättre företagarklimat. Folkpartiet står bakom det företagspaket som Allians för Sverige kommit överens om. Förslagen gör det mer lönsamt att anställa, förbättrar företagets riskkapitalförsörjning och minskar företagets administrativa kostnader. Förmögenhetsskatten avskaffas, beskattningen på fåmansbolag blir enklare och lägre, reavinstbeskattningen skjuts upp för den som satsar pengarna i nytt företagande, ett riskkapitalavdrag införs. Mål sätts upp för minskning av byråkratin. Nyanställningar underlättas genom att större delen av arbetsgivaravgiften tas bort första året och sedan fasas in under en flerårsperiod. Nystartsjobb införs för dem som stått utanför arbetsmarknaden en lägre tid. För dem tas arbetsgivaravgiften bort under lika lång tid som de stått utanför arbetsmarknaden. Folkpartiet vill vidare skapa en mer dynamisk arbetsmarknad genom att reformera lagen om anställningskydd (LAS). Sverige måste få större nytta av forskning och innovationer genom att det blir enklare för forskare att överföra sin kunskap till företag. Patentreglerna bör förenklas. Planeringsramen för investeringar i vägar bör under perioden fram till 2015 ökas med 6 miljarder kronor. 3 miljarder kronor frigörs genom att lyfta ut Norrbotniabanan ur planeringen.

Skattepolitiken

Folkpartiet vill förändra skattesystemet och sänka skatterna. Syftet är att göra det mer lönsamt att arbeta och utbilda sig, att spara och starta företag i Sverige samt att investera och anställa människor i Sverige. Arbetsavdraget ger en betydande skattelättnad vid arbete. Ett antal skatter sänks eller tas bort för att underlätta företagande: förmögenhetsskatten, fåmansbolagsbeskattningen och dubbelbeskattningen.

Värnskatten försvinner 2007. Fastighetsskatten sänks 2006 till 0,85 % på småhus och till 0,35 % på flerfamiljshus.

Konkurrens ger tillväxt

En större del av ekonomin bör utsättas för konkurrens. Det statliga ägandet bör minskas och begränsas till företag som har ett entydigt samhällsintresse. En försäljningsvolym motsvarande 35 miljarder kronor 2006 utöver regeringens förslag kan vara en rimlig målsättning. Vidare bör de offentliga monopolerna öppnas.

Andra prioriterade områden

Folkpartiet ser positivt på löftet att öka det svenska biståndet till 1 % av BNI år 2006, men konstaterar samtidigt att de verkliga utbetalningarna av bistånd i år är de lägsta sedan 1997.

Folkpartiet föreslår en vårdgaranti, utökade satsningar på rehabilitering och ett särskilt statligt anslag för att stimulera en värdigare äldreomsorg.

Värdet av en bra miljö framhålls i motionen. Den snabbavveckling av kärnkraften som regeringen och dess stödpartier driver ökar koldioxidutsläppen.

Folkpartiet framhåller vikten av att ett fungerande rättssamhälle återupprättas. För stärkande av rättstrygghet och rättssäkerhet föreslås 1 miljard kronor mer än regeringen per år.

Kristdemokraternas motion

I *Kristdemokraternas motion Fi242* anføres att den stat som lovat att ta väl hand om både barn och gamla inte längre är den välfärdsstat som makthavarna beskriver. Regeringen och dess stödpartier gör enligt motionärerna mycket för att skylta över det mest iögonfallande problemet genom satsningar på arbetsmarknadsåtgärder för att tillfälligt öka sysselsättningen. Men den gör mycket lite för att skapa jobb i det näringsliv som ska generera resurserna också för den offentliga sektorn. Mot detta ställer Kristdemokraterna en ny giv, som i viktiga stycken bygger på uppgörelser inom Allians för Sverige.

Bättre villkor för arbete och företagande

Ett gott samhälle byggs enligt Kristdemokraterna utifrån en marknadsekonomi baserad på etiska principer och styrd av sociala och ekologiska hänsyn. Tillsammans med övriga Allianspartier anser Kristdemokraterna att det övergripande målet för den ekonomiska politiken bör vara att höja den långsiktigt hållbara tillväxten till åtminstone 3 % per år. Kristdemokraternas ekonomiska politik inriktas på att genomföra strukturförändringar i syfte att möjliggöra en långsiktigt ökad tillväxt. Högt skattetryck och stora marginaleffekter gör att det lönar sig dåligt att arbeta och skapar samtidigt ett osunt bidragsberoende för stora grupper. Tillsammans med övriga Allianspartier föreslår Kristdemokraterna ett jobbavdrag som riktas mot alla förvärvsaktiva låg- och medelinkomsttagare. Vidare läggs gemensamma förslag om skattereduktion på köp av hushållstjänster och nystartjobb. Sistnämnda ska underlätta för människor med svag förankring i arbetslivet att komma tillbaka i arbete. Högre utbildning måste löna sig bättre. Därför föreslår Kristdemokraterna att värnskatten avvecklas från 2007.

Nuvarande höga skattetryck och stora marginaleffekter gör att det är svårt att locka hit och behålla företag, kapital och kompetens. För att komma till rätta med dessa problem anser Kristdemokraterna bl.a. att regel-

verket, som kostar företagen enorma belopp att hantera, måste förenklas. Ett riskkapitalavdrag bör införas för att stimulera investeringar i onoterade företag. Vidare vill Kristdemokraterna införa ett etableringskonto av dansk modell för att underlätta starten av fler nya företag med eget kapital. På sikt anser Kristdemokraterna att arbetsgivaravgifter och löneskatter måste sänkas för att förbättra företagens konkurrenskraft gentemot omvärlden.

Kristdemokraterna anser att en omläggning snarast behöver genomföras av egendoms- och kapitalbeskattningen. Förmögenhetsskatten bör fasas ut ur det svenska skattesystemet liksom dubbelbeskattningen av investeringar och risksparande.

En reformerad familjepolitik och stärkt ekonomi för pensionärerna

Kristdemokraterna vill verka för en familjepolitik som anpassar sig till de enskilda människornas önskemål och till familjernas olika behov. Det obeskattade barnbidraget ersätts med ett dubbelt så högt men beskattat barnbidrag. Bland de familjepolitiska reformerna läggs stor vikt vid det så kallade kommunala vårdnadsbidraget, som innebär att kommunen ges skyldighet att lämna ersättning direkt till de föräldrar som själva önskar ta hand om sina barn. Kommunen ska vidare förpliktigas att införa etableringsfrihet inom barnomsorgen på samma sätt som gäller för friskolor. Kristdemokraterna vill införa ett nytt system med barndagar. För varje barn som fyllt ett år tilldelas barnets föräldrar eller vårdnadshavare 300 barndagar. Varje barndag är värd 200 kr. Syftet med barndagar är att ge föräldrarna en ekonomisk möjlighet till mer tid med barnen när de är små. Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs till 230 kr per dag och bostadsbidraget stärks för att förbättra för de ekonomiskt sämst ställda föräldrarna.

Kristdemokraterna vill underlätta ekonomiskt för de sämst ställda pensionärerna genom att höja garantipensionen med 300 kr i månaden. Dessutom föreslås en grundavdragshöjning som innebär en skattesänkning på 130 kr per månad utöver regeringens förslag. Pensionärer ska vidare kunna tjäna upp till 120 000 kr per år utan att pensionen påverkas negativt. De riktigt gamla – de som uppnått 85 år – ska vidare garanteras plats på ett anpassat boende, antingen s.k. särskilt boende eller gemenskapsboende.

Avskaffad fastighetsskatt och sänkt skatt på bensin

Kristdemokraterna menar att fastighetsskatten står i konflikt med såväl äganderätten som principen om skatt efter bärkraft. Motionärerna vill därför avskaffa skatten och ersätta den med en kommunal avgift, på högst 2 800 kr per år, för att täcka de kostnader kommunen har för fastigheten. En kommunal fastighetsavgift ger kommunerna incitament att på sikt utveckla infrastrukturen samt verka för ett offensivt bostadsbyggande och en bra näringspolitik. Som delfinansiering av reformen höjs kapitalvinstskatten från 20 till 30 % vid försäljning och bara hälften av vinsten ska kunna skjutas upp till beskattning om man köper en ny bostad.

Omkring två tredjedelar av bensinpriset är skatt. Det kraftigt ökade priset på olja och bensin har bidragit till att öka skatteintäkterna kraftigt. För att dämpa den för många hushåll svåra omställningen till alternativa drivmedel föreslår Kristdemokraterna en sänkning av momsen på drivmedel från 25 till 12 %.

Mer resurser till kommunerna och rättsväsendet

Kristdemokraterna anser att kommunsektorn i det korta perspektivet bör tillföras resurser från staten för att kunna uppnå en bättre kvalitet i vården och omsorgen. Kristdemokraterna föreslår att kommuner och landsting får totalt 9 miljarder kronor mer än vad regeringen föreslår under de närmaste två åren för att säkra vård och omsorg.

För att skapa ett tryggt samhälle behöver polis, åklagare och domstolar mer resurser. Kristdemokraterna tillför ytterligare 1,2 miljarder kronor till rättsväsendet jämfört med regeringen.

Sunda statsfinanser en central förutsättning

Kristdemokraterna anser att sunda statsfinanser är en central förutsättning för den ekonomiska politiken och att det därför behövs ett kompletterande budgetmål för statens finansiella sparande. Vidare anser Kristdemokraterna att utgiftstakens andel av BNP på sikt bör minska. Genom snabbare utförsäljning av statligt aktieinnehav uppnås ett väsentligt starkare budgetsaldo och en minskad statsskuld jämfört med regeringens förslag. Det finansiella sparandet i staten beräknas också vara något starkare än vad regeringen räknar med. Inriktningen ska vara att statsskuldens andel av BNP är under 40 % 2008.

Centerpartiets motion

I *motion Fi243 av Centerpartiet* anføres att den ekonomiska politiken ska inriktas mot ett företagsammare, grönare och öppnare Sverige. Den samsyn partierna inom Allians för Sverige har om den politiska inriktningen i stort uppges också ligga till grund för Centerpartiets budgetalternativ.

En politik för ökad företagsamhet och fler i arbete

Centerpartiet vill göra Sverige företagsammare. Om Sverige ska kunna dra nytta av globaliseringens alla fördelar och bli mer konkurrenskraftigt krävs enligt motionärerna ett flexibelt samhälle som förändras i samma takt som omvärlden.

Tillsammans med övriga allianspartier vill Centerpartiet genomföra en rad skattelättnader för företagare i form av bl.a. sänkt förmögenhetsskatt och införande av riskkapitalavdrag. Centerpartiet föreslår dessutom uppskjutten momsinsbetalning för företag, som gör att småföretag slipper fungera gratis bank åt storföretagen. Ett mätbart mål ska införas för regelförenk-

lingsarbetet. I ett samlat paket satsar Centerpartiet 100 miljoner kronor årligen för att öka andelen kvinnliga företagare. I satsningen ingår att tillåta vinstdrivande företag inom välfärdssektorn, rådgivning till kvinnor och forskning på området.

Arbetsmarknaden måste reformeras så att fler människor kommer i arbete. Tillsammans med de övriga Allianspartierna lägger Centerpartiet ett förslag om nystartjobb som riktar sig till människor som varit borta länge från arbetsmarknaden. Andra gemensamma förslag är sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar, en arbetslöshetsförsäkring med en tydligare omställningsprägel samt en effektiviserad arbetsmarknadspolitik med ökad konkurrens och förbättrad kontroll.

Politik för delaktighet och valfrihet

Centerpartiet vill forma ett samhälle där individen, oavsett etnicitet eller kön, ges självkänsla och självbestämmande. Enligt motionärerna ska politiken formas på alla de platser där människor samlas och för samtal. I ett samhälle som bygger på federalismens principer är det lokala samhället grunden. Centerpartiet vill öka människors valfrihet och delaktighet i valet av vård, skola och barnomsorg. Centerpartiet vill genomföra en inkomstskattereform som innebär kraftigt ökade disponibla inkomster för låg- och medelinkomsttagare. Tillsammans med övriga Allianspartier föreslår Centerpartiet ett jobbavdrag som ersätter dagens grundavdrag och som utformas som en statligt finansierad skatterabatt. Vid sidan av de ekonomiskt positiva effekterna för låg- och medelinkomsttagare, i synnerhet kvinnor, medför reformen en kraftig förstärkning av kommunernas skattebas.

Centerpartiet har ett antal förslag som ska förbättra barnfamiljernas ekonomi. Taket i föräldraförsäkringen höjs till 11 basbelopp (ca 36 000 kr i månaden) och golven i försäkringen höjs till 200 kr. Barnbidragen höjs för barn i åldern 1–4 år och valmöjligheterna inom barnomsorgen ökar genom införandet av en barnomsorgspeng. Maxtaxan i den kommunala barnomsorgen avskaffas.

Ålder och erfarenhet en samhällsnyttig resurs som ska tas till vara. För de sämst ställda pensionärerna vill Centerpartiet höja garantipensionen med 1 500 kr i månaden 2006 och ytterligare 1 500 kr 2007. Genom att avskaffa arbetsgivaravgiften genom ett nytt "arbetsmarknadskontrakt" för personer över 65 år underlättas för människor att arbeta längre.

Politik för ett grönare Sverige

Klimatfrågan och växthuseffekten är enligt motionärerna en av vår tids allra viktigaste frågor och behovet av miljövänliga fordonsbränslen är akut. Centerpartiet sätter sin tilltro till teknikskiftet som dessutom främjar framväxten av nya tillväxtföretag inom miljö- och energiteknik. Sverige bör ta täten med sikte på att bli världsbäst på alternativa drivmedel, nya energilösningar och miljöbilar. Det måste bli mer ekonomiskt gynnsamt att ställa om till miljövänliga alternativ och forskningen om alternativa bräns-

len måste ges ökade resurser. De ökade resekostnaderna blir, i takt med stigande bränslepriser, alltmer kännbara för de som inte har något praktiskt alternativ till bilåkande. Reseavdraget höjs från 18 till 23 kr per mil i två steg. Förutom befrielse från koldioxidskatt och energiskatt på det förnybara bränslet, föreslår Centerpartiet även extra skatterabatt på den del fossila bränslen som blandas med förnybara. För att öka incitamenten för företag och privatpersoner att använda miljöbilar föreslås förändringar i förmånsvärdet respektive skatterabatter.

Centerpartiet föreslår ett nytt anslag för att ta fram en heltäckande forsknings- och aktionsplan för Östersjöns miljö. Centerpartiet anser vidare att regeringens stöd för skogsägarna efter stormen Gudrun är otillräckligt. Därför anslås medel till ett stormpaket, med åtgärder som ska underlätta för den enskilde skogsbrukaren och skogsnäringen.

Politik för ett öppnare Sverige

Enligt motionärerna upplever många att staten har kontroll på allt som medborgarna gör. Samtidigt lever stora grupper, som avvisade och gömda flyktingfamiljer, i otrygghet och ovisshet. Rädsla för det okända skapar enligt motionärerna ett inskränkt samhälle med otrygga människor och ökad segregering. Centerpartiet vill skapa större öppenhet genom tolerans och integritet.

Rätten till personlig integritet, vars och ens möjlighet att styra över sina egna tankar, sin egen kropp och uppgifterna kring sin person, är enligt motionärerna ett grundläggande fundament i ett öppet och demokratiskt samhälle. Centerpartiet menar att varje ny reglering som innebär en kränkning av integriteten borde föregås av ett slags integritetskonsekvensbeskrivning.

En politik för öppenhet ska verka för att de människor som har flyttat eller kommer att flytta till vårt land får komma till sin rätt och fullt ut bidra till ett bättre samhälle. Exempelvis är väntetiden för asylsökande i dag alldeles för lång, och motionärerna föreslår att besked om uppehållstillstånd ges inom 12 månader och för barnfamiljer inom 6 månader.

Balanskrav och minskad statsskuld

Centerpartiet förordar ett balanskrav för staten som innebär att statskassan inte ska gå med underskott över en konjunkturcykel. Målsättningen ska vidare vara att statsskuldens andel av BNP ska minska till högst 40 % inom de närmaste två mandatperioderna.

Finansutskottets ställningstagande till den ekonomiska politiken

Både den svenska och internationella konjunkturen är på väg att förbättras, efter en försvagning i slutet av 2004 och början av 2005 till följd av bl.a. en mindre expansiv ekonomisk politik och stigande oljepriser. Den tidigare

starkt exportdrivna svenska tillväxten ersätts nu successivt av en stigande inhemsk efterfrågan – med ökad konsumtion och fortsatt stigande investeringar.

Liksom under utskottets behandling av vårpropositionen tvingas utskottet på nytt konstatera att sysselsättningen utvecklats svagt under de senaste åren samt att den öppna arbetslösheten fortfarande är alltför hög.

Innan utskottet fortsätter att diskutera åtgärder för att öka aktiviteten på arbetsmarknaden vill utskottet kort kommentera de beskrivningar av den svenska arbetslösheten som görs i de borgerliga partimotionerna.

Vilseledande beskrivningar av arbetslösheten

Samtliga borgerliga partier hävdar i sina motioner att den svenska arbetslösheten är betydligt högre än den officiellt redovisade. Längst går Folkpartiet liberalerna som oriktigt påstår att den verkliga arbetslösheten uppgår till 17 %. De andra partierna hävdar att nära en och en halv miljon personer inte går till jobbet en vanlig dag eller arbetar mindre än de önskar. Därigenom skapar de en illusion om att det skulle råda närmast massarbetslöshet i det svenska samhället. Kristdemokraterna skriver också i sin motion Fi242 att Sverige är på väg att bli ett land med massarbetslöshet på europeisk nivå.

Enligt utskottets mening är det mycket allvarligt att företrädare för de borgerliga partierna, vid sidan av den officiella statistiken, skapar egna diffusa mått över vad de kallar den ”verkliga” arbetslösheten.

Den officiella svenska arbetskraftsundersökningen (AKU) bygger sedan decennier tillbaka i huvudsak på internationellt vedertagna kriterier, resolutioner och vägledningar som utvecklats av bl.a. Internationella arbetsorganisationen (ILO), OECD och EU:s statistikmyndighet, Eurostat. Den internationella samsynen kring kriterierna är stark och samordningen gör det möjligt att jämföra utvecklingen i olika länder. Kriterierna bygger dessutom på en lång praktisk erfarenhet och en omfattande forskning över vad som kan och bör betraktas som arbetslöshet. Den vedertagna och konventionella definitionen av arbetslöshet ger också viktig information för utformningen av den ekonomiska politiken.

Internationella konventioner ska respekteras

Enligt utskottets mening är det oerhört viktigt att beskrivningen av arbetslösheten och statistiken över arbetslösheten grundar sig på och håller sig till internationellt vedertagen praxis och internationellt vedertagna konventioner. Ett ytterligare steg i denna riktning är den EU-anpassning av AKU som Statistiska centralbyrån (SCB) gjorde i våras.

Om man som de borgerliga företrädarna skapar egna definitioner av arbetslösheten riskerar man att skapa stor förvirring bland de ekonomiska aktörerna samt leda den ekonomiska politiken i fel riktning.

Enligt de senaste officiella AKU-undersökningarna var antalet sysselsatta under tredje kvartalet i år ungefär 30 000 personer högre än under samma period 2004. Den öppna arbetslösheten steg dock under samma period med 0,2 procentenheter från 6,1 % till 6,3 %. Den totala arbetslösheten, dvs. öppen arbetslöshet plus andelen personer i konjunkturberoende arbetsmarknadspolitiska program, steg till 7,9 %, enligt arbetsmarknadsverkets (AMS) statistik.

Ljusning på arbetsmarknaden

Utskottet kan i likhet med arbetsmarknadsutskottet i sitt yttrande till finansutskottet konstatera att det finns ett antal tecken på att situationen på arbetsmarknaden håller på att förbättras. Antalet nyanmälda lediga platser har stigit sedan mitten av förra året och uppgången har tilltagit under de senaste månaderna. Dessutom har antalet varsel om uppsägningar minskat. Vidare anger bygg- och tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets (KI:s) barometrar att sysselsättningen i branscherna stigit samt att uppgången väntas fortsätta framöver.

Det är enligt utskottets mening glädjande att det nu börjar se lite ljusare ut på arbetsmarknaden, men som utskottet anförde ovan är arbetslösheten fortfarande alldeles för hög. Hög arbetslöshet är ett slöseri med mänskliga resurser, och ytterligare åtgärder måste, enligt utskottets mening, vidtas för att öka antalet sysselsatta och pressa tillbaka antalet arbetslösa.

I motion Fi242 (kd) hävdas att regeringens mål om en öppen arbetslöshet på 4 % inte på långa vägar är uppfyllt trots idogt trixande med såväl statistik som budgetmedel. Sysselsättningsmålet kommer inte heller att uppfyllas, enligt motionärerna. Även Folkpartiet liberalerna och Moderata samlingspartiet kritiserar regeringen för att inte nå arbetsmarknadspolitikens mål. Folkpartiet liberalerna påstår i motion Fi241 att regeringen ökar de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och skapar nya konstgjorda arbeten i kommuner och landsting för att pressa ned den öppna arbetslösheten mot 4 %. I motion Fi243 (c) hävdas att den arbetsmarknadspolitik som förts under de senaste tio åren varit ineffektiv och använts för att dölja arbetslösheten. Dessutom måste arbetsmarknadspolitiken reformeras, enligt motionärerna. Liknande påståenden framförs i de övriga partimotionerna. Samtliga partier föreslår samtidigt nedskärningar inom arbetsmarknadsområdet.

Målet för den öppna arbetslösheten nåddes 2000

Utskottet vill med anledning av motionerna erinra om att målet om en halvering av den öppna arbetslösheten till 4 % 2000 som regering och riksdag satte upp 1996 nåddes i oktober 2000. Den öppna arbetslösheten låg i genomsnitt på 4 % under både 2001 och 2002 men började stiga mot slutet av 2002 till en högsta nivå i juni 2005 på 6,5 %, enligt gamla AKU (enligt nya AKU 7,1 %). Till en början berodde uppgången på att antalet deltagare i de konjunkturberoende arbetsmarknadspolitiska programmen sjönk kraftigt. Men under de senaste åren är det minskad sysselsättning till

följd av bl.a. svag inhemsk efterfrågan, kraftigt stigande produktivitet i näringslivet och sjunkande sjukfrånvaro som bidragit till att öka den öppna arbetslösheten.

Sysselsättningsmålet nåddes inte 2004

Riksdagens och regeringens ambitiösa sysselsättningsmål, dvs. att antalet sysselsatta som andel av befolkningen i åldern 20–64 år ska uppgå till 80 % 2004, utvecklades väl fram t.o.m. 2001. Den högsta nivån nåddes i april 2001 då den säsongsrensade sysselsättningsgraden uppgick till 78,5 %. Till följd av lågkonjunkturen åren därefter och den svaga sysselsättningen i fjol och hittills i år har sysselsättningsgraden successivt sjunkit till en nivå i september 2005 på 77,4 % säsongsrensat (enligt nya AKU).

Båda målen ligger fast

Utskottet vill klart deklarerat att båda målen ligger fast som viktiga delmål mot det övergripande målet om full sysselsättning. Målen kompletterar dessutom varandra. Utskottet vill i detta sammanhang passa på att ta avstånd från påståendena i t.ex. Fi242 (kd) om att den öppna arbetslösheten skulle vara ett mått på arbetslösheten som statistiskt manipuleras på olika sätt. Enligt utskottets mening är det minst lika viktigt att bekämpa den öppna arbetslösheten som att öka sysselsättningen. Personer som under långa tider tvingas ut i öppen arbetslöshet riskerar att permanent hamna utanför arbetsmarknaden. Detta leder till stora välfärd förluster för de utsatta och i förlängningen till att utbudet av arbetskraft minskar.

En rad åtgärder inom olika områden måste enligt utskottets mening vidtas för att de arbetsmarknadspolitiska målen ska nås. På kort sikt handlar det bl.a. om åtgärder för att öka efterfrågan, stärka konkurrenskraften och stimulera sysselsättningen. På lite längre sikt handlar det om att öka utbudet av arbetskraft för att trygga den framtida arbetskraftsförsörjningen.

I vårpropositionen 2005 lanserade regeringen ett vitt spektrum av åtgärder för att pressa ned arbetslösheten och öka sysselsättningen redan i år. Samtidigt presenterades en grundläggande strategi för att långsiktigt få fler människor i arbete och nå sysselsättningsmålet.

Sysselsättningspaketet i budgetpropositionen

I budgetpropositionen går regeringen vidare med ett omfattande sysselsättningspaket som beräknas ge 55 000 personer möjlighet till arbete, praktik eller utbildning. Paketet är utformat för att få effekt på såväl kort som lång sikt och syftar till att öka efterfrågan på och utbudet av arbetskraft, förbättra matchningen på arbetsmarknaden och höja kvaliteten i den offentliga sektorn. De viktigaste åtgärderna inom olika områden redovisas kortfattat i punkterna nedan:

Fler jobb i näringslivet

- Arbetsgivaravgiften sänks temporärt till 10,21 % för s.k. soloföretagare som anställer en ny medarbetare.
- En satsning om 900 miljoner kronor görs perioden 2006–2010 för att stimulera forskning och utveckling i små och medelstora företag.
- Strategiska utvecklingsprogram tas fram för sex svenska nyckelbranscher – skog och trä, metallurgi, fordon, läkemedel, bioteknik samt IT/telekommunikation. Dessutom görs särskilda satsningar på flyg- och rymdteknik. Programmen omfattar för statens del totalt 1 miljard kronor perioden 2006 till 2010.
- Nutek får extra medel för att stödja industriella utvecklingscenter (IUC).
- Reformeringen av skattereglerna för fåmansbolag fullföljs. När reformeringen fått full verkan innebär den en skattesänkning på 1 miljard kronor.
- En extra satsning på kvinnligt företagande görs inom ramen för regionala resurscenter (RRC).
- De arbetsmarknadspolitiska programmen utökas med 13 000 platser för att underlätta för arbetslösa att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden.
- Satsningen på miljöteknik utökas.
- Koldioxidskatten avskaffas för industriföretag som handlar med utsläppsrätter samt för den högeffektiva kraftvärmen. Skatten sänks för övriga anläggningar i energisektorn inom handelssystemet.
- Företagarnas villkor och sociala förmåner ska ses över samtidigt som företagens administrativa börda ska minska, annonserar regeringen.
- Särskilda exportfrämjande insatser genomförs för de mindre företagen. Exportfrämjare inrättas i varje län och utrikesförvaltningen förstärks med ett trettiotal nya främjandetjänster.
- Den offentliga upphandlingen liksom de statliga bolagen har stor betydelse för utvecklingen av nya produkter och innovationer i svensk ekonomi. Det är viktigt att den offentliga upphandlingen främjas även framöver samt att de statliga bolagen i ökad omfattning kan bidra till innovationer och omställningen av Sverige.

Kvalitetslyft i den offentliga sektorn

- För att höja kvaliteten i den offentliga verksamheten inrättas 20 000 s.k. plusjobb. Jobben gäller arbetsuppgifter som inte utförs i dagsläget och inriktar sig mot personer som varit arbetslösa i mer än två år. Arbetsgivarna subventioneras med 100 % upp till 1 000 kr per dag.
- Utbildningsvikariat om totalt 5 000 platser per år införs för att stärka kompetensen inom vård och omsorg. Vikariatet löper under 6 månader, vilket innebär att 10 000 personer per år får möjlighet till vikariat.

- Utöver de höjningar som tidigare aviserats ökas de generella statsbidragen till kommuner och landsting med ytterligare 1 miljard kronor 2007 och 6 miljarder kronor 2008.

Jobb åt högskoleutbildade

- 4 000 praktikplatser för akademiker skapas i syfte att minska arbetslösheten för högskoleutbildade. Platserna inriktas mot småföretag och ska komma till stånd genom ett samarbete mellan Arbetsmarknadsverket (AMS) och bemanningsföretagen.
- För att underlätta generationsväxlingen vid statliga myndigheter satsas 360 miljoner kronor under de närmaste två åren för att myndigheterna ska kunna tidigarelägga anställningar med upp till 1 000 personer.
- Resurser avsätts för att öka antalet anställda inom Skatteverket, Försäkringskassan, AMS, Tullverket och Fastighetsverket med drygt 1 300 personer i syfte att bl.a. öka kvaliteten och kontrollen. Arbetsplatser för 600 arbetslösa akademiker inrättas dessutom för att restaurera och konservera museisamlingarna.
- Den högre praktiska förvaltningsutbildningen för invandrare med högskoleutbildning utökas med 120 platser 2006.

Arbete åt ungdomar

- För att bekämpa ungdomsarbetslösheten inrättas 3 000 lärlingsplatser för arbetslösa mellan 20 och 24 år som saknar fullständig gymnasieutbildning.
- Det allmänna anställningsstödet för arbetslösa ungdomar förlängs till att gälla även under 2006. Under 2006 utökas vidare de statliga medlen till feriearbeten åt ungdomar.
- En nationell koordinator ska tillsammans med arbetsmarknadens parter kartlägga metoder som påskyndar ungas etablering på arbetsmarknaden.

Ökad kunskap

- Högskolan byggs ut ytterligare med sammanlagt 17 500 platser till och med 2007.
- Anslagen höjs för att ytterligare öka kvaliteten i högskoleutbildningen.
- Antalet platser i den kvalificerade yrkesutbildningen utökas tillfälligt med 1 000 platser både hösten 2005 och våren 2006.
- Forskningsanslagen utökas ytterligare ovanpå tidigare höjningar.
- Möjligheterna för äldre att studera förbättras.
- Antalet platser vid lärarhögskolorna för att vidareutbilda högskoleutbildade till lärare utökas våren 2006 och en särskild arbetsmarknadsutbildning för utbildning i bristyrken inrättas. Tre lärosäten får i uppdrag att till våren 2006 ta fram förkortade vidareutbildningar för förskolelärare och sjuksköterskor.

Regeringen anger vidare i budgetpropositionen att åtgärder ska vidtas för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden och göra kontrollen i försäkringssystemen mer enhetlig över landet.

Integrationen måste öka

En annan mycket viktig del i strategin för att nå de arbetsmarknadspolitiska målen är att öka integrationen i samhället. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för invånare med utländsk bakgrund uppgick 2004 till endast 61 %. Skillnaderna mellan olika grupper av invandrare är dock stora.

Enligt utskottets mening är det utomordentligt viktigt att sysselsättningen hos dessa grupper stiger. Regeringen har också under de senaste åren vidtagit ett antal åtgärder för att öka integrationen på arbetsmarknaden, och nya åtgärder presenteras i budgetpropositionen. Ett flertal av åtgärderna i sysselsättningspaketet ovan är direkt utformade för att gynna sysselsättningen hos utlandsfödda personer. I budgetpropositionen anger regeringen vidare att den i vårpropositionen 2006 ska presentera en samlad strategi över hur integrationspolitiken ytterligare ska förstärkas.

Betydelsen för det svenska samhället av en ökad sysselsättningsgrad bland utlandsfödda framgår enligt utskottets mening tydligt av de beräkningar Konjunkturinstitutet (KI) presenterade i sin lönebildningsrapport för 2004. Enligt KI är skillnaden i sysselsättningsgrad mellan svenskfödda och utlandsfödda i dagsläget omkring 20 procentenheter. Om denna skillnad halveras under de närmaste tio åren skulle antalet personer i arbetskraften öka med ytterligare omkring 92 000 personer. I absoluta tal skulle sysselsättningen om tio år vara omkring 107 000 personer högre jämfört med en trendmässig förbättring. Dessutom skulle de offentliga finanserna stärkas med 53 miljarder kronor, räknat i dagens penningvärde.

Såvitt utskottet kan utläsa av partimotionerna avfärdar de borgerliga partierna merparten av innehållet i regeringens sysselsättningspaket. Avfärdandet motiveras bl.a. med att paketet är en del i en uppblåst valbudget som riskerar att försämra statsfinanserna.

Enligt utskottets mening är det viktigt att kraftfullt bekämpa arbetslösheten, bl.a. för att förhindra att långvarigt arbetslösa permanent slås ut från arbetsmarknaden. Dessutom är förutsättningarna just nu mycket goda för att stimulera ekonomin i syfte att öka sysselsättning, minska arbetslösheten och höja det långsiktiga arbetskraftsutbudet. Det finns omfattande lediga resurser i den svenska ekonomin, inflationen är låg och lönebildning fungerar relativt väl. Dessutom är de offentliga finanserna sunda och överskotten i bytesbalansen rekordhöga.

I motion Fi240 (m) sägs att ett av problemen med sysselsättningspaketet är att den konjunkturella arbetslösheten är liten. Åtgärderna som regeringen föreslår skulle därmed inte få avsedd effekt. Den höga arbetslösheten beror i stället på att den s.k. jämviktsarbetslösheten är för hög, menar motionärerna.

Utskottet delar inte denna bedömning. Det gör inte heller KI, som i sin senaste lönebildningsrapport 2005 uttryckligen slår fast att den nuvarande svaga arbetsmarknaden beror på en svag konjunktur.

En bakomliggande orsak till den konjunkturrellt svaga arbetsmarknaden är att företagen haft en större förmåga att öka produktionen med given personalstyrka än väntat och att produktionsökningen 2002–2004 därmed inte lett till den förväntade ökningen av antalet arbetade timmar, skriver KI i lönerapporten.

Oppositionens besparingar försämrar situationen för arbetslösa

I partimotionerna föreslås omfattande besparingar på arbetsmarknadsområdet, främst genom en omläggning av arbetslöshetsförsäkringen men också genom neddragningar av de arbetsmarknadspolitiska stöden. Enligt utskottets mening skulle besparingarna, om de genomfördes, riskera att leda till att arbetslösheten permanentades på nuvarande höga nivå eller t.o.m. steg ytterligare. Folkpartiet liberalerna har tidigare föreslagit att AMS ska läggas ned. I motion Fi241 (fp) har motionärerna dämpat retoriken en del och förespråkar nu att Arbetsmarknadsverket ska bantas och effektiviseras. Samtidigt föreslås att arbetsmarknaden i viss mening privatiseras genom att privata arbetsförmedlingar och bemanningsföretag i större utsträckning än i dagsläget ska ersätta den statliga förmedlingen. Liknande förslag förs fram i de övriga partimotionerna.

Kraftiga neddragningar av AMS verksamheter och betydande satsningar på privata förmedlingar av olika slag skulle enligt utskottets mening försämr situationen för många arbetslösa, inte minst för de människor som bor i regioner där efterfrågan på arbetskraft är svag. De redan nu stora geografiska skillnaderna i sysselsättning och arbetslöshet skulle bli än större.

I motionerna Fi241 (fp) och Fi242 (kd) föreslås förändringar i arbetsrättslagstiftningen för att förbättra arbetsmarknadens funktion.

Utskottets principiella uppfattning i denna fråga är att det är fel att tro att försvagningar i arbetsrättslagstiftningen skulle ge positiva effekter på tillväxten och sysselsättningen. Arbetsrätten bidrar enligt utskottets mening till att skapa trygga arbetsförhållanden och stabila ekonomiska villkor, vilket i sig stärker tryggheten för de anställda. Enligt en studie av arbetsrätten i olika länder som OECD publicerat i *Employment Outlook* har utformningen av arbetsrätten inga entydiga effekter, vare sig positiva eller negativa, på den totala sysselsättningen eller den totala arbetslösheten i ett land.

Även Moderata samlingspartiet menar i sin motion Fi240 att det arbetsrättsliga regelverket behöver moderniseras och förenklas. Denna ståndpunkt förbryllar utskottet eftersom partiet i samma motion skriver att forskningen visar att ett omfattande anställningsskydd inte kan förklara varför arbetslösheten blir hög från tid till annan. Det är i huvudsak andra faktorer som påverkar sysselsättningen, skriver motionärerna. Så sent som

förra hösten avfärdade också Moderata samlingspartiet förändringar i arbetsrätten med motiveringen att det inte finns något samband mellan en strikt arbetsrätt och hög arbetslöshet.

I de borgerliga partimotionerna förslås även sänkta ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen.

Arbetsmarknadsutskottet konstaterar i sitt yttrande till finansutskottet att många arbetslösa skulle få en väsentligt sämre ekonomisk situation eller helt stå utan ersättning om de borgerliga partiernas förslag skulle genomföras.

Utskottet delar arbetsmarknadsutskottets bedömning. En av de viktigaste effekterna av sänkta ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen är att lönerna för de lägst avlönade på arbetsmarknaden pressas nedåt, med vidgade klyftor och negativa välfärdseffekter som följd. Detta är enligt utskottets mening inte en riktig väg att beträda för ett framtida konkurrenskraftigt Sverige.

Antalet sjukdagar ska halveras till 2008

En viktig del i politiken för att öka sysselsättningen och öka utbudet av arbetskraft är att minska den höga sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron innebär dessutom ett stort lidande för dem som drabbas samt höga kostnader för samhället, kostnader som hotar att tränga undan andra viktiga välfärdssatsningar.

I de borgerliga partimotionerna presenteras olika åtgärder för att minska sjukfrånvaron, varav en del ligger i linje med de olika åtgärder regeringen genomfört eller arbetar med. När det gäller sjukfrånvaron vill utskottet anföra följande:

Hösten 2002 beslutade riksdagen att antalet sjukdagar ska halveras fram till 2008 samt att nya aktivitets- och sjukersättningar ska minska. Hösten 2001 presenterade regeringen det s.k. 11-punktsprogrammet för att förbättra arbetsvillkoren och minska ohälsan i arbetslivet. Programmet har följts upp och utökats i de vår- och budgetpropositioner som presenterats sedan dess och stora delar av programmet är nu genomfört. Utskottet har vid tidigare behandlingar av frågan utförligt redovisat inriktningen av regeringens politik och vilka åtgärder som vidtagits, se t.ex. betänkande 2004/05: FiU1.

50 % av målet om antalet sjukdagar uppfyllt

Utskottet konstaterar att åtgärderna har fått effekt. Antalet sjukskrivningsdagar har minskat relativt kraftigt och nedgången har accelererat under det senaste året. I oktober 2005 var antalet sjukskrivningsdagar drygt 13 % lägre än under samma månad i fjol, visar Försäkringskassans senaste statistik. Enligt Försäkringskassan har hittills drygt 50 % av målet om en halvering av antalet sjukdagar uppfyllts.

Utskottet kan också konstatera att antalet nya personer med aktivitets- och sjukersättning nu börjat sjunka efter en kraftig uppgång under de senaste åren. Det s.k. ohälsotalet, dvs. de samlade utbetalningarna för sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning och rehabiliteringsersättning utslaget på hela befolkningen (16–64 år), uppgick till 41,7 dagar per person i oktober 2005, vilket är en nedgång med 1 dag per person under det senaste året. Varje tiondels minskning av ohälsotalet motsvarar en nedgång med 575 000 dagar med ersättning från sjukförsäkringen. Ohälsotalet låg som högst vid mitten av 2003 och målet är att talet ska sjunka till 37 dagar per person i slutet av 2008.

Enligt utskottets mening är det viktigt att noga följa utvecklingen av ohälsotalet. Regeringen presenterar i budgetpropositionen en rad nya åtgärder för att det övergripande målet ska nås. Utgångspunkten för åtgärderna är arbetslinjen. Sjukförsäkringen ska fungera som en bro tillbaka till arbetslivet för sjuka och personer med funktionshinder.

Bland annat avsätts 1 miljard kronor per år mellan 2007 och 2009 för att minska ohälsan ute i länen. Kvaliteten inom företagshälsovården ska öka och sjukskrivningsprocessen förbättras. Möjligheterna att kombinera deltidssjukskrivning med studier ska utökas och personer som fått sjuk- eller aktivitetsersättning i minst ett år ska få rätt att ha sin ersättning vilande under en tvåårig studieperiod. Eventuellt ska också bostadstillägg kunna behållas under vilandeperioden. Ett pilotprojekt för långtidssjukskrivna där bl.a. arbetsförmågan bedöms ska genomföras och ett antal åtgärder vidtas för att öka möjligheterna till jobb för arbetshandikappade. Dessutom höjs taket i lönebidraget till 16 700 kr i månaden den första januari 2007 för att ytterligare öka jobbmöjligheterna för arbetshandikappade. Taket i sjukförsäkringen höjs till 33 100 kr i månaden den 1 juli 2006 i syfte att förbättra den ekonomiska tryggheten för sjukskrivna. Utskottet vill också nämna att antalet friårsplatser uppgår till 14 000 under 2006, vilket bl.a. ger möjlighet till återhämtning för yrkesarbetande.

Utskottet vill i anslutning till diskussionen om sjukfrånvaron påminna om att ersättningsnivån i sjukförsäkringen den 1 januari 2005 återställdes till den nivå som gällde före den 1 juli 2003.

Enligt utskottets mening är det en viktig princip, inte minst för allmänhetens förtroende för välfärdssystemen, att ersättningarna i socialförsäkringarna ligger på en sådan nivå att drabbade hushåll klarar att upprätthålla sin standard på en rimlig nivå även om de skulle drabbas av t.ex. sjukdom. Utskottet avvisar därför de förslag om sänkning av ersättningsnivåerna och införandet av ytterligare en karensdag i sjukförsäkringen från 2007 som Moderata samlingspartiet för fram i motion Fi240. Förslagen slår mot dem som redan är utsatta.

Tillväxten betydligt högre än i euroområdet

Utskottet övergår nu till att diskutera frågor om tillväxt och tillväxtklimat.

Kristdemokraterna påstår i motion Fi242 att regeringen misslyckats med tillväxtpolitiken. I motionen redovisas som vanligt en del mer eller mindre verklighetsfrämmande beräkningar som, enligt motionärerna, bevisar att Sverige släpat efter i tillväxt under senare delen av 1990-talet och början av 2000-talet. Bland annat hävdas att Sveriges BNP år 2004 skulle ha varit drygt 1 462 miljarder kronor högre om Sverige under perioden 1994–2004 hade haft samma tillväxttakt som Irland. Om Sverige haft samma tillväxttakt som Finland skulle BNP ha varit 165 miljarder kronor högre, enligt motionärerna.

Den här typen av beräkningar är enligt utskottets mening bara en meningslös lek med siffror där resultatet är starkt beroende av t.ex. val av jämförelseland och tidsperiod. Det är ungefär som att påstå att tillväxtklimatet i Förenta staterna just nu är extremt dåligt eftersom tillväxttakten i den amerikanska ekonomin under de senaste tio åren endast varit mindre än hälften så hög som den i Kina.

Utskottet undrar om Kristdemokraterna inser att deras jämförelse med Irland och Finland även innebär en misskreditering av det finländska tillväxtklimatet. Om Finland under samma period hade haft samma tillväxt som Irland hade nivån på Finlands BNP 2004, enligt Kristdemokraternas beräkningar, varit mycket högre.

Sanningen är i stället att Sverige under de senaste tio åren haft en internationellt sett hög tillväxttakt. Sveriges BNP har i genomsnitt ökat med 3 % per år mellan åren 1994 och 2004, enligt KI:s statistik. Tillväxten i OECD-området ökade under samma period med i genomsnitt 2,7 % per år, medan den i EU (25) och euroområdet steg med i genomsnitt 2,4 % respektive 2,1 % per år. Beräknat enligt Kristdemokraternas metoder innebär detta att om Sverige under perioden hade haft samma tillväxttakt som OECD-området, EU eller euroområdet hade nivån på Sveriges BNP varit lägre 2004.

OECD:s s.k. välfärdsliga

Bland annat Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna använder i sin politiska argumentation den s.k. tillväxt- eller välfärdsliga som OECD publicerar. Enligt motion Fi242 (kd) har Sverige sedan 1994 halkat från en trettonde till en fjortonde plats i välfärdsliga, vilket enligt motionärerna bevisar att Sverige under det senaste decenniet inte tagit igen något jämfört med andra länder. Liknande resonemang förs i motion Fi241 (fp).

De uppgifter som motionärerna refererar till är den statistik av s.k. köpkraftskorrigerade BNP-uppgifter per invånare som OECD sammanställer.

Som utskottet påpekat vid tidigare behandlingar (senast i bet. 2004/05: FiU20) är OECD:s statistik så pass osäker att man bör vara mycket försiktig med att dra långtgående slutsatser av uppgifterna. Möjligheten att göra jämförelser och rangordna länderna är mycket begränsad, enligt OECD:s egna uppgifter. Möjligheterna till tillväxtjämförelse mellan länderna begränsas också av att länderna i sina BNP-beräkningar behandlar produktiviteten

i den offentliga sektorn olika. En del länder, däribland Sverige, antar schablonmässigt att produktiviteten i den offentliga sektorn är noll, medan andra länder beräknar produktivetsförändringen i den offentliga sektorn till 0,5 % eller 1 %. Detta får genomslag i BNP-utfallet och missgynnar särskilt länder som Sverige som har en stor utbyggd offentlig sektor.

Ligan är inget bra mått på välfärden

Måttet har dessutom stora brister som mått på den ekonomiska välfärden. Utskottet vill i detta sammanhang visa på att det finns andra undersökningar som mer djuplodande än OECD behandlar och mäter välfärdsutvecklingen i olika länder. SCB presenterade för drygt ett år sedan en omfattande studie baserad på fyra jämförande välfärdsindex där faktorer som t.ex. utbildning, sysselsättning, arbetsmiljö, inkomster, materiell levnadsstandard, boende, fritid, trygghet, livslängd och hälsa värderas. Indexen har utarbetats av FN och av forskningsinstitutioner i USA, Tyskland och Holland. Enligt SCB hamnar Sverige i täten i flertalet av dessa index. Sverige har även klättrat uppåt något i välfärdsindexen de senaste åren efter en viss försämring i samband med den ekonomiska krisen i början och mitten av 1990-talet, enligt SCB.

Baserat på OECD:s köpkraftskorrigerade statistik kan emellertid utskottet konstatera att svensk ekonomi tappat i relativ position mot andra länder under framför allt två perioder de senaste 35 åren – under andra hälften av 1970-talet och i början av 1990-talet. Den absolut största nedgången kom i början av 1990-talet då Sveriges BNP föll samtidigt som flera andra länder fortsatte att ha en positiv tillväxt.

Viktigt med hög tillväxt

Kristdemokraterna anger i sin motion att målet för den ekonomiska politiken bör vara en hållbar tillväxt på minst 3 % per år över konjunkturcykeln.

Hög ekonomisk tillväxt är enligt utskottets mening en avgörande del av den ekonomiska politiken, under förutsättning att den är ekologiskt hållbar. Som redovisats ovan har Sveriges BNP under de senaste tio åren stigit med i genomsnitt 3 % per år, vilket är lika högt som Kristdemokraternas tillväxtmål. Det är också hela 0,9 procentenheter mer i tillväxt per år än genomsnittet i euroområdet och 0,3 procentenheter mer per år än genomsnittet för OECD-länderna.

Helt avgörande för den svenska tillväxten och därmed också sysselsättningen är att Sveriges konkurrens- och företagsklimat är gott. Det grundläggande klimatet i den svenska ekonomin för tillväxt, expansion och företagande är enligt utskottets mening gott, även om motsatsen ibland hävdas i de borgerliga partimotionerna.

Det finns en god grund för svensk tillväxt

Den övergripande ekonomin är stabil. De offentliga finanserna är sunda. Inflationen och räntorna är låga. Sveriges obligationsräntor ligger i dagsläget t.o.m. något under de tyska obligationsräntorna. Detta kan jämföras med situationen vid mitten av 1990-talet då de svenska obligationsräntorna låg 4–5 procentenheter över de tyska. Företagens konkurrenssituation är god, och de nominella löneökningarna i ekonomin har mer än halverats från de mycket högt uppskrivade talen på 1980-talet och början av 1990-talet. I motsats till vad Kristdemokraterna påstår i motion Fi242 fungerar den svenska lönebildningen relativt väl efter att ha genomgått omfattande förändringar under de senaste tio åren. Förtroendet för en låg inflation är stort bland ekonomins olika aktörer. Pensionssystemet har reformerats, till skillnad från situationen i många andra europeiska och utomeuropeiska länder.

Åtgärder har genomförts för att öka konkurrensen i den svenska ekonomin och pressa ned prisnivån. Marknader har öppnats för konkurrens, konkurrenslagstiftningen har skärpts och konkurrensövervakningen utökats. Utbildnings- och kunskapsnivån hos den svenska arbetskraften har stigit ytterligare genom de senaste årens satsningar på utbildning och forskning. Sverige är det land i världen som enligt OECD investerar mest resurser i kunskap som andel av BNP. Utgångspunkten för politiken är att Sverige även i fortsättningen ska vara världens främsta kunskapsnation. Stora resurser satsas för att bygga ut och förbättra infrastrukturen. Den svenska företagsbeskattningen är konkurrenskraftig i ett internationellt perspektiv, även om globaliseringen på olika sätt ställer beskattningen inför nya utmaningar.

Sveriges samlade affärer med utlandet, dvs. bytesbalansen, visar på rekordöverskott. Överskottet uppgick under 2004 till 8,3 % av BNP.

Kristdemokraterna påstår i motion Fi242 att Sverige har tappat mark som investeringsland, under framför allt de senaste åren. Investeringarna ligger på en lägre nivå som andel av BNP än genomsnittet för EU femton, enligt motionärerna.

Som svar på detta vill utskottet bl.a. hänvisa till de beräkningar av kapitalavkastning och investeringar i Sverige jämfört med övriga länder som KI redovisar i såväl Lönebildningsrapporten för 2004 som Lönebildningsrapporten för 2005.

Enligt KI ligger avkastningen på kapital i Sverige på ungefär samma nivå som i Förenta staterna och EU. När det gäller de svenska bruttoinvesteringarnas andel av BNP har de varit låga sedan början av 1990-talet, men det beror framför allt på låga bostadsinvesteringar. Tittar man däremot på enbart investeringarna i näringslivet ligger de på ungefär samma nivå som i andra länder. Innebörden av detta är att Sverige står sig minst lika bra som andra länder i den globala konkurrensen om investeringskapi-

tal. Som utskottet redovisat tidigare har de svenska investeringarna ökat kraftigt under 2004 och hittills under 2005, efter en relativt svag nedgång under lågkonjunkturåren.

Utskottet vill i detta sammanhang även redovisa Riksbankens senaste statistik över direktinvesteringarna. Enligt Riksbanken ökade de svenska direktinvesteringarna utomlands med 102 miljarder kronor 2004, medan de utländska direktinvesteringarna i Sverige steg med 172 miljarder kronor. Detta innebär att utlandets investeringar i Sverige under förra året översteg Sveriges investeringar utomlands med 70 miljarder kronor.

Tillväxtklimatet måste ständigt förbättras

Den fortgående globaliseringen skärper konkurrensen ytterligare, och enligt utskottets mening måste förutsättningarna för tillväxt och expansion ständigt utvecklas. Flera av de förslag som förs fram i budgetpropositionen bidrar också till att förbättra tillväxtklimatet.

Utskottet vill här också nämna att regeringen i vårpropositionen 2005 redovisade en strategi för att fortsätta att stärka Sveriges konkurrenskraft. Strategin bygger bl.a. på den innovationsstrategi, *Innovativa Sverige*, som regeringen presenterade förra sommaren. Utgångspunkten är att Sveriges konkurrenskraft bl.a. ska förbättras genom omfattande satsningar på utbildning, kreativitet och kompetens samt åtgärder för att få fler och växande företag.

Sveriges bronsplats i tillväxtklimat ska behållas

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att olika institut och organisationer genomgående placerar Sverige högt på sina rankingslistor när de analyserar olika länders tillväxtförutsättningar. World Economic Forum (WEF) utsåg i höstas Sverige till det tredje bästa landet i världen vad gäller konkurrens- och tillväxtklimat – för tredje året i rad. WEF:s studie undersöker 117 länder inom en mängd olika områden, som mikroekonomiskt klimat, generellt konkurrensclimat, infrastruktur, samarbetsclimat, lagstiftning, hållbarhet och miljökrav, IT-utveckling etc. Finland hamnade på första plats, Förenta staterna på andra och Danmark på delad tredjeplats med Sverige.

I sin rapport skriver WEF att de nordiska länderna har flera kriterier gemensamt som gör dem extremt konkurrenskraftiga.

Sverige utsågs också nyligen till det bästa innovationslandet i världen i ett nytt s.k. innovationsindex som konstruerats av FN:s handelsorgan Unctad. Indexet baseras på uppgifter över hur hög andel högutbildade och forskare landet har per miljon invånare, antalet publicerade vetenskapliga artiklar samt uttagna patent i Förenta staterna. På andra och tredje plats placerade sig Finland respektive Förenta staterna.

Vidare ligger Sverige stadigt i topp i EG-kommissionens uppföljningar av den s.k. Lissabonprocessen. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att Sverige är ett av tre länder inom EU som nått EU:s mål om 70 % sysselsatta.

Utskottet vill till sist också nämna att det internationella kreditinstitutet Standard & Poor's under 2004 höjde Sveriges kreditbetyg till det högsta betyget AAA (triple A). Det är, enligt utskottets mening, ett erkännande av den svenska ekonomins grundläggande styrka.

Det är utskottets övertygelse att tillväxtklimatet i den svenska ekonomin hade varit betydligt sämre om Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet liberalerna och Centerpartiet fått genomföra de budgetalternativ och den ekonomiska politik de propagerat för under de senaste åren. Partiernas omfattande skattesänkningar och budgetnedskärningar hade med stor sannolikhet skapat en betydande osäkerhet och oro bland ekonomins olika aktörer.

Bättre villkor för företagen

Satsningar på företagandet är viktigt inte minst för att skapa fler arbetstillfällen. Utskottet ser därför positivt på regeringens satsningar på företagen. Den 1 januari 2006 fullföljs reformeringen av de s.k. 3:12-reglerna. När reformen har fått full verkan kommer skatten att ha sänkts med totalt 1 miljard kronor. Den tillfälliga sänkningen av arbetsgivaravgifterna för de enmansföretagare som anställer är en annan åtgärd som enligt utskottet kommer att ha stor betydelse för att stimulera framväxten av nya jobb. Den kritik av företagandets villkor som framförs av oppositionspartierna är enligt utskottets mening grovt missvisande. Exempelvis anser Moderaterna att regeringens politik med ständigt nya pålagor kväver företagen, och Kristdemokraterna kritiserar regeringens arbete med regelförenklingar och talar om elva förlorade år för företagen. I skarp kontrast till sådana beskrivningar står exempelvis Världsbankens rapport *Doing Business in 2005*, där Sverige ligger på nionde plats bland 145 länder när det gäller enkla och bra regelverk för företagen.

Regeringens arbete med regelförbättring är en sammanhållen process som drivs i ett nära samarbete med näringslivet, svenska myndigheter och i ett internationellt sammanhang. Under innevarande mandatperiod har denna process resulterat i en rad initiativ: regeringens handlingsprogram för minskad administration för företagen, som innehåller omkring 300 planerade eller redan genomförda åtgärder, utvecklandet och tillämpningen av en vetenskapligt tillförlitlig metod för att mäta företagets kostnader för "regelbördan". Nutek har huvudansvaret för frågorna om regelförbättring. Mätmetoden – den s.k. standardkostnadsmetoden – används bl.a. för att sätta upp tydliga, kvantitativa mål. Ett mål som regeringen redan har satt är att företagets administrativa kostnader på skatteområdet ska minska med 20 % fram till 2010. Många regelförenklingar har redan genomförts.

Det har exempelvis blivit lättare att starta företag. Det räcker i dag med en enda anmälan via Internet, för att få ett enskilt bolag registrerat hos både Bolagsverket och Skatteverket.

Utskottet noterar att näringslivet har varit mycket positivt till regeringens initiativ när det gäller regelförenklingar för företag. Det framgår exempelvis av Näringslivets Regelnämnds (NNR) rapport från september 2005 med titeln Vilken kvalitet håller statens konsekvensanalyser av förslag som rör företag? NNR skriver att sedan 2003 har en rad positiva åtgärder vidtagits för att förbättra arbetet med regelförenkling. Det gäller exempelvis mätningen av företagens kostnader för att hantera skatte-, arbetsmarknads-, miljö- och jordbrukslagstiftningen.

Regeringens handlingsprogram för minskad administration för företagen redovisas i den årliga skrivelsen till riksdagen om regelförbättringsarbete, som lämnas senare under hösten. Skrivelsen omfattar en uppföljning av handlingsplanen och förslag till nya regelförbättringar på departements- och myndighetsnivå.

Rättvisa skatter och mer välfärd för varje skattekrona

Utskottet delar regeringens syn att ett skatteuttag på dagens nivå är möjligt, men att det kräver att skattesystemet värnas genom breda skattebaser. Utskottet ser därför positivt på att regeringen avser att påbörja en översyn av skattesystemet under 2006. Det är viktigt inte minst mot bakgrund av att andelen äldre ökar och likaså efterfrågan på välfärdstjänster. I det sammanhanget är det också viktigt att, som regeringen skriver i budgetpropositionen, se till att varje skattekrona används så effektivt som möjligt. Det handlar om att bekämpa fusk i skatte- och förmånssystemen och att öka produktiviteten i den offentliga sektorn. I sistnämnda avseende har regeringen tagit initiativ till ett nytt produktivitetsprojekt, vars uppgift är att analysera hur framtidens välfärd kan finansieras och hur produktiviteten i den offentliga sektorn kan öka.

Vidare anser utskottet att det är angeläget att, som regeringen föreslår, ta sista steget i kompensationen för egenavgifterna. Detta med tanke på att budgetsanerings egenavgifter drabbade låg- och medelinkomsttagare relativt hårt och höjde marginalskatterna. Kostnaderna för att genomföra sista steget i reformen uppgår till nära 7 miljarder kronor. Dessutom höjs grundavdraget som en del i den gröna skatteväxlingen, vilket sänker inkomstskatten med ytterligare 2,5 miljarder kronor. Genom förslaget om att ändra begränsningsregeln för fastighetsskatten från 5 till 4 % minskar statens inkomster med 225 miljoner kronor. Utskottet anser att regeringens sänkning av begränsningsregeln för fastighetsskatten är väl avvägd med tanke på nästa års öknningar i taxeringsvärdena på många håll i landet.

Samtliga oppositionspartier föreslår betydligt mer omfattande skattesänkningar än regeringen. Utskottet avvisar dessa, då risken är stor att sänkningarna leder till instabila statsfinanser och omfattande neddragningar av viktig offentlig verksamhet.

Bättre villkor för barn och barnfamiljer

Barnen och barnfamiljerna drabbades hårdare än andra grupper av den ekonomiska krisen under 1990-talet. Inför innevarande mandatperiod utlovade regeringen en rad nya satsningar som nu sjsätts. Exempelvis föreslår regeringen höjda barnbidrag och flerbarnstillägg. Underhållsstödet höjs och bostadsbidraget till barnfamiljer ökar. Dessutom införs ett nytt barntillägg i studiemedelssystemet. Den första juli 2006 höjs taket i föräldrapenningen, från 7,5 till 10 basbelopp. Sammantaget uppgår satsningarna till 1 miljard kronor under 2006. I september avslutades en utredning på Socialdepartementet om hur man ska hantera skillnaderna i uttag av föräldrapenning mellan barnens föräldrar. Utredningens resultat bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottet noterar att Kristdemokraterna förespråkar en höjning av maxtaxan för kommunal barnomsorg, vilket enligt utskottets mening skulle försämra ekonomin och incitamenten till ökat arbetsutbud för många barnfamiljer. Centerpartiet vill avskaffa maxtaxan helt, men ersätter den med en s.k. barnomsorgspeng.

Insatser för ökad jämställdhet

I *motion Sk496* yrkande 2 av Moderaterna anför motionärerna att man, genom ytterligare satsningar på den kommunala sektorn, vill skapa en förskjutning av det relativa löneläget till förmån för kvinnor. Vidare framhålls i *motion A310* yrkande 2 av Centerpartiet att Centerpartiets förslag till skattereform främst gynnar låg- och normalinkomsttagare, som ofta är kvinnor. Därutöver menar motionärerna att skatteförslaget innebär att kommunerna får behålla mer av sina pengar och då också kan välja att lägga mer resurser på att höja lågavlönade kvinnors löner.

Utskottet tvingas konstatera att arbetsmarknaden är långt ifrån jämställd. Kvinnor har i jämförelse med män sämre arbetsvillkor, de tjänar mindre, blir oftare sjukskrivna och når mer sällan ledande befattningar. För att höja den kvinnliga förvärvsfrekvensen ytterligare måste jämställdheten öka, både i familjelivet, på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Utskottet kan samtidigt konstatera att regeringen och dess samarbetspartier har en rad konkreta åtgärder på agendan i syfte att verka för ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har i sin överenskommelse för samverkan, det s.k. 121-punktsprogrammet som ingicks den 4 oktober 2002, uttryckt behovet av att inom ramen för en sund lönebildning höja lönenivån i kvinnodominerade yrken i offentlig sektor. Utskottet välkomnar regeringens initiativ till en nationell handlingsplan mot könsdiskriminerande löneskillnader, som ska presenteras hösten 2005. Vidare ställer sig utskottet bakom regeringens ökade resurser till Jämställdhetsombudsmannen fr.o.m. 2006.

I den nyligen presenterade jämställdhetspolitiska utredningen konstateras att utvecklingen sedan 1990-talets början visar på ökad jämställdhet i flera avseenden, bl.a. har kvinnors position på arbetsmarknaden stärkts. Men

mycket arbete återstår och utredningen föreslår nya mål och en ny organisation på jämställdhetsområdet. Betänkandet har nyligen remitterats och regeringen avser att lämna en proposition om den framtida jämställdhetspolitiken under 2006.

Många kvinnor arbetar deltid, ofta ofrivilligt. Enligt arbetskraftsundersökningen har andelen kvinnor som arbetar heltid ökat från 59 % 1994 till 65 % 2004. Utskottet delar dock regeringens syn att detta inte är tillräckligt. Att bekämpa ofrivillig deltid är en viktig del i arbetet med att öka antalet arbetade timmar.

Utskottet kan konstatera att trots att det finns mycket kvar att göra på jämställdhetsområdet så ligger Sverige bra till i ett internationellt perspektiv. Det framgår exempelvis av en internationell undersökning av World Economic Forum (WEI). WEI har undersökt 58 länder (däribland samtliga OECD-länder) ur ett könsperspektiv genom att titta på fem områden: ersättning för arbete, tillgång till arbetsmarknaden, politisk makt samt möjlighet till utbildning och hälsa. Enligt undersökningen hamnar Sverige, tillsammans med de övriga nordiska länderna, i topp när det gäller likheten mellan könen i ovan uppräknade avseenden.

Investeringar i kommande generationers miljö

Hållbar utveckling är ett övergripande mål för regeringens politik. Alla beslut ska utformas så att de beaktar ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser. Basen för miljöpolitiken är de 15 nationella miljömålen. I miljömålspropositionen 2005 gjordes en första utvärdering av arbetet med att nå målen. I samband med utvärderingen presenterades nya delmål och åtgärder för att säkerställa att det långsiktiga målet för miljöpolitiken uppnås. I propositionen föreslogs också ett 16:e miljökvalitetsmål om biologisk mångfald. Nu föreslår regeringen att miljömålsarbetet förstärks med 150 miljoner kronor 2007 och 200 miljoner kronor 2008. I motion Fi320 av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslås att ytterligare 40 miljoner 2006 och 65 miljoner 2007 och 2008 tillförs miljöområdet i syfte att värna den biologiska mångfalden.

Utskottet delar regeringens bedömning att en av de största utmaningarna på miljöområdet är klimatfrågan. En stor majoritet av forskarsamhället anser att utsläppen av växthusgaser redan lett till temperaturförändringar. Sverige har satt upp målet att minska utsläppen med 4 % mellan 1990 och 2008–2012. En proposition om den fortsatta klimatpolitiken presenteras under hösten 2005.

För en ekologiskt hållbar utveckling spelar också den gröna skatteväxlingen en central roll. Sedan 2001 har en grön skatteväxling successivt realiserats. Utskottet ställer sig bakom den i budgetpropositionen föreslagna fortsatta skatteväxlingen på sammanlagt 3,6 miljarder kronor för 2006, med hänsyn till de kompletteringar i form av sänkta arbetsgivaravgifter med 1,1 miljarder inom ramen för skatteväxlingen, som föreslås i motion Fi320 (s, v, mp). Utskottet är också positivt till regeringens förslag

till förbättrade skattemässiga villkor för en övergång från direktverkande el i bostadshus till mer effektiva, energisnåla och miljövänliga uppvärmningssystem.

Situationen i Östersjön är ytterst oroande. Utskottet välkomnar därför den nationella strategi för havsmiljön som regeringen presenterade sommaren 2005.

Utskottet konstaterar att oppositionspartierna, med undantag för Centerpartiet, har stora svagheter i sina budgetalternativ vad gäller miljöpolitiken. I synnerhet Moderaterna, men även Folkpartiet och Kristdemokraterna, skär alla kraftigt i anslagen på miljöområdet jämfört med regeringens förslag, samtidigt som man säger nej till en rad skattereduktioner för miljöförbättrande investeringar. Moderaterna skär ned anslaget på utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård med hela 1,6 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag, vilket enligt utskottets mening tyder på en stor brist på insikt i miljöproblematikens allvar.

Fördelningspolitik för ökad rättvisa

Sverige är ett av de länder i världen som har högst välstånd och bäst levnadsstandard enligt FN:s Human Development Report. Sverige tillhör också den grupp av länder som har lägst andel hushåll med en svag ekonomi. Den svenska välfärdsmodellen är en viktig förklaring till att de ekonomiska klyftorna är förhållandevis små.

Som komplement till arbetslöshets- och sysselsättningsmålet har regeringen fastställt rättvisemålet, som innebär att behovet av socialbidrag ska halveras från 1999 års nivå. Utskottet kan konstatera att behovet av socialbidrag minskade med 26 % mellan 1999 och 2003. Under 2004 ökade behovet av socialbidrag något, främst som en följd av den svaga arbetsmarknaden. Första halvåret 2005 har emellertid kostnaderna för socialbidrag åter minskat. I bilaga 3 budgetpropositionen görs en grundlig redovisning av hur behovet av socialbidrag har utvecklats över tid.

Utskottet ser positivt på att regeringen avser att reformera systemet för ekonomiskt bistånd. Detta eftersom ekonomiskt bistånd för många blivit något av en permanent försörjningsform, vilket inte överensstämmer med biståndets avsedda funktion att vara samhällets yttersta skyddsnät. Regeringen tillsatte i februari 2005 en utredare för att göra en översyn av de insatser samhället erbjuder personer som är beroende av socialtjänstens försörjningsstöd. Utredarens förslag ska syfta till att stärka arbets- och kompetenslinjen genom högre krav på aktivitet och genom att stärka de ekonomiska drivkrafterna för arbete, ta till vara all kompetens oavsett kön, ålder och etnicitet, sätta individen i centrum och tillämpa regelverket enhetligt, samt förtydliga och förbättra ansvarsfördelning och samverkan mellan stat och kommun. Utredaren ska redovisa sina förslag senast den 1 november 2006. Därefter ska regeringen ta ställning till hur en reformering av det ekonomiska biståndet, som stimulerar till arbete och utbildning, ska utformas.

Utskottet anser dock inte att sänkta ersättningsnivåer för några av de mest utsatta i samhället är någon lösning. Utskottet tar därför tydligt avstånd från oppositionspartiernas gemensamma förslag om sänkta ersättningsnivåer för arbetslösa och Moderaternas förslag om kraftigt sänkta ersättningsnivåer också för de sjuka.

Biståndspolitik för minskad fattigdom

För fem år sedan lade FN fast millenniemålen, som syftar till att göra världen mer rättvis och hållbar till 2015. Sverige tillhör den lilla grupp av fem länder som lever upp till FN:s rekommendation om att avsätta minst 0,7 % av BNI till internationellt utvecklingssamarbete. Utskottet kan konstatera att den svenska biståndsramen har ökat kraftigt sedan 1997, och 2006 kommer 1 % av BNI att anslås till bistånd.

Utskottet noterar att det råder stor oenighet i synen på biståndspolitikerna bland allianspartierna. Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna står i princip bakom regeringens politik medan Centerpartiet når enprocentsmålet först 2007. Moderaterna föreslår däremot att biståndet sänks kraftigt i förhållande till regeringens förslag.

Sverige har gett sitt stöd till inrättandet av en internationell finansieringsmekanism som genom upplåning på kapitalmarknaderna, med garantier om framtida biståndsökningar som säkerhet, ska bidra till snabbt ökande biståndsflöden. Det internationella initiativet för skuldavskrivning, Heavily Indebted Poor Countries (HIPC), har bidragit till att väsentligt minska skuldbördan för fattiga och högt skuldsatta länder.

För många utvecklingsländer är de rika ländernas handels- och jordbrukspolitik viktigare än biståndspolitikerna. Det är därför enligt utskottet oerhört betydelsefullt att regeringen driver på för att EU:s handels- och jordbrukspolitik ska bli mer utvecklingsfrämjande och för att Världshandelsorganisationens ministermöte i Hongkong i december 2005 ska resultera i ett mer öppet och rättvist handelspolitiskt regelverk.

Mer resurser till vård, skola och omsorg

En sund ekonomi i den kommunala sektorn är avgörande för välfärdens centrala områden: vården, skolan och omsorgen. Utskottet konstaterar att ekonomin i kommunsektorn ser stark ut under 2005 och 2006 till följd av en positiv inkomstutveckling och stora statliga tillskott. För 2007 och 2008 är dock prognoserna mindre gynnsamma. Utskottet välkomnar därför att kommunsektorn tillförs ytterligare resurser för de närmaste åren.

Regeringen vidtar en rad insatser för att förbättra utbildningsväsendet, från förskolan till högskolan. Exempelvis utökas personalen i förskolan med 6 000 personer mellan 2005 och 2007. I grund- och gymnasieskolan anställs 15 000 fler lärare och andra specialister under perioden 2001–2006, vilket innebär en ökad personaltäthet med 10 %. Utskottet välkomnar de satsningar regeringen gör i syfte att höja kvaliteten i skolan. Exempelvis införs fr.o.m. 2006 individuella utvecklingsplaner för att stärka

baskunskaperna i matematik och läsning. Vidare genomförs ett program i elva punkter för en bättre gymnasieskola, och kvaliteten i de yrkesförberedande programmen på gymnasiet höjs. Utskottet noterar att OECD:s rapport *Education at a Glance 2005* visar att Sverige satsar mer på utbildning än samtliga OECD-länder med undantag för Danmark, sett i relation till BNP.

Alla ska ha rätt till en trygg och värdig ålderdom. Regeringen avser att ta fram en nationell utvecklingsplan för äldreomsorgen, i syfte att utveckla denna så att både de som får omsorg och deras anhöriga kan känna tillit till den. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att öka anhörigstödet samt att höja taket för bostadstillägget för pensionärer från 2006.

Även om svensk hälso- och sjukvård håller hög kvalitet finns det brister. Utskottet välkomnar därför regeringens satsningar på detta område. Exempelvis infördes den 1 november en nationell vårdgaranti som innebär att ingen ska behöva vänta mer än tre månader från beslut till planerad behandling. Dessutom genomförs en särskild satsning på psykiatri och omsorgen om personer med psykiska funktionshinder. Därutöver höjs det generella stödet till kommuner och landsting, så att fler kan anställas i både vården och omsorgen. För att stärka beredskapen vid nationella och internationella infektionsutbrott avsätts 10 miljoner kronor per år 2006–2008. Också den tandvårdsreform som regeringen planerar att genomföra med start 2007 är enligt utskottets mening välkommen, mot bakgrund av att många enskilda i dag drabbas av höga tandvårdskostnader. Utskottet vill även betona vikten av att utveckla vården ur ett jämställdhetsperspektiv. Socialstyrelsen har i en rapport med titeln *Jämställd vård? – Könsperspektiv på hälso- och sjukvården*, pekat på att tillgången till vissa delar av den högspecialiserade vården är snedfördelad mellan kvinnor och män. Utskottet kan konstatera att rapporten använts av regeringen i arbetet med att integrera jämställdhetsperspektivet i hälso- och sjukvårdens verksamhetsområde. Ett konkret exempel är att regeringen i regleringsbrevet för 2005 har gett Läkemedelsverket i uppdrag att undersöka behovet av att förbättra informationsinsatserna om eventuella könsrelaterade skillnader i läkemedlens verkningsgrad eller bieffekter.

Trygghet i vardagen

Synen på trygghet och säkerhet har förändrats. Det är inte längre en militär invasion som upplevs som det största hotet utan snarare en grov organiserad brottslighet som drabbar människor i vardagen. Utskottet välkomnar därför de satsningar som regeringen gör för att öka tryggheten i vardagen. De resurser som frigörs i samband med omställningen av det militära försvaret används bl.a. för särskilda insatser i skolan och för barn och ungdomar i riskmiljöer, åtgärder mot alkohol- och narkotikamissbruk, kamp mot terrorism och organiserad brottslighet och en kraftfull förstärkning av rättsväsendet. I budgetpropositionen föreslår regeringen att krimi-

nalvården tillförs ytterligare 400 miljoner kronor, landets kvinnojourer får ökat stöd samt satsningen på missbrukarvården ges ytterligare resurser 2006 och 2007.

Fler bostäder

I tillväxtregionerna är bostadsbristen stor. Utskottet ser därför med tillfredsställelse på de satsningar regeringen gör för att stimulera bostadsbyggandet. Senare tids statistik visar också att bostadsbyggandet åter tagit fart. Regeringens mål om 30 000 nya bostäder per år kommer sannolikt att överträffas. Konjunkturinstitutets senaste prognos över antalet påbörjade lägenheter är ca 36 000 lägenheter 2006 och drygt 37 000 lägenheter 2007.

Sammanfattande ställningstagande

Med hänsyn till vad som anförts ovan tillstyrker utskottet propositionen punkt 1 och avstyrker motionerna Fi240 (m) yrkande 1, Fi241 (fp) yrkande 1, Fi242 (kd) yrkandena 1, 3 och 8, Fi243 (c) yrkandena 1 och 2, Sk496 (m) yrkande 2 samt A310 (c) yrkande 2.

3 Mål för de offentliga finanserna

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att den offentliga sektorns finansiella sparande ska uppgå till minst 0,5 % av BNP 2006 och avstyrker motionsförslag om andra nivåer och annan utformning av målet.

Jämför reservation 2 (m, fp, kd, c)

Budgetpropositionen

Sedan 2000 gäller målet att den offentliga sektorns finansiella sparande ska uppvisa ett överskott på 2 % av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Sedan våren 2003 föreslår regeringen ett preciserat mål för det offentliga sparandet nästkommande år. Det preciserade målet bestäms med hänsyn till konjunkturläget och i förhållande till det övergripande överskottsmålet. Målet för 2005 fastställdes till 0,5 % av BNP och överskottet bedöms nu bli betydligt högre, 1,4 % av BNP. Det s.k. BNP-gapet bedöms uppgå till ca 1 % 2005 vilket innebär att det strukturella sparandet kan beräknas till ca 2 % av BNP, dvs. i linje med det övergripande målet. Den expansiva finanspolitiken under 2006 medför att överskottet i de offentliga finanserna beräknas minska till 0,7 %. För att inte äventyra det övergripande målet bör överskottet under 2006 inte tillåtas underskrida 0,5 % av BNP. Skulle inga åtgärder vidtas för att öka sysselsättningen finns en risk att arbetslösheten permanentas på en hög nivå med sämre offentliga finanser på lång sikt som följd. När arbetslösheten pressats tillbaka ska det offentliga sparandet åter öka. Målet om 2 % överskott över en konjunkturcykel ligger fast.

Regeringen föreslår att riksdagen fastställer målet för det finansiella sparandet i den offentliga sektorn 2006 till minst 0,5 % av BNP (yrkande 7).

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Fi240* att målet för det finansiella sparandet i staten fastställs till 1,1 % av BNP 2006, 1,4 % av BNP 2007 och 1,7 % av BNP 2008 (yrkande 4), vilket är det sparande som motionärerna beräknar följer av deras budgetalternativ. I ett dynamiskt perspektiv innebär förslagen att det offentliga sparandet uppgår till 2,4; 2,7 respektive 3,5 % av BNP enligt motionärerna.

I *motion Fi241* föreslår Folkpartiet liberalerna att målet för statens finansiella sparande 2006 fastställs till -1,2 % av BNP (yrkande 7). Motionärerna föreslår också att riksdagen ska godkänna deras beräkning av den offentliga sektorns finansiella sparande på 1,0; 1,3 respektive 1,7 % av BNP åren 2006–2008 (yrkande 8). Dessutom föreslår motionärerna att målet för statsfinanserna ska utformas som ett balansmål för statens finan-

siella sparande över en konjunkturcykel (yrkande 6). Statens skuld blir då oförändrad i absoluta tal men sjunker som andel av en stigande BNP. Med en konjunkturcykel menas enligt motionärerna i allmänhet en period på fyra fem år. Ett yrkande med samma innebörd framförs av Folkpartiet även i *motion Fi259* av Karin Pilsäter m.fl. (fp) (yrkande 1).

Kristdemokraterna föreslår i *motion Fi242* ett kompletterande balansmål för statens finansiella sparande över konjunkturcykeln (yrkande 12). Ålderspensionssystemet sköter sig självt och kommunsektorn är ålagd ett balanskrav. Ett mål om balans i statens finansiella sparande bli då enligt motionärerna liktydigt med att statsskulden inte ska öka över tiden.

Centerpartiet föreslår i *motion Fi243* att staten ska ha ett balansmål som innebär att statskassan inte ska gå med underskott under en konjunkturcykel så att avsättningarna för framtida pensioner inte riskeras. Dessa skulle annars kunna behövas för att täcka underskott i statens finanser. Motionärernas målsättning är också att statsskuldens andel av BNP ska minska till högst 40 % av BNP inom de två närmaste mandatperioderna, dvs. till 2014 (yrkande 5). Även i *motion Fi314* av Roger Tiefensee m.fl. (c) föreslås att ett balanskrav för staten ska införas (yrkande 6).

I *motion 2004/05:Fi23* av Jörgen Johansson m.fl. (c) föreslås att staten ska åläggas ett balanskrav som motsvarar det som gäller kommuner och landsting (yrkande 11) som förenklat innebär att en budget i balans ska upprättas varje år och att ett negativt resultat ska återställas inom två år. Dagens mål för statsfinanserna innefattar staten, kommunsektorn och ålderspensionssystemet och detta medför enligt motionärerna en risk att avsättningar för framtidens pensioner används till att täcka underskott i statens finanser. Centerpartiet anser att staten bör omfattas av samma balanskrav som kommunerna, vilket innebär att staten inte får gå med underskott över en konjunkturcykel.

Finansutskottets ställningstagande

Regeringen föreslår att den offentliga sektorns finansiella sparande ska uppgå till minst 0,5 % av BNP 2006. Målet var detsamma även för 2005 men sparandet för innevarande år beräknas nu uppgå till 1,4 % av BNP. Förbättringen 2005 beror främst på lägre kommunal konsumtion, lägre räntor och höga bolagsskatteinkomster. Förslaget till sysselsättningspaket innebär att de offentliga finanserna försvagas 2006, då det finansiella sparandet beräknas till 0,7 % av BNP. Att inte vidta åtgärder för att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen skulle kunna leda till sämre offentliga finanser på längre sikt. För att inte äventyra det övergripande målet bör dock överskottet inte understiga 0,5 % av BNP. När arbetslösheten har pressats tillbaka ska det offentliga sparandet åter öka. Under perioden 2000–2008 uppgår överskottet i de offentliga finanserna till 1,4 % av BNP i genomsnitt. Målet om ett överskott på 2 % av BNP i de offentliga finanserna ligger fast.

I 2003 års ekonomiska vårproposition angav regeringen att målet för det offentliga sparandet endast skulle preciseras för det närmast kommande året. Osäkerheten i konjunkturbedömningarna tre år framåt hade visat sig vara sådan att de fastställda årliga målen inte fungerade väl. Därför övergick regeringen till att endast fastställa ett preciserat sparmål för det närmast kommande året. Utskottet ställde sig bakom denna förändring (bet. 2002/03:FiU20). Det långsiktiga målet om överskott över konjunkturcykeln påverkades inte av förändringen. Moderata samlingspartiets förslag innebär en återgång till systemet med preciserade saldomål tre år framåt. Utskottet avvisar en sådan förändring

Centerpartiet framhåller vikten av att statsskulden minskar. En av partiets budgetpolitiska målsättningar är att statsskulden ska sänkas till högst 40 % av BNP under de två närmaste mandatperioderna, dvs. till 2014. Statsskulden ökade dramatisk under 1990-talets första hälft och skuldkvoten stabiliserades vid ca 80 % åren 1994–1997. Skuldkvoten sjönk kraftigt till 2001 och har sedan dess fortsatt att sjunka, om än i måttligare takt. Regeringen beräknar att skuldkvoten minskar med närmare 5 % under de kommande tre åren. Centerpartiets mål innebär att skuldkvoten under de därpå följande sex åren ska minska med ytterligare 3 %, alltså betydligt långsammare än den nuvarande minskningstakten. Motionärernas mål torde ge utrymme för en mer expansiv finanspolitik än regeringens. Centerpartiet framställer dock skuldsituationen som besvärlig och sitt mål som stramt. Enligt utskottets mening förefaller Centerpartiets mål för skuldkvotens utveckling vara illa genomtänkt.

Centerpartiet förordar också att staten ska omfattas av ett balanskrav som motsvarar det för kommunerna, och hävdar att det innebär att staten inte får gå med underskott över en konjunkturcykel. Här förefaller motionärerna ha gått vilse. Kommunernas balanskrav tar inte hänsyn till konjunkturläget utan handlar om att den kommunala verksamheten ska vara fullt ut finansierad, medan staten beaktar konjunktursituationen i budgetöversvägandena. Det är staten, inte kommunerna som bedriver stabiliseringspolitik. Dessutom är det missvisande att påstå att ett balanskrav som motsvarar det för kommunerna innebär att det ska vara balans över en konjunkturcykel, eftersom balanskravet för kommunerna i princip avser varje enskilt år.

I flera motioner framhålls behovet av att minska statsskulden för att på så sätt stå bättre rustad för framtiden. Det tycks vara svårt för oppositionspartierna att anpassa sig till det faktum att statsskuldkvoten stadigt minskar, att den konsoliderade bruttoskuldkvoten (Maastrichtskulden) också minskar och uppvisar en betryggande marginal till stabilitetspaktens gräns på 60 %, samt att den offentliga sektorn har en betydande och stigande nettoförmögenhet. Oppositionen framhårdar ändå i att ensidigt beskriva skuldsituationen som ett stort statsfinansiellt och samhällsekonomiskt problem. Utskottet ser i stället med tillfredsställelse på den goda utvecklingen

av de olika skuldbegreppen. Den successiva och ihållande förbättringen av skuldsituationen är ett tydligt uttryck för den ansvarsfulla och hållbara budgetpolitik som regeringen fört alltsedan regeringsskiftet 1994.

Samtliga oppositionspartier anser att regeringens mål att det samlade finansiella sparandet i den offentliga sektorn ska uppvisa ett överskott på 2 % av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel, ska ersättas eller kompletteras med ett mål om att statens finansiella sparande ska vara i balans över en konjunkturcykel. Regeringens beräkningar visar att det finansiella sparandet förbättras under perioden från 0,7 % av BNP 2006 till 1,6 % 2008. Förbättringen ligger helt och hållet i statens sparande, och 2008 har underskottet i statens finansiella sparande minskat till 9 miljarder kronor. Detta visar tydligt att ett balansmål för statens finansiella sparande som fasas in successivt inte innebär någon stramare finanspolitik än den som regeringen företräder. Balans i statens finansiella sparande sammanfaller i själva verket relativt väl med målet om 2 % för hela den offentliga sektorn, åtminstone de närmast kommande åren. Det mål som oppositionspartierna förespråkar representerar således inte en uppstramning av finanspolitiken utan en annorlunda teknisk utformning av målet, vilket även tidigare påpekats av utskottet.

Utskottet anser liksom tidigare att den förändring av målets utformning som föreslås i motionerna har betydande nackdelar. Utskottet redogjorde utförligt för sin syn på detta våren 2004 (bet. 2003/04:FiU20 s. 58–67). Exempelvis ansåg utskottet att ett mål för hela den offentliga sektorn är lämpligare än ett mål för staten ur ett stabiliseringspolitiskt perspektiv och att det är mindre känsligt för organisatoriska förändringar. Utskottet konstaterade vidare att dagens mål överensstämmer med europeisk standard och att om målet ändrades som motionärerna förespråkar skulle Sverige komma att använda ett mål i den inhemska politiken och ett annat i EU-sammanhang, vilket skulle riskera att göra finanspolitiken mindre tydlig. Vidare ansåg utskottet att om oppositionen är ute efter en stramare finanspolitik än regeringens vore ett höjt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande att föredra framför att bryta ut staten och skapa ett mer begränsat mål.

Utskottet vidhåller sina tidigare uppfattningar och ser ingen anledning att vare sig ändra eller komplettera målet för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag (punkt 7) och avstyrker samtliga här aktuella motionsförslag.

4 Riktlinjer för budgetpolitiken

4.1 Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet ställer sig bakom riktlinjerna för budgetpolitiken som regeringen förespråkar med de förändringar som föreslås i de gemensamma motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Utskottet avvisar de alternativa förslag till budgetpolitik som framförts av Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet liberalerna och Centerpartiet.

Jämför reservationerna 3 (m), 4 (fp), 5 (kd) och 6 (c).

Utgångspunkter för utskottets prövning

Efter budgetkrisen i början av 1990-talet förbättrades tillståndet i de offentliga finanserna snabbt tack vare omfattande besparingar och inkomstförstärkningar. År 1993 uppgick underskottet i de offentliga finanserna till 11,9 % av BNP. Detta mycket stora underskott hade till år 2000 vänts till ett överskott på 5,1 % av BNP 2000. Överskottet beräknas i år uppgå till 1,4 % av BNP och väntas försvagas till 0,7 % 2006 men därefter öka till 1,1 % 2007 och 1,6 % 2008.

Med de tidigare stora underskotten ökade också skuldbördan snabbt. Den offentliga sektorns bruttoskuld uppgick i slutet av 1996 till nästan 74 % av BNP, vilket var 14 procentenheter mer än vad skuldriteriet i Maastrichtfördraget tillåter. Därefter skedde en vändning, och regeringen räknar nu med att bruttoskulden ska ha minskat till ca 46 % av BNP vid utgången av 2008. Den växande skuldbördan urholkade också snabbt den offentliga sektorns förmögenhetsställning. Skulderna växte sig större än de finansiella tillgångarna inklusive AP-fonden, och denna nettoskuld ökade till närmare 26 % av BNP under 1996. Sedan 2003 är nettoskulden negativ, dvs. en nettoförmögenhet. Förmögenheten stiger successivt och beräknas 2008 uppgå till ca 9 % av BNP. Statsskulden – mätt i nominella termer – var som störst i slutet av 1998 då den uppgick till 1 445 miljarder kronor. Den har därefter minskat och beräknas vid årets slut uppgå till 1 257 miljarder kronor vilket motsvarar 48 % av BNP.

Den snabba förbättringen av de offentliga finanserna förklaras till en del av en gynnsam ekonomisk utveckling. Helt avgörande har emellertid varit den förda budgetpolitiken och de omfattande saneringsprogram som genomfördes i mitten av 1990-talet. Saneringsprogrammen följdes därefter av en strikt tillämpad målstyrning med fleråriga mål i form av utgiftstak för staten och överskottsmål för de offentliga finanserna. Fastställda utgiftstak har hållits. Regeringen är skyldig enligt budgetlagen att vidta åtgärder om utgiftstaken hotar att överskridas, vilket regeringen också gjort när det bedömts som nödvändigt. Utgiftstaken har sedan 2000 kompletterats med

målet att de offentliga finanserna ska visa ett överskott på 2 % per år över en konjunkturcykel, det s.k. saldomålet. Saldomålen hade till en början en mer underordnad betydelse, främst beroende på den gynnsamma ekonomiska utvecklingen och att målen under 2000 och 2001 överträffades med mycket bred marginal.

I tider med snabbt växande offentliga inkomster är saldomålet i praktiken inte samma bindande restriktion som utgiftstaket. Inkomster utöver den målsatta överskottsnivån kan då antingen användas för skattesänkningar eller för amortering av statsskulden. De kan däremot inte annat än i begränsad omfattning användas för nya utgiftsåtaganden eftersom utgiftstaket utgör en fix, beloppsmässigt preciserad gräns för hur stora utgifter som staten kan ta på sig. Vid en svagare ekonomisk utveckling förskjuts tyngdpunkten från utgiftstak mot saldomål. Om ökningen av de offentliga inkomsterna bromsas upp, måste nämligen även utgiftsökningarna bli mer återhållsamma för att man inte ska riskera det långsiktiga överskottsmålet. I ett sådant läge kan saldomålets krav på ett visst genomsnittligt överskott under en konjunkturcykel t.o.m. få till följd att hela utrymmet under ett fastställt utgiftstak inte kan tas i anspråk. Utgiftstaket blir då underordnat saldomålet som restriktion.

Marginalerna till stabilitets- och tillväxtpaktens krav på att underskotten inte får överstiga 3 % av BNP är goda. För de kommande tre åren räknar regeringen med att såväl den konsoliderade bruttoskulden som statsskulden kommer att öka i absoluta tal, men likafullt minska som andel av BNP. Enligt utskottets mening måste man ändå beakta att våra offentliga finanser är starkt konjunkturkänsliga och att utrymmet för mer långtgående stimulansåtgärder är begränsat om förtroendet för överskottsmålet ska kunna upprätthållas. Ska man kunna bedriva en aktiv stabiliseringspolitik utan att underskotten blir för stora behövs en säkerhetsmarginal. Det är därför nödvändigt att budgetpolitiken utformas på ett sådant sätt att långsiktigt stabila statsfinanser vidmakthålls. Sunda offentliga finanser är en förutsättning för en hög och uthållig tillväxt och sysselsättning.

Utskottet övergår därmed till att pröva de alternativa budgetförslag som förts fram.

Budgetpropositionen

Regeringens budgetpolitik är inriktad på att upprätthålla sunda offentliga finanser, vilket är en förutsättning för hög tillväxt och full sysselsättning. Genom överskott i goda tider förhindras nedskärningar i sämre tider, då välfärden behövs som bäst. Sedan 2000 tillämpar Sverige ett mål om att de offentliga finanserna ska visa ett överskott på 2 % av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Överskottsmålet innebär att statsskulden kan minska som andel av BNP samtidigt som tillgångar byggs upp inom pensionssystemet. På så sätt skapas en buffert för att möta de kommande demografiska påfrestningarna på välfärden, som kommer att innebära både

att utgifterna för pensioner, vård och omsorg ökar och att skatteinkomsterna avtar när andelen förvärvsarbetande blir mindre. Överskottsmålet skapar också utrymme för finanspolitiken att kunna dämpa konjunktursvängningarna utan att underskotten blir för stora i en lågkonjunktur. Dessutom innebär överskottsmålet att Sverige upprätthåller en betryggande marginal till underskottsgränsen på 3 % av BNP i EU:s stabilitets- och tillväxtpakt.

Enligt ett beslut från Eurostat räknas premiepensionssystemet fr.o.m. 2007 inte längre till det offentliga sparandet. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag till hur denna förändring ska hanteras.

För 2005 var det årliga överskottsmålet fastställt till 0,5 % av BNP. Trots att tillväxten förväntas bli lägre än när målet föreslogs bedöms överskottet bli betydligt högre, 1,4 % av BNP. Det är möjligt bl.a. genom en god utveckling i kommunsektorn, ökade inkomster från bolagsbeskattningen och lägre utgifter för statsskuldsräntor. Mellan 2000 och 2005 har det offentliga sparandet i genomsnitt uppgått till 1,6 % av BNP samtidigt som perioden präglats av lågkonjunktur på arbetsmarknaden. Det strukturella sparandet 2005 bedöms uppgå till ca 2 % av BNP vilket indikerar att de offentliga finanserna utvecklas i enlighet med målet.

Utgiftstaken har hållits alla år sedan de började användas 1997 och har bidragit till Sveriges starka offentliga finanser. Både 2005 och 2006 är dock utrymmet under utgiftstaket begränsat. För att undvika ett överskridande av utgiftstaket under 2005 har regeringen vidtagit åtgärder för att minska myndigheternas förbrukning av anslagsbehållningar. Åtgärderna beräknas sammantagna minska utgifterna 2005 med 8,5 miljarder kronor. Även för 2006 avser regeringen att vidta åtgärder för att undvika ett överskridande. Utgiftstaken ska klaras.

Utgiftstaket för 2007 föreslås i propositionen bli fastställt till 949 miljarder kronor. För 2006 gäller det under hösten 2004 fastställda utgiftstaket på 907 miljarder kronor. För 2008 lämnar regeringen inget formellt förslag till utgiftstak utan presenterar en beräkning där utgiftstaket uppgår till 982 miljarder kronor.

Tabell 4.1 Utgiftstak och takbegränsade utgifter

Miljarder kronor

	2004	2005	2006	2007	2008
Utgiftstak för staten	858,0	870,0	907,0	949,0	982,0
Takbegränsade utgifter	855,6	868,4	904,8	937,1	964,1
Budgeteringsmarginal	2,4	1,6	2,2	11,9	17,9

Anm. För 2008 föreslår regeringen inte något utgiftstak utan redovisar ett utgiftstak som är en väl avvägd bedömning för det samhällsekonomiska utrymmet för statliga utgifter.

Regeringen presenterar ett sysselsättningspaket som kommer att ge 55 000 personer möjlighet till arbete, praktik eller utbildning, både i privat och offentlig sektor. Paketet är utformat för att öka både utbudet och efterfrågan på arbetskraft, förbättra matchningen mellan sökande och lediga arbeten, ha effekt både på kort och lång sikt samt att minimera undanträng-

ningseffekter. Regeringen föreslår också en rad åtgärder för att stärka konkurrenskraften och få fler och växande företag, t.ex. sänkta arbetsgivaravgifter för ensamföretagare som anställer och enklare regler för småföretag. För att höja kvaliteten inom vård, skola och omsorg föreslår regeringen att statsbidragen till kommunerna höjs med 1 miljard kronor 2007 och 6 miljarder kronor 2008. Regeringen presenterar också flera nya åtgärder för att minska ohälsan och bygga broar tillbaka till arbetslivet.

Regeringen fullföljer nu kompensationen av egenavgifterna, och höjer dessutom grundavdraget som en del av den gröna skatteväxlingen. Beskattningen av fåmansbolag reformeras 2006. Sysselsättningen stimuleras genom sänkta arbetsgivaravgifter, och åtgärder vidtas för att begränsa svartarbete och skattefusk. Den gröna skatteväxlingen fortsätter. Totalt höjs olika miljörelaterade skatter med 3,6 miljarder kronor samtidigt som motsvarande skattesänkningar genomförs på arbete.

Regeringens åtgärder innebär att de offentliga finanserna försvagas tillfälligt 2006. När arbetslösheten har pressats tillbaka ska det finansiella sparandet åter öka. Överskottsmålet ligger fast. Regeringen har tidigare övervägt att införa en sysselsättningsmarginal men innan en sådan kan föreslås anser regeringen att möjligheterna att bedriva aktiv finanspolitik inom dagens finanspolitiska regelverk måste utvärderas. Det föreslagna sysselsättningspaketet visar att det inom dagens regelverk finns möjligheter att bedriva en expansiv finanspolitik i ett läge med hög arbetslöshet utan att utgiftstaket äventyras.

De samlade effekterna på de offentliga finanserna av de åtgärder som nu föreslås eller aviseras framgår av nedanstående tabell:

Tabell 4.2 Nu föreslagna eller aviserade utgifts- och inkomstförändringar

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
Utgiftsförändringar			
Summa reformer	12,9	15,0	16,2
Summa utgiftsminskningar	-0,1	0,0	0,0
Summa ökning av takbegränsade utgifter	12,8	15,0	16,2
Inkomstförändringar			
Skattesänkningar	4,6	4,7	3,6
Ökade skatteutgifter	5,5	7,0	3,2
<i>Summa inkomstreformer, brutto</i>	<i>10,1</i>	<i>11,6</i>	<i>6,8</i>
Indirekta effekter av inkomstreformer	0,9	1,3	1,3
<i>Summa inkomstreformer, netto</i>	<i>11,0</i>	<i>12,9</i>	<i>8,0</i>
Nettoförsvagning av den offentliga sektorns finanser	23,8	27,9	24,2

Motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

Under den allmänna motionstiden har Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet väckt tre gemensamma motioner som har effekter på budgeten för 2006 och beräkningarna av inkomster och utgifter 2007 och 2008 – *Fi320* av Arne Kjörnsberg m.fl. (s), *Sf431* av Leif Jakobsson m.fl. (s) och *So697* av Catherine Persson m.fl. (s).

I *motion Fi320* föreslås att ramarna för tre utgiftsområden, utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård höjs för 2006 (yrkande 1). De preliminära utgifterna inom utgiftsområde 9 och utgiftsområde 20 höjs även för 2007 och 2008 (yrkande 2). Ramen för utgiftsområde 9 höjs med 5 miljoner kronor 2006 och med 2 miljoner kronor per år under 2007 och 2008. Höjningen avser dels stöd till Ågrenska stiftelsen, dels medel till Handikappombudsmannen. Motsvarade yrkanden finns även i *motion So697* (yrkandena 1 och 2).

Ågrenska stiftelsen bedriver verksamhet för barn med sällsynta diagnoser. Tidigare har verksamheten finansierats av medel från Arvsfondsdelegationen, men nu har denna finansiering upphört. Motionärerna föreslår att verksamheten säkras genom att tillföra 2 miljoner kronor årligen 2006–2008.

För att säkerställa att Handikappombudsmannens arbete kan bedrivas med full kraft föreslås att dess anslag inom utgiftsområde 9 höjs med 3 miljoner kronor 2006.

Motionärerna föreslår också att ramen för utgiftsområde 16 höjs med 10 miljoner kronor 2006 i form av utökat stöd till Högskoleverket.

För utgiftsområde 20, Allmän miljö- och naturvård, föreslås en höjning av ramen för 2006 med 40 miljoner kronor samt för 2007 och 2008 med 65 miljoner kronor per år. Medlen anvisas till anslag Åtgärder för biologisk mångfald. Motionärerna framhåller att den biologiska mångfalden spelar en avgörande roll för människors överlevnad och välfärd och är en förutsättning för en hållbar utveckling. Trots insatserna för bevarande av biologisk mångfald minskar mångfalden snabbt. Det är därför angeläget med en höjning av anslagen utöver förslagen i budgetpropositionen, anser motionärerna.

I *motion Fi320* lämnas även ett förslag till sänkt arbetsgivaravgift med 0,18 procentenheter vilket motsvarar 1,1 miljarder kronor (yrkande 8). Sänkningen utgör en del av den gröna skatteväxlingen på sammanlagt 3,6 miljarder kronor. I syfte att stimulera forskning och utveckling i näringslivet anser motionärerna också att 200 miljoner kronor ska avsättas från 2007 och framåt.

I *motion Sf431* föreslås att ramen för utgiftsområde 8, Invandrare och flyktingar, höjs med 1,26 miljarder kronor 2006 (yrkande 3). Bakgrunden är det förslag till ändring av utlänningslagen (1989:529) som föreslås i samma motion och som behandlas av socialförsäkringsutskottet (bet. 2005/06:SfU5). Migrationsverket kommer att handlägga ett kraftigt ökat

antal ärenden. Det kommer att behövas offentliga biträden i många ärenden och fler personer än tidigare beräknat kommer att befinna sig i Migrationsverkets mottagandesystem. Utgiftsökningen är svårbedömd men beräknas till sammanlagt 1,26 miljarder kronor.

Motionärerna framhåller att det är viktigt att säkerställa att de ökade utgifterna rymms inom utgiftstaken. Motionärerna förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder den har befogenhet till eller återkommer till riksdagen med förslag för att finansiera de ökade utgifterna med motsvarande minskningar av utgifterna (yrkande 5).

Den samlade effekten av förslagen i de aktuella motionerna redovisas i nedanstående tabeller, dels effekterna på budgetsaldo och statsskuld (tabell 4.3), dels på den offentliga sektorns finansiella sparande (tabell 4.4).

Tabell 4.3 Effekter av motionsförslagen (s, v, mp) på budgetsaldo och statsskuld
Miljarder kronor

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	s, v, mp avvik.	Reg. nivå	s, v, mp avvik.	Reg. nivå	s, v, mp avvik.
Inkomster	746,6	-1,1	785,7	-1,1	815,0	-1,1
Utgifter exkl. statsskulsräntor	725,2	+1,3	747,7	+0,1	761,5	+0,1
Statsskulsräntor	43,2	±0	43,5	±0	51,4	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	±0	17,0	±0	13,8	±0
Kassamässig korrigering	0,0	±0	0,0	±0	0,0	±0
Statsbudgetens saldo	-36,5	-2,4	-22,5	-1,2	-11,6	-1,2
Statsskuld vid årets slut	1 286,3	+2,4	1 306,7	+3,6	1 316,3	+4,7

Anm. Siffrorna för statsskuldens nivå är 4,9 miljarder kronor högre än i propositionen. Regeringen har genom information till utskottet efter propositionens överlämnande korrigerat statsskuldens nivå till följd av en retroaktiv ändring av lånebehovet 2002–2004 som Riksgäldskontoret genomförde under våren 2005. Korrigeringen påverkar också den konsoliderade bruttoskulden på samma sätt.

Tabell 4.4 Effekter av motionsförslagen (s, v, mp) på den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
A Finansiellt sparande enligt budgetpropositionen	21	32	49
Regeringens finansiella sparande i % av BNP	0,7	1,1	1,6
B Utgiftsökning enligt s, v och mp	+1,3	+0,1	+0,1
C Inkomstminskning enligt s, v och mp	-1,1	-1,1	-1,1
D Samlad effekt förslagen från s, v och mp	-2,4	-1,2	-1,2
Finansiellt sparande enl. s, v och mp (A+D)	19	31	48
Finansiellt sparande enl. s, v och mp i % av BNP	0,6	1,1	1,6

Gemensamma förslag från oppositionspartierna

Oppositionspartiernas budgetalternativ rymmer denna gång i högre grad än tidigare gemensamma förslag för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Motionärerna anser att den övergripande politiska uppgiften är att skapa förutsättningar för arbete och tillväxt för att långsiktigt kunna möta de krav som den kommande demografiska utvecklingen rymmer. Bara

genom arbete i den privata sektorn kan försörjningen av den offentliga sektorn säkras. De gemensamma förslagen, som tar sikte på att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen, kan mycket koncentrerat delas in i tre delar.

- Sänkta inkomstskatter för dem som arbetar, med tyngdpunkt på att minska både tröskel- och marginaleffekterna i låga och normala inkomstlägen.
- Reformerad arbetsmarknadspolitik, arbetslöshetsförsäkring och sjukförsäkring. Arbetsmarknadspolitikerna effektiviseras och drivkrafterna för arbete förstärks i försäkringssystemen.
- Företagsklimatet förbättras. Det måste bli enklare och lönsammare att driva företag och att anställa människor.

Nedan görs en kortfattad genomgång av några av de viktigaste förslagen som oppositionspartierna gemensamt står bakom.

Jobbavdrag. Det enskilt största gemensamma förslaget från oppositionspartierna är en sänkning av inkomstskatten för dem som arbetar genom ett s.k. jobbavdrag. Genom ett sådant avdrag ska det bli mer lönsamt att arbeta i förhållande till att vara försörjd på annat sätt. Avdraget ska utformas så att största delen tillfaller låg- och medelinkomsttagare och gör det lönsammare än i dag att ta ett arbete på deltid som ett steg mot ökat deltagande på arbetsmarknaden. Förslaget innebär en reform i två steg. Första steget, som tas 2006, innebär att hela arbetsinkomsten upp till 31 500 kr/år blir befriad från inkomstskatt och att arbetsinkomster mellan 31 600 och 107 800 kr får dras av med 20 %. I det andra steget, som tas 2007, blir även inkomster mellan 108 000 och 200 000 avdragsgilla med 3 %. Inkomstminskningen för de offentliga finanserna beräknas till 37 miljarder kronor 2006 och 45 miljarder kronor 2007. Även inkomster av näringsverksamhet föreslås omfattas av ett motsvarande avdrag, vilket beräknas kosta 1,2 miljarder kronor 2006 och 1,5 miljarder kronor 2007.

Arbetsgivaravgifterna för nyanställda föreslås sänkas så att arbetsgivarna endast betalar pensionsavgift det första året. Därefter ökar gradvis arbetsgivaravgiften så att full avgift tas ut det femte året efter anställning enligt oppositionsförslaget. Förslaget beräknas kosta 2,6 miljarder kronor 2006 och drygt 6 miljarder kronor när reformen efter fyra år fått fullt genomslag.

Nystartsjobb innebär att arbetsgivaravgifterna helt tas bort för personer som varit arbetslösa, sjukskrivna etc. i minst ett år och sänkningen ska gälla lika länge som personen varit borta från arbetslivet, dock högst fem år. Skatterabatten ska ges till anställningar i näringslivet och beräknas kosta ca 1,2 miljarder kronor.

Arbetsmarknadspolitikerna effektiviseras dels genom en ändrad myndighetsorganisation, dels genom att åtgärdsprogrammets omfattning minskas. Friåret avskaffas och det riktade anställningsstödet föreslås ersättas med nystartsjobb. Sammantaget räknar oppositionspartierna med att förslagen förbättrar de offentliga finanserna 2006 med 8 miljarder kronor.

Avdrag för hushållsnära tjänster. Oppositionspartierna föreslår en skattereduktion för hushållsnära tjänster på 50 % av arbetskostnaden som gör det möjligt för en person att maximalt erhålla en skattereduktion på 50 000 kr vid köp av sådana tjänster. Förslaget beräknas kosta 1 miljard kronor.

Arbetslöshetsförsäkringen föreslås bli obligatorisk för alla förvärvsarbete och finansieras till cirka en tredjedel med avgifter, vilket motsvarar ca 10 miljarder kronor. Ersättningen ska ges i högst 300 dagar men den som har försörjningsansvar för barn ska ha rätt till ersättning i 450 dagar. Nivån föreslås vara 80 % av den förlorade inkomsten de 200 första dagarna och sedan sänkas till 70 %. Den som fortfarande är arbetslös efter periodens slut övergår i en jobbgaranti där ersättningsnivån uppgår till 65 %. En arbetslös som inte deltar i jobbgarantin erhåller ingen ersättning. Därutöver föreslås att arbetsvillkoret skärps och att ersättningen baseras på genomsnittet av de 12 senaste månadernas inkomst. Sammantaget beräknas åtgärderna i arbetslöshetsförsäkringen, utöver den ökade egenfinansieringen, minska de offentliga utgifterna med 3,6 miljarder kronor 2006.

Sjukförsäkringen. Oppositionspartierna avvisar regeringens förslag att höja taket till 10 basbelopp, och föreslår vissa skärpningar i försäkringen. Arbetsgivarna ska få rätt att kräva sjukintyg från den första sjukdagen och sjukskrivningsprocessen ska stramas upp. Försäkringskassan och Skatteverket ska ges förbättrade möjligheter till kontroll. Åtgärderna beräknas minska utgifterna 2006 med 2,3 miljarder kronor.

Förtidspensionerna. Oppositionspartierna föreslår en besparing inom förtidspensionerna 2006 på 2,6 miljarder kronor genom att 80 % av antagandeinkomsten ska vara pensionsgrundande.

SGI. Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten förändras enligt oppositionspartiernas förslag så att den baseras på de senaste 12 månadernas inkomst. För den som gått upp eller ned i arbetstid beräknas den sjukpenninggrundande inkomsten i stället som 95 % av den aktuella inkomsten. Den ändrade beräkningen påverkar ersättningarna i arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen.

3:12-reglerna. Oppositionspartierna anslår 0,9 miljarder kronor, men konkreta förslag kommer senare.

Förmögenhetsskatten föreslås avvecklas successivt under mandatperioden. Kostnaden beräknas för 2006 till 2,9 miljarder kronor.

Trafikförsäkringen. Statens kostnader för sjukpenning och sjukersättning orsakade av trafikolyckor föreslås överföras till trafikförsäkringen. Kostnaderna beräknas för 2005 uppgå till ca 8 miljarder kronor och förslaget innebär att tillkommande kostnader från 2006 ska belasta trafikförsäkringen. Statens utgifter beräknas minska med 0,8 miljarder kronor 2006. Därtill kommer en föreslagen premieintäkt på 2 miljarder kronor så att de offentliga finanserna sammanlagt förstärks med 2,8 miljarder kronor 2006. På några års sikt beräknas förstärkningen bli betydligt större.

Försäljning av statliga företag. Partierna anser att staten på sikt bara bör äga aktier om det finns tungt vägande skäl, och föreslår att aktier i statliga företag bör säljas för 35 miljarder kronor per år under perioden 2006–2008 utöver regeringens beräknade försäljningar med 15 miljarder kronor årligen. Försäljningsinkomsterna används till att amortera statsskulden. Effekterna för de offentliga finanserna består dels av minskade utdelningsinkomster, dels av minskade räntekostnader. Sammantaget beräknas försäljningarna förstärka det finansiella sparandet 2006 med 0,6 miljarder kronor.

Försvaret. Oppositionspartierna föreslår att försvaret får ökade resurser med sammanlagt 2 miljarder kronor åren 2006–2008.

Rekryteringsbidraget innebär att vissa kan studera med fullt bidrag medan de flesta måste söka studiemedel. Detta är inte rimligt och därför föreslås att bidraget tas bort från 2006. Besparingen beräknas till 1,6 miljarder kronor.

Uppskjuten reavinstbeskattning. För att förbättra kapitalförsörjningen föreslås en möjlighet att skjuta upp reavinstbeskattningen för delägare i fåmansaktiebolag som säljer ett företag och investerar vinsten i ett nytt onoterat bolag. Uppskovet föreslås gälla för reavinster upp till 5 miljoner kronor och kostnaden beräknas till 0,5 miljarder kronor 2006.

Räntebidraget avvecklas till 2011, investeringsbidrag för hyresbostäder och skattelättnader för vissa byggtjänster avskaffas. Förstärkningen av de offentliga finanserna beräknas till 2,2 miljarder kronor 2006.

Vissa skatteförändringar. Begränsningar föreslås för rätten att göra avdrag för övriga utgifter, resor och dubbelt boende. Avdraget för personatorer avskaffas. Skattereduktionerna för avgiften till arbetslöshetskassorna och fackföreningsavgiften slopas. Tobaksskatten höjs. Sammantaget beräknas åtgärderna förstärka de offentliga finanserna med 6,7 miljarder kronor 2006.

Myndighetsbesparingar. Effektiviseringar och neddragningar av statliga myndigheter beräknas ge en besparing på sammanlagt 1,5 miljarder kronor 2006.

Andra gemensamma förslag är bl.a. avskaffande av arbetsgivarnas medfinansieringsansvar för de första 14 dagarna i sjukförsäkringen, återställande av bankernas förmånsrätt till 100 %, ett riskkapitalavdrag vars utformning redovisas senare och en räntebeläggning av obeskattade reserver.

Moderata samlingspartiets budgetalternativ

Moderata samlingspartiets budgetpolitik som föreslås i *motion Fi240* (yrkande 12) innehåller avsevärda skattesänkningar för att stimulera sysselsättningen. Den innehåller också satsningar på välfärdens kärna – rättstrygghet, vård, skola och omsorg. Förslagen finansieras till stor del genom besparingar i bidragssystemen men också genom vissa höjningar av skatter och avgifter. Motionärerna anser att det är självklart att en långsiktigt håll-

bar utveckling av de offentliga finanserna måste säkerställas. Det operativa målet för finanspolitiken bör utgöras av ett årligt mål för statens finansiella sparande, vilket innebär att den offentliga sektorns samlade finansiella sparande uppgår till 2 % av BNP i genomsnitt. Med hjälp av ett sådant överskott kan den offentliga sektorns bruttoskuld sänkas från dagens 50 % av BNP till 40 % av BNP under den kommande femårsperioden.

Moderaternas förslag till skattesänkningar tar sikte på att stimulera till arbete och öka sysselsättningen, men även att stärka människors makt på bekostnad av politikernas. Var och en som arbetar ska kunna försörja sig på sin inkomst. Att låta människor behålla en större del av sina inkomster är ett sätt att öka deras makt över sin egen vardag. Kärnan i skattestrategin är det avdrag för förvärvsinkomster som föreslås tillsammans med övriga oppositionspartier. Utöver det gemensamma förslaget som innebär en skattesänkning på 37 miljarder kronor 2006 och 45 miljarder kronor 2007 vill Moderata samlingspartiet genomföra ett tredje steg i reformen som ytterligare ökar omfattningen av avdraget till sammantaget 53 miljarder kronor 2008. Motionärerna har också ambitionen att på lång sikt avveckla den s.k. värnskatten.

Andra skatteförändringar som är viktiga för att stimulera sysselsättningen är bl.a. sänkta arbetsgivaravgifter vid nyanställningar, nystartsjobb och avdraget för hushållsnära tjänster som motionärerna föreslår i likhet med övriga oppositionspartier.

Moderata samlingspartiet vill också på sikt avskaffa fastighetsskatten, men av statsfinansiella skäl måste det ske gradvis. Som ett första steg föreslår Moderaterna ett tak på 80 kr/kvadratmeter och maximalt 5 000 kr för tomten. Från 2007 föreslås även en sänkning av skattesatsen.

Motionärerna vill också göra satsningar på de offentliga kärnverksamheterna: skolan, sjukvården och rättstryggheten. Man föreslår bl.a. en nationell vårdgaranti och en kvalitetssatsning inom vården. Sammanlagt satsar motionärerna ca 5 miljarder kronor inom vården och omsorgen under 2006. Inom utbildningsområdet satsar motionärerna ca 4 miljarder kronor 2006 varav 1 miljard kronor på fortbildning av lärare. Rättstryggheten ges ökade resurser inom alla delar: polis, åklagare, domstolar och kriminalvård.

För att förbättra det eftersatta vägnätet avsätter motionärerna 7 miljarder kronor mer än regeringen för utbyggnad och underhåll av vägar under de kommande tre åren.

Skattesänkningarna och satsningarna finansieras genom en kombination av utgiftsminskningar, avskaffande av skattereduktioner och höjningar av vissa skatter. En väsentlig del av finansieringen består av besparingar i transfereringssystemen. Finansieringen fyller därmed även en roll i strategin att göra det mer lönsamt att arbeta jämfört med att vara försörjd på annat sätt. Finansieringsåtgärderna bidrar således till att stimulera utbudet av arbetskraft. Flera finansieringsåtgärder finns inom de förslag som oppositionspartierna gemensamt står bakom, t.ex. stramare villkor och lägre ersättningsnivå i arbetslöshetsförsäkringen, skärpta krav i sjukförsäkringen

och en förändrad beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten som påverkar både sjuk-, arbetslöshets- och föräldraförsäkringen. Gemensamma förslag finns också om att exempelvis gradvis avveckla räntebidragen och genomföra besparingar på statliga myndigheter. Rätten för vissa avdrag som reseavdrag och avdrag för dubbelt boende begränsas och skattereduktionerna för a-kasseavgift och fackföreningsavgift avskaffas.

Utöver de gemensamma förslagen föreslår Moderata samlingspartiet ytterligare finansieringsåtgärder. Motionärerna vill fr.o.m. 2007 sänka ersättningsnivån i sjukförsäkringen till 70 % efter sex månaders sjukskrivning och införa en andra karensdag. Besparingar föreslås också inom föräldraförsäkringen genom sänkt ersättningsnivå till 75 % och att den 13:e månaden i föräldraförsäkringen samt 90 garantidagar avskaffas.

Moderata samlingspartiet avvisar regeringens förslag till plusjobb och utbildningsvikariat men låter kommunsektorn behålla de anvisade medlen för plusjobben i form av ett generellt bidrag. Effekterna av Moderata samlingspartiets budgetalternativ på de offentliga finanserna, utgiftstaket och statsbudgeten m.m. framgår av nedanstående tabeller.

Tabell 4.5 Finansiellt sparande i den offentliga sektorn (m)

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
A Finansiellt sparande enligt budgetpropositionen	21	32	49
Regeringens finansiella sparande i % av BNP	0,7	1,1	1,6
B Moderaternas utgiftsminskningar, netto	-25,7	-38,4	-45,9
C Moderaternas skattesänkningar m.m., netto	-17,1	-29,9	-41,8
D Samlad effekt av Moderaternas förslag	+8,6	+8,5	+4,1
Moderaternas finansiella sparande (A+D)	30	41	53
Moderaternas finansiella sparande i % av BNP	1,1	1,4	1,7

Moderata samlingspartiet föreslår ett utgiftstak för staten 2006 som är 28 miljarder kronor högre än regeringens (tabell 4.6). Det högre utgiftstaket beror på att flera förslag, främst förvärvsavdraget, leder till att kommunernas inkomster minskar. Detta kompenserar dock Moderata samlingspartiet för genom högre statsbidrag till kommunerna.

Tabell 4.6 Utgiftstak för staten (m)

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
Regeringens förslag till utgiftstak	907,0	949,0	982,0
Förändring av takbegränsade utgifter	+20,9	+11,3	+7,9
Ändrad budgeteringsmarginal	+7,1	-2,3	-7,9
Moderaternas förslag till utgiftstak	935,0	958,0	982,0

En mer rättvisande bild av hur förslagen påverkar utgifterna ges av utgiftstaket för den offentliga sektorn (tabell 4.7) där överföringar mellan staten och kommunerna eliminerats.

Tabell 4.7 Utgiftstak för den offentliga sektorn (m)*Miljarder kronor*

	2006	2007
Regeringens förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 387	1 446
M:s avvikelser för utgiftstaket för staten	+28	+9
M:s avvikelser för kommunsektorn	-0	+0
M:s avvikelser för interna transaktioner	-45	-48
Moderaternas förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 369	1 408
Avvikelse från regeringen	-18	-38

Statsbudgetens inkomster enligt Moderata samlingspartiets budgetalternativ framgår av tabell 4.8. Inkomsterna är uppställda i enlighet med regeringens nya sätt att redovisa inkomsterna, vilket innebär att både den offentliga sektorns och statens skatteinkomster i periodiserade termer, och statsbudgetens kassamässiga inkomster framgår.

De sänka skatterna på arbete består till största delen av jobbavdraget, där Moderata samlingspartiet går vidare med ett tredje steg och utökar reformen 2008. Skattesänkningarna på kapital utgörs i huvudsak av sänkt fastighets- och förmögenhetsskatt. Inkomstökningarna för s.k. avräkningar utgörs av att motionärerna avvisar skatteutgifter som i propositionen utgörs av negativa inkomster. Motionärerna avvisar t.ex. regeringens förslag till plusjobb, utbildningsvikariat samt sysselsättningsstödet till kommunerna. De övriga inkomsterna utgörs av försäljningsinkomster samt den ökade egenfinansieringen inom arbetslöshetsförsäkringen.

Tabell 4.8 Statsbudgetens inkomster (m)*Miljarder kronor*

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	m avvik.	Reg. nivå	m avvik.	Reg. nivå	m avvik.
Skatt på arbete	873,3	-38,6	917,9	-42,2	961,0	-46,7
Skatt på kapital	142,2	-3,6	149,0	-5,1	157,1	-7,9
Skatt på konsumtion och insatsvaror	368,8	-1,6	383,3	-1,2	399,8	-1,7
Off. sektorns skatteink. (periodiserat)	1 373,3	-43,7	1 438,4	-48,6	1 505,2	-56,4
varav kommunalskatt	452,4	-46,3	474,4	-48,1	496,9	-51,1
avgifter till pensionssystemet	178,4	±0	186,6	±0	194,9	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	742,5	+2,6	777,5	-0,5	813,4	-5,3
Tillkommande inkomster	12,7	-1,8	13,3	-1,8	14,1	-1,8
Avräkningar	-75,8	+17,1	-70,2	+9,7	-68,1	+6,0
Periodiseringar	-0,9	+6,1	-1,5	+2,2	-8,6	+3,6
1000 Skatter m.m. (kassamässigt)	678,5	+24,1	719,0	+9,7	750,8	+2,6
Övriga inkomster (kassamässigt)	68,0	+45,7	66,6	+44,8	64,2	+43,9
S:a statsbudgetens ink. (kassamässigt)	746,6	+69,8	785,7	+54,5	815,0	+46,5

Av nedanstående tabell (tabell 4.9) framgår hur Moderata samlingspartiets förslag påverkar statsbudgetens saldo, dvs. statens lånebehov men med omvänt tecken, samt statsskulden.

Tabell 4.9 Budgetsaldo och statsskuld (m)*Miljarder kronor*

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	m avvik.	Reg. nivå	m avvik.	Reg. nivå	m avvik.
Inkomster	746,6	+69,8	785,7	+54,5	815,0	+46,5
Utgifter exkl. statsskuldräntor	725,2	+20,9	747,7	+11,3	761,5	+7,9
Statsskuldräntor	43,2	-0,9	43,5	-2,5	51,4	-4,1
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	±0	17,0	±0	13,8	±0
Kassamässig korrigerering	0,0	±0	0,0	±0	0,0	±0
Statsbudgetens saldo	-36,5	+49,8	-22,5	+45,7	-11,6	+42,7
Saldo exkl. ökade försäljningsinkomster		+14,8		+10,7		+7,7
Statsskuld vid årets slut	1 286,3	-49,8	1 306,7	-95,5	1 316,3	-138,2

Folkpartiet liberalernas budgetalternativ

I sin budgetmotion *Fi241* uttrycker Folkpartiet liberalerna oro över regeringens inriktning av finanspolitiken. Budgeten är för svag, anser motionärerna, och har varit det under en följd av år. Det finns dessutom skäl att tro att den svaga budgetpolitiken kommer att fortsätta. En alltför svag finanspolitik riskerar att tvinga fram förtida räntehöjningar när ekonomins kapacitet blir ansträngd. Folkpartiet förespråkar i stället en stramare budgetpolitik där statens finansiella sparande är i balans över en konjunkturcykel (yrkande 2).

Folkpartiet vill sänka de svenska skatterna med inriktning på att det ska löna sig bättre att arbeta och utbilda sig, att spara och starta företag och att investera och anställa människor. Den allra viktigaste politiska frågan är att få fler personer i arbete. Tillsammans med övriga oppositionspartier föreslår därför Folkpartiet en skattepolitik som stimulerar till arbete, där det viktigaste enskilda förslaget är ett jobbavdrag som gör det mer lönsamt att arbeta jämfört med att vara försörjd genom bidrag. Förslaget beskrivs närmare i avsnittet om oppositionspartiernas gemensamma förslag.

Regeringens sysselsättningsåtgärder domineras av tillfälliga platser i den offentliga sektorn. Folkpartiet anser att åtgärderna i stället ska inriktas på att förbättra förutsättningarna för att skapa fler arbeten i den privata sektorn. Endast genom arbeten i den privata sektorn kan den offentliga sektorn finansieras och därför måste sysselsättning i den privata sektorn uppmuntras och stimuleras. Därför föreslår Folkpartiet, liksom övriga oppositionspartier, sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar och för personer som har svag förankring på arbetsmarknaden, s.k. nystartsjobb, och ett förvärvsavdrag på inkomster från näringsverksamhet.

Folkpartiet värnar om principen ”hälften kvar” och anser därför att den s.k. värnskatten ska avskaffas från 2007 och att brytpunkten för statlig skatt höjs.

Folkpartiet liberalerna föreslår även satsningar på ett antal områden. Rättsväsendet får ökade resurser med ca 1 miljard kronor årligen. Samtliga delar inom rättskedjan förstärks: polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården.

Motionärerna avsätter också 0,5 miljarder kronor per år från 2007 för en tandvårdsreform och föreslår ökade resurser till vården jämfört med regeringens förslag.

Folkpartiet gör även satsningar inom utbildningsväsendet och prioriterar åtgärder som höjer kvaliteten. Andelen behöriga lärare ska höjas både genom fortbildning och genom stöd till anställning. Mer resurser satsas på de yngsta barnen genom en läsa-skriva-räkna-garanti i lågstadiet och motionärerna skjuter till 2,5 miljarder kronor under perioden.

Högskolan har byggts ut i en omfattning som skadat kvaliteten. Folkpartiet anvisar 3 miljarder kronor under perioden för att förbättra kvaliteten i de befintliga utbildningsplatserna. Dessutom föreslår motionärerna en riktad satsning på 200 miljoner kronor 2006 för att skapa ett i internationell jämförelse högtstående universitet, ett elituniversitet.

Motionärerna anser också att det statliga ägandet bör begränsas till sådana företag som har ett entydigt samhällsintresse. Konkurrensutsatt verksamhet ska bedrivas i privat regi (yrkande 14).

Förslagen finansieras genom utgiftsminskningar, avskaffande av skattereduktioner och höjningar av vissa skatter. En väsentlig del av finansieringen består av besparingar i transfereringssystemen. Finansieringen fyller därmed även en roll i strategin att göra det mer lönsamt att arbeta jämfört med att vara försörjd på annat sätt. Flera finansieringsåtgärder ingår i de förslag som oppositionspartierna gemensamt står bakom, t.ex. stramare villkor och lägre ersättningsnivå i arbetslöshetsförsäkringen, skärpta krav i sjukförsäkringen och en förändrad beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten som påverkar både sjuk-, arbetslöshets- och föräldraförsäkringen. Gemensamma förslag finns också om att exempelvis gradvis avveckla räntebidragen och genomföra besparingar på statliga myndigheter. Rätten för vissa avdrag som reseavdrag och avdrag för dubbelt boende begränsas och skattereduktionerna för a-kasseavgift och fackföreningsavgift avskaffas.

De sammantagna effekterna på den offentliga sektorns finansiella sparande framgår av tabell 4.10.

Tabell 4.10 Finansiellt sparande i den offentliga sektorn (fp)*Miljarder kronor*

	2006	2007	2008
A Finansiellt sparande enligt budgetpropositionen	21	32	49
Regeringens finansiella sparande i % av BNP	0,7	1,1	1,6
B Folkpartiets utgiftsminskningar, netto	-28,1	-33,8	-38,6
C Folkpartiets skattesänkningar m.m., netto	-20,6	-26,7	-35,3
D <i>Samlad effekt av Folkpartiets förslag</i>	+7,5	+7,2	+3,3
Folkpartiets finansiella sparande (A+D)	28	39	52
Folkpartiets finansiella sparande i % av BNP	0,9	1,3	1,7

Folkpartiet liberalerna föreslår ett utgiftstak för staten som är 17 miljarder kronor högre än regeringens för 2006. Ökningen beror dels på att motionärerna kompenserar kommunerna för sitt skattebortfall genom att öka statsbidragen, dvs. utgifterna på utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, dels på att Folkpartiet föreslår en ökning av budgeteringsmarginalen till ca 10 miljarder kronor, dvs. en marginal i samma storleksordning som regeringen tidigare ansåg vara nödvändig.

Tabell 4.11 Utgiftstak för staten (fp)*Miljarder kronor*

	2006	2007	2008
Regeringens förslag till utgiftstak	907,0	949,0	982,0
Förändring av takbegränsade utgifter	+9,0	+5,2	+0,6
Ändrad budgeteringsmarginal	+8,1	+2,8	+7,5
Folkpartiets förslag till utgiftstak	924,0	957,0	990,0

Utgiftstaket för den offentliga sektorn visar hur Folkpartiets utgiftstak har förändrats efter det att transaktionerna gentemot kommunerna rensats bort. Minskningen av utgiftstaket för den offentliga sektorn jämfört med regeringen på 20 respektive 29 miljarder kronor ligger i linje med utgiftsminskningarna i det finansiella sparandet med hänsyn tagen till Folkpartiets förslag om en större budgeteringsmarginal.

Tabell 4.12 Utgiftstak för den offentliga sektorn (fp)*Miljarder kronor*

	2006	2007
Regeringens förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 387	1 446
Fp:s avvikelse för utgiftstaket för staten	+17	+8
Fp:s avvikelse för kommunsektorn	-1	-1
Fp:s avvikelse för interna transaktioner	-36	-36
Folkpartiets förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 367	1 417
Avvikelse från regeringen	-20	-29

Skattesänkningen på arbete utgörs till största delen av arbetsavdraget, men där ingår också exempelvis uppräknade skiktgränser för statlig skatt, minskade avdrag för inkomst av tjänst och avskaffad skattereduktion för fack-

föreningsavgift. De lägre kapitalskatterna beror på sänkningen av fastighets- och förmögenhetsskatterna. Folkpartiet avvisar förslagen om att ta bort koldioxidskatten för den handlande sektorn och minska den för torv. Därav de ökade indirekta skatterna. De s.k. avräkningarna ökar eftersom motionärerna avvisar flertalet krediteringar av skattekontot, såsom anställningsstöd, utbildningsvikariat m.m. De övriga inkomsterna utgörs i princip helt av försäljningsinkomster. Övriga oppositionspartier redovisar här ökade inkomster från den höjda egenavgiften i arbetslöshetsförsäkringen, men Folkpartiet redovisar i stället dessa som minskade utgifter inom utgiftsområde 13 Arbetsmarknad.

Tabell 4.13 Statsbudgetens inkomster (fp)

Miljarder kronor

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	fp avvik.	Reg. nivå	fp avvik.	Reg. nivå	fp avvik.
Skatt på arbete	873,3	-28,4	917,9	-33,9	961,0	-35,5
Skatt på kapital	142,2	-5,5	149,0	-5,0	157,1	-6,5
Skatt på konsumtion och insatsvaror	368,8	+2,1	383,3	+2,7	399,8	+2,2
Off. sektorns skatteink. (periodiserat)	1 373,3	-31,7	1 438,4	-36,2	1 505,2	-39,8
varav kommunalskatt	452,4	-36,2	474,4	-36,7	496,9	-36,8
avgifter till pensionssystemet	178,4	±0	186,6	±0	194,9	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	742,5	+4,5	777,5	+0,5	813,4	-3,0
Tillkommande inkomster	12,7	-0,5	13,3	-0,5	14,1	-0,5
Avräkningar	-75,8	+11,6	-70,2	+11,0	-68,1	+6,9
Periodiseringar	-0,9	+7,9	-1,5	+4,9	-8,6	+4,5
1000 Skatter m.m. (kassamässigt)	678,5	+23,5	719,0	+15,8	750,8	+7,8
Övriga inkomster (kassamässigt)	68,0	+35,0	66,6	+34,1	64,2	+33,2
S:a statsbudgetens ink. (kassamässigt)	746,6	+58,5	785,7	+49,9	815,0	+41,0

Effekterna på statsbudgetens saldo och statsskulden av Folkpartiets budgetalternativ framgår i nedanstående tabell.

Tabell 4.14 Budgetsaldo och statsskuld (fp)

Miljarder kronor

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	fp avvik.	Reg. nivå	fp avvik.	Reg. nivå	fp avvik.
Inkomster	746,6	+58,5	785,7	+49,9	815,0	+41,0
Utgifter exkl. statsskuldräntor	725,2	+9,1	747,7	+5,3	761,5	+0,6
Statsskuldräntor	43,2	-0,8	43,5	-2,3	51,4	-3,5
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	-0,3	17,0	-0,3	13,8	-0,3
Kassamässig korrigering	0,0	±0	0,0	±0	0,0	±0
Statsbudgetens saldo	-36,5	+50,5	-22,5	+47,3	-11,6	+44,2
Saldo exkl. ökade försäljningsinkomster		+15,5		+12,3		+9,2
Statsskuld vid årets slut	1 286,3	-50,5	1 306,7	-97,8	1 316,3	-142,0

Kristdemokraternas budgetalternativ

Kristdemokraterna skriver i sin *motion Fi242* att regeringens budgetpolitik är alltför svag. Regeringen har frångått överskotts målet för de offentliga finanserna, som inte uppnås ens om konjunkturpåverkan räknas bort. Överskottet återfinns dessutom helt i pensionssystemet, vilket innebär att statskulden ökar när konjunkturen är svag eftersom utgångsläget är en underbalanserad budget. Den politiska debatten om de offentliga finansernas styrka är kraftigt missvisande anser motionärerna, och behovet av att minska statsskulden är stort. Kristdemokraterna föreslår en finanspolitik som tar ned statsskulden, främst genom en snabbare försäljning av statliga företag men också genom en något mindre expansiv finanspolitik. Motionärerna föreslår att riksdagen ska godkänna de prioriterade budgetområden som föreslås (yrkande 11).

Kristdemokraternas förslag bygger i viktiga stycken på oppositionspartiernas gemensamma förslag, som beskrivits ovan. Några av de centrala förslagen är arbetsavdrag, sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar, skattereduktion för hushållstjänster, nystartsjobb, en ny modell för trafikskadeförsäkringen och en obligatorisk a-kassa med högre grad av avgiftsfinansiering.

Utöver de gemensamma förslagen prioriterar Kristdemokraterna också ett antal andra områden. De sämst ställda pensionärerna föreslås få höjd garantipension med 300 kr, grundavdraget höjs och pensionärernas möjlighet att tjäna pengar utan att deras pension påverkas negativt förbättras.

Inom familjepolitiken har Kristdemokraterna ett stort antal förslag som syftar till att ge barnfamiljerna dels ökad valfrihet, dels ökade ekonomiska resurser. Barnbidraget fördubblas och beskattas, vilket förbättrar barnbidragets fördelningsprofil. Efter föräldraförsäkringen bör föräldrarna få 300 s.k. barndagar som ger familjerna ökade möjligheter till mer tid med barnen och en hög grad av flexibilitet. Ett kommunalt vårdnadsbidrag införs.

Motionärerna föreslår även att fastighetsskatten avvecklas helt från 2006 och ersätts av en kommunal avgift på högst 2 800 kr per år. Som delfinansiering höjs reavinstskatten vid fastighetsförsäljning till 30 %.

Mervärdesskatten på bensin sänks till 12 % så att priset för konsumenten minskar med ca 1,30 kr/liter. Kostnaden för förslaget beräknas till ca 5 miljarder kronor, vilket finansieras inom motionärernas budgetalternativ.

Kristdemokraterna föreslår liksom tidigare också en satsning på en ny rehabiliteringsförsäkring och ökar utgifterna med 2,8 miljarder kronor 2006 för att sänka ohälsotalen. Åren därefter byggs satsningen ut ytterligare.

Rättsväsendet föreslås också få ökade resurser, både till polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Sammanlagt föreslår motionärerna att 1,2 miljarder kronor tillförs under 2006.

Finansieringen av förslagen görs till stor del genom de gemensamma förslagen. Där återfinns ändrad beräkning av SGI, sänkning av sjukersättningen (förtidspensionen), sänkt ersättning i arbetslöshetsersättningen, avskaffat rekryteringsbidrag, avskaffat räntebidrag m.m.

Kristdemokraterna föreslår som långsiktig inriktning av budgetpolitiken att skattekvoten och utgiftstakets andel av BNP bör minska. Ett riktmärke är att utgiftstaket sätts så att det ger utrymme för en gradvis anpassning av skattetrycket till jämförbara OECD-länders nivå (yrkande 9). Motionärerna föreslår också att skuldkvoten sänks till under 40 % senast 2008 och att detta främst bör ske genom företagsförsäljningar (yrkande 10). Dessutom efterfrågar motionärerna att regeringen lägger fram en långsiktig inkomst- och utgiftsstrategi inriktad på att minska både utgifternas och skatternas andel av BNP (yrkande 13).

De samlade effekterna på det finansiella sparandet av Kristdemokraternas politik framgår av nedanstående tabell.

Tabell 4.15 Finansiellt sparande i den offentliga sektorn (kd)

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
A Finansiellt sparande enligt budgetpropositionen	21	32	49
Regeringens finansiella sparande i % av BNP	0,7	1,1	1,6
B Kristdemokraternas utgiftsminskningar, netto	-28,8	-28,8	-30,7
C Kristdemokraternas skattesänkningar m.m., netto	-22,8	-22,1	-22,4
D <i>Samlad effekt av Kristdemokraternas förslag</i>	+6,1	+6,7	+8,3
Kristdemokraternas finansiella sparande (A+D)	27	39	57
Kristdemokraternas finansiella sparande i % av BNP	0,9	1,3	1,9

Kristdemokraterna föreslår i likhet med Moderata samlingspartiet och Folkpartiet liberalerna att kommunerna ska kompenseras för inkomstbortfall genom höjda statsbidrag, vilket leder till att utgiftstaket för staten blir högre än i regeringens förslag. Kristdemokraternas fastighetsskattereform går i motsatt riktning, dvs. ökar kommunernas intäkter och minskar statens utgifter med 16 miljarder kronor.

Tabell 4.16 Utgiftstak för staten (kd)

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
Regeringens förslag till utgiftstak	907,0	949,0	982,0
Förändring av takbegränsade utgifter	+11,7	+4,5	-1,0
Ändrad budgeteringsmarginal	+4,9	+4,2	+5,7
Kristdemokraternas förslag till utgiftstak	923,6	957,7	986,7

Utgiftstaket för den offentliga sektorn, då de interna transaktionerna mellan staten och kommunsektorn rensans bort, framgår av tabellen nedan.

Tabell 4.17 Utgiftstak för den offentliga sektorn (kd)*Miljarder kronor*

	2006	2007
Regeringens förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 387	1 446
Kd:s avvikelse för utgiftstaket för staten	+17	+9
Kd:s avvikelse för kommunsektorn	-8	-6
Kd:s avvikelse för interna transaktioner	-31	-25
Kristdemokraternas förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 364	1 424
Avvikelse från regeringen	-23	-22

Skattesänkningen på arbete utgörs till övervägande delen av arbetsavdraget, men där finns även minskad nedsättning av arbetsgivaravgifterna, avskaffad avdragsrätt för fackföreningsavgift och personatorer samt reducerad dito för pensionsförsäkringar. Den kraftiga minskningen av kapitalskatterna beror dels på förslaget att avskaffa fastighetsskatten och ersätta den med en kommunal fastighetsavgift, dels sänkt förmögenhetsskatt, men också ett förslag om höjd bolagsskatt från 28 till 30 %, vilket beräknas inbringa drygt 5 miljarder kronor. De indirekta skatterna minskar till följd av förslaget om lägre moms på bensin, men motionärerna räknar också med ökade inkomster från alkoholskatten med 1,9 miljarder kronor i och med förslaget att sänka införselkvoterna.

Tabell 4.18 Statsbudgetens inkomster (kd)*Miljarder kronor*

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	kd avvik.	Reg. nivå	kd avvik.	Reg. nivå	kd avvik.
Skatt på arbete	873,3	-25,8	917,9	-23,7	961,0	-25,2
Skatt på kapital	142,2	-14,0	149,0	-15,5	157,1	-18,4
Skatt på konsumtion och insatsvaror	368,8	-3,2	383,3	-2,9	399,8	+2,0
Off. sektorns skatteink. (periodiserat)	1 373,3	-43,0	1 438,4	-42,1	1 505,2	-41,6
varav kommunalskatt	452,4	-37,4	474,4	-34,6	496,9	-33,5
avgifter till pensionssystemet	178,4	±0	186,6	±0	194,9	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	742,5	-5,7	777,5	-7,4	813,4	-8,1
Tillkommande inkomster	12,7	-2,5	13,3	-2,5	14,1	-2,5
Avräkningar	-75,8	+14,6	-70,2	+9,1	-68,1	+5,6
Periodiseringar	-0,9	±0	-1,5	±0	-8,6	±0
1000 Skatter m.m. (kassamässigt)	678,5	+6,5	719,0	-0,8	750,8	-5,0
Övriga inkomster (kassamässigt)	68,0	+45,1	66,6	+69,3	64,2	+57,7
S:a statsbudgetens ink. (kassamässigt)	746,6	+51,6	785,7	+68,5	815,0	+52,8

Budgetsaldot är starkare i Kristdemokraternas budgetalternativ och statskulden minskar avsevärt. Till helt dominerande del beror detta på försäljningarna av statliga företag där Kristdemokraterna vill gå längre än de övriga oppositionspartierna. Sammanlagt föreslår Kristdemokraterna att staten ska sälja företag till ett värde av 190 miljarder kronor under åren 2006–2008.

Tabell 4.19 Budgetsaldo och statsskuld (kd)

Miljarder kronor

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	kd avvik.	Reg. nivå	kd avvik.	Reg. nivå	kd avvik.
Inkomster	746,6	+51,6	785,7	+68,5	815,0	+52,8
Utgifter exkl. statsskulsräntor	725,2	+11,7	747,7	+4,5	761,5	-1,0
Statsskulsräntor	43,2	-0,8	43,5	-2,6	51,4	-4,7
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	±0	17,0	+0,2	13,8	+0,3
Kassamässig korrigerig	0,0	±0	0,0	±0	0,0	±0
Statsbudgetens saldo	-36,5	+40,7	-22,5	+66,4	-11,6	+58,1
Saldo exkl. ökade försäljningsinkomster		+5,7		+6,4		+8,1
Statsskuld vid årets slut	1 286,3	-40,7	1 306,7	-107,1	1 316,3	-165,3

Centerpartiets budgetalternativ

I Centerpartiets budgetalternativ i *motion Fi243* föreslås en budgetpolitik som siktar på ett starkare finansiellt sparande och att statsskulden ska minska till 40 % av BNP under de kommande två mandatperioderna. Motionärerna uttrycker en oro för att det underliggande budgetsaldot visar stora underskott och att ålderspensionssystemet används för att täcka underskott i statens finanser. Regeringen lånar till välfärden skriver motionärerna, och statens budgetunderskott ökar med 103 miljarder kronor åren 2005–2008, vilket motsvarar en lika stor ökning av statsskulden. Motionärerna förordar att statens finansiella sparande ska vara i balans.

Centerpartiets skattepolitik utgörs till övervägande delen av de skatteförslag som är gemensamma med övriga oppositionspartier och som redovisas ovan. Det största enskilda förslaget avser ett jobbvdrag som i ett första steg sänker inkomstskatterna för förvärvsarbete med 37 miljarder kronor. Reformens andra steg tas 2007 då omfattningen utökas till 45 miljarder kronor. Till skillnad från de övriga oppositionspartierna utformar dock Centerpartiet förslaget som en reduktion av den statliga skatten i stället för ett avdrag, vilket innebär att kommunernas skatter inte minskar utan tvärtom ökar. Genom att kommunerna garanteras en större egen skattebas förbättras deras möjligheter att själva styra sina verksamheter.

Motionärerna anser också att utformningen av fastighetsskatten måste reformeras i grunden. Dagens system är inte långsiktigt hållbart utan präglas i stället av godtycke. Den löpande beskattningen av fastigheter ska minska och i stället kan en högre skatt tas ut då fastigheten säljs. Godtycket i fastställandet av taxeringsvärdena ska åtgärdas och skattesatsen sänkas. Det bör också utredas hur miljöinvesteringar i bostäder ska tillåtas ske utan att skattebelastningen ökar.

Stora företag väntar allt längre med att betala sina fakturor, vilket leder till att små underleverantörer ofta tvingas betala in moms innan de själva fått betalt och på sätt agera gratisbank till de stora företagen. För att komma till rätta med detta problem föreslår Centerpartiet att inbetalnings-

perioden förlängs. Kostnaden beräknas till 500 miljoner kronor. Centern avsetter även 0,9 miljarder kronor för ett skattefritt starta-eget-sparande och vill utreda den närmare utformningen.

Centerpartiet har flera skatteförslag på miljöområdet som ligger utanför oppositionens gemensamma förslag. Partiet föreslår en extra rabatt på energiskatten för den del fossila bränslen som blandas med de förnybara. Centern vill att nya fossilbränsleddrivna bilar inte ska få säljas efter 2015, att förmånsvärdet sänks för alla bilar som drivs med miljövänliga bränslen och att privatpersoner som köper en miljöbil ska få en skattereduktion med 10 000 kr. Motionärerna motsätter sig också regeringens förslag att avskaffa skatten på koldioxid för den handlande sektorn.

Inom arbetsmarknadspolitiken föreslår Centerpartiet liksom övriga oppositionspartier att omfattningen av åtgärdsprogrammen bör reduceras. Centerpartiet avvisar förslagen till plusjobb och utbildningsvikariat och anser att de riktade anställningsstöden ska ersättas av nystartsjobb. Arbetsförmedlingen behöver effektiviseras och utsättas för konkurrens, anser motionärerna.

Centerpartiet avvisar också regeringens förslag om fler högskoleplatser och sparar ca 1,2 miljarder kronor 2006. Samtidigt förstärks resurserna för forskning och kvalitetssäkring samt den grundläggande högskoleutbildningen med sammanlagt 1,7 miljarder kronor under perioden.

Förslagen finansieras till stor del bland de förslag som oppositionspartierna gemensamt står bakom, t.ex. stramare villkor och lägre ersättningsnivå i arbetslöshetsförsäkringen, skärpta krav i sjukförsäkringen och en förändrad beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten som påverkar både sjuk-, arbetslöshets- och föräldraförsäkringen. Gemensamma förslag finns också om att exempelvis gradvis avveckla räntebidragen och genomföra besparingar på statliga myndigheter. Rätten för vissa avdrag som reseavdrag och avdrag för dubbelt boende begränsas och skattereduktionerna för a-kasseavgift och fackföreningsavgift avskaffas. De samlade effekterna på den offentliga sektorns finansiella sparande framgår av tabell 4.20 nedan.

Tabell 4.20 Finansiellt sparande (c)

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
A Finansiellt sparande enligt budgetpropositionen	21	32	49
Regeringens finansiella sparande i % av BNP	0,7	1,1	1,6
B Centerpartiets utgiftsminskningar, netto	-12,5	-18,8	-21,2
C Centerpartiets skattesänkningar m.m., netto	-3,9	-13,7	-17,5
D <i>Samlad effekt av Centerpartiets förslag</i>	+8,7	+5,2	+3,7
Centerpartiets finansiella sparande (A+D)	30	37	53
Centerpartiets finansiella sparande i % av BNP	1,0	1,3	1,7

Centerpartiet föreslår ett utgiftstak för staten som är betydligt lägre än både regeringens och de övriga oppositionspartiernas förslag. Detta beror på att Centerpartiet utformar flera skatteförslag som reduktioner av den statliga skatten, vilket i sin tur medför att kommunernas inkomster ökar. Motionärerna neutraliserar dock detta genom att sänka statsbidragen till kommunerna med motsvarande belopp, vilket förklarar Centerpartiets kraftiga sänkning av utgiftstaket för staten.

Tabell 4.21 Utgiftstak för staten (c)

Miljarder kronor

	2006	2007	2008
Regeringens förslag till utgiftstak	907,0	949,0	982,0
Förändring av takbegränsade utgifter	-45,8	-52,5	-55,2
Ändrad budgeteringsmarginal	+3,8	+0,5	+1,2
Centerpartiets förslag till utgiftstak	865,0	897,0	928,0

En bättre bild av Centerpartiets utgiftsminskningar ges i stället av utgiftstaket för den offentliga sektorn där transaktionerna mellan staten och kommunerna eliminerats. Då framgår att Centerpartiet föreslår mindre sänkningar av utgifterna än de övriga oppositionspartierna.

Tabell 4.22 Utgiftstak för den offentliga sektorn (c)

Miljarder kronor

	2006	2007
Regeringens förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 387	1 446
C:s avvikelser för utgiftstaket för staten	-42	-52
C:s avvikelser för kommunsektorn	±0	±0
C:s avvikelser för interna transaktioner	+34	+34
Centerpartiets förslag till utgiftstak för offentlig sektor	1 379	1 428
Avvikelse från regeringen	-8	-18

Den offentliga sektorns skatteintäkter minskar i Centerpartiets budgetalternativ med ca 30 miljarder kronor respektive år, vilket innebär att även skattesänkningarna är mindre än för övriga oppositionspartier. Centerpartiet avvisar huvuddelen av regeringens skatteutgifter, anställningsstöden, utbildningsvikariatet och sysselsättningsstödet till kommunerna. Kassamässigt minskar skatteinkomsterna 2007 till följd av förslaget om förlängd momsinsbetalningsperiod. Sammantaget minskar statsbudgetens inkomster både 2007 och 2008, vilket avviker kraftigt från övriga oppositionspartier. Minskningen beror dock på Centerpartiets val av teknisk utformning av skatteförslagen gentemot kommunsektorn. Ökningen av skatterna på konsumtion och insatsvaror beror främst på att den föreslagna avgiften för trafikförsäkringen på 2 miljarder kronor redovisas som en ökad skatt på vägtrafik.

Tabell 4.23 Statsbudgetens inkomster (c)*Miljarder kronor*

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	c avvik.	Reg. nivå	c avvik.	Reg. nivå	c avvik.
Skatt på arbete	873,3	-25,6	917,9	-27,4	961,0	-25,9
Skatt på kapital	142,2	-4,4	149,0	-4,6	157,1	-6,1
Skatt på konsumtion och insatsvaror	368,8	+2,1	383,3	+1,9	399,8	+1,3
Off. sektorns skatteink. (periodiserat)	1 373,3	-27,8	1 438,4	-30,1	1 505,2	-30,6
varav kommunalskatt	452,4	+35,3	474,4	+35,5	496,9	+35,9
avgifter till pensionssystemet	178,4	±0	186,6	±0	194,9	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	742,5	-63,1	777,5	-65,6	813,4	-66,5
Tillkommande inkomster	12,7	-2,9	13,3	-2,9	14,1	-2,9
Avräkningar	-75,8	+16,0	-70,2	+9,0	-68,1	+6,0
Periodiseringar	-0,9	+5,3	-1,5	-13,6	-8,6	+1,0
1000 Skatter m.m. (kassamässigt)	678,5	-44,7	719,0	-73,1	750,8	-62,4
Övriga inkomster (kassamässigt)	68,0	+45,9	66,6	+45,4	64,2	+45,0
S:a statsbudgetens ink. (kassamässigt)	746,6	+1,2	785,7	-27,7	815,0	-17,4

Effekterna på statsbudgetens inkomster, utgifter och saldo av Centerpartiets budgetalternativ framgår av tabell 4.24.

Tabell 4.24 Budgetsaldo och statsskuld (c)*Miljarder kronor*

	2006		2007		2008	
	Reg. nivå	c avvik.	Reg. nivå	c avvik.	Reg. nivå	c avvik.
Inkomster	746,6	+1,2	785,7	-27,7	815,0	-17,4
Utgifter exkl. statsskuld räntor	725,2	-45,8	747,7	-52,5	761,5	-55,2
Statsskuld räntor	43,2	-0,6	43,5	-0,4	51,4	-0,5
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	±0	17,0	±0	13,8	±0
Kassamässig korrigering	0,0	±0	0,0	±0	0,0	±0
Statsbudgetens saldo	-36,5	+47,6	-22,5	+25,2	-11,6	+38,3
Saldo exkl. ökade försäljningsinkomster		+12,6		-9,8		+3,3
Statsskuld vid årets slut	1 286,3	-47,6	1 306,7	-72,8	1 316,3	-111,1

Finansutskottets bedömning av budgetalternativen

Oppositionen uppvisar i betydligt högre grad än tidigare en gemensam front i budgetpolitiken. Effekterna på de samlade offentliga finanserna är begränsade men bakom återfinns stora omfördelningar. Skatterna sänks på inkomster, förmögenheter och fastigheter, och hushållstjänster görs avdragsgilla. Villkoren försämrats kraftigt för sjuka, arbetslösa och förtidspensionerade. Nya avgifter tillkommer för t.ex. arbetslöshetsförsäkringen, trafikförsäkringen, läkemedel och öppenvården. Avdragsrätten för fackföreningsavgiften och a-kasseavgiften tas bort.

Den sammantagna bilden av oppositionspartiernas inriktning är en politik som skapar ökade skillnader mellan människor. Skillnaderna ökar mellan dem som har och dem som inte har arbete. Skillnaderna ökar mel-

lan dem som är friska och dem som är sjuka. De ökade skillnaderna är emellertid inte en ovälkommen följd av partiernas förslag utan en inneborende och bärande del av politiken. De arbetslösa får avsevärt hårdare villkor och sämre ersättning samtidigt som de utesluts från skattesänkningarna, vilka riktas till dem som har arbete. De arbetslösa drabbas dock fullt ut av allehanda avgiftshöjningar – patientavgifter i öppenvården, avgifter för att hämta ut mediciner på apoteket och kraftigt höjda trafikförsäkringspremier. Man ska inte vara sjuk eller arbetslös i Alliansens Sverige.

Arbetslöshetsförsäkringen

De förslag till skattesänkningar som ingår i oppositionspartiernas budgetalternativ ställer krav på omfattande finansieringsåtgärder. Den vassaste udden i finansieringsåtgärderna riktas utan tvekan mot de arbetslösa som drabbas av en serie försämringar. Oppositionen föreslår att arbetslöshetsförsäkringen görs obligatorisk och att graden av avgiftsfinansiering ökar till ca 30 %, vilket motsvarar ökade inkomster för staten på 10 miljarder kronor. En avgift som är obligatorisk för alla anställda har dessutom stora likheter med en skatt på arbete, vilket förefaller paradoxalt eftersom det är just beskattningen på arbete som motionärerna vill sänka. Ungefär en fjärdedel av inkomstskattesänkningen tas alltså omedelbart tillbaka i form av en obligatorisk avgift.

Villkoren för att kvalificera sig för arbetslöshetsersättning skärps. Ersättningsnivån sänks efter 200 dagar från 80 till 70 %. Efter 300 dagar, 450 dagar för den som har försörjningsansvar för barn, passeras den bortre parentesen och den som fortfarande är arbetslös övergår i en s.k. jobbgaranti där ersättningsnivån är 65 %. Den som inte deltar i jobbgarantin får ingen ersättning alls utan är alltså hänvisad till socialbidrag. Den sjukpenninggrundande inkomsten ändras så till genomsnittet av de senaste 12 månadernas inkomst. Detta innebär i praktiken att ersättningsnivåerna smygsänks med ytterligare ett par procentenheter. För att ytterligare lägga sten på börda föreslås att avdragsrätten för fackföreningsavgiften tas bort.

Försämringarna i arbetslöshetsförsäkringen är mycket långtgående och utskottet ställer sig starkt avvisande till en sådan politik. Det som kallas förstärkta drivkrafter för arbete är inget annat än en lång rad försämringar, riktade mot en grupp som redan i utgångsläget har en svår situation. En sådan nedmontering av tryggheten för de arbetslösa i syfte att finansiera skattesänkningar vore enligt utskottets mening djupt orättfärdig.

Sjukförsäkringen

Samtliga oppositionspartier avvisar regeringens förslag till höjt tak i sjukförsäkringen. Man föreslår att arbetsgivarna ska få rätt att begära sjukintyg från den första sjukdagen och att Försäkringskassan och Skatteverket ges ökade möjligheter till kontroll. Den sjukpenninggrundande inkomsten ska

beräknas på de senaste 12 månadernas inkomst, vilket i praktiken innebär en sänkning av ersättningsnivån. Besparingarna beräknas till ca 3 miljarder kronor.

Försämringarna i sjukförsäkringen är således inte lika drastiska som i arbetslöshetsförsäkringen, men runt hörnet väntar fler försämringar. Både Kristdemokraterna och Moderaterna föreslår att en andra karensdag införs från 2007. Moderaterna går längre än de andra partierna och föreslår att ersättningsnivån fr.o.m. 2007 ska sänkas från 80 till 70 % för den som varit sjuk mer än 6 månader. På vilket sätt en sjuk person skulle bli friskare av en sådan försämring är svårt att se. Att personer skulle tvingas tillbaka till arbetet av ekonomiska skäl innan de hunnit bli fullt friska är däremot sannolikt.

Trafikförsäkringen

Ett förslag som lämnats tidigare men som därefter kritiserats hårt inte minst av försäkringsbranschen återkommer nu i omarbetad form. Oppositionspartierna föreslår att sjukförsäkringskostnaderna för trafikskador ska privatiseras. Alla sådana kostnader som inträffar fr.o.m. 2006 ska bäras av de privata försäkringspremierna. För att finansiera kostnader för äldre trafikolycksfall ska försäkringsbolagen också ges rätt att ta ut en avgift som läggs på försäkringen och beräknas uppgå till sammanlagt 2 miljarder kronor. Kostnaden för gårdagens trafikolyckor ska alltså bäras av dagens och morgondagens trafikanter.

Förslagsställarna menar att systemet kommer att bidra till ökad trafiksäkerhet genom att den enskilda kan bidra till att sänka sin premie genom att köra säkert, och köra en säker bil. Sådana mekanismer finns dock inbyggda redan i dagens system. Förslaget innebär kraftigt höjda premier som dessutom kommer att variera väsentligt beroende på faktorer som den enskilde inte kan påverka, t.ex. hur gammal hon är eller var hon bor, om nu inte motionärerna menar att man ska flytta för att premien blir orimlig.

Premierna för trafikförsäkringen kan komma att fördubblas. För en erfaren och pricksfri bilist bosatt på en mindre ort kan detta innebära en premiehöjning med 1 000 kr om året, men för en ung manlig bilist bosatt i Stockholm kan premien höjas med betydligt mer, kanske 500 kr i månaden. Skulle en sådan bilägare dessutom bli arbetslös lär risken att han får sälja bilen vara stor i Alliansens Sverige.

Att privatisera en betydande del av sjukförsäkringssystemet är en avvikelse från modellen av skattefinansierade generella socialförsäkringar som i dag bidrar till god riskspridning och att utjämna inkomstskillnader. Utskottet kan inte ställa sig bakom förslagen från alliansen.

Miljöpolitiken

Centerpartiet föreslår en marginell ökning av utgiftsområdesramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, men övriga partier föreslår besparingar. Folkpartiet talar om klimatpåverkan orsakad av människan

som en av de viktigaste frågor som svenska politiker ställs inför över huvud taget. Motionärerna anser dock att regeringens satsning på klimatinvesteringar, KLIMP, gör mer skada än nytta och tar bort hela anslaget på 350 miljoner kronor. Kristdemokraterna vill å sin sida höja anslagen till klimatinvesteringsprogrammen som man anser bidra till att uppfylla landets klimatmål. Däremot vill Kristdemokraterna kraftigt minska anslagen för biologisk mångfald så att utgiftsområdesramen sammanlagt sänks med ca 500 miljoner kronor 2006. Moderata samlingspartiet är konsekvent i sin miljöpolitik såtillvida att man avvisar i princip alla förslag som syftar till förbättrad miljö, både på skatte- och utgiftssidan. Man avvisar förslaget om flygskatt, avvecklar skattereduktioner för miljöförbättrande åtgärder i småhus och offentliga lokaler och avvisar skatt på sopförbränning. Anslagen för biologisk mångfald och för sanering av förorenade områden halveras och anslaget för klimatinvesteringsprogram avvecklas. De miljöinvesteringar som kommit till stånd skulle troligen gjorts även utan stöd anser motionärerna. Investeringar bör enligt motionärerna alltid ske på marknadsmissiga grunder. Moderaterna minskar utgiftsområdesramen med 1,6 miljarder kronor.

Hushållsnära tjänster

Oppositionen satsar 1 miljard kronor på ett avdrag på 50 % av arbetskostnaden för hushållsnära tjänster, dock högst 50 000 kr per år och hushåll. Förslaget framställs som en jämställdhetsreform som gör det möjligt för kvinnor att delta i arbetslivet i ökande grad, eftersom de kan avlastas arbete i hemmet. Utskottet anser inte att arbete i hemmet ska särbehandlas skattemässigt som motionärerna föreslår. Subventionen skulle också riskera att hamna hos redan välbeställda och bidra till förstärka skillnader i samhället. Det finns dessutom skäl att tro att sysselsättningseffekterna av förslaget är begränsade.

Biståndet

Moderata samlingspartiet utmärker sig i vanlig ordning som det mest biståndsfientliga partiet. Jämfört med regeringen sänker Moderaterna utgiftsområdet med mer än 6 miljarder kronor 2006 och tar som enda parti avstånd från enprocentsmålet. Centerpartiet minskar utgiftsramen med ca 2 miljarder kronor 2006 så att biståndsmålet uppnås först 2007.

Avgifter i öppenvården

Liksom tidigare föreslår Moderaterna ökade avgifter i öppenvården. Detta sägs direkt ge ökade intäkter till landstingen med 640 miljoner kronor, men den stora effekten, 2–5 miljarder kronor, uppkommer genom en dynamisk effekt. Den dynamiska effekten innebär i klartext att färre personer söker sig till vården när den blir dyrare. Det lär inte vara de som har

arbete och får sänkt skatt som får problem att betala de högre avgifterna, utan det är de sjuka och arbetslösa, som får sämre ersättningsvillkor och inte får del av skattesänkningarna. Utskottet avvisar en sådan politik.

Skattesänkning på bensin

Kristdemokraterna satsar hela 5,4 miljarder kronor på en sänkning av momsen på bensin från 25 till 12 % så att priset i konsumentled minskar med 1,30 kr/liter. Skatteutskottet anser att det är svårt att genomföra en sådan förändring utan att hamna i konflikt med EU:s regler, eftersom drivmedel inte ingår som ett av de möjliga områdena för låg mervärdesskatt enligt det sjätte momsdirektivet. Avgörande för att skatteutskottet avstyrker förslaget är dock att det inte är lämpligt att använda momsen för att påverka prisbilden på bränslen.

Finansutskottet delar skatteutskottets bedömning. Priset på bensin varierar kraftigt och snabbt beroende på händelser på världsmarknaden. Att söka parera sådana förändringar med ändringar i momsen är enligt finansutskottet inte tillrådligt. Detta kan illustreras med ett aktuellt exempel. När motionen lämnades, den 5 oktober, var Preems rekommenderade pris på en liter 95-oktanig bensin 12,51 kr. Samma pris är i dag 11,41 kr, dvs. 1,10 kr lägre, vilket motsvarar 85 % av den föreslagna skattesänkningen. Man kan fråga sig om Kristdemokraterna fortfarande anser att bensinpriset borde sänkas med 1,30 kr/liter även från dagens nivå.

Familjepolitiken

Familjepolitiken är ett område där oppositionspartiernas förslag spretar åt skilda håll – vårdnadsbidrag, antalet pappamånader i föräldraförsäkringen, ersättningsnivån, nivån på taket i försäkringen, skatterabatt om den högst avlönade föräldern är ledig, ja eller nej till maxtaxa etc. De motstridiga förslagen inom familjepolitiken är många. Moderata samlingspartiet föreslår dock betydande besparingar. Ramen för utgiftsområdet dras ned med drygt 3 miljarder kronor 2006 och drygt 6 miljarder kronor 2007 och 2008. Motionärerna föreslår bl.a. att de s.k. pappamånaderna avskaffas, att försäkringen förkortas från 13 till 12 månader och att ersättningsnivån sänks till 75 %. Genom en skattesänkning för den lägst betalda föräldern när denne återgår till arbete återförs 1 miljard kronor per år till barnfamiljerna men neddragningarna är totalt sett ändå betydande.

Försäljningar av statliga företag

Oppositionspartiernas förslag uppvisar genomgående budgetsaldon som är betydligt starkare än regeringens, vilket i sin tur leder till att statsskulden minskar snabbare än enligt propositionen. Detta tas sedan till intäkt för att den offentliga ekonomin är bättre och att Sverige står starkare inför en kommande lågkonjunktur. Saldoförstärkningarna som oppositionspartierna uppvisar består emellertid till allra största delen av inkomster från försälj-

ningar av statliga företag. Om dessa inkomster exkluderas framstår skillnaderna i budgetsaldo som betydligt mindre dramatiska och alla budgetalternativ har negativt saldo.

Tabell 4.25 Budgetsaldo 2006 med och utan försäljningsinkomster

Miljarder kronor

	Regeringens		Oppositionspartiernas förslag			
	förslag	s, v, mp	m	fp	kd	c
Inkomster	746,6	745,5	816,4	805,0	798,2	747,7
<i>varav försäljningsinkomster</i>	<i>15,0</i>	<i>15,0</i>	<i>50,0</i>	<i>50,0</i>	<i>50,0</i>	<i>50,0</i>
Utgifter exkl. statskuldräntor	725,2	726,5	746,1	734,3	736,9	679,4
Statskuldräntor	43,2	43,2	42,3	42,3	42,3	42,6
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	14,8	14,8	14,5	14,8	14,8
Kassamässig korrigering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbudgetens saldo	-36,5	-39,0	13,2	14,0	4,2	11,1
Saldo exkl. försäljningsinkomster	-51,5	-54,0	-36,8	-36,0	-45,8	-38,9

Inkomsterna från företagsförsäljningar är en finansiell transaktion där aktier byts mot pengar. Som utskottet anfört tidigare (se t.ex. 2003/04: FiU20) gör försäljningarna som sådana staten varken rikare eller fattigare. Detta illustreras av att försäljningarna inte påverkar det finansiella sparatet och heller inte den finansiella nettoförmögenheten, vilket oppositionspartierna naturligtvis är väl medvetna om. Det är därför förvånande att man återkommande argumenterar som om företagsförsäljningar skulle göra de offentliga finanserna starkare.

Huruvida det är bra för statsfinanserna och samhällsekonomin att i stor skala sälja statliga företag är en komplex fråga med många svårbedömda delar, t.ex. aktiekursernas framtida utveckling och bolagens framtidsutsikter. Frågan har också i allra högsta grad en ideologisk dimension. Att i snabb takt sälja ut företag av ideologiska eller principiella skäl kan dock mycket väl leda till att de offentliga finanserna långsiktigt påverkas negativt.

Vissa övriga budgetfrågor

I samband med förslaget om nystartsjobb framhåller Moderata samlingspartiet att ”Alliansen menar också att det är viktigt att budgetlagen följs och att utgiftstaken anpassas till satsningar på nystartsjobben, eftersom nedsättningen av arbetsgivaravgifterna minskar statens inkomster i stället för att belasta statens utgifter”. Utgiftstaket ska alltså enligt motionärerna sänkas med de 1,2 miljarder kronor som förslaget beräknas kosta. Med tanke på oppositionens höga svansföring i frågor om budgetlagen och budgetdisciplinen är det förvånande att inget av partierna redovisar någon nedjustering av utgiftstaket som har samband med förslaget om nystartsjobb.

Oppositionen säger sig tillföra 2 miljarder kronor 2006 och 1,5 miljarder kronor 2007 för en vårdgaranti. Samtidigt tar man emellertid bort regeringens vårdgaranti som beräknas kosta lika mycket över de båda åren. Nettoeffekten av den s.k. satsningen är alltså lika med noll.

Ett nytt kreativt sätt att redovisa lägre utgifter och som används av Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna är att dra in anslagssparande. Partierna uppger att de gör besparingar på myndigheter genom att dra in anslagssparande och sänker sedan posten Minskning av anslagsbehållningar i budgeten. Att dra in anslagssparande är dock endast en besparing i den mån sparandet annars skulle ha förbrukats. Det är helt orealistiskt att de föreslagna indragningarna av anslagsbehållningar leder till motsvarande minskning av utgifterna 2006.

Alla oppositionspartier avvisar försöket med trängselskatt i Stockholm. Hur stor besparing detta innebär varierar dock kraftigt mellan partierna. Centerpartiet räknar inte med någon besparing alls, Moderaterna sparar 0,5 miljarder kronor 2006, Folkpartiet sparar 0,5 miljarder kronor per år 2006 och 2007 och Kristdemokraterna räknar friskt hem nästan 2,3 miljarder kronor sammanlagt. Denna typ av skillnader i beräkningar av gemensamma förslag reser motiverade frågor om beräkningarnas kvalitet och pålitlighet.

Moderata samlingspartiet uppger att deras skattesänkningar för hushållen har ställt stora krav på prioriteringar och att satsningarna på försvaret och infrastrukturen därför har reducerats sedan förra budgetmotionen. Anslagsökningarna till försvaret är dock exakt desamma som i våras och hösten 2004. Infrastrukturinvesteringarna är nu 2 miljarder kronor lägre än i förra höstens budgetmotion men 1 miljard kronor högre än i våras. Det är inte försvaret och infrastrukturen, utan de sjuka och arbetslösa, som finansierar de moderata förslagen.

Folkpartiet återkommer med sitt förslag om att dra in medel från kommunerna som dessa ska ha fått genom otillbörlig skatteplanering. Denna gång redovisas det dock inte som en indragning utan i stället som ökade skatteinkomster från de kommunala bolagen. Effekter för kommunerna blir likväl en resursminskning. Utskottet har många gånger anfört att kommunerna själva bör få välja hur man vill organisera sin verksamhet och att samma skatteregler ska gälla kommunala aktiebolag som andra.

Folkpartiet väljer, trots sin hårda kritik mot regeringens användning av nettoredovisning, att låta det tillfälliga sysselsättningsstödet till kommuner kvarstå som minskning av statsbudgetens inkomster. Med motionärernas egen syn på frågan om nettoredovisning bryter man utan tvekan mot budgetlagen.

Kristdemokraterna föreslår, liksom i tidigare budgetmotioner, att de offentliga utgifterna och därmed skattetrycket gradvis ska sänkas till en nivå som är i linje med jämförbara OECD-länder. Motionärerna återkommer också till sitt tidigare förslag om en långsiktig inkomst- och utgiftsstrategi – ett arbete som förre finansministern Erik Åsbrink uppges ha börjat men ej fått möjlighet att slutföra. Vad denna Åsbrinkska strategi egentligen skulle ha gått ut på redovisas inte, men Kristdemokraterna envisas med att den ska fullföljas. Utskottet motsätter sig självklart den kristdemokratiska strategin som tycks ta sikte på en gradvis och långsiktig nedmon-

tering av den svenska välfärdsmodellen. Det är detta som i praktiken är innebörden av Kristdemokraternas yrkanden om dramatiskt lägre nivåer på både inkomster och utgifter.

Centerpartiet kritiserar regeringen för att den ”lånar till välfärden”. Det är emellertid inga problem att beskriva Centerpartiets politik så att man säljer statens tillgångar för att finansiera välfärden. Rensar man bort försäljningarna av statliga företag från Centerpartiets budgetsaldo visar det sig att detta bara är ca 6 miljarder kronor starkare än regeringens, sammanlagt över de tre åren. Centerpartiet hade alltså behövt låna nära nog samma belopp som regeringen om man inte i stället valt att engångsvis stärka budgetsaldot genom att sälja statliga aktier. Centerpartiets högljudda retorik framstår som tämligen ihållig.

De offentliga finanserna är starka

I partimotionerna framställer oppositionspartierna läget i de offentliga finanserna och statsfinanserna som besvärligt och oroväckande. Moderata samlingspartiet skriver att regeringen med sina förslag försvagar statsfinanserna med 24 miljarder kronor utan att föreslå några finansieringsåtgärder. Finansieringen består huvudsakligen av att Finansdepartementet reviderat utgifts- och inkomstprognoserna, skriver Moderata samlingspartiet. Motionärerna invänder också att regeringen använder engångseffekter och tillfälliga saldoförbättringar för att finansiera permanenta försvagningar av det finansiella sparandet.

Folkpartiet liberalerna framhåller att överskotts målet för de offentliga finanserna inte har uppnåtts sedan 2000 och inte kommer att uppnås under de närmaste åren. Det beror enligt motionärerna på att regeringen genomfört ofinansierade utgiftsökningar och skattesänkningar så att hela budgetsaneringen förslösats.

Kristdemokraterna skriver att regeringen fortsätter att lånefinansiera statens utgifter. Utgiftsökningarna betalas till största delen av oväntat stora inkomstökningar, t.ex. bolagsskatteinkomster till följd av räntebeläggningen av periodiseringsfonderna. Detta, framhåller motionärerna, är en tillfällig inkomstökning, och att använda den till att finansiera varaktiga utgiftsökningar är ett sätt att trixa med budgeten.

Centerpartiet skriver likaså att regeringen lånar till välfärden. Den expansiva politiken baseras på en socialdemokratisk vanföreställning. Finansministern sa vid riksdagens budgetdebatt att ”Vi har råd med de många reformer som jag presenterar för Sveriges riksdag”. Statsministern sa också i regeringsförklaringen att ”de gemensamma resurserna växer” och att ”den styrkepositionen ska användas”. Centerpartiet anser att dessa uttalanden inte överensstämmer med verkligheten. Motionärerna hävdar i stället att regeringens politik innebär att statsskulden ökar med 103 miljarder kronor 2005–2008.

Gemensamt för oppositionspartierna är också att man förespråkar att statens finansiella sparande ska vara i balans i genomsnitt över en konjunkturcykel (se även avsnitt 3). Målet ska emellertid fasas in successivt. I oppositionens retorik framställs regeringens budgetpolitik som slapp och kortsiktig, för att inte säga ansvarslös. Som alternativ erbjuder man balans i statens finanser och en statsskuld som minskar eller åtminstone är nominellt oförändrad. Med regeringens politik, hävdar man, är de framtida pensionerna i fara men med den egna budgetpolitiken tryggas pensionerna.

Utskottet anser att den bild som oppositionspartierna målar upp av de offentliga finanserna milt uttryckt är obalanserad. Utskottet vill i stället framhålla att Sveriges offentliga finanser är starka – starka jämfört med tidigare beräkningar, starka jämfört med andra länder och starka sett till den beräknade utvecklingen de kommande åren, detta trots att regeringen nu föreslår en expansiv finanspolitik, främst för att stimulera sysselsättningen, och att beräkningarna inkluderar dessa åtgärder.

Målet om balans i statens finansiella sparande som oppositionspartierna förespråkar är knappast stramare än regeringens överskottsmål för den offentliga sektorn. Enligt regeringens beräkningar minskar underskottet i staten gradvis och 2008 är det inte större än 9 miljarder kronor.

Tabell 4.26 Det finansiella sparandets fördelning mellan den offentliga sektorns delar

Miljarder kronor och procent av BNP

	2006	2007	2008
Offentliga sektorn totalt	21	32	49
<i>procent av BNP</i>	<i>0,7</i>	<i>1,1</i>	<i>1,6</i>
varav staten	-41	-29	-9
<i>procent av BNP</i>	<i>-1,5</i>	<i>-1,0</i>	<i>-0,3</i>
ålderspensionssystemet	53	53	50
<i>procent av BNP</i>	<i>1,9</i>	<i>1,8</i>	<i>1,7</i>
kommunsektorn	8	8	8
<i>procent av BNP</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>

Regeringens överskottsmål innebär i själva verket att statens finansiella sparande på lång sikt befinner sig i eller nära balans. Detta är oppositionspartierna väl medvetna om, men de fortsätter likväl att frammana en bild av regeringens budgetpolitik som svag i kontrast mot deras egen stramare hållning. Det finansiella sparande som oppositionspartierna redovisar är visserligen något bättre än i regeringens förslag men skillnaden är begränsad. Att sedan oppositionen redovisar lägre lånebehov för att man i stor skala säljer statliga företag ändrar inte bilden.

Statsskulden beräknas i slutet av 2005 uppgå till 1 257 miljarder kronor och vid utgången av 2008 beräknas skulden vara 1 316 miljarder kronor. Skulden ökar alltså nominellt med 59 miljarder kronor. Sveriges nominella BNP beräknas dock öka från 2 622 miljarder kronor 2005 till 3 039 miljarder kronor 2008, dvs. med 417 miljarder kronor. Statsskulden minskar

därmed kraftigt i relation till värdet av den samlade produktionen, från 48,0 % 2005 till 43,3 % 2008. Statsskulden beräknas nu, efter det att förslagen i budgetpropositionen beaktats, vara i stort sett densamma som regeringen räknade med i våras.

Statsbudgetens saldo är negativt under hela perioden och i stort sett densamma som regeringen beräknade i våras. Underskottet i statsbudgeten beräknas uppgå till 36,5 miljarder kronor 2006 och minskar sedan till 11,6 miljarder kronor 2008. De sammanlagda underskotten är mindre än i våras och är fullt förenliga med en snabbt fallande skuldkvot.

Statens finansiella sparande uppvisar underskott under hela perioden, men underskottet är mindre än tidigare beräknat och sjunker dessutom i snabb takt under beräkningsperioden. För 2005 är statens finansiella sparande 18 miljarder kronor starkare än i våras, för 2006 är sparandet nu 4 miljarder kronor bättre och för 2007 beräknas det vara oförändrat. Summan av ålderspensionssystemets och kommunsektorns finansiella sparande är nära nog oförändrad. Den offentliga sektorns samlade finansiella sparande är därmed starkare nu än vad regeringen bedömde i våras. Sparandet stärks dessutom över tiden. Åren 2006–2008 förbättras det finansiella sparandet från 0,7 % av BNP till 1,6 % av BNP.

Den konsoliderade bruttoskulden, den s.k. Maastrichtskulden, beräknas vara 50,9 % av BNP 2005 och minska till 46,0 % av BNP till 2008, en minskning med nästan 5 % av BNP på tre år. Avståndet till stabilitetspaktens gräns på 60 % av BNP är betryggande. Tar man dessutom hänsyn till den offentliga sektorns finansiella tillgångar beräknas nettoställningen vara positiv. Den offentliga sektorns finansiella nettoförmögenhet uppgår 2005 till 161 miljarder kronor och ökar fram till 2008 till 270 miljarder kronor, motsvarande 8,9 % av BNP.

Påståenden om att 1990-talets budgetsanering skulle ha förlösats är enligt utskottets mening löjeväckande. Sådana påståenden leder tanken till att den statsfinansiella situationen nu skulle vara lik den i början av 1990-talet, vilket saknar all verklighetsförankring.

I slutet av 1993 hade Sverige ett underskott i de offentliga finanserna på ca 12 % av BNP, vilket i dag skulle motsvara mer än 300 miljarder kronor. I stället har vi nu ett överskott på 37 miljarder kronor. I slutet av 1993 uppgick lånebehovet till nära 17 % av BNP, vilket i dag skulle motsvara ca 450 miljarder kronor. I stället har vi nu ett lånebehov på 28 miljarder kronor. I slutet av 1993 hade vi en snabbt stigande statsskuld på 76 % av BNP, vilket i dag skulle motsvara ca 2 000 miljarder kronor. I stället har vi nu en statsskuld på 1 257 miljarder kronor och en fallande skuldkvot. Den svartmålning av situationen i de offentliga finanserna som oppositionspartierna ägnar sig åt är enligt utskottets mening inte trovärdig.

Oppositionen hävdar också att tillfälliga inkomstökningar, främst bolagskatterna, används till varaktiga utgiftsökningar och att detta är uttryck för en alltför slapp budgetpolitik. Räntebeläggningen av periodiseringsfonderna har inneburit oväntat höga skatteinkomster både 2004 och 2005

eftersom större belopp än beräknat återförts till beskattning. Den långsiktiga effekten är begränsad och regeringen höjer nu sin bedömning av intäkterna 2006–2008 med 1–2 miljarder kronor. Den offentliga sektorns finansiella sparande påverkas emellertid inte varaktigt av att vissa bolag valt att lösa upp sina periodiseringsfonder. Inkomstökningen är tillfällig och regeringen räknar heller inte med något annat.

Finansutskottets avslutande bedömning

Finansutskottet ställer sig bakom regeringens politik, med de förändringar som föreslås i motionerna Fi320, Sf431 och So697, (alla s, v, mp), och avvisar de budgetalternativ som förts fram av oppositionspartierna.

Regeringens budgetpolitik är inriktad på att säkerställa att uppställda saldomål och utgiftstak hålls, att stärka Sveriges långsiktiga tillväxtförutsättningar samt att nå målen om 80 % reguljär sysselsättning. Utgiftstaken har hållit alla år sedan de infördes 1997 och överskottet i de offentliga finanserna beräknas i genomsnitt uppgå till 1,4 % av BNP mellan 2000 och 2008. Utskottet ser denna budgetpolitik som en naturlig fortsättning av de gångna årens ansvarsfullt förda politik. Den har enligt utskottets mening goda förutsättningar att främja fortsatt långsiktigt stabila statsfinanser.

Moderata samlingspartiets, Folkpartiet liberalernas, Kristdemokraternas och Centerpartiets långtgående krav på skattesänkningar, som till stor del finansieras av försämringar i grundläggande trygghetssystem, anser utskottet vara oacceptabla. Motionärerna hävdar att deras budgetpolitik är stramare än regeringens, men till övervägande del består skillnaden av engångsvisa och kassamässiga förstärkningar i form av aktieförsäljningar.

Läget är dock ansträngt för budgeteringsmarginalen 2006. I propositionen föreslås en marginal på 2,2 miljarder kronor och när förslagen i motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet beaktats minskar marginalen med 1,3 miljarder kronor och uppgår därmed till 0,9 miljarder kronor. Regeringen redovisar i propositionen att man avser att genomföra åtgärder för att undvika att utgiftstaket 2006 överskrids – en strikt prövning av anslagssparande över 3 %, indragningar av anslagssparande och vissa utgiftsbegränsningar. Den utgiftsökning som motionsförslagen förorsakar kommer uppenbarligen att skärpa kraven på stramhet för att utgiftstaket inte ska överskridas.

I motion Sf431 (s, v, mp) framhålls att det är viktigt att säkerställa att de ökade utgifterna ryms inom utgiftstaken och motionärerna förutsätter att regeringen vidtar sådana åtgärder som den har befogenhet till eller återkommer till riksdagen med förslag för att finansiera de ökade utgifterna för staten genom motsvarande minskningar av utgifterna. Utskottet delar motionärernas uppfattning och vill understryka vikten av att utgifterna ryms inom redan beslutade utgiftstak.

Utskottets förslag till statsbudget sammanfattas i tabell 4.26.

Tabell 4.27 Utskottets förslag till statsbudget 2006*Miljarder kronor*

Summa anslag på de 27 utgiftsområdena	768,4	Summa inkomster	745,5
Minskning av anslagsbehållningar	1,3		
Myndigheters in- och utlåning i RGK	14,8	<i>Beräknat lånebehov</i>	39,0
Kassamässig korrigering	0,0		
Summa	784,4	Summa	784,4

Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna Fi320 (s, v, mp) yrkandena 1 och 8 båda i denna del, Sf431 (s, v, mp) yrkande 3 i denna del och yrkande 5, So697 (s, v, mp) yrkandena 1 och 2 båda i denna del, och avstyrker motionerna Fi240 (m) yrkandena 10–12, Fi241 (fp) yrkandena 2, 14 och 15, Fi242 (kd) yrkandena 9–11 och 13, Fi 243 (c) yrkande 6, Fi293 (c) yrkande 1, Fi296 (c) yrkande 1, Fi309 (kd) yrkande 1, Fi317 (fp) yrkande 1, Fi319 (kd) yrkande 1 samt Fi321 (kd) yrkandena 2–6 och 13.

I efterföljande avsnitt återkommer utskottet till de formella förslag till beslut som följer av detta ställningstagande i fråga om utgiftstak för 2007 (avsnitt 4.2), fördelning av statens utgifter på utgiftsområden 2006 (avsnitt 5.1), beräknade förändringar av anslagsbehållningar, beräkning av myndigheternas in- och utlåning i Riksgäldskontoret, beräknad kassamässig korrigering av statsbudgetens utgifter 2006 (avsnitt 5.2) samt beräkning av skatter (avsnitt 5.3) och statsbudgetens övriga inkomster (avsnitt 5.4).

4.2 Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn

Utskottets delförslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftstak för staten på 949 miljarder kronor för 2007. Utskottet tillstyrker också regeringens beräkning av utgiftstaket för offentlig sektor 2007 på 1 446 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa yrkanden som framförs av Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Jämför reservationer 3 (m), 4 (fp), 5 (kd) och 6 (c).

Det *statliga utgiftstaket* omfattar utgifterna på statsbudgeten, exklusive stats-skuldräntor samt utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.

Utgiftstaket för den offentliga sektorn fås fram genom att en beräkning av de samlade kommunala utgifterna läggs till utgiftstaket för staten. I beräkningen görs avdrag för interna transaktioner mellan staten och ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. Nivån på utgiftstaket för den offentliga sektorn är således en funktion av det utgiftstak som gäller för staten.

Budgetpropositionen

Utgiftstaket för staten

I budgetpropositionen (avsnitt 4.2.1) föreslår regeringen ett oförändrat utgiftstak för staten 2006 på 907 miljarder kronor. Sammantaget görs ett antal tekniska förändringar som motiverar en sänkning av utgiftstaket på 0,39 miljarder kronor. I enlighet med tidigare praxis avrundas dock den tekniska justeringen till hela miljarder kronor. Det innebär att utgiftstaket förblir oförändrat i förhållande till tidigare av riksdagen fastställt utgiftstak för 2006. De tekniska förändringarna 2006 är ökat utjämningsbidrag för LSS-kostnader på 0,17 miljarder kronor, höjt grundavdrag i skatteväxling på 2,50 miljarder kronor samt sista steget i kompensationen för allmän pensionsavgift på -3,06 miljarder kronor.

För 2007 föreslår regeringen att utgiftstaket för staten fastställs till 949 miljarder kronor. Det är en ökning med 6 miljarder kronor i förhållande till det beräkningstekniska utgiftstak som presenterades i budgetpropositionen för 2005. Det beräkningstekniska utgiftstaket för 2007 baserades på antagandet att utgiftstakets andel av potentiell BNP skulle vara oförändrad mellan 2006 och 2007. Bakom den justering av taket som nu görs ligger en upprevidering av prognosen för potentiell BNP-tillväxt med 0,6 procentenheter.

Regeringen lägger inget formellt förslag till utgiftstak för 2008. Dock anger regeringen att ett utgiftstak på 982 miljarder kronor utgör en väl avvägd nivå för det samhällsekonomiska utrymmet för statliga utgifter 2008.

Utgiftstaket för den offentliga sektorn

Taket för den offentliga sektorns utgifter beräknas till 1 387 miljarder kronor 2006 och 1 446 miljarder kronor 2007. Jämfört med beräkningarna i förra årets budgetproposition har beräkningen av taket för den offentliga sektorns utgifter reviderats ned med 2 miljarder kronor för 2006 och upp med 7 miljarder kronor för 2007. Revideringarna avser framför allt kommunal konsumtion, som väntas bli lägre 2006 jämfört med vad som tidigare antagits. För 2007 beror upprevideringen på ett högre utgiftstak för staten (på grund av justeringen av potentiell BNP) samt att den kommunala konsumtionen väntas bli högre.

För 2008 anges ingen beräknad nivå på utgiftstaket för offentlig sektor.

Tabell 4.28 Regeringens utgiftstak för staten och offentlig sektor 2006–2007*Miljarder kronor*

	2006	2007
Utgiftstak för staten inkl. ålderspensionssystemet	907	949
Kommunsektorns utgifter	620	649
Interna transaktioner	-140	-152
Utgiftstak för den offentliga sektorn	1 387	1 446
<i>procent av BNP</i>	<i>50,1</i>	<i>49,8</i>

Motionerna

Av den tidigare redogörelsen i avsnitt 4.1 om riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken framgår att samtliga fyra oppositionspartier förordar andra nivåer på utgiftstaket för staten och offentlig sektor jämfört med regeringen. Hur oppositionspartiernas förslag förhåller sig till regeringens förslag framgår av tabell 4.29 och 4.30 nedan. Formella förslag för utgiftstaket för staten för samtliga tre åren 2006–2008 framförs av *Moderata samlingspartiet* i motion Fi240, *Folkpartiet liberalerna* i motion Fi241, *Kristdemokraterna* i motion FI242 samt *Centerpartiet* i motion Fi243.

När det gäller utgiftstaket för offentlig sektor är det endast Moderata samlingspartiet och Kristdemokraterna som har formella förslag för samtliga tre år. Folkpartiet föreslår, i likhet med regeringen, formella förslag endast för åren 2006 och 2007. Centerpartiet anger inga formella förslag på utgiftstak för offentlig sektor för något av åren. Enligt uppgifter från partiets riksdagskansli beräknas dock Centerpartiets budgetalternativ resultera i ett utgiftstak för den offentliga sektorn på 1 379 miljarder kronor för 2006 och 1 428 miljarder kronor för 2007.

Tabell 4.29 Oppositionens utgiftstak för staten 2006–2008*Miljarder kronor, nivå och avvikelser från regeringens förslag.*

	2006	2007	2008
Regeringen	907	949	982
Moderata samlingspartiet	+28	+9	±0
Folkpartiet liberalerna	+17	+8	+8
Kristdemokraterna	+17	+9	+5
Centerpartiet	-42	-52	-54

Tabell 4.30 Oppositionens utgiftstak för den offentliga sektorn 2006–2007*Miljarder kronor, nivå och avvikelser från regeringens förslag.*

	2006	2007
Regeringen	1 387	1 446
Moderata samlingspartiet	-18	-38
Folkpartiet liberalerna	-20	-29
Kristdemokraterna	-23	-22
Centerpartiet	-8	-18

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet noterar att regeringen inte föreslår något formellt förslag till utgiftstak för staten för 2008, vilket innebär att den treåriga budgetcykeln inte upprätthålls. Inte heller förra året gav regeringen något förslag för år tre i budgetcykeln. Då var motivet att regeringen dels skulle se över beräkningarna av potentiell BNP, dels överväga att införa en sysselsättningsmarginal. I budgetpropositionen skriver regeringen att utgiftstaket för respektive år normalt beslutas tre år i förväg. Utskottet anser att det är angeläget att regeringen framöver återgår till den treåriga budgetcykeln.

Utskottet konstaterar vidare att de förändringar i utgiftsramar som föreslås i de tre gemensamma motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet endast påverkar budgeteringsmarginalen respektive år. Utgiftstaken för staten och offentliga sektorn är därmed oförändrade i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen.

Finansutskottet har i avsnitt 4.1 ställt sig bakom regeringens inriktning av utgifts- och skattepolitiken och därmed också regeringens förslag till utgiftstak för staten samt beräkningen av de offentliga utgifterna för 2007. Utskottet tillstyrker således propositionens punkt 2 och punkt 6 samt avstyrker de alternativa förslag på utgiftstak för staten och offentlig sektor som framförs i motionerna Fi240 (m) yrkandena 2 och 3, Fi241 (fp) yrkandena 3 och 4, Fi242 (kd) yrkandena 2 och 4 samt Fi243 (c) yrkande 4.

5 Statens utgifter och inkomster 2006

5.1 Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde

Utskottets delförslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till fördelning av statens utgifter på utgiftsområden för 2006, med hänsyn till de ändringar som föreslås i tre gemensamma motioner från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Förslagen om alternativa fördelningar av statens utgifter, som framförs i oppositionspartiernas motioner avstyrks.

Jämför reservationer 3 (m), 4 (fp), 5 (kd) och 6 (c).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår i budgetpropositionen (avsnitt 7.4) att utgifterna för 2006 fördelas på utgiftsområden på det sätt som framgår av tabell 5.1.

Motioner från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet föreslår i tre gemensamma motioner Fi320 yrkande 1 i denna del, Sf431 yrkande 3 i denna del och So697 yrkande 1 i denna del, ett antal ändringar i förhållande till regeringens förslag till utgiftsramar för 2006. Ändringarna innebär utgiftsökningar på sammanlagt 1,3 miljarder kronor jämfört med budgetpropositionen och berör utgiftsområdena 8 Invandrare och flyktingar, 9 Hälsovård, sjukvård, 16 Utbildning och universitetsforskning samt 20 Allmän miljö- och naturvård. Ändringsförslagen framgår av tabell 5.1.

Motioner från oppositionspartierna

De fyra oppositionspartierna avvisar regeringens förslag och förordar alternativa förslag till utgiftsfördelning. Sådana förslag framförs av *Moderata samlingspartiet* i motion Fi240 yrkande 6, *Folkpartiet liberalerna* i motion Fi241 yrkande 9, *Kristdemokraterna* i motion Fi242 yrkande 5 och *Centerpartiet* i motion Fi243 yrkande 3 i denna del. Vad oppositionspartiernas förslag innebär i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen framgår av tabell 5.1.

Tabell 5.1 Regeringens (s, v, mp) samt oppositionspartiernas förslag till utgiftsramar för 2006
Miljoner kronor

Utgiftsområde	Regeringens		Avvikelser från regeringens förslag			
	förslag	s, v, mp	m	fp	kd	c
1 Rikets styrelse	8 244	±0	-287	-517	-31	-555
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 809	±0	-959	-907	-1 873	-583
3 Skatt, tull och exekution	9 222	±0	-65	+35	-395	-240
4 Rättsväsendet	29 023	±0	+1 500	+1 010	+1 195	+625
5 Internationell samverkan	1 359	±0	+95	±0	-112	-7
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 433	±0	+400	+400	+400	+400
7 Internationellt bistånd	26 059	±0	-6 341	±0	±0	-2 005
8 Invandrare och flyktingar	6 981	+1 260	+983	+50	-81	±0
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 615	+5	+6 960	+1 700	+2 694	+2 482
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	129 591	±0	-5 850	-6 451	-9 636	-6 740
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 299	±0	+200	+55	+1 890	+480
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460	±0	-3 190	+100	+2 195	+114
13 Arbetsmarknad	70 230	±0	-10 026	-14 866	-10 401	-8 017
14 Arbetsliv	1 224	±0	-292	-324	-339	-314
15 Studiestöd	22 130	±0	-2 653	-2 207	-2 270	-2 147
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113	+10	-2 939	+131	-883	-70
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 582	±0	-15	+100	+53	-99
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 549	±0	-2 165	-1 451	-1 225	-2 065
19 Regional utveckling	3 333	±0	-813	-1 013	-120	+1 248
20 Allmän miljö- och naturvård	4 556	+40	-1 573	-281	-510	+53
21 Energi	1 722	±0	-382	-142	-345	±0
22 Kommunikationer	31 535	±0	+3 525	+450	+275	+485
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 398	±0	-219	-165	+207	+289
24 Näringsliv	4 199	±0	-297	-418	-368	-104
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 161	±0	+46 171	+35 219	+32 274	-29 021
26 Statskuldsräntor m.m.	43 170	±0	-871	-830	-834	-610
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	28 066	±0	±0	±0	±0	±0
Minskning av anslagsbehållningar	1 264	±0	-864	-1 513	-864	±0
Summa utgiftsområden	768 328	+1 315	+20 032	+8 226	+10 889	-46 401

Övriga utskotts yttranden över utgiftsramar 2006

Sammanlagt 12 utskott har yttrat sig över budgetpropositionens förslag till utgiftsramar och de motioner som väckts med anledning av propositionen. Tre utskott, lagutskottet, utrikesutskottet samt utbildningsutskottet har avstått från att yttra sig. Av de utskott som inkommit med yttranden har samtliga tillstyrkt regeringens förslag med hänsyn till de ändringar som föreslås av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i de gemensamma motionerna Fi320, So697 samt Sf431. Till yttrandena över respektive utgiftsområde har oppositionspartierna anmält avvikande meningar med alternativa förslag till ramnivåer. I tabell 5.2 visas en översiktlig sammanställning över inkomna yttranden. Av tabellen framgår huruvida regeringens förslag tillstyrks i yttrandet samt om eventuella avvikande meningar eller särskilda yttranden fogats till respektive yttrande. Samtliga yttranden återfinns i sin helhet som bilagor i del två i detta betänkande.

Tabell 5.2 Yttranden med anledning av regeringens och partiernas förslag till ramar för utgiftsområden 2006

Utgiftsområde	Yttrande	Ställnings- tagande till propositionen	Separat avvikande mening	Gemensam avvikande mening	Särskilt yttrande
1. Rikets styrelse	KU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
2. Samhällsekonomi m.m.	—	—	—	—	—
3. Skatt, tull, exekution	SkU1y	Tillstyrks ²	m, fp, kd, c	—	—
4. Rättsväsendet	JU, protokoll ¹	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
5. Internationell samv.	—	—	—	—	—
6. Försvar m.m.	FöU1y	Tillstyrks	—	m, fp, kd, c	—
7. Internationellt bistånd	—	—	—	—	—
8. Invandrare, flyktingar	SfU1y	Tillstyrks ²	m, fp, kd, c	—	—
9. Hälso/ sjukvård m.m.	SoU1y	Tillstyrks ³	m, fp, kd, c	—	—
10 Ek trygghet sjukdom	SfU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
11 Ek trygghet ålderdom	SfU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
12 Ek trygghet familjer	SfU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
13 Arbetsmarknad	Au1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	m, fp, kd, c	—
14 Arbetsliv	Au1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
15 Studiestöd	—	—	—	—	—
16 Utbildning	—	—	—	—	—
17 Kultur, medier m.m.	KrU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
18 Samh. plan. bostadsb.	BoU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
19 Regional utveckling	NU protokoll ¹	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
20 Miljö- och naturvård	MJU1y	Tillstyrks ⁴	m, fp, kd, c	—	—
21 Energi	NU protokoll ¹	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
22 Kommunikationer	TU protokoll ¹	Tillstyrks	—	—	—
23 Jord- skogsbruk m.m.	MJU1y	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
24 Näringsliv	NU protokoll ¹	Tillstyrks	m, fp, kd, c	—	—
25 Bidrag kommuner	—	—	—	—	—
26 Statskultsräntor	—	—	—	—	—
27 Avgiften till EU	—	—	—	—	—
Övrigt					
Ålderspensionsystemet	SfU1y	Tillstyrks	—	—	v

1. Yttrande i form av ett protokollsutdrag.

2. Propositionens förslag med de ändringar som följer av motion Sf431 (s, v, mp) och Fi320 (s, v, mp).

3. Propositionens förslag med de ändringar som följer av motion So697 (s, v, mp) och Fi320 (s, v, mp).

4. Propositionens förslag med de ändringar som följer av motion Fi320 (s, v, mp).

Försvarsutskottet tar i sitt yttrande FöU1y upp frågan om hur riksdagens ökade insyn i och inflytande över materielförsörjningen till Försvarsmakten ska tillgodoses. Frågan behandlades i december 2004 (bet. 2004/05: FöU4) och genom ett tillkännagivande till regeringen preciserade riksdagen hur beslutsunderlaget borde förbättras. Enligt vad oppositionspartierna anför i sina budgetmotioner motsvarar inte propositionens redovisning det som riksdagen har begärt. Försvarsutskottet uppger att man återkommer till denna fråga i utskottets eget budgetbetänkande.

Socialförsäkringsutskottet framhåller i yttrande SfU1y att det bör finnas ett tydligt samband mellan de socialavgifter som erläggs och de olika förmåner som dessa avgifter ska finansiera. Ett sådant samband är lagfäst i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. Med hänsyn till detta anser socialförsäkringsutskottet att motion Fi320 (s, v, mp) yrkande 8 om att sänka arbetsgivaravgiften med 0,18 procentenheter bör tillstyrkas under förutsättning att sänkningen görs på annat än de socialavgifter som är till för att finansiera olika sociala förmåner, t.ex. på den allmänna löneavgiften.

Socialutskottet påminner i sitt yttrande SoU1y om att man nyligen i betänkande 2005/06:SoU7 föreslagit ett tillkännagivande till regeringen med innebörden att Assistanskommittén (S 2004:06) genom ett tilläggsdirektiv ges i uppdrag att analysera och redovisa för- och nackdelar med ett samlat kostnadsansvar för en och samma huvudman, staten, avseende personlig assistans.

Miljö- och jordbruksutskottet kommenterar i yttrande MJU1y resultatredovisningen till riksdagen. Utskottet anser i likhet med regeringen att en fortsatt dialog mellan riksdagen och regeringen i dessa frågor är av stort värde. Utskottet har för sin del för avsikt att i samband med beredningen av anslagsförslagen inom utgiftsområde 23 överväga frågor om mål- och resultatredovisningens utformning.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet konstaterar att samtliga yttranden som inkommit från andra utskott tillstyrker regeringens förslag, med beaktande av de ändringar som följer av de gemensamma motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Jämförbarheten påverkas av omflyttningar mellan utgiftsområden

För oppositionspartiernas del är utgiftsramarna i tabell 5.2 inte inbördes jämförbara på alla punkter. För det första använder partierna delvis olika metoder för att kompensera kommunsektorn för effekterna av sina skatteförslag. Utskottet har redogjort för dessa olikheter och vilka effekter det får på utgiftsramarna, i avsnitt 4.1 om skatte- och utgiftspolitikens inriktning. För det andra läggs några förslag som innebär att anslag flyttas mellan utgiftsområden.

De gemensamma inkomstskatteförslag som läggs fram av allianspartierna, exempelvis jobbavdraget, minskar kommunalskatteintäkterna kraftigt. Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna samt Kristdemokraterna kompenserar kommunerna för detta genom att öka det generella statsbidraget till kommunerna inom utgiftsområde 25. I Centerns förslag utformas dock jobbavdraget som en statlig skatterabatt. Oppositionspartiernas gemensamma förslag om en nationell vårdgaranti innebär att anslagen under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner minskas för att kompensera för de utgifter som uppkommer till följd av förslaget om en vårdga-

ranti under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Kristdemokraternas fastighetsskattereform får en rad konsekvenser för kommunsektorn, som påverkar ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommunerna och regleras i enlighet med finansieringsprincipen.

Moderaterna föreslår vidare att Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (utg.omr. 14) läggs samman med Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (utg.omr. 8) och Handikappombudsmannen (utg.omr. 9) till en ny gemensam myndighet – Ombudsmannen mot diskriminering – under utgiftsområde 14 Arbetsliv. Nämnden för offentlig upphandling (NOU) slås i Moderaternas förslag samman med Konkurrensverket och ombildas till en ny myndighet, Konkurrens- och upphandlingsverket. Detta innebär att delar av NOU:s anslag flyttas från utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning till utgiftsområde 24 Näringsliv. Motsvarande förslag finns även i Kristdemokraternas förslag.

Kristdemokraterna föreslår att anslaget till stöd för kvinnojourer under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg flyttas till ett nytt anslag under utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Centerpartiet flyttar 431 miljoner kronor från utgiftsområde 13 Arbetsmarknad till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, för ett lärlingsprogram som ska utgöra en integrerad del i gymnasieskolan.

Beslut om ändamål och verksamheter tas i vårpropositionen

Med anledning av de omflyttningar partierna föreslår mellan utgiftsområden vill utskottet påminna om att enligt tilläggsbestämmelse till 5 kap. 12 § riksdagsordningen ska beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med den ekonomiska vårpropositionen. Detta innebär att riksdagen i sin budgetberedning på hösten är bunden av de beslut om indelning av verksamheter och ändamål i utgiftsområden som riksdagen fattar i samband med vårpropositionen. Avsikten är att lägga fast förutsättningarna för riksdagens budgetbehandling innan höstens budgetarbete startar. Därigenom säkerställs att de olika budgetalternativen kan jämföras sinsemellan. För partiernas del innebär detta att de i sina motioner om anslag för det kommande budgetåret måste följa tidigare riksdagsbeslut om indelningen i utgiftsområden. Mot denna bakgrund kan utskottet inte ställa sig bakom de aktuella motionsförslag som förordar en ändrad indelning av statsbudgetens utgifter på utgiftsområden.

Finansutskottet föreslår mot denna bakgrund och med den motivering som framgår av avsnitt 4.1 om utgifts- och skattepolitikens inriktning, att ramarna 2006 för utgiftsområdena 1–27 fastställs i enlighet med regeringens förslag i propositionen punkt 3, med beaktande av de ändringar som föreslås i motion Fi320 (s, v, mp) yrkande 1 i denna del, So697 (s, v, mp) yrkande 1 i denna del samt Sf431 (s, v, mp) yrkande 3 i denna del. Övriga här aktuella motioner avslås.

5.2 Statens övriga utgifter

Utskottets delförslag i korthet

- Utskottet tillstyrker regeringens förslag till beräkning av utgifterna för *ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten* för 2006 och avstyrker Folkpartiet liberalernas motion.
- Utskottet tillstyrker regeringens förslag till beräkning av förändring i *anslagsbehållningar* för 2006 och avstyrker Moderaterna och Folkpartiet liberalernas motioner.
- Utskottet tillstyrker regeringens förslag till beräkning av *Riksgäldskontorets nettoutlåning* för 2006 och avstyrker Kristdemokraternas motion.
- Utskottet tillstyrker regeringens förslag till beräkning av den *kassamässiga korrigeringen* för 2006 och avstyrker Moderata samlingspartiets motion.

Nedan förklaras kort innehållet i de poster som tillsammans utgör statens övriga utgifter vid sidan av utgifterna per utgiftsområde, som behandlades i föregående avsnitt.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten omfattar ålderspension i form av tilläggs pension, inkomstpension, premiepension samt administrationskostnader.

Anslagsbehållningar: Statliga myndigheter har vissa möjligheter att fördela sina utgifter över tiden. Medel på ramanslag som inte utnyttjas under ett budgetår kan i viss utsträckning sparas och användas efterföljande budgetår. Myndigheter har också möjligheter att inom vissa gränser låna mot efterföljande års anslag. Förskjutningar av detta slag påverkar statsbudgetens utgifter och redovisas på budgetens utgiftsida som en för alla ramanslag gemensam beräkningspost kallad ökning/minskning av anslagsbehållningar.

Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av förändringen av kontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. De största delposterna utgörs av förändringar av myndigheternas räntekontobehållningar, in- och utbetalningar av premiepensionsmedel samt Centrala studiestödsnämndens nettouplåning för finansiering av studielån. De medel för premiepensionen som sedan 1995 placeras i Riksgäldskontoret överförs inklusive ränta till Premiepensionsmyndigheten med två års fördröjning.

Kassamässig korrigerig: Beräkningsposten är nödvändig för att budgetsaldo ska bli identiskt med lånebehovet (med omvänt tecken). En kassamässig korrigerig kan dels uppstå om betalningen respektive anslagsavräkningen sker olika budgetår, dels om det förekommer transaktioner över statsverkets checkräkning som inte har sin motsvarighet i anslag eller inkomstitlar eller vice versa.

Budgetpropositionen

Oförändrad ram för ålderspensionssystemet

I budgetpropositionen (avsnitt 7.4) föreslår regeringen att ramen för ålderspensionssystemet ska uppgå till 179 584 miljarder kronor för 2006. Detta innebär en oförändrad utgiftsnivå jämfört med beräkningen i 2005 års ekonomiska vårproposition. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet för 2006 (punkt 5).

Förbrukningen av anslagsbehållningar lägre jämfört med vårpropositionen

I budgetpropositionen (avsnitt 7.4.2) uppges att förbrukningen av anslagsbehållningar beräknas bli lägre 2006 jämfört med prognosen i vårpropositionen för 2005. Detta bl.a. som en följd av att regeringen avser att tillämpa en mer strikt prövning av anslagsbehållningar i enlighet med den s.k. 3-procentsregeln¹ samt att den del (0,6 %) av anslag för förvaltnings- och investeringsändamål som ställts till regeringens disposition 2005 dras in. Ökade anslagsbehållningar betyder minskade utgifter.

Riksgäldskontorets nettoutlåning påverkas av de s.k. storstadspaketen

I budgetpropositionen (avsnitt 4.4.3) uppges Riksgäldskontorets nettoutlåning uppgå till 14,8 miljarder kronor för 2006. Detta är totalt sett samma summa som beräknades i vårpropositionen. Nettoutlåningen till CSN beräknas uppgå till 8 miljarder kronor per år 2006–2008. Finansieringen av infrastruktursatsningar kommer att innebära en nettoutlåning på 5–7 miljarder kronor per år 2006–2008. Utlåningen sker framför allt till Banverket, Botniabanan AB och Vägverket.

En större förändring i nettoutlåningen jämfört med beräkningen i vårpropositionen kan hänföras till de lån som upptogs av de statliga bolagen Stockholmsleder AB och Göteborgs trafikleder AB för att finansiera de s.k. storstadspaketen och som ska införlivas med Riksgäldskontorets ordinarie skuldförvaltning. I vårpropositionen beräknades att hela summan skulle tas över redan 2005. Nu beräknas i stället en del av beloppet införlivas i den ordinarie skuldförvaltningen först efter 2005. Påverkan på lånebehovet från denna transaktion blir 6,8 miljarder kronor 2005, 1,5 miljarder kronor 2007 och 1,3 miljarder kronor 2008. Lånebehovet 2006 påverkas inte.

Kassamässig korrigerings 0 kr 2006

För 2006–2008 beräknas den kassamässiga korrigeringen uppgå till 0 kr.

¹ Enligt 11a § anslagsförordningen (1996:1189) ska regeringen varje år pröva det anslagssparande som överstiger 3 procent på ramanslag. Myndigheten kan ej disponera sådant anslagssparande utan regeringens medgivande.

Motionerna

I *Folkpartiet liberalernas* motion Fi241 yrkande 13 föreslår motionärerna 80 miljoner kronor lägre utgifter för ålderspensionssystemet 2006 jämfört med regeringens förslag. Motionärerna framhåller att beräkningen är en följd av deras förslag till förändringar i föräldraförsäkringen.

I *Moderaternas* motion Fi240 yrkande 7 och *Folkpartiet liberalernas* motion Fi241 yrkande 11 föreslår motionärerna alternativa nivåer på anslagsbehållningarna jämfört med regeringen. I jämförelse med regeringen föreslår Moderaterna 864 miljoner kronor lägre förbrukning av anslagsbehållningar och Folkpartiet 1 513 miljoner kronor lägre förbrukning av anslagsbehållningar för 2006. Kristdemokraterna föreslår i likhet med Moderaterna 864 miljoner kronor lägre förbrukning av anslagsbehållningar men har inget särskilt yrkande om detta. Notera att ökade anslagsbehållningar betyder minskade utgifter och tvärtom. Förslagen grundas på att motionärerna så att säga tar tillbaka regeringens minskning av anslagsbehållningarna för vissa utgifter som motionärerna begränsar eller avskaffar i sina budgetalternativ.

I *Kristdemokraternas* motion Fi242 yrkande 6 föreslår motionärerna att Riksgäldskontorets nettoutlåning ökar med 150 miljoner kronor 2007 och 300 miljoner kronor 2008 jämfört med regeringens beräkningar. Den ökade utlåningen beror på Kristdemokraternas förslag om förbättringar i studiestöden från 2007.

I *Moderata samlingspartiets* motion Fi240 yrkande 8 föreslår motionärerna att riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2006. Motionärerna föreslår dock ingen annan nivå på de kassamässiga korrigeringsarna jämfört med regeringen.

Finansutskottets ställningstagande

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Finansutskottet har i avsnitt 5.1 redovisat sin bedömning av fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för budgetåret 2006. Socialförsäkringsutskottet har inte haft något att invända mot regeringens förslag till ram för området. Finansutskottet föreslår mot den bakgrunden att ramen för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten fastställs till 179 584 miljarder kronor för 2006. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag (punkt 5 i propositionen). Motion Fi241 (fp) yrkande 13 avstyrks.

Anslagsbehållningar

Regeringen uppger i budgetpropositionen att anslagsbehållningarna för 2006 blir lägre än vad som prognostiserades i vårpropositionen. Det beror dels på en striktare tillämpning av den s.k. 3-procentsreglen, dels på att den del (0,6 %) av myndigheternas anslag för förvaltnings- och investeringsändamål som ställts till regeringens disposition 2005 dras in. Åtgär-

terna har sin grund i att regeringen 2004, i syfte att undvika att utgiftstaket spräcktes, tog bort möjligheten att disponera eventuellt anslags-sparande under nästkommande år. Detta har inneburit att ett stort anslags-sparande byggts upp. Regeringen uppger att om detta anslagssparande i sin helhet skulle förbrukas under 2006 skulle det medföra en risk för att utgifts-taket spräcks.

Utskottet påpekade i förra årets budgetbetänkande (2004/05:FiU1) att systemet med anslagssparande och anslagskrediter på ramanslag syftar till att myndigheterna ska utnyttja sina anslagsmedel på ett ansvarsfullt, lång-siktigt och effektivt sätt. Vidare påpekades att den ansvarsfullhet som spar- och kreditmöjligheterna är tänkta att skapa riskerar att undergrävas av återkommande begränsningar i möjligheterna att använda sparade medel, och det blir åter rationellt för myndigheterna att göra av med pengarna före årsskiftet. Utskottet tvingas nu konstatera att farhågorna om kortsiktigt beteende hos myndigheterna i viss mån tycks ha besannats. I Riksrevisionens årliga rapport för 2005 konstateras att flera myndigheter, sannolikt som en följd av regeringens beslut, haft omotiverade utgiftsökningar under december 2004.

Dock har regeringen enligt budgetlagen skyldighet att vidta de åtgärder som den har befogenhet till för att undvika att utgiftstaket överskrids. Finansutskottet finner mot den bakgrunden inte anledning att göra någon annan bedömning av beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2006 än regeringen. De alternativa nivåer på förbrukningen av anslags-behållningar som föreslås av Moderata samlingspartiet och Folkpartiet liberalerna är en följd av att partierna gör andra prioriteringar än regeringen när det gäller fördelningen på utgiftsområden och anslag. Utskottet har tidigare (avsnitt 4.1) ifrågasatt att utgifterna minskar i samma utsträckning som anslagssparande dras in. Vidare har utskottet tidigare avstyrkt dessa alternativa förslag i avsnitt 5.1. Utskottet tillstyrker mot den bakgrunden punkt 4 i propositionen och avstyrker motionerna Fi240 (m) yrkande 7 och Fi 241 (fp) yrkande 11.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Finansutskottet delar regeringens bedömning av myndigheternas in- och utlåning i Riksgäldskontoret. Utskottet tillstyrker således punkt 9 i propositionen och avstyrker motion Fi242 (kd) yrkande 6.

Kassamässiga korrigeringar 2006

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till beräkning av den kassamässiga korrigeringen för 2006 och tillstyrker därmed punkt 10 i propositionen. Motion Fi240 (m) yrkande 8 avstyrks.

5.3 Statsbudgetens skatteinkomster

Utskottets delförslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag med den ändring som föranleds av förslaget i motion Fi320 (s, v, mp) och föreslår därför att den allmänna löneavgiften sänks med 0,18 % som en del i den gröna skatteväxlingen. Vidare föreslår utskottet att riksdagen förlänger kalk- och cementindustrins undantag vid energibeskattningen med tre år. När det gäller genomförandet av regeringens förslag om slopad och sänkt koldioxidskatt i den handlande sektorn anser utskottet att kommissionens godkännande bör avvaktas. Stödet för konvertering från elvärme tillförs en ram för stödets storlek.

Tabell 5.3 Statsbudgetens inkomster 2006. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag

Miljarder kronor

	Regeringens förslag	Avvikelser från regeringens förslag				
		s, v, mp	m	fp	kd	c
Skatt på arbete	873,3	-1,1	-38,6	-28,4	-25,8	-25,6
<i>Direkta skatter</i>	487,6	±0	-43,4	-32,9	-34,2	-30,0
Kommunal skatt	452,4	±0	-46,3	-36,2	-37,4	+35,3
Statlig skatt	40,6	±0	-0,4	+3,4	+3,1	-62,7
Allmän pensionsavgift	76,7	±0	±0	±0	±0	±0
Skattereduktioner m.m.	-82,2	±0	+3,4	±0	±0	-2,5
Artistskatt m.m.	0,1	±0	±0	±0	±0	±0
<i>Indirekta skatter</i>	385,7	-1,1	+4,8	+4,5	+8,5	+4,4
Arbetsgivaravgifter	355,0	-1,1	+2,5	-0,4	+6,5	+2,5
Egenavgifter	9,9	±0	±0	±0	±0	±0
Särskild löneskatt	29,0	±0	±0	±0	±0	±0
Nedsättningar	-9,4	±0	+2,3	+4,8	+1,9	+1,9
Tjänstegruppliv m.m.	1,2	±0	±0	±0	±0	±0
Skatt på kapital	142,2	±0	-3,6	-5,5	-14,0	-4,4
Skatt på kapital, hushåll	13,8	±0	±0	+1,6	±0	+4,8
Skatt på bolagsvinster	72,8	±0	+1,0	-0,4	+5,3	+0,1
Avkastningsskatt	11,1	±0	±0	±0	±0	±0
Fastighetsskatt	28,1	±0	-1,7	-3,8	-16,5	-6,4
Stämpelskatt	8,0	±0	±0	±0	±0	±0
Förmögenhetsskatt	5,7	±0	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Övriga skatter	2,7	±0	±0	±0	±0	±0
Arvs- och gåvoskatt	0,0	±0	±0	±0	±0	±0

	Regeringens förslag	Avvikelser från regeringens förslag				
		s, v, mp	m	fp	kd	c
Skatt på konsumtion och insatsvaror	368,8	±0	-1,6	+2,1	-3,2	+2,1
Mervärdesskatt	257,3	±0	+1,8	+0,4	-4,4	+0,5
Tobaksskatt	8,4	±0	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5
Skatt på etylalkohol	3,8	±0	±0	±0	±0	±0
Skatt på vin m.m.	3,8	±0	±0	±0	+1,9	±0
Skatt på öl	2,6	±0	±0	±0	±0	±0
Energiskatt	38,4	±0	-1,7	-0,2	-1,5	-0,6
Koldioxidskatt	25,7	±0	+0,7	+2,4	+0,8	+0,9
Övriga skatter på energi och miljö	6,7	±0	-1,2	-1,0	±0	-0,4
Skatt på vägtrafik	11,4	±0	-0,7	-0,5	-0,5	+2,0
Skatt på import	4,7	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga skatter	6,1	±0	-0,9	+0,5	±0	-0,8
Restförda och övriga skatter	-2,6	±0	±0	±0	±0	±0
Restförda skatter	-6,6	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga skatter	4,1	±0	±0	±0	±0	±0
Totala skatteintäkter	1 381,7	-1,1	-43,7	-31,7	-43,0	-27,8
varav EU-skatter	8,4	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	1 373,3	-1,1	-43,7	-31,7	-43,0	-27,8
varav Kommunalskatt	452,4	±0	-46,3	-36,2	-37,4	+35,3
Avgifter till pensionssystemet	178,4	±0	±0	±0	±0	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	742,5	-1,1	+2,6	+4,5	-5,7	-63,1
Tillkommande inkomster	12,7	±0	-1,8	-0,5	-2,5	-2,9
Tullmedel (=EU-skatter)	8,4	±0	±0	±0	±0	±0
Kommunala utjämningsavgifter	1,8	±0	-1,8	±0	±0	-0,4
Särskild sjukförsäkringsavgift	2,5	±0	±0	-0,5	-2,5	-2,5
Avräkningar	-75,8	±0	+17,1	+11,6	+14,6	+16,0
Skatter som redovisas utanför budgeten	-1,9	±0	±0	±0	±0	±0
Avräknad moms, statliga myndigheter	-20,8	±0	±0	±0	±0	±0
Kompensation mervärdesskatt, kommuner	-34,6	±0	±0	±0	±0	±0
Stöd via kreditering på skattekonto	-18,5	±0	+17,1	+11,6	+14,6	+16,0
Kompetenssparande	0,0	±0	±0	±0	±0	±0
Periodiseringar	-0,9	±0	+6,1	+7,9	±0	+5,3
Uppbördsförskjutningar	-8,0	±0	+6,1	+7,9	±0	+5,3
<i>Betalningsförskjutningar</i>	7,3	±0	±0	±0	±0	±0
varav kommuner	5,2	±0	±0	±0	±0	±0
varav ÅP-systemet	1,9	±0	±0	±0	±0	±0
varav privat sektor	0,8	±0	±0	±0	±0	±0
varav kyrkan	-0,6	±0	±0	±0	±0	±0
Anstånd	-0,2	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Skatter m.m. (kassamässigt)	678,5	-1,1	+24,1	+23,5	+6,5	-44,7

	Regeringens förslag	Avvikelser från regeringens förslag				
		s, v, mp	m	fp	kd	c
Övriga inkomster (kassamässigt)	68,0	±0	+45,7	+35,0	+45,1	+45,9
2000 Inkomster av statens verksamhet	31,0	±0	+10,7	±0	+10,1	+10,0
3000 Inkomster av försäld egendom	15,0	±0	+35,0	+35,0	+35,0	+35,0
4000 Återbetalning av lån	2,1	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	7,1	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12,8	±0	±0	±0	±0	+0,9
Summa statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	746,6	-1,1	+69,8	+58,5	+51,6	+1,2

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår lättnader i beskattningen av förvärvsinkomster under inkomståret 2006. Det sista steget i kompensationen för egenavgifterna tas, grundavdraget höjs som en del i en grön skatteväxling och en begränsad uppräknings av skiktgränserna genomförs. Den gröna skatteväxlingen finansierar vidare en sänkning av arbetsgivaravgifterna och löneskatterna för enmansföretag som anställer. Milavdraget för resor till och från arbetet och i tjänsten höjs, och förmånsvärdet för vissa miljöbilar reduceras. Vissa tekniska justeringar i uttaget av socialavgifter föreslås, liksom förlängda övergångsbestämmelser vid beskattningen av nordiska sjömän. En bedömning lämnas om ett förhöjt grundavdrag i stödområde A och kring beskattningen av lånedatorer.

På området för kapital-, egendoms- och företagsskatter föreslås en förändring i begränsningsregeln för fastighetsskatt och höjningar av fastighetsskatten på vattenkraftverk. Den 1 januari 2006 fullföljs reformeringen av skattereglerna för fåmansbolag, de s.k. 3:12-reglerna. En utredning om stiftelsebeskattning aviseras liksom kommande förslag om skattereduktion för stormfärd skog och om förändringar i skattereglerna till följd av ändringar i det s.k. fusionsdirektivet.

På energi- och miljöskatteområdet föreslås som en del av den fortsatta gröna skatteväxlingen höjda fordonsskatter för lätta lastbilar och lätta bussar, höjningar av skatterna på kärnkraftsel, naturgrus och avfall och höjda elskatter. En skatt på flygresor och en beskattning av avfall som förbränns aviseras. Förslag lämnas om sänkt koldioxidskatt för anläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter. En fortsatt avtrappning av energiskatteavdraget för vindkraft föreslås. Bedömningar lämnas om den fortsatta reformeringen av näringslivets energibeskattnings, om en fortsatt anpassning till energiskattedirektivet, om en fortsatt lägre energiskatt på el i norra Sverige och om ändringar i reglerna för uppbörd av energiskatten på el. För övriga punktskatter föreslås sänkt reklamskatt samt höjda skatter på cigaretter och rulltobak. Vidare aviseras en tilläggs-skatt på vissa alkoholdrycker.

Kommande förslag för att motverka skattefusk aviseras. En bedömning av vissa folkbokföringsfrågor lämnas. Förslag om och aviseringar av krediteringar på skattekonton presenteras. Vidare redovisas en bedömning av den administrativa bördan av skattereglerna för företagen. Regeringen har som mål att företagens administrativa börda skall reduceras med 20 % på skatteområdet till 2010.

Motionerna

I motioner från *Moderata samlingspartiet* förslås ett förvärvsavdrag vid den kommunala inkomstbeskattningen. Avdraget är på 31 500 kr och stiger med 20 % av överskjutande belopp i skiktet 31 600–108 000 kr. Över detta skikt uppgår avdraget till 46 800 kr. Åren 2007 och 2008 utvidgas avdraget till högre skikt. Motionärerna föreslår också ett särskilt arbetsavdrag om 3 000 kr per månad till den förälder som har lägst inkomst i ett hushåll om den andre föräldern är föräldraledig. En förutsättning är att den andre föräldern tar ut föräldrapenning minst en månad i sträck.

Motionärerna lägger vidare fram ett företagspaket. Medel avsätts för att gå 0,9 miljarder kronor längre än regeringen när det gäller den planerade lättningen i beskattningen av fåmansbolagens ägare. Anställning i nya och växande företag underlättas genom sänkta arbetsgivaravgifter, och s.k. nystartsjobb införs för att ge den som varit arbetslös, sjukskriven, förtidspensionerad eller beroende av socialbidrag en chans. Förmögenhetsskatten halveras 2006, och avsikten är att den ska avskaffas helt under nästa mandatperiod. Medel avsätts för ett riskkapitalavdrag som ska stimulera framväxten av privat investeringskapital. Kapitalförsörjningen förbättras genom att en fåmansbolagsägare som säljer sitt bolag får möjlighet att skjuta upp kapitalvinstbeskattningen. Uppskov ges för vinster upp till 5 miljoner kronor om vinsten investeras i ett nytt onoterat företag. Åtgärder föreslås också mot regelkrångel och byråkrati som motverkar företagande.

Räntebeläggningen av periodiseringsfonder utsträcks till att omfatta även andra obeskattade reserver och ett fribelopp på 10 miljoner kronor införs. Fribeloppet ger en lättnad jämfört med gällande regler på ca 400 miljoner kronor. För större företag leder förslaget till ökade statliga skatteintäkter på 1,4 miljarder kronor.

Ett avdrag för hushållstjänster införs och omfattar hushållstjänster som utförs i hemmet, hushållens köp av externa tvätteritjänster samt hämtning och lämning av barn från och till dagis eller motsvarande.

För att underlätta transporter och stimulera flexibiliteten på arbetsmarknaden sänks skatten på bensin och diesel med 15 respektive 30 öre per liter och reseavdraget höjs till 20 kr per mil.

Motionärerna vill på sikt avskaffa fastighetsskatten. Detta ska emellertid ske stegvis av statsfinansiella skäl. Som ett första omedelbart steg föreslås att det samlade skatteuttaget för småhus begränsas genom ett tak för hur hög skatten kan bli. Som högst ska skatten vara 80 kr per kvadratmeter

värdeyta (ungefär lika med boyta) och 2 kr per kvadratmeter tomt, dock maximalt 5 000 kr för tomten. Skattesatsen sänks med 0,1 procentenheter 2007. Förslaget innebär att skatteuttaget från hushållen hålls oförändrat under budgetperioden. Fastighetsskatten på hyresfastigheter sänks med 0,1 procentenheter 2008 och schablonintäkten för bostadsrättsföreningar avskaffas.

På vissa områden skärps beskattningen. Motionärerna föreslår att rätten till avdrag för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst begränsas till utgifter som motsvaras av erhållna kostnadsersättningar. Rätten till avdrag för resor och dubbelt boende begränsas till att gälla bara den kommunala beskattningen. Avdraget för förmån av personaldator avskaffas. Skatten på rulltobak höjs till 1 339 kr per kilo. Skattereduktionerna för a-kasseavgift och avgift till fackförening slopas. Sammantaget bedöms dessa skatteförändringar stärka den offentliga sektorns finanser med 6,7 miljarder kronor 2006.

Ytterligare förslag gäller en höjning av momsen på resor till 12 %, upphävd skattereduktion för utländska experter, avskaffad skattebefrielse för torv och slopad miljöbonus till vindkraftverk.

Motionärerna vill också sänka skatten på öl och vin för att minska den illegala införsel som skadar svensk bryggerinäring. Cigarettbeskattningen reformeras. Skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel avskaffas. Reklamskatten bör avskaffas och trängselskatteförsöket stoppas.

I *Folkpartiets* motioner föreslås också ett förvärsavdrag. Avdraget ska medges mot arbetsinkomster vid den kommunala inkomstbeskattningen. Avdraget är på 31 500 kr och stiger med 20 % av överskjutande belopp i skiktet 31 600–108 000 kr. Över detta skikt uppgår avdraget till 46 800 kr. År 2007 utvidgas avdraget till högre inkomstskikt. Avdraget ska inte påverka det kommunala skatteunderlaget.

Motionärerna vill att inkomstbeskattningen förs tillbaka till de principer som bestämdes vid skattereformen – att de flesta bara ska betala 30 % i skatt, och att ingen ska betala mer än 50 % av sin inkomst i skatt. De tar därför bort det andra skalsteget i den statliga inkomstskatteskalan 2007. Motionärerna vill också att brytpunkten för statlig skatt flyttas upp med den förväntade löneökningen varje år så att andelen som betalar statlig inkomstskatt inte ökar varje år.

Arbetande pensionärer bör enligt motionärerna få bättre villkor, och de föreslår att den särskilda löneskatten sänks fr.o.m. år 2006.

På vissa områden skärps beskattningen. Avdrag för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst begränsas till utgifter som motsvaras av erhållna kostnadsersättningar. Avdrag för resor och dubbelt boende medges endast vid den kommunala inkomstbeskattningen. Samtidigt höjs reseavdraget till 20 kr per mil. Avdraget för förmån av personaldator avskaffas. Skatten på rulltobak höjs till 1 339 kr per kilo. Skattereduktionerna för a-kasseavgift och avgift till fackförening slopas.

Medel avsätts för att gå 0,9 miljarder kronor längre än regeringen när det gäller den planerade lättningen i beskattningen av fåmansbolagens ägare. Anställning i nya och växande företag underlättas genom sänkta arbetsgivaravgifter och s.k. nystartsjobb införs för att ge den som varit arbetslös, sjukskriven, förtidspensionerad eller beroende av socialbidrag en chans. Förmögenhetsskatten halveras 2006, och avsikten är att den ska avskaffas helt under nästa mandatperiod. Medel avsätts för ett riskkapitalavdrag som ska stimulera framväxten av privat investeringskapital. Kapitalförsörjningen förbättras genom att en fåmansbolagsägare som säljer sitt bolag får möjlighet att skjuta upp kapitalvinstbeskattningen. Uppskov ges för vinster upp till 5 miljoner kronor om vinsten investeras i ett nytt onoterat företag. Åtgärder föreslås också mot regelkrångel och byråkrati som motverkar företagande.

Motionärerna vill vidare göra det gynnsammare för enskilda svenskar att äga aktier och sänker därför ägarnas skatt på avkastningen av aktier med 300 miljoner kronor 2006.

Räntebeläggningen av periodiseringsfonder utsträcks till att omfatta även andra obeskattade reserver, och ett fribelopp på 10 miljoner kronor införs. Fribeloppet ger en lättnad jämfört med gällande regler på ca 400 miljoner kronor. För större företag leder förslaget till ökade statliga skatteintäkter på 1,4 miljarder kronor.

Ett avdrag för hushållstjänster införs och omfattar hushållstjänster som utförs i hemmet, hushållens köp av externa tvätteritjänster samt hämtning och lämning av barn från och till dagis eller motsvarande.

Motionärerna anser att fastighetsbeskattningen ska avvecklas och föreslår att borttagandet påbörjas genast, från den 1 januari 2006. De föreslår att skattesatsen på småhus sänks från 1,0 till 0,85 procentenheter 2006 och till 0,8 procentenheter 2007. Skatten på flerfamiljshus sänks från 0,5 till 0,35 procentenheter 2006 och vidare till 0,3 procentenheter 2007.

Motionärerna anser att reklamskatten bör tas bort helt och hållet och att försöket med trängselskatter i Stockholm ska avbrytas.

I *Kristdemokraternas* motioner föreslås att ett förvärvsavdrag införs. Avdraget medges mot arbetsinkomster vid den kommunala inkomstbeskattningen. Avdraget är på 31 500 kr och stiger med 20 % av överskjutande belopp i skiktet 31 600–108 000 kr. Över detta skikt uppgår avdraget till 46 800 kr. År 2007 utvidgas avdraget till högre inkomstskikt. Avdraget ska inte påverka det kommunala skatteunderlaget.

Motionärerna avvecklar det andra steget i den statliga inkomstkatteskalen eftersom det är en viktig princip att ingen ska behöva betala mer än hälften av en inkomstökning i skatt. En fjärdedel av skatteuttaget slopas från år 2007. Pensionärer får en särskild grundavdragshöjning om 5 000 kr eftersom de inte får del av förvärvsavdraget.

Det förslag om avdrag för hushållstjänster som Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet utarbetat gemensamt föreslås införas och omfattar hushållstjänster som utförs i hemmet, hushållens köp av externa tvätteritjänster samt hämtning och lämning av barn från och till dagis eller motsvarande.

Motionärerna föreslår att den statliga fastighetsskatten slopas helt och att kommunerna får rätt att ta ut en fast avgift per småhus, per bostadslägenhet samt per kvadratmeter lokalyta för kommersiella lokaler och industrierheter. Kapitalvinstskatten vid försäljning av privatbostadsfastighet och bostadsrätt höjs till den generella nivån på 30 %, och möjligheten till uppskov med kapitalvinstbeskattningen vid fastighetsförsäljning halveras.

Medel avsätts för att gå 0,9 miljarder kronor längre än regeringen när det gäller den planerade lättningen i beskattningen av fåmansbolagens ägare. Anställning i nya och växande företag underlättas genom sänkta arbetsgivaravgifter och s.k. nystartsjobb införs för att ge den som varit arbetslös, sjukskriven, förtidspensionerad eller beroende av socialbidrag en chans. Förmögenhetsskatten halveras 2006, och avsikten är att den ska avskaffas helt under nästa mandatperiod. Medel avsätts för ett riskkapitalavdrag som ska stimulera framväxten av privat investeringskapital. Kapitalförsörjningen förbättras genom att en fåmansbolagsägare som säljer sitt bolag får möjlighet att skjuta upp kapitalvinstbeskattningen. Uppskov ges för vinster upp till 5 miljoner kronor om vinsten investeras i ett nytt onoterat företag. Åtgärder föreslås också mot regelkrångel och byråkrati som motverkar företagande.

Ett etableringskonto införs som en komplettering till riskkapitalavdraget och gör det möjligt att sätta av pengar skattefritt för en framtida företagsstart. Härigenom underlättas start av egna företag. Den avgift som betalas av småföretagen vid för sen månatlig deklaration slopas.

Räntebeläggningen av periodiseringsfonder utsträcks till att omfatta även andra obeskattade reserver. Ett fribelopp på 10 miljoner kronor införs. Detta fribelopp ska omfatta alla obeskattade reserver inklusive periodiseringsfonder, vilket kommer att medföra en lättnad jämfört med gällande regler på ca 400 miljoner kronor. För större företag leder förslaget till ökade statliga skatteintäkter på 1,4 miljarder kronor. Även detta förslag har utarbetats av m, fp, kd och c gemensamt.

Mervärdesskatten på bensin sänks till 12 %. Ytterligare förslag gäller en utredning om en generell sänkning av mervärdesskatten på kultur till 6 %, höjd mervärdesskatt på tidskrifter till 25 %, sänkt pensionssparbelopp och ett skatteavdrag för gåvor till ideella föreningar och organisationer.

Motionärerna anser att Sverige måste verka för att alkoholfrågan inom EU ska bli en folkhälsofråga i stället för enbart en jordbruks- och handelsfråga. De föreslår att införselkvoterna sänks till 1 liter starksprit, 5 liter vin och 15 liter starköl.

Vissa övriga skatteförändringar bidrar till finansieringen. Avdrag för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst begränsas till utgifter som motsvaras av erhållna kostnadsersättningar. Avdrag för resor och dubbelt boende medges endast vid den kommunala inkomstbeskattningen. Samtidigt höjs reseavdraget till 20 kr per mil. Avdraget för förmån av personaldator avskaffas. Skatten på rulltobak höjs till 1 339 kr per kilo. Skattereduktionerna för a-kasseavgift och avgift till fackförening slopas.

Trängselskatten avskaffas.

I *Centerpartiets* motioner minskas skatten för inkomster av förvärsarbete genom förvärsavdrag. Avdraget medges mot arbetsinkomster vid den kommunala inkomstbeskattningen. Avdraget är på 31 500 kr och stiger med 20 % av överskjutande belopp i skiktet 31 600–108 000 kr. Över detta skikt uppgår avdraget till 46 800 kr. År 2007 utvidgas avdraget till högre inkomstskikt. I motionärernas variant utgår förvärsavdraget som en statlig skattereduktion.

Åldersstrukturen på arbetsmarknaden gör att stora grupper snart går i pension. En översyn bör göras i syfte att se hur incitamentsstrukturen kan förändras så att äldre kan lockas att stanna kvar på arbetsmarknaden.

Reseavdraget höjs till 20 kr per mil år 2006 och året efter till 23 kr per mil för att kompensera för ökade kostnader och för att de som arbetar inte ska förlora på detta. Avdraget utformas som en skattereduktion.

Vissa övriga skatteförändringar bidrar till finansieringen. Avdrag för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst begränsas till utgifter som motsvaras av erhållna kostnadsersättningar. Avdrag för resor och dubbelt boende medges endast vid den kommunala inkomstbeskattningen. Avdraget för förmån av personaldator avskaffas. Skatten på rulltobak höjs till 1 339 kr per kilo. Skattereduktionerna för a-kasseavgift och avgift till fackförening slopas.

Det förslag om avdrag för hushållstjänster som Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet utarbetat gemensamt föreslås införas och omfattar hushållstjänster som utförs i hemmet, hushållens köp av externa tvätteritjänster samt hämtning och lämning av barn från och till dagis eller motsvarande.

Motionärerna anser att nuvarande fastighetsbeskattning är utformad på ett orättvist sätt, främst på grund av taxeringsförfarandet. Även om systemet kan reformeras så att taxeringarna blir mer rättvisa är beskattningen för hög. Ett avskaffande av fastighetsskatten måste dock ske på ett ansvarsfullt sätt så att alla intressen i samhället tas till vara. Motionärerna föreslår att uttagsprocenten för fastighetsskatten sänks från nuvarande 1,0 % till 0,75 % år 2006. För hyreshus föreslås en sänkning från 0,5 % till 0,4 % från 2006. Beskattningen vid försäljningstillfället ökas något. Kapitalvinstbeskattningen höjs från 20 % till 30 % och uppskovet minskar till 75 %, vilket innebär att 25 % av kapitalvinsten beskattas även om ny bostad anskaffas.

Medel avsätts för att gå 0,9 miljarder kronor längre än regeringen när det gäller den planerade lättningen i beskattningen av fåmansbolagens ägare. Anställning i nya och växande företag underlättas genom sänkta arbetsgivaravgifter, och s.k. nystartsjobb införs för att ge den som varit arbetslös, sjukskriven, förtidspensionerad eller beroende av socialbidrag en chans. Förmögenhetsskatten halveras 2006, och avsikten är att den ska avskaffas helt under nästa mandatperiod. Medel avsätts för ett riskkapitalavdrag som ska stimulera framväxten av privat investeringskapital. Kapitalförsörjningen förbättras genom att en fåmansbolagsägare som säljer sitt bolag får möjlighet att skjuta upp kapitalvinstbeskattningen. Uppskov ges för vinster upp till 5 miljoner kronor om vinsten investeras i ett nytt onoterat företag. Åtgärder föreslås också mot regelkrångel och byråkrati som motverkar företagande.

För att ytterligare öka möjligheten för vanliga människor att starta eget vill motionärerna möjliggöra ett skattefritt starta-egget-sparande.

Jordbrukare är enligt vad som anförs företagare som helst vill kunna leva, verka och stå på egna ben. Genom skatter och avgifter är konkurrensvillkoren i Sverige sämre än i övriga Europa, även om situationen blivit bättre. Det finns ingen anledning varför just svenska jordbrukare ska ha sämre villkor genom hög dieselskatt m.m. Motionärerna sänker dieselskatten till 1 kr per liter för jord- och skogsbruk och slopar skatten på bekämpnings- och gödselmedel.

I de fall marknaden själv misslyckas med att kombinera en långsiktig hållbar utveckling med ekonomisk utveckling ska skattesystemet utformas så att samhällets verkliga kostnader återspeglas i de ekonomiska ramarna. Ett av de största miljöhoten är den globala uppvärmningen. I stället för regeringens gröna skatteväxling som bara är fiskal lägger motionärerna fram förslag som har en klar och tydlig klimatprofil.

För att öka efterfrågan på drivmedel med inblandning av förnybara bränslen föreslås att man, förutom befrielse från koldioxidskatt och energiskatt på det förnybara bränslet, också bör ge en extra rabatt på energiskatten för den del fossila bränslen som blandas med de förnybara.

Nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar har haft stor effekt på försäljningen av miljöbilar som tjänstebilar. Motionärerna anser att alla bilar som drivs med el, alkohol eller gas bör få en nedsättning till 60 % av förmånsvärdet.

Som en uppmuntran till privatpersoner som väljer att köpa en miljöbil avsätter motionärerna 50 miljoner kronor per år, vilket ger en möjlighet för ca 5 000 nya miljöbilsägare att få en skattereduktion om 10 000 kr.

Förslagen från *Moderaterna*, *Folkpartiet*, *Kristdemokraterna* och *Centerpartiet* och förslag med en liknande inriktning återfinns också i ett stort antal enskilda motioner som redovisas mer i detalj i skatteutskottets och socialförsäkringsutskottets yttranden.

I motion Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 begärs beslut om en sänkning av arbetsgivaravgiften med 1,1 miljarder kronor, dvs. 0,18 procent 2006.

I ärendet behandlas vidare fyra motioner om förmögenhetsbeskattningen av överskottslikviditet i onoterade aktier som överlämnats av skatteutskottet.

Utskottets ställningstagande

Beskattningen av förvärvsinkomster

Regeringen föreslår (avsnitten 5.2.1, 5.2.2 och 5.2.4 och punkterna 34 delvis och 38) att skattereduktionen för den allmänna pensionsavgiften höjs från 87,5 % till 100 % och att uppräknings av skiktgränserna inför 2006 begränsas till konsumentprisindex plus 1 procentenhet. Det allmänna grundavdraget höjs med max 1 500–1 600 kr för skattskyldiga med en taxerad förvärvsinkomst mellan 39 400–312 100 kr. För inkomster under respektive över dessa gränser görs ingen förändring. Även den skattefria delen av pensioner m.m. till utomlands bosatta anpassas till höjningen av grundavdraget.

Motionärerna föreslår bl.a. ett förvärvsavdrag för arbetsinkomster som startar med 31 500 kr och stiger med 20 % av överskjutande belopp i skiktet 31 600–108 000 kr.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Fi258 (m) yrkandena 1, 3 och 21, Fi317 (fp) yrkandena 7, 12–14, Fi309 (kd) yrkandena 2 och 3, Fi321 (kd) yrkandena 20 och 43 samt Fi293 (c) yrkandena 2 och 5.

Socialavgifter och allmän löneavgift

Regeringen aviserar (avsnitt 5.2.3) ett förslag om sänkta löneskatter för enmansföretag som anställer under åren 2006 och 2007. Syftet är att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten, och förslaget ingår som en del i den gröna skatteväxlingen. Avsikten är att enmansföretag som i dag driver verksamheten utan anställda bara ska behöva betala ålderspensionsavgiften i arbetsgivaravgifterna på lönen till en person som de anställer. Sänkningen av löneskatterna bör avse en längre period – uppemot ett år – från anställningen början.

Regeringen föreslår (avsnitt 5.2.7 och punkterna 41 och 46) att socialavgiftsnivåerna förändras för att skapa bättre samstämmighet mellan inkomster och utgifter i bl.a. sjukförsäkringssystemet. Det sammanlagda avgiftsuttaget hålls oförändrat genom en höjning av den allmänna löneavgiften.

I motion Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) begärs beslut om en sänkning av arbetsgivaravgiften med 1,1 miljarder kronor, dvs. 0,18 % 2006. Motionärerna framhåller att sänkningen ska finansieras genom den gröna skatteväxlingen.

I motioner från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet motsätter sig motionärerna regeringens förslag om en sänkning av löneskatterna för enmansföretag och lägger bl.a. fram ett eget förslag om en sänkning av arbetsgivaravgifterna för arbetsgivare som nyanställer och ett förslag om nystartsjobb för den som varit arbetslös, sjuk eller uppburit socialbidrag. Ytterligare förslag gäller bl.a. förändringar i uttaget av arbetsgivaravgifter.

Socialförsäkringsutskottet har i sitt yttrande tillstyrkt regeringens förslag om förändrade nivåer för socialavgifterna och har när det gäller förslaget i motion Fi320 (s, v, mp) yrkande 8 om en nedsättning av arbetsgivaravgifterna tillstyrkt detta under förutsättning att sänkningen görs på annat än de socialavgifter som är till för att finansiera olika sociala förmåner, t.ex. den allmänna löneavgiften. Socialförsäkringsutskottet avstyrker övriga motionsförslag.

Finansutskottet delar socialförsäkringsutskottets bedömning och tillstyrker att regeringens förslag bifalls med den ändring som föranleds av förslaget i motion Fi320 (s, v, mp) om en sänkning av avgiftsuttaget med 0,18 % inom ramen för den gröna skatteväxlingen. Med hänsyn till vad socialförsäkringsutskottet anfört bör sänkningen av avgiftsuttaget utformas som en sänkning av den allmänna löneavgiften med 0,18 % till 4,4 % år 2006. Som motionärerna anför ska sänkningen utgöra en del i den gröna skatteväxlingen. Årets gröna skatteväxling finansierar således dels en sänkning av grundavdraget med 2,5 miljarder kronor, dels den nu aktuella sänkningen av den allmänna löneavgiften med 1,1 miljarder kronor.

Finansutskottet instämmer i regeringens bedömning att enmansföretag som anställer bör få sänkta löneskatter under åren 2006 och 2007.

I likhet med socialförsäkringsutskottet avstyrker finansutskottet motionerna Fi258 (m) yrkandena 2, 25 och 33–37, Fi296 (c) yrkandena 3, 10 och 11, Fi319 (kd) yrkandena 3 och 13, Fi321 (kd) yrkandena 9, 10, 33 och 34 samt Fi317 (fp) yrkande 10.

Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.

Regeringen föreslår (avsnitt 5.2.5 och punkt 34 delvis) att det avdragsgilla beloppet för kostnader för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats respektive i tjänsten höjs från 17 kr per mil till 18 kr per mil fr.o.m. den 1 januari 2006 för att anpassa avdraget till de höjda priserna på drivmedel.

Motionärerna föreslår bl.a. att reseavdraget höjs till 20 kr per mil och att avdrag för dubbelt boende, resor m.m. av fördelningspolitiska skäl endast skall medges vid den kommunala inkomstbeskattningen.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag (avsnitt 5.2.5 och punkt 34 delvis) och avstyrker förslagen i motionerna Fi258 (m) yrkandena 4 och 6, Fi321 (kd) yrkandena 22, 27, 29 och 30 och Fi293 (c) yrkande 3.

Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar

Regeringen föreslår (avsnitt 5.2.6 och punkt 34 delvis) att den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar förlängs med tre år t.o.m. inkomståret 2011 och att nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar som är utrustade med teknik för drift med annan gas än gasol ökas från 20 % till 40 %. Regeringen bedömer att dessa bilar har mer likheter med elhybridbilarna än med alkoholbilarna och att skäl därför finns för att höja nedsättningen till samma nivå som för elbilarna och elhybridbilarna.

Motionärerna föreslår att även etanolbilarnas förmånsvärde ska sänkas till denna nivå och att en konantrabatt ska införas vid inköp av alla typer av miljöbilar.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag (avsnitt 5.2.6 och punkt 34 delvis) och avstyrker motion Fi293 (c) yrkandena 7 och 8.

Hushållstjänster m.m.

Skatteutskottet har i sitt yttrande avstyrkt motionsförslag som gäller *avdraget för övriga utgifter* (avsnitt 4), *det förhöjda grundavdraget till fysiska personer i stödområde A* (avsnitt 6), *hushållstjänster* (avsnitt 7), *pensionssparande* (avsnitt 8), *avdrag för gåvor till ideella organisationer* (avsnitt 9), *skattereduktionen för fackföreningsavgift och a-kasseavgift* (avsnitt 10) och *beskattningen av lånedatorer* (avsnitt 11).

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi258 (m) yrkandena 5, 15, 23, 24, 26 och 42, Fi296 (c) yrkande 4, Fi309 (kd) yrkande 4, Fi317 (fp) yrkande 11 och Fi321 (kd) yrkandena 21, 23, 24, 28 och 31.

Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet

Regeringen föreslår (avsnitt 5.2.10 och punkt 43) att den skattefrihet som enligt den särskilda övergångsbestämmelsen i artikel 31.3 i det nordiska skatteavtalet gäller för i Sverige obegränsat skattskyldiga sjömän som uppbar ersättning för arbete ombord på danskt, färöiskt, finskt, isländskt eller norskt skepp i internationell trafik, förlängs till att gälla också vid 2007 års taxering.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag.

Begränsningsregeln för fastighetsskatt m.m.

Regeringen föreslår (avsnitt 5.3.1 och punkt 47) att den andel av hushållsinkomsterna som i normalfallen högst ska gå till fastighetsskatt på en permanentbostad sänks från 5 % till 4 %. Regeringen anför att taxeringsvärdena nästa år väntas öka med i genomsnitt omkring 23 %, i vissa delar av landet med närmare 50 %, och anser därför att det finns skäl att utvidga begränsningsregeln till att omfatta fler hushåll än vad som är fallet i dag.

Motionärerna föreslår bl.a. ett tak för skatteuttaget på småhus, sänkta skattesatser, en övergång till en låg kommunal avgift och olika finansieringar av de föreslagna förändringarna.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag (avsnitt 5.3.1 och punkt 47) och avstyrker motionerna Fi219 (c) yrkandena 1 och 2, Fi258 (m) yrkandena 16–19, Fi307 (kd) yrkandena 1–4, Fi317 (fp) yrkande 16, Fi318 (kd) yrkande 7 och Sk528 (c) yrkandena 6 och 7.

Skatteutskottet har i sitt yttrande vidare avstyrkt motionsförslag som gäller *förmögenhetsskattens allmänna utformning* (avsnitt 14), *förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag* (avsnitt 15) och *uthyrning av privatbostad* (avsnitt 16).

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi219 (c) yrkande 3, Fi258 (m) yrkande 13, Fi296 (c) yrkande 2, Fi317 (fp) yrkande 2, Fi319 (kd) yrkandena 2, 6 och 12, Fi321 (kd) yrkande 7, Sk390 (m), Sk437 (m), Sk451 (m, fp, kd, c) och Bo335 yrkande 11 (c).

Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk

Regeringen föreslår (avsnitt 5.3.2 och punkterna 32 och 36) att fastighetsskatten på vattenkraftverk höjs från 0,5 % till 1,2 %. Därutöver höjs fastighetsskatten på vattenkraftverk tillfälligt med ytterligare 0,5 procentenheter, från 1,2 % till 1,7 %. Den tillfälliga höjningen ska gälla under taxeringsåren 2007–2011. Syftet med den tillfälliga höjningen är att finansiera stödet för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus (avsnitt 5.10.1) och stödet för konvertering från oljeuppvärmning av bostadshus (avsnitt 5.10.2).

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag.

3:12-beskattningen

Regeringen aviserar (avsnitt 5.3.3) att reformerade regler för beskattningen av fåmansbolagens ägare (3:12-reglerna) kommer att träda i kraft den 1 januari 2006. När reformen har fått full verkan kommer skatten att ha sänkts med totalt 1 miljard kronor.

Motionärerna avsätter ytterligare 0,9 miljarder kronor för att skapa utrymme för ett eget förslag som går längre än regeringens aviserade förslag.

Finansutskottet delar i likhet med skatteutskottet regeringens bedömning och avstyrker motionerna Fi258 (m) yrkande 31 och Fi317 (fp) yrkande 6.

Skatteutskottet har i sitt yttrande vidare avstyrkt motionsförslag som gäller *riskkapitalavdrag m.m.* (avsnitt 19), *uppskov med beskattningen av kapitalvinst* (avsnitt 20), *etableringskonto och starta-eget-sparande* (avsnitt 21), *räntebeläggning av obeskattade reserver* (avsnitt 22), *schablonintäkten för bostadsrättsföreningar* (avsnitt 23) och *avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll* (avsnitt 24).

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi258 (m) yrkandena 20, 32, 38–40, Fi296 (c) yrkandena 5 och 6, Fi317 (fp) yrkandena 3–5 och 8, Fi319 (kd) yrkande 4, 5, 11 och 15, N480 (kd) yrkandena 11 och 12 och Bo335 (c) yrkande 12.

Skattereduktion för stormfälld skog

Regeringen bedömer (avsnitt 5.4.2) att den som i de särskilt stormdrabbade länen äger skogsmark med stormskadad skog och som säljer virke från denna bör, under vissa förutsättningar, tillgodoräknas en skattereduktion baserad på den mängd virke som forslas ut ur skogen. Syftet med reduktionen är att stödja och ge incitament till utforsling och omhändertagande av stormskadat virke till de skogsägare vars skog har skadats under stormen den 8–9 januari 2005. Kommissionens tillstånd måste avvaktas innan stödet kan beslutas.

Finansutskottet delar i likhet med skatteutskottet regeringens bedömning (avsnitt 5.4.2).

Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.1.1 och punkt 37) att fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar höjs med 60 %. Höjningarna träder i kraft den 1 januari 2006. Regeringen anför att fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar på sikt bör likställas med fordonsskatten på personbilar och att ett första steg togs när fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar höjdes med 40 % den 1 januari 2005. Som ett andra steg genomförs nu en ytterligare höjning med 60 %. För att undvika att fordonsskatten i den lägsta viktclassen för bensindrivna lätta bussar och lätta lastbilar överstiger skatten för motsvarande bensindrivna personbilar genomförs en uppdelning av den lägsta skatteviktsklassen i två klasser samtidigt som skattehöjningen begränsas i dessa två klasser.

Motionärerna avslår regeringens förslag.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Fi275 (m) yrkande 3 och Fi258 (m) yrkande 10.

Skatteutskottet har i sitt yttrande vidare avstyrkt motionsförslag som gäller *punktskatten på bensin och diesel* (avsnitt 27).

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motion Fi258 (m) yrkande 9.

Höjd effektskatt på kärnkraft

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.1.2 och punkt 45) att den skatt som tas ut för den installerade termiska effekten i kärnkraftverken höjs med 85 % till 10 200 kr per megawatt och månad. Höjningen träder i kraft den 1 januari 2006. Regeringen anser att de elprishöjningar som den under året inledda utsläppshandeln orsakar har bidragit till icke obetydliga intäktsökningar för kärnkraftsproducenterna.

Motionärerna avslår regeringens förslag.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Fi241 (fp) yrkande 17 och N436 (fp) yrkande 7.

Höjd naturgrusskatt

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.1.3 och punkt 42) att skatten på naturgrus höjs från 10 till 13 kr per ton naturgrus. Höjningen träder i kraft den 1 januari 2006. I det av riksdagen fastställda miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö ingår ett delmål för naturgrus användning som innebär att uttaget av naturgrus i landet år 2010 ska vara högst 12 miljoner ton per år. Ett viktigt verktyg för att nå naturgrusmålet är den modell för regional materialförsörjningsplanering som utvecklats av Sveriges geologiska undersökning, SGU, där både ballast- och grundvattentillgångar värderas. Leveranserna av ballast, inklusive naturgrus, ökade 2004 med drygt 9 % enligt SGU. Även om det finns goda möjligheter att delmålet om naturgrus användning kommer att kunna nås inom utsatt tid kan det därför finnas anledning att ytterligare öka incitamentet att reducera naturgrus användningen.

Motionärerna föreslår dels att skatten i stället sänks, dels att höjningen skjuts upp i två år för att ge svensk betongindustri möjlighet att genom forskning klargöra hur en övergång till bergmaterial kan ske med bibehållen kvalitet.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Fi275 (m) yrkande 4 och Fi258 (m) yrkande 30 och Fi260 (c).

Höjd avfallsskatt

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.1.4 och punkt 44) att skatten på avfall som deponeras höjs från 370 till 435 kr per ton avfall. Höjningen träder i kraft den 1 januari 2006. Regeringen anför att avsikten med avfallsskatten är att den ska öka de ekonomiska incitamenten att behandla avfall på ett från miljö- och naturresssynpunkt bättre sätt.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag.

Skatt på flygresor

Regeringen anför att en skatt på flygresor bör införas, utformad som en skatt på transporterade passagerare. Skattesatsen kan komma att uppgå till mellan 50 och 100 kr per passagerare beroende på utformningen. Skatten bör kunna träda i kraft den 1 maj 2006. Regeringen anför att det är angeläget att alla delar av samhället bidrar till att minska skadliga utsläpp och uppfylla relevanta miljömål. Detta gäller också luftfarten. Ett system som är väl beprövat, relativt enkelt och som redan tillämpas av flera länder är skatt på transporterade passagerare eller på antal passagerarplatser. Danmark och Storbritannien har t.ex. varianter av sådan beskattning. Även

passageraravgiften, som ingår i de svenska luftfartsavgifterna, tas ut enligt denna metod. Då det är angeläget att få ett system för beskattning av flygtrafiken i kraft utan onödig fördröjning bedömer regeringen att en sådan lösning ligger närmast till hands. Beskattning bör principiellt kunna ske baserad på alla avgångar från svenska flygplatser. Det är önskvärt att en skatt utformas med möjlighet att ta regionalpolitiska hänsyn och att en skatt i övrigt ska kunna innehålla olika differentieringar för att uppnå största ändamålsenliga styreffekt. En lämplig skattenivå kan ligga i intervallet 50 till 100 kr per passagerare beroende på utformningen. En skatt torde kunna träda i kraft den 1 maj 2006.

Motionärerna motsätter sig planerna på en flygskatt eftersom den försämrar flygets konkurrensvillkor, innebär ökade kostnader för näringslivet och dessutom inte är färdigberedd av regeringen. Vidare anförts att den saknar miljöstyrande effekt och att det i stället bör prövas att införa gemensamma skatter på flyget inom EU, alternativt att låta flygtransporter omfattas av ett system med handel av utsläppsrätter.

Finansutskottet delar i likhet med skatteutskottet regeringens bedömning (avsnitt 5.5.1.5) och avstyrker motionerna Fi258 (m) yrkande 41, Fi293 (c) yrkande 10, Fi321 (kd) yrkande 38, N440 (m) yrkande 3 och T497 (m) yrkande 15.

Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning, m.m.

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.1.6 och punkt 40 delvis) att energiskatten på el som förbrukas för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning höjs och att elleverantörernas egenförbrukning blir skattepliktig. Vidare slopas de förhöjda energiskattesatserna på el som förbrukas i större elpannor under vinterhalvåret. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2006.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag.

Höjd energiskatt på el

Regeringen föreslår (avsnitten 5.5.1.7 och 5.5.1.8 samt punkt 40 delvis) att energiskatten på el som förbrukas i hushålls- och servicesektorerna höjs med 0,6 öre per kWh utöver den fastställda indexuppräknningen om 0,1 öre per kWh. Höjningen träder i kraft den 1 januari 2006. Regeringen anför att den gröna skatteväxlingen syftar till en ökad miljörelatering av skattesystemet och att energiskatten på el bidrar till ett mer effektivt utnyttjande av el. Som en del i skatteväxlingen bör energiskatten på el därför höjas. Höjningen omfattar inte el som förbrukas inom tillverkningsindustrin eller inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna.

Motionärerna avslår regeringens förslag.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Fi321 (kd) yrkande 12 och Fi293 (c) yrkande 9.

Beskattnings av avfall som förbränns

Regeringen gör bedömningen (avsnitt 5.5.1.9) att en beskattning av den fossila delen av avfall som förbränns bör införas inom ramen för det befintliga energiskattesystemet. Ändringen bör kunna träda i kraft den 1 januari 2006. Regeringen anför att en betydande del av det avfall som uppstår i samhället nyttiggörs som uppvärmningsbränsle och konkurrerar som sådant med andra bränslen. Förutom att skapa likvärdiga villkor för olika fossila bränslen innebär förslaget en kraftfull styrning mot miljömässigt bättre utnyttjande av avfallet genom att premiera förbränning där både värme och el utvinns. Regeringen avser att skyndsamt bedriva arbetet med att presentera ett förslag till lagstiftning i frågan samt att ge in en ansökan till kommissionen om godkännande av förslaget från statsstödsynpunkt. De nya reglerna bör kunna träda i kraft den 1 januari 2006.

Flera motionärer motsätter sig regeringens planer på en skatt på avfall som förbränns eftersom den kan leda till att avfall inte utnyttjas på bästa sätt. I en motion föreslås att regeringen årligen bör utvärdera effekterna av avfallsförbränningskatten samt eventuella behov av kompletterande lagstiftning för att uppnå den av EU beslutade avfallshierarkin.

Finansutskottet anser i likhet med regeringen och skatteutskottet att en skatt på avfall som förbränns bör införas inom ramen för det befintliga energiskattesystemet och ser när det gäller det planerade ikraftträdandet inte någon anledning att avvika från den bedömning som regeringen redovisat.

Utskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi258 (m) yrkande 51, MJ394 (fp) yrkande 30, MJ522 (m) yrkande 13 och MJ535 (mp) yrkande 1.

Koldioxidskatten i den handlande sektorn

Regeringen bedömer (avsnitt 5.5.2) att den övergripande principen ska vara att styrningen mot minskade koldioxidutsläpp i de anläggningar som omfattas av utsläppshandeln ska ske genom handelssystemet. Koldioxidskatten ska därför slopas för bränslen som förbrukas i dessa anläggningar. Avvecklingen av koldioxidskatten för anläggningarna i energisektorn bör dock ske gradvis.

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.2 och punkt 40 delvis) att koldioxidskatten slopas helt för bränslen som förbrukas i industrianläggningar som omfattas av handelssystemet. Koldioxidskatten slopas även helt för bränslen som förbrukas i kraftvärmeanläggningar som omfattas av handelssystemet och vars elverkningsgrad uppgår till minst 38 % och vars totalverkningsgrad uppgår till minst 89 %. Koldioxidskatten för bränslen som förbrukas i övriga anläggningar i energisektorn inom handelssystemet sätts i ett första steg ned med belopp som motsvarar 13 öre per kg koldioxid. Ändringarna tillämpas från den 1 januari 2006.

Regeringen anför vidare (avsnitt 5.5.3.6) att någon förlängning inte är nödvändig av den övergångsvis gällande begränsningsregeln för koldioxidskatteuttaget avseende kalk- och cementbranschen m.m. (1,2-procentsregeln) eftersom de företag som berörs av 1,2-procentsregeln bedriver verksamhet på anläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Regeringen anför att införandet av utsläppshandeln innebär i Sverige att två styrmedel används parallellt för att styra mot minskade utsläpp av koldioxid. En dubbel miljöstyrning uppstår, vilket är ineffektivt ur samhällsekonomisk synvinkel. En samordning av koldioxidskatt och utsläppshandel är därför önskvärd för att uppnå en effektiv miljöstyrning.

Den energiintensiva basindustrin i Sverige konkurrerar till en stor del på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Ett slopande av koldioxidskatten är centralt för denna industris framtida konkurrenskraft då det till viss del kan kompensera för den kostnadsökning som handeln med utsläppsrätter innebär. För att helt kunna slopa koldioxidskatten även för bränslen som förbrukas av icke energiintensiva industriföretag i anläggningar inom handelssystemet, avser regeringen därför att ansöka hos kommissionen om ett särskilt undantag. Ett sådant undantag kan beslutas genom enhälligt beslut av rådet på förslag från kommissionen enligt artikel 19 i direktivet. Vidare krävs kommissionens godkännande av förslaget från statsstödssynpunkt (jfr punkterna 51.1 a och 51.2 b i gemenskapens miljöriktlinjer).

Det är angeläget att de ekonomiska styrmedlen utformas på ett sådant sätt att framtida investeringar i högeffektiv kraftvärmeproduktion främjas, i syfte att säkerställa en tillräcklig omfattning av svensk elproduktion. Oberoende av vilket bränsle som används är kraftvärme mycket effektivt jämfört med kondenskraft när det gäller utsläpp av koldioxid. Regeringen föreslår därför att koldioxidskatten helt slopas för bränslen som förbrukas för värmedelen vid kraftvärmeproduktion i kraftvärmeanläggningar som omfattas av utsläppshandeln och har en elverkningsgrad på minst 38 % och en totalverkningsgrad på minst 89 %. Utöver nya högeffektiva anläggningar bedöms endast ett fåtal befintliga kraftvärmeanläggningar komma att omfattas av den totala koldioxidskattebefrielsen.

Vad gäller koldioxidskatten för övriga anläggningar i energisektorn inom handelssystemet bör den i ett första steg sättas ned med 14 % från den generella koldioxidskattenivån, vilket motsvarar en nedsättning med 13 öre per kg koldioxid. För kraftvärmeanläggningar föreslås alltså denna skattenedsättning gälla utöver den befintliga skattenedsättningen om 79 % och blir nu totalt 93 %.

Regeringen planerar att snarast lämna in ansökningar till kommissionen för att erhålla nödvändiga gemenskapsrättsliga godkännanden och bedömer att förslagen, sedan sådana godkännanden erhållits, kan behandlas av riksdagen med tillämpning fr.o.m. den 1 januari 2006.

Motionärerna föreslår dels att koldioxidskatten behålls med en rätt att avräkna utgiften för inköp av utsläppsätter, dels en lagteknisk justering i syfte att garantera att skattebefrielsen för effektiv kraftvärme inte missbrukas.

Finansutskottet delar i likhet med skatteutskottet regeringens bedömning att det bör vara en övergripande princip att styrningen i den handlande sektorn sker genom handelssystemet och har i sak ingen invändning mot regeringens förslag om att slopad och sänkt koldioxidskatt inom den handlande sektorn genomförs med verkan fr.o.m. den 1 januari 2006 (avsnitt 5.5.2 och punkt 40 delvis). I likhet med skatteutskottet anser finansutskottet att kommissionens godkännande bör avvaktas innan riksdagen antar lagförslaget i nu aktuell del. Regeringens förslag (punkt 40 delvis) bryts därför ut ur ärendet och överlämnas till skatteutskottet för fortsatt beredning. Utskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi293 (c) yrkande 15 och N338 (mp,-) yrkande 4.

Enligt finansutskottets mening är det inte lämpligt att låta kalk- och cementindustrins undantag löpa ut vid årsskiftet. Undantaget har stor betydelse för de berörda företagen, och det finns en risk att beskedet om kommissionens inställning dröjer. Utskottet föreslår därför att riksdagen fattar beslut om en treårig förlängning av kalk- och cementindustrins undantag (1,2-procentsregeln). Inkomstberäkningen baserar sig på att de berörda företagen är befriade från koldioxidskatt och berörs därför inte.

I sitt yttrande har skatteutskottet avstyrkt motionsförslag om att skattebefrielsen för *torv* (avsnitt 36) skall avskaffas.

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi258 (m) yrkande 50 och Fi321 (kd) yrkande 39.

Energiskatteavdraget för vindkraft

Regeringen föreslår (avsnitt 5.5.3.5 och punkt 40 delvis) att den under 2004 inledda avtrappningen av avdraget för energiskatt på el som produceras i vindkraftverk, miljöbonusen, fortsätter. För landbaserad vindkraft sänks avdraget från 9 till 6,5 öre per kWh och för havsbaserad vindkraft sänks avdraget från 16 till 15 öre per kWh. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2006. Regeringen anför att merparten av de tidigare stödsystemen för den förnybara elproduktionen löpte ut vid utgången av 2002 eller i anslutning till införandet av elcertifikatsystemet den 1 maj 2003. Regeringen bedömde dock att elcertifikatsystemet behövde kompletteras med övergångsregler för vindkraften. En avtrappning av miljöbonusen inleddes därför fr.o.m. den 1 januari 2004 i stället för att den avskaffades. Samtidigt infördes en produktionsgräns för hur länge vindkraftsproduktionen i ett kraftverk kan berättiga till skatteavdrag. Avtrappningen föreslås fortsätta nästa år i enlighet med det förslag som presenterades i budgetpropositionen för 2004.

För havsbaserad vindkraft avses avdraget bli 12 öre per kWh under 2009. Regeringen har för avsikt att hos kommissionen begära ett statsstöds-godkännande för att behålla denna nivå till utgången av 2026.

Motionärerna yrkar att miljöbonusen till vindkraftverk slopas.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag och avstyrker motion Fi258 (m) yrkande 47.

Miljöinriktad fordonsskatteomläggning för tunga fordon

Regeringen bedömer (avsnitt 5.5.5) att åkerinäringens konkurrenssituation bör förbättras och miljöstyrningen i fordonsbeskattningen öka genom att tunga motorfordon som uppfyller de obligatoriska avgaskrav för nya fordon som träder i kraft den 1 oktober 2006 eller kommande högre krav får sänkt fordonsskatt.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet inte någon invändning mot den aviserade fordonsskatteomläggningen för tunga fordon.

Miljöinriktad fordonsskatteomläggning för lätta fordon m.m.

Regeringen bedömer (avsnitt 5.5.6) att fordonsskatten för lätta fordon bör läggas om till att vara koldioxidbaserad. Detta kan ske i samband med att en ny förenklad och moderniserad lagstiftning för fordonsbeskattningen införs. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag till ett nytt system för uttag av fordonsskatt med ikraftträdande under 2006.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet inte någon invändning mot den aviserade fordonsskatteomläggningen för lätta fordon.

Skattelättnader för dieslbilar med låga partikelutsläpp

Regeringen bedömer (avsnitt 5.5.7) att en skattelättnad bör införas för vissa dieseldrivna personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar med låga partikelutsläpp. I avvaktan på att strängare avgaskrav antas på EU-nivå som garanterar att de lätta dieselfordonen förses med partikelfilter (eller annan anordning med motsvarande funktion) anser regeringen att det är angeläget att stimulera introduktionen av lätta dieselfordon med särskilt låga partikelutsläpp. En skattelättnad som gynnar försäljningen av sådana fordon bör därför införas. Lättnaden bör utformas i huvudsak på det sätt som Vägverket föreslagit och som står i överensstämmelse med kommissionens rekommendation om en frivillig kravnivå. Detta innebär att en särskild miljöklass (Miljöklass 2005 PM) skapas för lätta dieselfordon vars partikelutsläpp är högst 5 mg/km och att en skattelättnad kopplas till denna miljöklass. Skattelättnaden bör totalt uppgå till 6 000 kr per fordon och kunna räknas av mot påförd fordonsskatt under en period om åtminstone tre år. Vägverket har föreslagit att endast fordon som tas i bruk den 1 januari 2006 eller senare ska komma i fråga för den nya miljöklassen. Regeringen avser dock att låta även äldre fordon som uppfyller kraven för den nya miljöklassen komma i fråga för den aktuella skattelättnaden. Ett

sådant system kräver dock ytterligare beredning. Arbetet bedrivs med inriktningen att ett lagförslag ska kunna lämnas under hösten 2005 för att träda i kraft den 1 april 2006.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet inte någon invändning mot att den aviserade skattelättnaden för dieselbilar med låga partikelutsläpp genomförs.

Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.

Regeringen bedömer (avsnitt 5.5.8) att diesel som används i arbetsmaskiner inom yrkesmässig skogsbruksverksamhet i det stormdrabbade södra Sverige bör befrias från energi- och koldioxidskatt. Regeringen anför att de områden som drabbats av skador av större omfattning i skogsbeståndet med anledning av stormen är belägna i Skåne län, Blekinge län, Kronobergs län, Kalmar län, Jönköpings län, Hallands län, Västra Götalands län och Östergötlands län och att skattebefrielsen därför bör geografiskt begränsas till dessa län. För att få del av skattebefrielsen bör krävas att Skatteverket beslutar om att påförd skatt skall återbetalas efter ansökan från den som är berättigad till befrielsen. Den diesel som kan komma i fråga för en skattebefrielse är sådan som används i traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon. Skattebefrielsen bör således inte avse skogsnäringens timmertransporter på väg. Liksom för skattereduktionen för stormfälld skog fordrar förslaget kommissionens godkännande från statsstödssynpunkt innan det kan beslutas och träda i kraft. Förslaget har anmälts till kommissionen den 8 juni 2005. Avsikten är att förslaget skall träda i kraft den 1 januari 2006.

Motionärerna sänker skatten på diesel till 1 kr per liter inom jord- och skogsbruk.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet inte någon invändning mot den aviserade skattebefrielsen för diesel i arbetsfordon i stormfälld skog och avstyrker motionerna Fi296 (c) yrkande 8 och Fi321 (kd) yrkande 40.

Alternativa drivmedel i framtiden

Regeringen anför att koldioxidneutrala drivmedel även efter 2008 bör ges konkurrenskraftiga skattevillkor. En särskild utredare bör tillkallas för att analysera och lämna förslag på hur alternativa drivmedel långsiktigt bör främjas. I budgetpropositionen för 2002 lades huvudkomponenterna för en skattestrategi för alternativa drivmedel fast. I budgetpropositionen för 2004 modifierades den ursprungliga strategin på så sätt att koldioxidneutrala drivmedel fr.o.m. 2004 t.o.m. 2008 befriades från både koldioxidskatt och energiskatt. Regeringen har genom skattestrategin för alternativa drivmedel markerat att detta område är ett av de viktigaste i arbetet med att bygga ett ekologiskt hållbart samhälle. Strategin har lett till att alternativa drivmedel har fått en mycket bred introduktion på den svenska marknaden. Regeringen arbetar också inom EU för att förbättra förutsättningarna för

dessa bränslen. Långsiktiga och förutsebara villkor är nödvändiga för att företag på alternativbränslemarknaden skall få rimliga förutsättningar att kunna etablera och bygga upp sin verksamhet. Regeringen vill därför göra klart att koldioxidneutrala drivmedel under ytterligare en femårsperiod från utgången av den nuvarande skattestrategin skall garanteras de konkurrenskraftiga skattevillkor som är nödvändiga.

Motionärerna föreslår att biobränsle som blandas med bensen skall få en särskild skattenedsättning.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet inte någon invändning mot regeringens bedömning när det gäller alternativa drivmedel i framtiden och avstyrker motion Fi293 (c) yrkande 6.

Alkoholbeskattningen

Regeringen anför (avsnitt 5.6.1) att en skatt på alkoholhaltiga blanddrycker och vissa andra alkoholdrycker bör införas under våren 2006. Skattebeloppen bör motsvara en höjning av den nuvarande spritskatten per liter ren alkohol med 20 % och betalas till förmån för alkoholförebyggande åtgärder. Regeringen avser att återkomma med ett lagförslag om att det skall införas en tilläggsskatt på alkoholhaltiga blanddrycker och vissa andra alkoholdrycker som bör kunna träda i kraft under våren 2006.

Motionärerna föreslår bl.a. sänka alkoholskatter för öl och vin respektive sänkta införselkvoter.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet inte någon invändning mot regeringens bedömning (avsnitt 5.6.1) när det gäller en skatt på alkoholhaltiga blanddrycker och avstyrker motionerna Fi258 (m) yrkande 28, Fi321 (kd) yrkande 26 och So700 (s, fp, v, mp, kd, c) yrkande 3.

Tobaksbeskattningen

Regeringen föreslår (avsnitt 5.6.2 och punkt 39) att minimipunktskatten på cigaretter höjs från 90 % till 100 % och att skatten på röktnobak höjs från 630 till 770 kr per kg. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2006. Sedan den 1 mars 2003 tas en minimipunktskatt ut för lågpriscigaretter i Sverige. När regeringen föreslog ett införande av en sådan minimipunktskatt bedömde regeringen att det inte var lämpligt att fastställa minimipunktskatten till 100 % med hänsyn till att en sådan höjning av punktskatten på lågpriscigaretter skulle kunna öka risken för smuggling av cigaretter (prop. 2002/03:1, bet. 2002/03:FiU1, rskr. 2002/03:24). Vid en förnyad samlad bedömning finner regeringen dock skäl för att minimipunktskatten bör höjas till 100 % av den punktskatt som tas ut på cigaretter i den mest efterfrågade priskategorin. För att höjningen av minimipunktskatten skall få fullt genomslag redan från den 1 januari 2006 föreslår regeringen att minimipunktskatten för år 2006, med undantag från de regler som normalt gäller för fastställande av denna, skall fastställas till 98 öre per cigarett.

Skatten på röktnobak (rulltnobak och piptobak) är för närvarande 630 kr per kg medan skatten på cigarettor i den fastställda mest efterfrågade priskategorin i dag, omräknad till kronor per kg, uppgår till 1 272 kr per kg. Den relativt låga skatten på röktnobak är inte motiverad av folkhälsoskäl. Regeringen föreslår därför att skatten på röktnobak höjs något till 770 kr per kg fr.o.m. den 1 januari 2006.

Motionärerna föreslår dels att skatten på rulltnobak höjs till 1 339 kr/kg, dels att riksdagen fattar beslut om en reformering av cigarettbeskattningen.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag om höjda skatter på cigarettor och röktnobak och avstyrker motion Fi258 (m) yrkandena 44 och 45 och Fi321 (kd) yrkande 32.

Sänkt reklamskatt

Regeringen föreslår (avsnitt 5.6.3 och punkt 35) att reklamskatten på annonser i allmän nyhetstidning sänks från 4 % till 3 % av beskattningsvärdet och att reklamskatten i övrigt sänks från 11 % till 8 % av beskattningsvärdet fr.o.m. den 1 januari 2006. Beloppet av den skattepliktiga omsättning som berättigar till återbetalning av reklamskatt för dagspress respektive populär- eller fackpress höjs från 12 respektive 6 miljoner kronor för helt år till 50 respektive 10 miljoner kronor för helt år från samma tidpunkt. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2006. Regeringen har vid årets budgetberedning funnit att förutsättningar föreligger för finansiering av ett första steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten. Förslaget medför att antalet skattepliktiga tidningar klart minskar.

Motionärernas förslag är inriktade på att reklamskatten skall avskaffas.

Finansutskottet tillstyrker i likhet med skatteutskottet regeringens förslag (avsnitt 5.6.3 och punkt 35) om sänkt reklamskatt och avstyrker motionerna Fi231 (c), Fi233 (m), Fi247 (m), Fi258 (m) yrkande 14, Fi269 (c), Fi301 (kd), Sk283 (m) yrkandena 1 och 2, Sk301 (fp), Sk335 (m) och Kr281 (m) yrkande 14.

Trängselskatt, handelsgödsel och bekämpningsmedel samt vissa mervärdesskattefrågor

Skatteutskottet har i sitt yttrande vidare avstyrkt motionsförslag som gäller *trängselskatten* (avsnitt 38), *handelsgödsel och bekämpningsmedel* (avsnitt 46) och *mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur* (avsnitt 48).

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi225 (m) yrkandena 1–3, Fi236 (fp), Fi258 (m) yrkandena 7, 8, 11 och 46, Fi281 (fp) yrkande 6, Fi293 (c) yrkande 16, Fi296 (c) yrkande 9, Fi306 (kd) yrkande 5, Fi321 (kd) yrkandena 11, 14, 15 och 37, Sk276 (m), N302 (m) yrkande 9, N438 (kd) yrkande 12, T497 (m) yrkande 22, T498 (fp) yrkande 2 och MJ441 (m) yrkandena 2 och 3.

Stöd för konvertering från direktverkande elvärme

Regeringen föreslår (avsnitt 5.10.1 och punkt 33) att ett investeringsstöd för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus införs. Stödet ges till ägare av småhus, flerbostadshus samt bostadsanknutna lokaler och tillgodoförs ägaren genom kreditering på skattekonto. Det aktuella stödet skall gälla konverteringar som genomförs fr.o.m. den 1 januari 2006 t.o.m. den 31 december 2010. Stöd skall ges med högst 30 % av konverteringskostnaderna upp till ett visst takbelopp per bostad. Sammantaget beräknas det totala skattebortfallet till 1,5 miljarder kronor för femårsperioden. En anmälan av stödet har skett till kommissionen enligt EG-fördragets regler om statligt stöd i den delen som omfattar flerbostadshus. Det är angeläget att stödet beslutas och införs utan onödig fördröjning. Eftersom stödet kan träda i kraft först sedan kommissionen gett sitt godkännande och då godkännande inte kan förväntas innan riksdagsbehandlingen föreslås att regeringen bemyndigas att besluta när lagen om investeringsstöd för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus skall träda i kraft.

Motionärerna avslår förslaget.

Skatteutskottet har i sitt yttrande tillstyrkt att stödet för konvertering från direktverkande elvärme krediteras på skattekonto och näringsutskottet har i protokollsutdrag tillstyrkt förslaget. Utskotten har också avstyrkt motsvarande motionsyrkanden.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet och näringsutskottet inte någon invändning mot regeringens förslag om ett investeringsstöd för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus införs och avstyrker i likhet med dessa utskott motionerna Fi275 (m) yrkande 2, Fi258 (m) yrkande 29 delvis, Fi241 (fp) yrkande 16 och N436 (fp) yrkande 20.

Lagförslaget innehåller endast de regler som behövs för att det planerade stödet skall kunna krediteras på skattekonto etc. Utskottet ser inte något hinder för att låta förslaget träda i kraft innan besked om kommissionens tillstånd erhållits och föreslår därför att lagförslaget får träda i kraft den 1 januari 2006.

När det gäller de belopp som utbetalas genom kreditering på skattekonto och belastar budgetens inkomstsida bör det enligt finansutskottets mening finnas en ram för de krediteringar som kan genomföras varje år. Utskottet föreslår därför att lagförslaget tillförs en tredje paragraf med följande lydelse:

Kreditering på skattekonto med stöd av denna lag får inte minska statens inkomst av skatter med ett större belopp än 300 miljoner kronor per år.

Avsikten är att stödet skall utgå under fem år och sammanlagt uppgå till 1 500 miljoner kronor. Överföringar mellan åren av outnyttjat utrymme kan ske genom att paragrafen ändras vid riksdagens behandling av budgeten eller en tilläggsbudget.

Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus

Regeringen aviserar att ett stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus kommer att införas och att även detta stöd skall tillgodoföras ägaren genom kreditering på skattekonto. Stödet skall gälla konverteringar som genomförs fr.o.m. den 1 januari 2006 t.o.m. den 31 december 2010. Stöd skall ges med högst 30 % av konverteringskostnaderna upp till ett visst takbelopp per bostad. Sammantaget beräknas det totala skattebortfallet till 500 miljoner kronor för femårsperioden. För åtgärden avsätts en årlig ram om 100 miljoner kronor för åren 2006–2010. Inom denna ram skall rymmas ett stöd på 10 miljoner kronor för solvärme.

Motionärerna avslår förslaget.

Skatteutskottet har i sitt yttrande inte haft någon invändning mot att stödet krediteras på skattekonto och näringsutskottet har i protokollsutdrag tillstyrkt att stödet införs. Utskotten har också avstyrkt motsvarande motionsyrkanden.

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet och näringsutskottet inte någon invändning mot regeringens aviserade förslag och avstyrker i likhet med dessa utskott motion Fi258 (m) yrkande 29 delvis.

När det gäller genomförandet utgår utskottet ifrån att de synpunkter som utskottet haft när det gäller en lagreglerad ram för stöd som krediteras på skattekonto beaktas vid utformningen av stödet. Den lagreglerade ram som anges för stödet bör således vara 100 miljoner kronor per år.

Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn

Regeringen anför (avsnitt 5.10.3) att det enligt regeringens mening bör införas ett särskilt stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn. Stödet bör utgå efter ansökan som prövas och beslutas av en myndighet med särskild kompetens att göra bedömningar inom området forskning, utveckling och produktutveckling, och tillgodoföras stödmottagaren genom en kreditering på dennes skattekonto. Det är Verket för innovationssystem, Vinnova, alternativt Verket för näringslivsutveckling, Nutek, som kommer i fråga för att pröva och besluta om stödet. För stödet avsätts fr.o.m. 2007 och framåt en årlig kostnadsram om 200 miljoner kronor. Den närmare utformningen av stödet kräver en fortsatt beredning men regeringen avser att utforma ett förslag om stöd för stimulans av forskning och utveckling i företagssektorn med inriktning att det ska kunna börja tillämpas under 2007.

Motionärerna motsätter sig att stödet införs.

Skatteutskottet har i sitt yttrande inte haft någon invändning mot att stödet för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn fr.o.m. år 2007 utformas som en kreditering på skattekonto.

Finansutskottet har inte någon invändning mot att 200 miljoner kronor per år avsätts fr.o.m. år 2007 för ett stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn och att detta stöd krediteras på skattekonto.

Utskottet utgår ifrån att de synpunkter som utskottet haft när det gäller en lagreglerad ram för stöd som krediteras på skattekonto beaktas vid utformningen av stödet.

Utskottet avstyrker motionerna Fi321 (kd) yrkande 35 och Fi293 (c) yrkande 13.

Kreditering på skattekonto

Skatteutskottet har i sitt yttrande avstyrkt motionsförslag om att en rad stöd som krediteras på skattekonto skall avskaffas och har härvid hänvisat till de motiv som ligger bakom de enskilda stöden.

Finansutskottet avstyrker i likhet med skatteutskottet motionerna Fi258 (m) yrkandena 12, 22, 27, 43, 48 och 49, MJ526 (fp) yrkande 3, Fi321 (kd) yrkandena 25, 36, 41 och 42, Bo338 (kd) yrkande 5 och Fi293 (c) yrkandena 11, 12 och 14.

5.4. Statsbudgetens övriga inkomster

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet ställer sig bakom regeringens beräkningar av statsbudgetens övriga inkomster.

Finansutskottets bedömning

De stora skillnaderna mellan regeringens och oppositionspartiernas förslag på statsbudgetens övriga inkomster gäller dels inkomster av statens verksamhet, dels inkomster av försäld egendom. Sammanlagt innebär partiernas förslag att statsbudgetens övriga inkomster ökar med mellan 35 och 46 miljarder kronor jämfört med regeringen. Detta framgår av tabell 5.4.

Tabell 5.4 Statsbudgetens övriga inkomster. Regeringens och oppositionens förslag

Miljarder kronor respektive avvikelser i miljarder kronor

Inkomsttyp	Regeringens förslag	Avvikelser från regeringens förslag			
		m	fp	kd	c
2000 Inkomster av statens verksamhet	31,0	+10,7	±0	+10,1	+10,0
3000 Inkomster av försäld egendom	15,0	+35,0	+35,0	+35,0	+35,0
4000 Återbetalning av lån	2,1	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	7,1	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12,8	±0	±0	±0	+0,9
Summa övriga inkomster	68,0	+45,7	+35,0	+45,1	+45,9

Huvuddelen av differensen, ca 10 miljarder kronor, på inkomster av statens verksamhet förklaras av att samtliga oppositionspartier föreslår höjd egenavgift för arbetslöshetskassorna. Folkpartiet redovisar dock samma förslag som minskade statliga subventioner till arbetslöshetsförsäkringen. Därav att Folkpartiets avvikelse i förhållande till regeringen är noll under posten inkomster av statens verksamhet.

Försäljningar av statens företag påverkar inte statens nettoförmögenhet

Skillnaden under inkomster av försäld egendom förklaras av oppositionspartiernas gemensamma förslag om att statliga företag ska säljas ut i stor omfattning under de närmaste åren. Partierna räknar med att sälja företag för 35 miljarder kronor mer än regeringen under 2006. Försäljningsinkomsterna ska i första hand användas för att amortera på statsskulden.

Försäljningar av statliga aktier innebär att staten byter en finansiell tillgång mot en annan, vilket varken gör staten rikare eller fattigare och heller inte påverkar den offentliga sektorns nettoförmögenhet. Effekten på det finansiella sparandet är inte given. Statsskuldsräntorna sjunker om statsskulden amorteras, men samtidigt avhänder sig staten tillgångar som ger inkomster. Nettoeffekten av dessa förändringar avgörs bl.a. av ränteläget och hur framgångsrika de aktuella företagen är, och kan visa sig bli såväl positiv som negativ. Försäljningar i en sådan omfattning som motionärerna förespråkar riskerar dessutom att påverka aktiekurserna negativt. Om man ska få in ett visst belopp i försäljningsinkomster, finns det en uppenbar risk för att man tvingas sälja aktierna till underpriser, vilket i sin tur tvingar fram ytterligare försäljningar för att uppställda mål ska kunna nås. Utgångspunkten för privatiseringar måste självklart vara att de ska vara näringspolitiskt motiverade och att de ska genomföras då utbytet blir så gynnsamt som möjligt för ägaren, dvs. staten.

5.5. Statsbudgetens totala inkomster

Utskottets delförslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2006 med de ändringar som föreslås i en gemensam motion från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Alternativa inkomstberäkningar av Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet avstyrks.

Jämför reservationerna 3 (m), 4 (fp), 5 (kd) och 6 (c).

I föregående avsnitt 5.3 och 5.4 om Statsbudgetens skatteinkomster respektive övriga inkomster har de delar som tillsammans utgör statsbudgetens totala inkomster redovisats. Av tabell 5.5 framgår de alternativa förslagen till statsbudgetens beräknade inkomster totalt.

Tabell 5.5 Statsbudgetens inkomster för 2006. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag

Miljarder kronor respektive avvikelser i miljarder kronor

Inkomsttyp	R regeringens förslag s, v, mp	Avvikelser från regeringens förslag				
		m	fp	kd	c	
1000 Skatter m.m. (kassamässigt)	678,5	-1,1	+24,1	+23,5	+6,5	-44,7
2000 Inkomster av statens verksamhet	31,0	±0	+10,7	±0	+10,1	+10,0
3000 Inkomster av försäld egendom	15,0	±0	+35,0	+35,0	+35,0	+35,0
4000 Återbetalning av lån	2,1	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	7,1	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12,8	±0	±0	±0	±0	+0,9
Summa statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	746,6	-1,1	+69,8	+58,5	+51,6	+1,2

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår (punkt 12) att riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2006. Regeringens förslag till inkomstberäkningar framgår av tabell 5.5.

Motion från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

I *motion Fi320* yrkande 8 i denna del av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet läggs ett förslag om sänkta arbetsgivaravgifter. Förslaget innebär att de totala skatteintäkterna blir 1,1 miljard kronor lägre jämfört med regeringens förslag, vilket framgår av tabell 5.5.

Motioner från oppositionspartierna

Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet föreslår alternativa nivåer på statsbudgetens inkomster för 2006. Sådana yrkanden finns i motionerna Fi240 (m) yrkande 5, Fi241 (fp) yrkande 5, Fi243 (c) yrkande 7 och Fi321 (kd) yrkande 1.

Skatteutskottets och socialförsäkringsutskottets yttranden

Skatteutskottet tillstyrker regeringens beräkning av inkomster från skatter med den ändring som framgår av motion Fi320 (s, v, mp) och avstyrker de alternativa inkomstberäkningarna i motionerna från Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker regeringens inkomstberäkning 2006 med den ändring som framgår av motion Fi320 (s, v, mp) och avstyrker motionerna från Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet i motsvarande delar.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet har tidigare i avsnitt 5.3 och 5.4 tagit ställning till de separata skatteförslagen samt förslagen rörande övriga inkomster för staten för 2006. I det följande görs några kommentarer kring förslagets samlade effekter på statsbudgetens inkomster.

Samtliga oppositionspartier föreslår att skatterna totalt sett ska sänkas i relation till regeringens förslag. Effekterna på statsbudgetens skatteinkomster bestäms emellertid också av hur skattesänkningarna utformas tekniskt samt hur de redovisas. Redovisningen skiljer sig särskilt åt beträffande skatteförslagets effekter på staten respektive kommunerna. Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraternas inkomstskatteförslag innebär att kommunernas skatteinkomster minskar. Statens skatteinkomster blir däremot betydligt högre än i regeringens förslag. Centerpartiet utformar å andra sidan sitt inkomstskatteförslag så att statsbudgetens skatteinkomster sjunker kraftigt medan kommunernas inkomster ökar. Dessa effekter tillsammans med oppositionspartiernas förslag på statsbudgetens övriga inkomster innebär att statsbudgetens totala inkomster är högre jämfört med regeringen för samtliga oppositionspartier. För Centerpartiet är dock skillnaden i förhållande till regeringen endast marginell, vilket förklaras av deras tekniska konstruktion av inkomstskatteförslaget.

Utskottet har i avsnitt 4.1 om utgifts- och skattepolitikens inriktning utförligt behandlat oppositionspartiernas alternativa budgetförslag och där avvisat dessa. I överensstämmelse med detta avstyrker utskottet oppositionspartiernas förslag till beräkningar av statsbudgetens inkomster för 2006. Utskottet tillstyrker därmed regeringens inkomstberäkning för 2006 med de tillägg som framgår av motion Fi320 (s, v, mp) och avstyrker motionerna Fi240 (m) yrkande 5, Fi241 (fp) yrkande 5, Fi243 (c) yrkande 7 och Fi321 (kd) yrkande 1.

5.6 Ändrad förmånsrättsordning

Utskottets delförslag i korthet

Finansutskottet avstyrker motionsyrkanden om att höja bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar från 55 till 100 % av den underliggande säkerheten.

Bakgrund

I juni 2003 beslutade riksdagen om en genomgripande reform av förmånsrättslagstiftningen (prop. 2002/03:49, bet. LU17, rskr. 222). De övergripande målen med reformen var att underlätta för företag att genomföra företagsrekonstruktion i stället för att gå i konkurs och att förbättra löneskyddet. Vidare syftade förändringen till att kreditgivning och kredituppföljning i ökad utsträckning inriktas på ett projekts utsikter till lönsamhet, en snabbare insolvenshantering samt att oprioriterade borgenärer får bättre utdelning vid konkurs. Genom den nya lagstiftningen har företagshypoteket omvandlats till en företagsinteckning med allmän förmånsrätt i 55 % av all gäldenärens egendom, sedan borgenärer med bättre förmånsrätt fått betalt (11 § förmånsrättslagen). Lagen om företagshypotek har ersatts av en ny lag (2003:528) om företagsinteckning. Vidare har förmånsrätten avseende dels hyra och arrende, dels skatter och avgifter avskaffats. Den nya förmånsrättslagen har införts i två steg. Det första steget har gällt från den 1 januari 2004 och innebär att nya lån ges enligt de nya reglerna. Befintliga lån har omfattats av de nya reglerna först från den 1 januari 2005, men bankerna har under 2004 haft möjlighet att med hänvisning till övergångsregler omförhandla äldre lån inför steg två.

Regeringen har gett Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) i uppdrag att utvärdera reformens effekter, bl.a. vad gäller kapitalförsörjningen till företagen. ITPS publicerade i juni en delrapport om effekterna av den nya förmånsrättsordningen. ITPS bedömning är att reformen medfört en tydlig negativ effekt på kreditförsörjningen för små och medelstora företag och förordar därför en återgång av bankernas förmånsrätt från 55 till 100 %. ITPS uppdrag i sin helhet ska redovisas senast den 1 december 2007.

Motionerna

I *motionerna Fi308* (kd) och *Fi319* (kd) samt *Fi296* (c) föreslås att bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar höjs från nuvarande 55 till 100 % från den 1 januari 2006. Förslaget är också ett gemensamt förslag från partierna inom Allians för Sverige. Motionärerna hänvisar till ITPS delrapport om effekterna av den nya förmånsrättsordningen, som de menar ger stöd för att ändra lagen på denna punkt. Motionärerna beräknar att förslaget om återställande av förmånsrättsordningen kommer att öka kostnaderna för statens lönegarantiersättning med 500 miljoner kronor 2006.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet behandlade i förra årets budgetbetänkande (bet. 2004/05: FiU1) liknande motionsyrkanden om att höja bankernas allmänna förmånsrätt till 100 %. I det sammanhanget yttrade sig också lagutskottet i frågan. Enligt lagutskottet uppmärksammades särskilt reformens konsekvenser för kreditgivningen för små och medelstora företag i 2003 års lagstiftnings-

ärende (se prop. 2002/03:49 s. 92 f., 109 f.). Regeringen bedömde att den föreslagna förändringen av företagshypoteket allmänt sett varken innebar sådana risker för kreditgivningen, ökade kreditkostnader eller regionalpolitiska konsekvenser att dessa utgjorde skäl att inte genomföra förslaget. Lagutskottet delade denna uppfattning. Vad motionärerna anförde utgjorde enligt lagutskottets mening inte skäl att frångå riksdagens tidigare ställningstaganden att i något avseende ändra företagsinteckningens värde. Sådana ändringar i gällande rätt skulle skapa oöverblickbara konsekvenser för såväl näringsidkare som kreditgivare. Sammanfattningsvis konstaterade lagutskottet att förutsebarhets- och rättssäkerhetsaspekterna kraftigt talade emot förändringar av lagstiftningen.

Finansutskottet ansåg samtidigt att det var angeläget att göra en utvärdering av reformens effekter, bl.a. avseende kapitalförsörjningen för de mindre och medelstora företagen. Ett led i en sådan utvärdering har nu genomförts genom delrapporten från ITPS. Det är också denna studie som återopas av motionärerna.

ITPS rapport bygger på en enkät bland 300 företag

Utskottet kan konstatera att ITPS förordar en återgång från 55 till 100 % för bankernas förmånsvärde i företagsinteckningar. Samtidigt säger emellertid ITPS att skadan i någon mening redan är skedd och att en återgång inte skulle innebära en återgång till den ursprungliga situationen. ITPS säger också att tiden har varit för knapp för en utvärdering av alla de komplicerade frågor som hänger samman med reformen.

Det underlag ITPS grundar sina slutsatser på är främst en enkätundersökning bland ägare/företagsledningar i 3000 små och medelstora företag. Enligt enkätundersökningen har ca 16 % av samtliga tillfrågade företag fått sina krediter omprövade under 2004–2005 och banken har ställt krav på ökade säkerheter/kapitalinsatser. Av dessa 16 % anser knappt hälften – alltså totalt 8 % – att omprövningen i stor utsträckning beror på ändrade förmånsrättsregler. Någon avsevärd nedgång i kreditgivningen för små och medelstora företag föreligger således inte, enligt utskottets mening.

När enkätundersökningen genomfördes bland företagen under våren 2005 hade den nya reformen endast varit i full kraft i ca 5–6 månader. Utskottet anser att, i den mån reformen alls kan tillskrivas några särskilda negativa effekter, det är naturligt att sådana effekter kan uppstå under en omställningsperiod och att det samtidigt kan ta längre tid innan de förväntade positiva effekterna visar sig.

En viktig avsikt med reformen var att flytta fokus till företagens återbetalningsförmåga vid kreditgivningen

De övergripande målen med förmånsrättsreformen var att förbättra förutsättningarna för företagsrekonstruktion i förhållande till konkurs och att stärka löneskyddet. Andra mål var att bidra till att kreditgivning och kre-

dituppföljning fokuseras mer på utsikterna till lönsamhet, att insolvenshanteringen sker mer skyndsamt och att oprioriterade borgenärer får bättre utdelning i konkurs. För att uppnå dessa mål har det varit nödvändigt att åstadkomma ett mer jämställt förhållande mellan borgenärerna. Det var väntat att reformen skulle påverka bankernas kreditgivning genom dels sloandet av bankernas särskilda förmånsrätt, dels reduceringen av företagsinteckningens värde. Det är därför inte förvånande att dessa relativt kraftiga förändringar fått genomslag i banksystemet. Det intressanta är dock enligt utskottets mening vad som händer på lite längre sikt. En viktig avsikt med reformen var att fokus vid kreditgivningen skulle flyttas från säkerheternas värde till företagens återbetalningsförmåga. Enligt utskottets mening kan det ta tid för bankerna att vänja sig av med att lita på säkerheten i den utsträckning som har skett hittills. Utlåning till företag utgör samtidigt en del av bankernas kärnverksamhet, och i längden kommer bankerna sannolikt av konkurrensskäl anpassa sig till det nya systemet. En motsvarighet till vårt nya system fungerar också utmärkt i exempelvis Finland.

Företagarna och Svensk Handel anser att problemet ligger i bankernas tillämpning av regelverket

Utskottet har noterat att organisationen Företagarna som företräder 80 000 företag i Sverige, nyligen tagit ställning för att bankernas minskade förmånsrätt ska kvarstå. Enligt Företagarna är det dock viktigt att bankernas kompetens när det gäller att bedöma affärsrisker vid kreditgivning utvecklas. Också Svensk Handel har i en skrivelse om förmånsrätten till riksdagens lagutskott påtalat att problemen inte tycks ligga i det nuvarande regelverket, utan snarare i hur det tillämpas av bankerna.

Sammanfattande ställningstagande

Sammanfattningsvis anser utskottet att indikationerna på att företag fått svårare att få krediter till följd av den nya förmånsrätten, är värda att ta på största allvar. Utskottet anser dock att det är för tidigt att dra några slutsatser om reformen ännu och att frågan måste analyseras närmare, inte minst mot bakgrund av att en återgång skulle få stora statsfinansiella konsekvenser. Bland annat bör det slutliga resultatet av det utredningsuppdrag som ITPS har avvaktas.

Mot denna bakgrund avstyrker finansutskottet motionerna Fi296 (c) yrkande 7, Fi308 (kd) och Fi 319 (kd) yrkande 14.

5.7 Statsbudgetens utgifter och inkomster i sammandrag

Utskottet har i närmast föregående avsnitt behandlat de delposter som statsbudgeten är uppbyggd av. Skillnaden mellan statsbudgetens inkomster och summan av samtliga utgifter på utgiftsområden (inklusive förändringar av

anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen) utgör budgetsaldot, vilket definitionsmässigt är liktydigt med statens lånebehov. Lånebehovet framkommer alltså som en restpost, vars nivå riksdagen inte tar ställning till.

Tabell 5.6 Statsbudgetens utgifter och inkomster 2006. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag

Miljarder kronor

	Regeringens förslag		Oppositionspartiernas förslag			
	s, v, mp	m	fp	kd	c	
Inkomster	746,6	745,5	816,4	805,0	798,2	747,7
Utgifter exkl. statsskuldräntor	725,2	726,5	746,1	734,3	736,9	679,4
Statsskuldräntor	43,2	43,2	42,3	42,3	42,3	42,6
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14,8	14,8	14,8	14,5	14,8	14,8
Kassamässig korrigering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbudgetens saldo	-36,5	-39,0	13,2	14,0	4,2	11,1
Saldo exkl. försäljningsinkomster	-51,5	-54,0	-36,8	-36,0	-45,8	-38,9

I tabell 5.6 presenteras i sammandrag regeringens och oppositionspartiernas budgetalternativ för 2006. Till följd av att partierna använder delvis olika redovisningsprinciper kan vissa vara svåra att jämföra med regeringens förslag. I tabellen framgår att statsbudgetens utgifter överstiger inkomsterna och att det beräknade lånebehovet enligt regeringens förslag uppgår till 36,5 miljarder kronor. Därtill kommer de ändringar som föreslås i de gemensamma motionerna av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet som ökar lånebehovet med ytterligare 2,4 miljarder kronor till totalt 38,9 miljarder kronor 2006. Som framgår av tabellen har samtliga oppositionspartier ett positivt saldo för 2006. Om man exkluderar planerad försäljning av statens företag blir emellertid saldot kraftigt negativt för samtliga partier.

5.8 Lagförslagen på skatteområdet

Utskottets förslag i korthet

Lagförslagen utformas i enlighet med utskottets ställningstaganden och vissa rättelser genomförs.

Inkomstskattelagen

I förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) har orden ”med inkomst av näringsverksamhet” fallit bort i övergångsbestämmelsen. Felet rättas när regeringens lagförslag återges i bilaga 2.

Skattebetalningslagen

I 8 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) behöver punkt 4 uppdateras när kompensationen för den allmänna pensionsavgiften går upp till 100 %. Utskottet lägger fram det förslag till lag om ändring av skattebetalningslagen som framgår av bilaga 3.

Energiskattelagen

Utskottet anser att kommissionens godkännande bör avvaktas innan lagförslaget om slopad och sänkt koldioxidskatt för den handlande sektorn antas. Som en följd av detta ställningstagande utgår regeringens förslag om ändring i 6 a kap. 1 § och 11 kap. 10 § första och andra stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi ur detta ärende. Detta framgår genom att regeringens lagförslag återges utan ändringen i bilaga 2 och genom att punkt 40 endast behandlas delvis.

Utskottet föreslår vidare att kalk- och cementindustrins nedsättningsregel förlängs med tre år. Regeringens förslag till lag om ändring i lagen om skatt på energi tillförs därför en ändring som innebär att punkt 2 av övergångsbestämmelserna till SFS 1997:479 skall fortsätta att gälla fram till den 1 januari 2009. Ändringen framgår av bilaga 3.

Allmän löneavgift

Utskottet har tillstyrkt att den allmänna löneavgiften sänks med ytterligare 0,18 % och föreslår därför den ändringen i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift att den allmänna löneavgiften fastställs till 4,4 % i stället för 4,58 %. Ändringen framgår av bilaga 3.

Kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus

Utskottet har i det föregående gjort bedömningen att det aktuella lagförslaget kan träda i kraft den 1 januari 2006 utan hinder av att kommissionens godkännande inte föreligger. Utskottet anser vidare att lagen bör tillföras en bestämmelse som innebär att krediteringen på skattekonto inte får minska statens inkomster med ett större belopp än det som avsatts för ändamålet. Utskottet föreslår därför de ändringar i det aktuella lagförslaget som framgår av bilaga 3.

6 Fördelning av utgifter 2007 och 2008

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till preliminär fördelning av statsbudgetens utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008, med de ändringar som följer av två motioner från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Utskottet avstyrker därmed de alternativa yrkanden som framförs av Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Jämför reservationerna 7 (m), 8 (fp), 9 (kd) och 10 (c).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår (punkt 13) att riksdagen ska godkänna den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 som finns återgiven i propositionen (tabell 7.6). Fördelningen framgår av tabell 6.1 respektive 6.2.

Motioner från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet föreslår i två gemensamma *motioner*, *Fi320* och *So697*, ett antal ändringar i förhållande till regeringens förslag till utgiftsramar för 2007 och 2008. Ändringarna omfattar sammanlagt 67 miljoner kronor respektive år och berör utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och 20 Allmän miljö- och naturvård. Ändringsförslagen framgår av tabell 6.1 respektive 6.2.

Oppositionspartiernas motioner

Förslag till alternativa beräkningar av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 framförs av Moderata samlingspartiet i *motion Fi240* yrkande 9, Folkpartiet liberalerna i *motion Fi241* yrkandena 10 och 12, Kristdemokraterna i *motion Fi242* yrkande 7 samt Centerpartiet i *motion Fi243* yrkande 3 i denna del. Partiernas alternativ för 2007 och 2008 framgår av tabellerna 6.1 respektive 6.2.

Tabell 6.1 Utgiftsramar för 2007. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag
Miljoner kronor

Utgiftsområde	Regeringens		Avvikelser från regeringens förslag			
	förslag	s, v, mp	m	fp	kd	c
1 Rikets styrelse	8 099	±0	-536	-509	-561	-395
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 790	±0	-438	-910	-1 464	-598
3 Skatt, tull och exekution	9 348	±0	-70	+35	-635	-60
4 Rättsväsendet	30 744	±0	+1 500	+1 010	+1 214	+825
5 Internationell samverkan	1 363	±0	+95	±0	-112	-7
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	42 701	±0	+500	+500	+500	+500
7 Internationellt bistånd	27 421	±0	-7 189	±0	±0	-8
8 Invandrare och flyktingar	6 521	±0	+942	-90	-296	-48
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	44 009	+2	+6 676	+7 270	+2 455	+1 967
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	133 867	±0	-13 700	-12 690	-12 416	-8 200
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	44 353	±0	+200	+55	+1 890	+980
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	64 136	±0	-6 170	-550	+3 183	+294
13 Arbetsmarknad	67 746	±0	-10 560	-14 047	-9 609	-8 620
14 Arbetsliv	1 191	±0	-438	-470	-533	-460
15 Studiestöd	22 536	±0	-2 632	-2 225	-1 956	-2 245
16 Utbildning och universitetsforskning	47 253	±0	-1 802	+239	-762	+530
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 857	±0	+46	+100	+138	-103
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 085	±0	-2 129	-1 342	-1 092	-1 671
19 Regional utveckling	2 566	±0	-827	-726	-345	+907
20 Allmän miljö- och naturvård	4 697	+65	-1 617	-202	-710	+53
21 Energi	1 617	±0	-290	-402	-250	±0
22 Kommunikationer	34 544	±0	+2 518	+450	-26	+355
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 139	±0	-70	-165	+298	+351
24 Näringsliv	4 008	±0	-230	-419	-212	-228
25 Allmänna bidrag till kommuner	69 724	±0	+47 555	+30 348	+25 847	-36 583
26 Statskultsräntor m.m.	43 470	±0	-2 542	-2 300	-2 623	-430
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	29 660	±0	±0	±0	±0	±0
Minskning av anslagsbehållningar	2 703	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	791 148	+67	+8 793	+2 958	+1 924	-52 894

Tabell 6.2 Utgiftsramar för 2008. Regeringens (s, v, mp) och oppositionspartiernas förslag
Miljoner kronor

Utgiftsområde	Regeringens		Avvikelser från regeringens förslag			
	förslag	s, v, mp	m	fp	kd	c
1 Rikets styrelse	8 236	±0	-536	-509	-591	-395
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 142	±0	-83	-51	-205	-239
3 Skatt, tull och exekution	9 251	±0	-76	+34	-645	-65
4 Rättsväsendet	31 231	±0	+1 500	+1 010	+1 214	+825
5 Internationell samverkan	1 368	±0	+95	±0	-112	-7
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 792	±0	+1 150	+1 150	+1 150	+1 150
7 Internationellt bistånd	28 682	±0	-7 937	±0	±0	-10
8 Invandrare och flyktingar	6 250	±0	+940	-94	-483	-50
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	45 122	+2	+4 877	+7 520	+913	+652
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	138 615	±0	-13 900	-18 210	-10 281	-8 600
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	43 866	±0	+200	+55	+1 890	+980
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	66 347	±0	-6 590	+300	+3 183	+254
13 Arbetsmarknad	63 699	±0	-9 161	-15 108	-8 151	-8 668
14 Arbetsliv	1 212	±0	-443	-476	-539	-466
15 Studiestöd	23 233	±0	-2 553	-2 183	-1 915	-2 204
16 Utbildning och universitetsforskning	46 707	±0	+320	-105	-622	-309
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 781	±0	+36	+100	+138	+129
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 125	±0	-2 428	-1 777	-1 480	-2 129
19 Regional utveckling	2 227	±0	-877	-727	-345	+507
20 Allmän miljö- och naturvård	4 816	+65	-1 656	-201	-710	+53
21 Energi	1 442	±0	-93	-405	-175	±0
22 Kommunikationer	35 501	±0	-487	+450	-326	+355
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 143	±0	-75	-175	+282	+349
24 Näringsliv	4 398	±0	-230	-419	-213	-231
25 Allmänna bidrag till kommuner	76 724	±0	+45 862	+30 468	+17 071	-37 103
26 Statskultursröntor m.m.	51 370	±0	-4 090	-3 500	-4 733	-499
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	31 321	±0	±0	±0	±0	±0
Minskning av anslagsbehållningar	1 173	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	812 774	+67	+3 766	-2 855	-5 684	-55 720

Finansutskottets ställningstagande

De aktuella alternativen i propositionen och motionerna avseende 2007 och 2008 utgår från motsvarande fördelning av utgiftsramar för 2006. Utskottet har tidigare i betänkandet ställt sig bakom regeringens förslag till fördelning på utgiftsområden för 2006, med de ändringar som följer av förslagen i motionerna Fi320 (s, v, mp) och So697 (s, v, mp). Som framgår av tabellerna ökar utgifterna såväl 2007 som 2008 med 67 miljoner kronor med de förslag som läggs i motionerna av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet jämfört med regeringens förslag i budgetpropositionen. Större delen av denna ökning, 65 miljoner kronor faller inom utgiftsområde 20 Allmän miljö och naturvård. Resterande 2 miljoner kronor ligger på utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

Utskottet tillstyrker mot den bakgrunden regeringens förslag till fördelning av utgifter för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete (punkt 13), med de ändringar som följer av förslagen i motionerna

Fi320 (s, v, mp) yrkande 2 och So697 (s, v, mp) yrkande 2. Därmed avstyrker utskottet motionerna Fi240 (m) yrkande 9, Fi241 (fp) yrkandena 10 och 12, Fi242 (kd) yrkande 7 samt Fi243 (c) yrkande 3 i denna del.

7 Bemyndiganden och övriga ekonomiska förpliktelser

7.1 Bemyndigande om upplåning

Utskottets förslag i korthet

Regeringen bemyndigas att under budgetåret 2006 ta upp lån enligt lagen (1988:1387) om statens upplåning och skuldförvaltning. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag (punkt 8).

Budgetpropositionen

Statsbudgetens saldo är sedan 1997 identiskt med statens lånebehov. För att saldot ska överensstämma med statens lånebehov redovisas Riksgäldskontorets nettoutlåning och en post för kassamässig korrigering över statsbudgeten på utgiftssidan, vid sidan av de utgifter som är grupperade på 27 utgiftsområden.

För åren 2002–2004 har utfallet för statsbudgetens saldo korrigerats med sammanlagt knappt 5 miljarder kronor. Lånebehovet har således varit lägre än vad som tidigare redovisats. Korrigeringen beror på att Riksgäldskontoret (RGK) redovisat vissa statliga betalningar felaktigt. I november 2002 lade RGK om betalningsrutinerna för vissa statliga betalningar och betalningar som inte skulle ingå i statsbudgetens saldo kom efter omläggningen felaktigt att ingå.

Under perioden 2005–2008 beräknas det ackumulerade budgetunderskottet enligt redovisningen i budgetpropositionen uppgå till 99 miljarder kronor. Budgetåret 2006 beräknas statsbudgeten uppvisa ett underskott på 36,5 miljarder kronor och för budgetåren 2007 och 2008 beräknas underskottet uppgå till 22,5 respektive 11,6 miljarder kronor.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under budgetåret 2006 ta upp lån enligt lagen (1988:1387) om statens upplåning och skuldförvaltning (punkt 8).

Finansutskottets ställningstagande

Riksdagen ger enligt lagen (1988:1387) om statens upplåning och skuldförvaltning regeringen befogenhet att för ett år i taget ta upp lån för staten. Finansutskottet tillstyrker att regeringen ges det i finansplanen begärda bemyndigandet (punkt 8).

7.2 Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att regeringen bemyndigas att för budgetåret 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet upp till ett belopp av 28 000 miljoner kronor. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag (punkt 14).

Budgetpropositionen

I budgetpropositionen (avsnitt 7.5.1) redovisas för varje utgiftsområde det beräknade sammanlagda behovet av låneramar för investeringar i anläggningstillgångar för budgetåret 2006. Den totala låneramen avser summan av de lån som regeringen via myndigheterna högst får ha i Riksgäldskontoret under 2006 och innefattar även tidigare tagna lån. Regeringen beräknar att det behövs en sammantagen låneram på 28 000 miljoner kronor för budgetåret 2006. För att möta oförutsedda behov kommer preliminärt 228 miljoner kronor inte att fördelas till myndigheterna utan disponeras av regeringen.

Jämfört med aktuella låneramar för 2005 innebär regeringens förslag till låneramar en ökning med 1,5 miljarder kronor eller 6 %. Under perioden 2000–2005 har den genomsnittliga ökningstakten av låneramen uppgått till ca 7 % per år. Myndigheternas totala skuld avseende investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 19,3 miljarder kronor vid halvårsskiftet 2005. Av den totala ramen utnyttjades innevarande år 73 %, vilket kan jämföras med 66 % 2004.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att utnyttjandegraden vad gäller de låneramar som beviljades för innevarande år är 73 %. Det är visserligen något högre än föregående år men fortfarande anmärkningsvärt lågt. Att skillnaden mellan beviljade låneramar för myndigheternas investeringar och faktiskt utnyttjade belopp är så stor kan innebära problem för den finansiella styrningen av myndigheterna. Utskottet förutsätter att regeringen strävar mot att utnyttjandegraden successivt visar en allt bättre överensstämmelse med begärd låneram.

Om man ser till utvecklingen av låneramen totalt så har denna ökat under en lång följd av år. Även sett i relation till utvecklingen av statsbudgetens utgifter har de begärda låneramarna ökat. 1998 motsvarade den begärda låneramen 2,2 % av statsbudgetens utgifter, vilket kan jämföras med ca 3,6 % för 2006. Med en successivt ökande andel lån ökar betydelsen av myndigheternas utgifter för räntor och amorteringar.

Med hänvisning till detta tillstyrker utskottet regeringens förslag till låneramar avseende myndigheternas investeringar för 2006. Utskottet tillstyrker således att regeringen för budgetåret 2006 får besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet upp till ett belopp om 28 000 000 000 kr (punkt 14).

7.3 Myndigheternas räntekontokrediter

Utskottets förslag i korthet

Regeringen får för budgetåret 2006 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret intill ett belopp av 19 200 miljoner kronor. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag (punkt 15).

Budgetpropositionen

Regeringen kan besluta att rörelsekapital i statens verksamhet ska finansieras med krediter i Riksgäldskontoret inom en kreditram som riksdagen fastställer. Detta regleras i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (21 §). Myndigheterna placerar överskottslikviditet och finansierar tillfälliga likviditetsunderskott i Riksgäldskontoret. Myndigheterna har för detta ändamål ett räntekonto med kredit. Storleken på räntekontokrediten varierar men ligger normalt inom intervallet 5–10 % av summan av respektive myndighets anslag, bidrag och avgiftsinkomster.

Jämfört med aktuella räntekontokrediter för 2005 innebär regeringens förslag till låneramar för 2006 en ökning med 0,5 miljarder kronor.

Vid halvårsskiftet i år hade myndigheterna en betydande inlåning på sina räntekonton. Det kan förklaras med ett omfattande anslagssparande och även med att det för den avgiftsfinansierade verksamheten uppstår en likviditet som placeras på räntekontot. Endast 28 av 240 myndigheter utnyttjade sin kredit per den 30 juni 2005.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker förslaget om myndigheternas räntekontokrediter i Riksgäldskontoret (punkt 15).

7.4 Sjunde AP-fondsstyrelsens lån och räntekontokredit i Riksgäldskontoret

Utskottets förslag i korthet

För sjunde AP-fondens verksamhet får regeringen för budgetåret 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar för högst 5 miljoner kronor och för kredit på räntekontot för högst 200 miljoner kronor. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag (punkt 16).

Budgetpropositionen

Inom ramen för det reformerade systemet för inkomstgrundad ålderspension har sjunde AP-fonden inrättats för att förvalta premiepensionsmedel. Sjunde AP-fonden ska initialt förvalta två värdepappersfonder, Premiesparfonden och Premievals-fonden. Premiesparfonden ska förvalta premiepensionsmedel för de personer som inte gör ett aktivt val av fondförvaltare. Premievals-fonden ska vara en av de fonder som kan väljas aktivt.

Kostnaderna för Sjunde AP-fondens förvaltning av de båda fonderna ska tas ur de förvaltade medlen i respektive fond. För att finansiera verksamheten under uppbyggnadsskedet disponerar Sjunde AP-fonden krediter i Riksgäldskontoret. Starka skäl talar för att kostnaderna under uppbyggnadsskedet sprids över en längre period för att inte oproportionerligt belasta några enstaka årgångar av premiepensionssparare.

Vid årsskiftet 2004/05 uppgick Premiesparfondens och Premievals-fondens marknadsvärderade tillgångar till 40,1 respektive 1,2 miljarder kronor. När Premiepensionsmyndigheten (PPM) fördelade ytterligare premiepensionsmedel på fonder i januari 2005 tillfördes Premiesparfonden 7,7 miljarder kronor och Premievals-fonden ca 0,2 miljarder kronor.

Premiesparfonden utgör den dominerande delen av Sjunde AP-fondens förvaltade kapital. Förvaltningsavgiften uppgår, efter beaktande av PPM:s rabattsystem, till 0,15 % per år. Beräkningar visar att Sjunde AP-fonden kommer att redovisa successivt förbättrade årsresultat. Med de förutsättningar som gällde vid årsskiftet 2004/05 beräknas dock årsresultaten förbli negativa fram t.o.m. 2008. Genom årliga överskott därefter beräknas det balanserade underskottet bli allt lägre för att elimineras efter ytterligare cirka sju år.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 16).

7.5 Bemyndigande för ramanslag

Utskottets förslag i korthet

Regeringen får ett bemyndigande att under budgetåret 2006 besluta att ett ramanslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om vissa villkor är uppfyllda. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag (punkt 17).

Budgetpropositionen

Enligt 6 § andra stycket lagen (1996:1059) om statsbudgeten får regeringen med riksdagens bemyndigande besluta att ramanslag får överskridas om detta är nödvändigt för att i en verksamhet täcka särskilda utgifter som inte var kända då anslaget anvisades eller för att ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget ska kunna uppfyllas.

Regeringen begär i budgetpropositionens volym 1 (avsnitt 7.8) att den bemyndigas att under budgetåret 2006 få besluta att ett ramanslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om

1. ett riksdagsbeslut om anslag på tilläggsbudget inte hinner inväntas samt
2. överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

Enligt regeringens bedömning kan oundvikliga utgiftsökningar i förhållande till anvisade krediter för de flesta ramanslag rymmas inom den högsta tillåtna anslagskrediten på 10 %. Något särskilt bemyndigande som ger regeringen befogenhet att besluta om överskridande av ramanslag som anvisats för förvaltningsändamål anser regeringen inte behöver inhämtas. Vid behov kommer ytterligare medel att begäras på tilläggsbudget.

När det däremot gäller ramanslag som anvisats för regelstyrd verksamhet, icke påverkbara EU-relaterade utgifter, infriande av garantier samt oförutsedda utgifter kan så stora förändringar inträffa att utgifterna inte ryms inom den högsta tillåtna anslagskrediten. Regeringen avser i sådana fall att i första hand återkomma till riksdagen med förslag om anslag på tilläggsbudget. Förändringar kan dock inträffa snabbt och betalningar kan behöva göras utan dröjsmål. Om anslag på tilläggsbudget inte hinner anvisas bör regeringen bemyndigas att besluta om överskridande när de förutsättningar som anges i 6 § andra stycket budgetlagen är uppfyllda. Överskridandet får inte vara större än att det ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

Bemyndigandet begärs för ett år i sänder och avsikten är att även fortsättningsvis på tilläggsbudget föreslå förändringar av berörda anslag som ersätter de medgivna överskridandena. I Årsredovisning för staten 2004 (skr. 2004/05:101 s. 144) lämnades en redovisning av vilka anslag som regeringen medgivit överskridanden för under 2004.

Innevarande år har regeringen medgivit ett överskridande av anslag 5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet (utgiftsområde 5 Internationell samverkan) med 150 miljoner

kronor. Anslaget har på tilläggsbudget tillförts medel motsvarande det medgivna överskridandet. Ett eventuellt utnyttjande av bemyndigandet senare i år kommer att redovisas i Årsredovisning för staten 2005.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet utgår ifrån att ytterligare utnyttjande av bemyndigandet senare i år endast sker i begränsad omfattning och att regeringen även fortsättningsvis för riksdagen redovisar hur bemyndigandet utnyttjas samt hur detta har finansierats. Med detta tillstyrker utskottet regeringens förslag i finansplanen till bemyndiganden för ramanslag (punkt 17).

7.6 Beställningsbemyndiganden

Utskottets bedömning i korthet

Begärd bemyndiganderam bör i huvudsak överensstämma med utestående åtaganden. Enskilda bemyndiganden bör vara bestämda till ändamål och belopp och beslut om bemyndiganden bör vara tidsbestämda med en sluttidpunkt. I beslutet bör även anges årliga beloppsgränser i de fall bemyndigandet är stort i relation till anslaget.

Utskottets bedömning

I budgetpropositionen framgår att regeringen begär beställningsbemyndiganden om totalt 236,9 miljarder kronor. Jämfört med de beställningsbemyndiganden som riksdagen fastställt för 2005 innebär förslagen en ökning med 12,4 miljarder kronor, eller 5,5 %. De begärda bemyndigandena kan jämföras med de utestående förpliktelser som regeringen beräknas ha för 2006 på 228,1 miljarder kronor. Regeringen begär således bemyndiganden som sammantagna innebär en marginal på närmare 9 miljarder kronor, vilket enligt utskottets mening är påfallande högt. Enligt utskottets mening bör begärd bemyndiganderam i huvudsak överensstämma med utestående åtaganden. Andra aspekter som utskottet anser är principiellt viktiga är att enskilda bemyndiganden är bestämda till ändamål och belopp samt att förslaget till riksdagsbeslut är tidsbestämd med en sluttidpunkt. Det bör i beslutet även anges årliga beloppsgränser i de fall bemyndigandet är stort i relation till anslaget.

8 Övriga frågor

8.1 Nya principer för redovisning av skatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ny struktur på redovisningen av statsbudgetens inkomster.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att riksdagen godkänner att inkomster av skatter redovisas enligt nya principer (yrkande 11).

I 2005 års ekonomiska vårproposition aviserade regeringen att den avsåg att till hösten föreslå en ny struktur på redovisningen av statsbudgetens inkomster. Finansutskottet välkomnade detta men efterfrågade en redogörelse för konsekvenserna av förslaget, både vad gäller de analytiska fördelarna och eventuella komplikationer som skulle kunna uppstå. Regeringen redovisar nu en sådan redogörelse.

Nuvarande redovisning har i huvudsak tre nackdelar.

För det första visar vissa inkomstitlar negativa belopp, t.ex. inkomstitel 1111 Fysiska personers inkomstskatt. Indelningen medger heller inte att skatterna under fysiska eller juridiska personer särredovisas. Inkomster av arbete, kapital, skattereduktioner m.m. redovisas därmed sammantaget. Det är nära nog omöjligt att i den nuvarande redovisningen härleda utvecklingen av skatter till ändringar i regelsystem och makroekonomins utveckling.

För det andra ger nuvarande redovisning inte någon information om de periodiserade skatterna. År 2001 var de redovisade inkomsterna 48 miljarder kronor högre än de periodiserade intäkterna för samma år, men i periodiserade termer var det 2000, inte 2001, som var ett starkt år.

För det tredje innebär nuvarande redovisning att inkomsterna från fastighetsskatt, förmögenhetsskatt och egenavgifter avser inkomståret två år tidigare. Sammantaget finns alltså goda skäl att ändra redovisningsprinciper för statsbudgetens inkomster.

Regeringen föreslår nu att skatterna ska redovisas mot inkomstitel det år till vilket intäkten hänför sig. Vid inkomstberäkningen ska en justering göras för bl.a. uppbörds- och betalningsförskjutningar så att redovisningen av summan av skatterna även fortsättningsvis blir kassamässig.

Den nya redovisningen innebär att det blir lättare för riksdagen att följa effekterna av beslutade skatteförändringar och att sambandet mellan den makroekonomiska utvecklingen och skatteintäkterna blir tydligare. Summan av alla skatter föreslås även fortsättningsvis redovisas kassamässigt eftersom budgetsaldot är angivet i kassamässiga termer och direkt återspeglar statens lånebehov. Inkomstberäkningarna behöver därför korrigeras för uppbördsförskjutningar och betalningsdifferenser.

I den nya redovisningen kommer skatterna att redovisas både för den offentliga sektorn och de olika delsektorerna. Denna redovisning bli identisk med den som används i nationalräkenskaperna (NR). Skillnaden gentemot NR består i att den föreslagna redovisningen för statsbudgeten delar upp intäkterna i skatteslag, såsom förvärvsinkomster och kapitalinkomster. I NR visas i stället den löpande redovisningen i form av preliminärskatter och slutskatter.

Det kassamässiga utfallet kommer att redovisas vid samma tidpunkt som i dag. Den löpande redovisningen kommer att ske mot nuvarande inkomstitlar inom inkomsttyp 1000, vilka namnändras till 9000 Avräknade skatter m.m.

En eventuell nackdel som kvarstår är att det definitiva utfallet för de periodiserade skatterna inte är klart förrän 1,5 år efter budgetårets utgång. I årsredovisningen för staten kommer således det kassamässiga utfallet att vara definitivt avseende föregående år, medan den detaljerade redovisningen av de olika inkomstitlarna då fortfarande kommer att vara en prognos för de flesta skatterna. Regeringen anser att tidpunkten för den definitiva detaljerade utfallsredovisningen bör samordnas med nationalräkenskaperna, vilket innebär att ett definitivt utfall av de periodiserade skatterna kan redovisas först i budgetpropositionen andra året efter inkomståret.

Det definitiva periodiserade utfallet avseende 2006 redovisas alltså för riksdagen i september 2008. Ändringarna som görs ett respektive två år efter inkomståret avser dock bara fördelningen mellan inkomstitlar inom inkomsttyp 1000 och påverkar varken budgetsaldot, summan av skatteinkomster eller resultat- och balansräkningen.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar den utveckling av redovisningen av statsbudgetens inkomster som regeringen föreslår. Möjligheterna för riksdagen att analysera inkomsterna och på ett bättre sätt än i dag koppla ihop dem med den underliggande ekonomiska utvecklingen ökar. Den nya redovisningen kommer också att minska skillnaderna mellan statsbudgetens redovisning och nationalräkenskapernas.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till förändrad redovisning av statsbudgetens inkomster, proposition 2005/06:1 yrkande 11.

8.2 Utveckling av den ekonomiska styrningen i staten

Utskottets förslag i korthet

Finansutskottet förutsätter att regeringens arbete med att dels precisera målen, dels redovisa indikatorer som beskriver i vilken grad målen uppfylls för olika politikområden intensifieras och ges hög prioritet. Med hänvisning härtill avstyrks motionen.

Jämför reservation 11 (c).

Budgetpropositionen

Regeringen redovisade i våras i skrivelsen Årsredovisning för staten 2004 att arbetet med att precisera målen för vissa utvalda politikområden och att redovisa indikatorer som beskriver i vilken grad målen uppfylls påbörjas i och med budgetpropositionen för 2006 (skr. 2004/05:101 kapitel 13). Vidare anförde regeringen att ambitionen är att i budgetpropositionen för samtliga politikområden redovisa vilka resurser verksamheten förbrukat respektive hur verksamheten i sin helhet finansieras.

Utskottet välkomnade i sitt av riksdagen godkända betänkande detta arbete och förutsatte att arbetet med att dels precisera målen för vissa politikområden, dels redovisa indikatorer för dessa intensifieras och ges hög prioritet. Utskottet anförde därtill att det är nödvändigt att kopplingen mellan resultatredovisningen i politikområdestermerna och förslagen till resurstilldelning via anslag till myndigheter och verksamheter förstärks och blir tydligare än i dag.

I budgetpropositionen för 2006 redovisar regeringen sin bedömning att det mot bakgrund av hittills vunna erfarenheter finns anledning att noga överväga hur intentionerna i lagen om statsbudgeten om regeringens resultatredovisning och riksdagens behov av återrapportering på bästa sätt kan tillgodoses. Regeringen har för avsikt att i särskild ordning och i nära dialog med företrädare för såväl riksdagen som förvaltningen i övrigt överväga den fortsatta inriktningen av arbetet med att ta fram en ändamålsenlig form för redovisning av resultatinformation. Regeringen har för avsikt att under 2006 återkomma till riksdagen med en redogörelse för den närmare inriktningen av förestående utvecklingsinsatser inom området.

Motionen

I *motion Fi314* av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkande 7 instämmer motionärerna i Riksrevisionens kritik i den årliga rapporten om att regeringen använder alltför diffusa målformuleringar. Målen är formulerade på ett sådant sätt att de är svåra att mäta. Inte heller regleringsbrevet innehåller tydliga återrapporteringskrav på uppnådda resultat. Det är endast åtgärder som återges. Enligt motionärerna skapar otydligheten i mål och återrapporteringskrav att resultatstyrningen blir verkningslös.

Yttrande från miljö- och jordbruksutskottet

I sitt yttrande (MjU1y) till finansutskottet tar miljö- och jordbruksutskottet upp den resultatredovisning som lämnas till riksdagen. Regeringen uttalar i finansplanen att det är angeläget att riksdagen får del av en resultatredovisning som speglar de effekter och resultat som uppnåtts inom olika verksamhetsområden. En fortsatt dialog mellan regeringen och riksdagen i dessa frågor är därför av stort värde. Arbetet med att utveckla den ekonomiska styrningen i syfte att bl.a. göra det möjligt att lämna en ändamålsenlig resultatredovisning till riksdagen måste dock ses i ett långsiktigt perspektiv. Det återstår ett inte obetydligt arbete med att precisera mål och resultatmätt eller indikatorer innan det är möjligt att fullt ut redovisa information om effekter och resultat inom skilda områden. Miljö- och jordbruksutskottet anser i likhet med regeringen att en fortsatt dialog mellan riksdagen och regeringen i dessa frågor är av stort värde. Utskottet har för sin del för avsikt att i samband med beredningen av anslagsförslagen inom utgiftsområde 23 överväga frågor om mål- och resultatredovisningens utformning.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet vill inledningsvis framhålla att det är positivt att utvecklingsarbetet rörande den ekonomiska styrningen fortsätter. De mål för politikområden som anges i budgetpropositionen är mycket allmänt hållna och därför inte direkt uppföljningsbara. Det krävs därför att målen kompletteras med indikatorer och resultatmätt som kan mätas och på ett sammanfattande sätt beskriva verksamheten. Som utskottet redovisade i våras har utskottet låtit riksdagens utredningstjänst granska resultatredovisningen i budgetpropositionen. Trots att mål- och resultatstyrningen har utvecklats under lång tid finns det fortfarande endast ett begränsat antal resultatindikatorer explicit redovisade för ett fåtal politikområden i budgetpropositionen. Däremot redovisas en stor mängd information om insatser, samlade resultat och olika omvärldsförändringar. Ofta förekommer indikatorer på lägre nivåer i styrningskedjan (verksamhetsområden och verksamhetsgrenar). Det är utskottets mening att användandet av resultatindikatorer kan ge ett viktigt bidrag för att göra det möjligt att bedöma om verksamheter utvecklas i rätt riktning. Finansutskottet noterar i likhet med miljö- och jordbruksutskottet att regeringen avser fortsätta arbetet med att för övriga politikområden dels precisera målen, dels redovisa indikatorer som beskriver i vilken grad målen uppfylls. Utskottet förutsätter att arbetet intensifieras och ges hög prioritet. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi314 (c) yrkande 7.

8.3 En statsbudget baserad på bokföringsmässiga grunder

Utskottets förslag i korthet

Utskottet konstaterar att utvecklingsarbetet avseende principerna för utformning av statsbudgeten fortskrider och bereds på sedvanligt sätt inom Regeringskansliet och av regeringen. Utskottet ser därför ingen anledning att föregripa det arbete som pågår och avstyrker därmed en motion som föreslår en övergång till en statsbudget på bokföringsmässiga grunder.

Jämför reservation 12 (m, fp, kd, c).

Motionen

I *motion Fi314* av Roger Tiefensee m.fl. (c)yrkandena 1 och 3 ser motionärerna ett stort behov av att reformera det gällande regelsystemet för statsbudgeten i syfte att förbättra och förtydliga informationsvärdet såväl i statsbudgeten som i årsredovisningen. Enligt motionärerna är statsbudgeten utgifts- och inkomstmässig medan transfereringar och skatter är kassamässiga. I en budget på bokföringsmässiga grunder är inkomster och utgifter periodiserade, vilket innebär att de avser det år då verksamheten bedrivs. Periodiseringen förhindrar enligt motionärerna att staten tar på sig nya kostnader till följd av tillfälliga överskott. En renodlat periodiserad redovisning leder till förbättrade möjligheter att analysera effekterna av förändringar i inkomstnivåer och regeländringar i skattesystemet. Kostnadsmässighet i statsbudgeten ger en tydligare och mer genomlyst bild av statens ekonomi och de reella kostnaderna för statens verksamhet. Informationsvärdet ökar och möjligheterna till utvärdering och uppföljning förbättras.

En bokföringsmässig redovisning innebär också ett återupprättande av utgiftstakets funktion. Med en kostnadsmässig budget omvandlas utgiftstaket till ett kostnadstak. Det skulle eliminera riskerna med budgettricksandet. Regeringens regelmässiga förskjutningar av utbetalningar av EU-avgiften samt lantbrukarnas stödersättning från EU skulle inte längre vara meningsfulla.

Finansutskottets ställningstagande

En övergång till en statsbudget på bokföringsmässiga grunder innebär att inkomster och utgifter ska periodiseras till det år de är hänförliga till. Redovisningen mot anslag och inkomstitlar kommer därmed att spegla den genomförda verksamheten.

Enligt utskottet finns det fördelar med en statsbudget på mer bokföringsmässiga grunder. En statsbudget på bokföringsmässiga grunder ger ett sammanhängande räkenskapssystem i staten med enhetliga redovisningsprinciper för budgetering och redovisning. Det ger en ökad jämförbarhet

mellan statsbudgeten och årsredovisningen för staten samt en tydligare koppling mellan verksamhetens resultat och kostnader. Jämförelser med budgetering och redovisning i den kommunala sektorn underlättas.

Utskottet menar dock att det även finns andra utgångspunkter för vad som är en lämplig redovisningsmetod. Den som önskar följa och förutse statens lånebehov ser gärna en redovisning och budgetering på kassamässig basis. Utvecklingen av budgetunderskottet och det statliga lånebehovet utgör ett väsentligt inslag i riksdagens uppföljning av hur den samlade statliga verksamheten utvecklas. Den som är intresserad av hur stora resurser den statliga verksamheten tar i anspråk önskar i stället en utgiftsbaserad redovisning.

I skrivelsen Årsredovisning för staten 2004 finns en redogörelse för det utvecklingsarbete med redovisningsprinciperna för statsbudgeten som har bedrivits inom Finansdepartementet. Riksdagen har tidigare särskilt uppmärksammat frågorna i betänkandet Utvecklingen av den ekonomiska styrningen (bet. 1999/2000:FiU13). En arbetsgrupp inom Finansdepartementet har i Nya principer för utformning av statsbudgeten – konsekvenser för budgetlagen (Ds 2003:49) föreslagit att statsbudgeten ska baseras på i huvudsak bokföringsmässiga grunder (kostnader och intäkter). Promemorian har beretts inom Regeringskansliet och remitterats till 61 remissinstanser. Yttrandena är till övervägande del positiva, men åtskilliga myndigheter pekar på konsekvenser som behöver belysas ytterligare. Enligt regeringens skrivelse finns det fortfarande särskilda utgifts- och inkomstelement där förutsättningarna för en övergång till bokföringsmässig grund behöver prövas ytterligare. Vidare kan en ekonomisk styrning inte endast ske i kostnads-intäktsmässiga termer, utan en sådan måste kompletteras med en kassamässig styrning. Detta kräver ytterligare överväganden.

Enligt skrivelsen är det för närvarande inte aktuellt att i Sverige ta ett generellt steg i riktning mot att använda bokföringsmässiga grunder som princip för att utforma statsbudgeten. Däremot kan det enligt regeringen finnas skäl att ta steg i riktning mot kostnads-intäktsmässighet för enskilda poster på statsbudgetens inkomst- och utgiftssida. Sålunda föreslås i budgetpropositionen 2006 ändrade redovisningsprinciper för skatteinkomsterna. Skatterna redovisas i budgetförslaget för 2006 mot inkomsttitel det år till vilket intäkten hänför sig. Samtidigt redovisas de enligt en ny struktur (se avsnitt 8.1). Motionärernas önskemål i den delen är således redan tillgodosett.

Utskottet kan konstatera att utvecklingsarbetet avseende principerna för utformning av statsbudgeten fortskrider och bereds på sedvanligt sätt inom Regeringskansliet och av regeringen. Utskottet ser därför ingen anledning att föregripa det arbete som pågår och avstyrker därmed motion Fi314 (c) yrkandena 1 och 3.

8.4 Finansiering av större investeringar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om ett tillkännagivande till regeringen om att utreda möjligheten att endast låta avskrivningskostnaden belasta det årliga anslaget i statsbudgeten vid infrastrukturinvesteringar.

Jämför särskilt yttrande 1 (fp, kd, c).

Motionen

I motion Fi324 av Roger Tiefensee m.fl (c) föreslås (yrkande 2) att regeringen utreder möjligheten att endast låta kostnaden för infrastrukturinvesteringen belasta anslagen i statsbudgeten, vilken alltså utgörs av den årliga kapitalkostnaden, avskrivningsräntorna och avskrivningskostnaden. På detta sätt skapas, enligt motionärerna, utrymme för fler infrastruktursatsningar samtidigt som man uppnår syftet att varje generation betalar för den tid man brukar anläggningen.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att den budgetmässiga hanteringen av investeringar i väg- och järnvägsanläggningar behandlades utförligt i departementspromemorian Nya principer för utformning av statsbudgeten (Ds 2003:49). Mot bakgrund av de fakta som presenterades och de överväganden som gjordes drogs slutsatsen att väg- och järnvägsanläggningar ska finansieras med anslag och att anskaffningen ska redovisas mot anslag det år då betalning sker. Om man accepterar de resonemang som förs i promemorian finns för närvarande ingen anledning att ytterligare utreda denna fråga. Mot bakgrund av de förhållanden som redovisas i promemorian vill utskottet, som har ett ansvar för rikets uthålliga offentliga finanser, invända mot motionärernas påstående att man genom kostnadsmässig hantering av infrastrukturinvesteringar skapar utrymme för fler infrastruktursatsningar samtidigt som man uppnår syftet att varje generation ska betala för den tid man brukar anläggningen.

Motionärernas slutsats bygger enligt utskottets mening på en missuppfattning. En ändrad redovisningsform skapar i sig inte några nya reala resurser som kan användas för större investeringar. Utskottet vill för det första betona att om en övergång sker till kostnadsmässig hantering av infrastrukturinvesteringar måste avskrivningar på befintliga anläggningar efter en omvärdering föras upp i budgeten. Därmed tas ett stort utrymme i anspråk för avskrivningar och ränta, och något utrymme för fler satsningar uppkommer knappast. För det andra anges målet för det finansiella sparandet i

nationalräkenskapstermer. Det betyder att hela investeringsutgiften räknas med, även om en uppdelning sker i utgifter för nettoinvestering och kostnader för kapitalförslitning. Något utrymme skapas således inte.

Motionärerna har också fel när de gör gällande att varje generation skulle få betala under den tid man brukar anläggningen. Som motionärerna väl känner till debiteras inte medborgarna skatter separat för att finansiera olika utgiftsposter. Fördelningen mellan generationer av statsbudgetens utgifter avgörs därför av statsbudgetens saldo eller det finansiella sparandet. Om statsbudgeten som helhet visar underskott skjuter man betalningen till våra efterkommande och om den visar överskott lämnas ett positivt arv. I sammanhanget konstaterar utskottet att motionärerna också förordar ett balanskrav för staten, som innebär att budgeten inte ska gå med underskott över en konjunkturcykel och att man därmed gör avsättningar för framtidens pensioner. Innebörden av detta är att utgifterna för infrastrukturinvesteringarna får bäras av statsbudgeten och medborgarna i huvudsak när de genomförs och inte när de förbrukas.

Utskottet avstyrker därmed vad motionärerna föreslår i motion Fi314 (c) yrkande 2 om ett tillkännagivande till regeringen om att utreda möjligheten att endast låta avskrivningskostnaden belasta det årliga anslaget i statsbudgeten vid infrastrukturinvesteringar.

8.5 Budgetlagens tillämpning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsyrkanden om översyn av budgetlagen och om förändrad tillämpning av budgetlagen avseende t.ex. nettoredovisning, användningen av budgeteringsmarginalen och treåriga utgiftstak och saldomål.

Jämför reservation 13 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Respekten för budgeteringsmarginalen måste återupprättas anser Karin Pilsäter m.fl. i *motion Fi259* (fp). Marginalen motiverades med att det behövdes utrymme för att hantera förändringar i utgifterna som orsakats av makroekonomisk osäkerhet. Regeringens syn på budgeteringsmarginalen har dock förändrats, särskilt sedan regeringen 1999 föreslog att marginalen skulle kunna användas till reformer på budgetens utgiftssida. Budgeteringsmarginalen är numera så liten att regeringen flera gånger om året tvingats till olika kortsiktiga panikåtgärder för att klara utgiftstaket. Motionärerna anser att budgeteringsmarginalen ska återgå till att användas som det var tänkt – för oförutsedda händelser utanför regeringens kontroll (yrkande 3).

Motionärerna anser också att modellen med tre års rambudget i praktiken är övergiven. För tre år sedan avstod regeringen från att lägga fram förslag om tak för 2005. Hösten 2003 lade regeringen visserligen fram ett formellt förslag till utgiftstak, men det baserades på att regelsystemen skulle vara oförändrade efter 2004. Nu redovisar regeringen en bedömning av utgiftstaket för 2008 men lämnar inget förslag. Regeringen bryter därmed ytterligare en gång mot budgetlagens krav på utgiftstak i budgetpropositionen. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande med denna innebörd (yrkande 5).

Därutöver begär motionärerna att regeringen föreslår en reformering av budgetlagen så att det är tvingande, inte frivilligt, att följa definitionen av utgifter, inkomster och bruttoredovisning (yrkande 2). Motionärerna anser att regeringen kringgår budgetlagen genom att exempelvis omvandla utgifter till minskade inkomster och att missbruka möjligheten att göra tekniska justeringar. Motionärerna vill också ha ett tillkännagivande angående vad som anförs om redovisning av gjorda åtaganden (yrkande 6).

I *motion Fi314* av Roger Tiefensee m.fl. (c) föreslås att regeringen bör tillämpa konsekvent bruttoredovisning (yrkande 4). Motionärerna hänvisar till Riksrevisionens årliga rapport som redovisar regeringens användning av nettoredovisning bl.a. vad gäller bidrag till idrottsrörelsen och det tillfälliga sysselsättningsstödet till kommuner. Nettoredovisning strider klart mot budgetlagens intentioner och försvårar riksdagens insyn och kontroll, anser motionärerna.

I samma motion anförs att regeringens prognoser över sysselsättningsstödet och sjukpenningen har överskridits mycket kraftigt och att dessa avvikelser inte har kommenterats tillräckligt utförligt i budgetpropositionen. Detta har krävt snabba omDispositioneringar i budgeten och bidragit till ryckighet och kortsiktighet i budgetpolitiken (yrkande 5).

Solveig Hellquist m.fl. gör i *motion N453* (fp, m, kd, c, mp) gällande att hanteringen av växelkursen mellan SEK och euro innebär att bidragen från EU:s strukturfonder blir lägre än de skulle kunna vara. Om växelkursen varit 9,15 SEK/euro, vilket motsvarar den verkliga kurs som använts vid utbetalningarna, i stället för den som regeringen fastställt i förordning SFS 1999:710 (8,60 SEK/euro), så skulle värdet i kronor av de bidrag från EU:s strukturfondsmedel som Sverige erhåller under åren 2000–2006 bli 1 265 miljoner kronor högre. Beträffande den svenska medfinansieringen skriver motionärerna att den normalt kan ske från redan beslutade anslagsmedel men att det finns fall där anslagen kan behöva höjas för att tillgodose EU:s medfinansieringsregler. Om växelkursen skulle ändras enligt ovan skulle en anslagsökning med 193 miljoner kronor vara nödvändig, skriver motionärerna, och dessa 193 miljoner skulle behöva finansieras. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande angående budgetutrymmet och behovet av en översyn av budgetlagen (yrkande 6).

Finansutskottets ställningstagande

Regeringen skriver i budgetpropositionen att nivån på utgiftstaket för respektive år normalt beslutas tre år i förväg. I förra årets budgetproposition lämnade regeringen dock inte något formellt förslag till utgiftstak för 2007. Anledningen var dels att Konjunkturinstitutet på regeringens uppdrag arbetade med en översyn av hur den potentiella bruttonationalprodukten påverkats av förändringar i ekonomins funktionssätt, dels att regeringen övervägde att införa ett system med en s.k. sysselsättningsmarginal.

I 2004 års ekonomiska vårproposition skrev regeringen att man skulle föreslå utgiftstak för både 2007 och 2008 i höstens budgetproposition. Utskottet kan nu konstatera att regeringen föreslår ett utgiftstak för 2007, men för 2008 gör regeringen en bedömning av utgiftstakets nivå utifrån en avvägning av det samhällsekonomiska utrymmet för statliga utgifter. Något formellt förslag till utgiftstak för 2008 lämnas inte i propositionen.

Utskottet anser att det är viktigt för det budgetpolitiska ramverket och stabiliteten i budgetprocessen att systemet med utgiftstak som beslutas tre år i förväg upprätthålls. Att avstå från att föreslå något utgiftstak för det tredje året i budgetcykeln är dock inte – som hävdas i motion Fi259 (fp) – något brott mot budgetlagen.

Regeringen har vid upprepade tillfällen utlovat riktlinjer för budgeteringsmarginalens storlek. Utskottet har uppmärksammat att man anser att detta är ett område där nuvarande ordning inte fungerat tillfredsställande och efterlyst de av regeringen utlovade riktlinjerna (se t.ex. bet. 2003/04:FiU1 s. 305–306, bet. 2003/04:FiU20 s. 90 och bet. 2004/05:FiU1 s. 255–256). Utskottet konstaterar att några sådana riktlinjer inte redovisas i propositionen.

Vad gäller yrkande 6 i motion Fi259 (fp) om redovisning av gjorda åtaganden konstaterar utskottet att motionärerna inte anför något om det som motionsyrkandet avser.

Frågan om bruttoredovisning har behandlats upprepade gånger av utskottet, som konstaterat att regeringens redovisning inte står i strid med budgetlagen. Stöd ges i vissa fall på statsbudgetens inkomstsida men redovisas tydligt av regeringen, och riksdagen har inte haft invändningar mot denna redovisningsmetod. Utskottet har dock anfört att stöd via statsbudgetens inkomstsida, som utgör undantag från budgetlagens huvudregel, bör användas restriktivt och motiveras i varje enskilt fall. Utskottet ser ingen anledning att göra något tillkännagivande i frågan och avstyrker därmed motion Fi314 (c) yrkande 4.

Vad gäller yrkande 5 i samma motion, om behovet av förklaringar till avvikelser mellan prognoser och utfall, anser utskottet att det är angeläget att regeringen utförligt redovisar sådana förklaringar oavsett om avvikelserna är hänförliga till ett anslag eller inkomsttitel. Inte minst är detta viktigt i de fall då ett stöd utgår som en s.k. skatteutgift, dvs. som en mins-

kad inkomst på statsbudgeten men som en utgift i nationalräkenskapernas termer. Utskottet anser dock inte att något tillkännagivande är nödvändigt och avstyrker därmed motionsyrkandet.

I motion N453 (fp, m, kd, c, mp) begärs ett tillkännagivande om budgetutrymmet och en översyn av budgetlagen (yrkande 6). Av motionen framgår att motionärerna anser att Sverige skulle kunna få större utbyte av EU:s strukturfonder om växelkurserna hanterades på ett annat sätt. Det framgår emellertid inte av motionen vad ett tillkännagivande om budgetutrymmet skulle innehålla, och heller inte varför en översyn av budgetlagen, som inte alls nämns i motionen, skulle vara motiverad. Utskottet har ingen möjlighet annat än att avstyrka förslagen, vars innebörd framstår som oklar.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga här aktuella motionsyrkanden.

8.6 Översyn av utgiftstaket

Utskottets förslag i korthet

EU-ersättningarna till jordbruksföretagare bör ligga kvar under utgiftstaket. Om vissa utgifter särbehandlas genom att lyftas ut ur utgiftstaket kan effekten bli försämrad utgiftskontroll och styrning på detta område. Utskottet avstyrker mot den bakgrunden två motioner om att se över formerna för utgiftstaket.

Jämför reservation 14 (kd, c) och särskilt yttrande 2 (v).

Motionerna

I *motion MJ594* av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 4 anser motionärerna att det är principiellt felaktigt att EU-stöden redovisas två gånger under utgiftstaket. Först som en del av avgiften till EU och sedan en gång till när utbetalningarna sker till jordbrukarna. Detta har enligt motionärerna medfört att regeringen kan skjuta fram utbetalningarna till det nya kalenderåret i syfte att undvika att utgiftstaket överskrids. Därigenom har regeringen avstått från att ta hem pengarna när de funnits tillgängliga, vilket dels drabbat bönderna, dels inneburit att statens verkliga utgifter kunnat bli större än vad som avsågs när utgiftstaket fastställdes. EU-stöden bör därför enligt motionärerna redovisas utanför utgiftstaket.

I *motion N475* av Åsa Torstensson m.fl. (c) yrkande 3 vill motionärerna att formerna för utgiftstaket ses över, detta då man anser att nuvarande former för utgiftstaket hindrar Sverige från att ta hem de medel från EU:s strukturfonder som man är berättigad till.

Finansutskottets ställningstaganden

De medel som staten får från EU:s olika program, t.ex. struktur- och jordbruksfonderna, hanteras i statsbudgeten enligt principen om bruttoredovisning. Det innebär att EU-avgiften redovisas som en utgift på statsbudgeten, att återflödet av medel från EU-budgeten redovisas på inkomsttitel och att motsvarande medel budgeteras på anslag på budgetens utgiftssida. Problemen vid hanteringen av EU-budgeten gäller främst konsekvenserna av att man tillämpar bruttoredovisning inom ett system med utgiftstak. Vad som dock talar emot en särbehandling av EU-anslagen är att utgiftstakets syfte att styra de totala utgifterna förfelas om vissa utgifter särbehandlas genom att lyftas ut ur utgiftstaket. Effekten kan bli att utgiftskontrollen och styrningen på detta område försämras. När det gäller förslag till lösningar som innebär nettobudgetering, strider de mot de grundläggande principer om transparens i budgeten som har legat till grund för reformeringen av budgetprocessen.

Mot den bakgrunden avstyrker utskottet motion MJ594 (kd) yrkande 4 och N475 (c) yrkande 3.

8.7 Vårpropositionens innehåll

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsförslag om att budgetlagen behöver förtydligas avseende vårpropositionens innehåll.

Jämför reservation 15 (m, fp, kd, c).

Motionen

I *motion Fi259* Karin Pilsäter m.fl. (fp) föreslås att budgetlagen förtydligas avseende vårpropositionens innehåll (yrkande 4). Den ekonomiska vårpropositionen blev obligatorisk efter riksdagens beslut 2001. Motionärerna anser dock att propositionen inte har rätt innehåll. Riksdagens avsikt med att flytta beslutet om utgiftstak från vår till höst var att undvika ett detaljerat budgetarbete under våren. Vårpropositionen bör inte vara alltför detaljerad utan innehålla riktlinjer för skattepolitiken och budgetpolitiken för några år framöver.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet behandlade ett liknande motionsyrkande i förra årets budgetbetänkande (bet. 2004/05:FiU1) och fann då inte skäl att begära något förtydligande av budgetlagen. Utskottet noterade dock att regeringen, i enlighet med riksdagens tillkännagivande i bet. 2000/01:KU23, avsåg att göra en

utvärdering av förändringarna i budgetprocessen när några års erfarenheter vunnits. Arbetet med denna utvärdering pågår för närvarande och bedöms vara avslutat den 28 februari 2006.

Utskottet avstyrker därmed motion Fi259 (fp) yrkande 4.

8.8 Katastroffond i statsbudgeten

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till att riksdagen redan gjort ett tillkännagivande i frågan avstyrker utskottet ett motionsförslag om en katastroffond.

Motionen

I *motion Fi210* av Runar Patriksson (fp) föreslås att en katastroffond inrättas. Fonden borde innehålla betydande belopp för att snabbt kunna ersätta dem som drabbas av översvämningar, stormar eller andra naturkatastrofer. I dag utbetalas sådant stöd, men det tas från andra redan planerade projekt, oftast vägpengar till svensk landsbygd. För att undvika att kostnader för naturkatastrofer drabbar t.ex. vägbyggen bör en särskild fond inrättas.

Finansutskottets ställningstagande

Frågan om hur kostnader för naturkatastrofer bör hanteras behandlades av försvarsutskottet i mars 2005 (bet. 2004/05:FöU8). Vid behandlingen gjorde riksdagen ett tillkännagivande som innebar att ett nationellt katastroffkonto kan övervägas på sikt för att bistå kommuner vid stora katastrofer. Statsministern aviserade också i januari 2005 att regeringen kommer att tillsätta en utredning för att analysera hur samhället ska bli mer robust mot de klimat- och miljörelaterade påfrestningarna.

Finansutskottet är tveksamt till lösningar som innebär att fonder för speciella ändamål byggs upp vid sidan av statsbudgeten. Motionären föreslår här också att fonden ska innehålla betydande belopp och att utbetalningar ska kunna göras snabbt. Principen i budgetlagen, en princip som har stor betydelse för den övergripande budgetdisciplinen och för riksdagens möjligheter att följa och kontrollera budgetutvecklingen, är att statsbudgeten ska vara heltäckande och omfatta allt som påverkar statens lånebehov. Fonder av det slag som motionären föreslår riskerar att skapa betydande problem både vad gäller budgetdisciplinen och riksdagens finansmakt.

Finansutskottet avstyrker motion Fi210 (fp).

8.9 Politikområden inom utgiftsområde 23

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör inte föreslå en ändrad indelning av politikområden, då detta enligt utskottets mening är en fråga som regeringen själv bör besluta om. Därmed avstyrks motionsyrkanden om en ändrad indelning av politikområden inom utgiftsområde 23.

Jämför reservation 16 (kd).

Motionen

I *motion MJ594 (kd)* anser motionärerna att indelningen av utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske m.m. i politikområden bör renodlas (yrkande 2). Motionärerna föreslår att den nuvarande indelningen (skogspolitik, djurpolitik, livsmedelspolitik, landsbygdspolitik och samepolitik) ersätts med följande indelning: jordbrukspolitik, skogspolitik, fiskepolitik, djurpolitik och samepolitik. Motionärerna föreslår också nya målformuleringar för politikområdena jordbrukspolitik, fiskepolitik och djurpolitik, medan målen för politikområdena skogspolitik och samepolitik förblir oförändrade.

Finansutskottets ställningstagande

Riksdagen fattar sedan hösten 1996 beslut om budgeten i en finansiell struktur avseende utgiftsområden och anslag. Regeringen har sedan 2001 valt att göra resultatuppföljningen utifrån en delvis annan indelning av budgeten i 48 politikområden och i förekommande fall verksamhetsområden. Upphovet till indelningen var enligt regeringen bl.a. de krav som riksdagen ställt på bättre målformuleringar, och regeringens bedömning var att förutsättningarna för att nå detta skulle öka med en verksamhetsindelad budget. Vissa politikområden ryms i sin helhet inom ett utgiftsområde, medan de i andra fall spänner över flera utgiftsområden.

När regeringen presenterade den statliga verksamheten i politikområden uttryckte finansutskottet i sitt betänkande (bet. 2000/01:FiU1) att man såg detta som ett led i det utvecklingsarbete av den ekonomiska styrningen som pågick inom Regeringskansliet. Utskottet gjorde bedömningen att indelningen i politikområden skulle kunna ge förutsättningar för väl formulerade mål inom ramen för resultatstyrningen, men betonade samtidigt vikten av att politikområdesindelningen anpassas till riksdagens arbetsformer för att riksdagen ska kunna ta till vara de potentiella fördelarna med politikområdena. Utskottet uttryckte att politik- och utgiftsområdena på sikt borde bringa i större överensstämmelse med varandra.

I budgetpropositionen för 2006 anger regeringen att man har för avsikt att i särskild ordning och i nära dialog med företrädare för såväl riksdagen som förvaltningen överväga den fortsatta inriktningen av arbetet med att ta fram en ändamålsenlig form för redovisning av resultatinformation. Reger-

ingen avser att under 2006 återkomma till riksdagen med en redogörelse för den närmare inriktningen av förestående utvecklingsinsatser inom området. Utskottet vill framhålla vikten av att detta arbete ges hög prioritet.

Utgiftsområde 23, som motionärerna lyfter fram, är exempel på ett område där politikområdet spänner över olika utgiftsområden, och därmed också berör olika utskott. Inom utgiftsområdet finns politikområdet Samepolitik där såväl miljö- och jordbruksutskottet som konstitutionsutskottet svarar för beredningen av var sitt anslag. Detta skapar vissa olägenheter vid budgetbehandlingen. Riksdagen har dock inte hittills funnit anledning att på eget initiativ besluta om ändringar som rört politikområdesindelningen. Eftersom det är regeringen som svarar för resultatuppföljning och återrapportering till riksdagen och det är i dessa sammanhang som politikområdesindelningen fått sin stora betydelse anser utskottet det naturligt att regeringen beslutar om politikområdesindelningen. Utskottet ser mot denna bakgrund inte någon anledning för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionärernas förslag och avstyrker motion MJ594 (kd) yrkande 2.

8.10 Effekter av besparingar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om samhällsekonomiska kalkyler vid besparingar samt om utredning av effekterna av 1990-talets budgetsanering.

Motionerna

I *motion Fi221* av Gustav Fridolin (mp) föreslår motionären att en utredning om kostnaderna för 1990-talets nedskärningspolitik genomförs. Under 1990-talet genomfördes stora nedskärningar i såväl den offentliga kärnverksamheten som försäkringssystemen. Det vore enligt motionären naivt att tro att detta inte fått konsekvenser som nu kan studeras. Hur har t.ex. skolan, sjukvården och äldreomsorgen påverkats, och hur har den ökade otrygghet som nedskärningarna medfört påverkat samhället ekonomiskt? Vilket samband har de ökade sjukskrivningarna med nedskärningspolitiken?

Motionären anser att en utredning av kostnaderna för nedskärningspolitiken är av största vikt för att kunna fatta bra politiska beslut i framtida budgetprocesser.

I *motion Fi239* av Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (båda s) anförs att kommuner, landsting, statliga bolag etc. genomför besparingar i verksamheter för att minska sina egna kostnader utan en tanke på de samhällsekonomiska konsekvenserna. Enskilda aktörer bör, enligt motionärerna, tvingas att se helheten. På samma sätt som man kräver miljökonsekvensbeskrivningar och jämföringsanalyser av olika beslut

bör man kräva att en samhällsekonomisk kalkyl genomförs av planerade nedskärningar och besparingar. Detta kan leda till mer samhällsekonomiskt förnuftiga lösningar av ekonomiska problem samt bli ett starkt argument för kommuner, landsting och statliga och kommunala bolag mot krav på nedskärningar.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat liknande motionsförslag om effekterna av 1990-talets budgetsanering, senast i betänkande 2004/05:FiU1.

Utskottet gjorde då en noggrann genomgång av förutsättningarna för och orsakerna till saneringen vid mitten av 1990-talet. Utskottet avstyrkte motionsförslaget med bl.a. följande motiveringar:

Det är enligt utskottets mening ofrånkomligt att en så kraftfull sanering av de offentliga finanserna som genomfördes under 90-talet får konsekvenser för den offentliga verksamheten. En av principerna under budgetsaneringen var dock att verksamheter som skola, vård och omsorg skulle värnas framför transfereringar, och allteftersom det ekonomiska utrymmet tillåtit har det ekonomiska stödet till kommuner och landsting även därefter prioriterats av regeringen och riksdag. Utskottet kan dock inte nog understryka vikten av att den löpande budgetpolitiken förs på ett ansvarsfullt sätt, så att åtgärdsprogram som 90-talets sanering av de offentliga finanserna inte blir nödvändiga.

Utskottet kan i sammanhanget också konstatera att ett betydande uppföljningsarbete genomförts genom t.ex. Finans- och penningpolitiskt bokslut för 1990-talet (vårpropositionen 2001 bilaga 5) samt Valfärdsbokslutskommitténs omfattande arbete. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi221 (mp).

När det gäller förslaget i motion Fi239 anser utskottet att det inte är rimligt att kräva samhällsekonomiska kalkyler av kommuner, landsting eller offentligt ägda bolag i samband med neddragningar. Samhällsekonomiska överväganden och bedömningar bör göras av staten.

Utskottet förutsätter att regeringen löpande följer dessa frågeställningar samt att regeringen vid behov för samtal med företrädare för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi239 (s).

8.11 Bilaga i budgetpropositionen om äldre kvinnors ekonomiska situation

Utskottets förslag i korthet

Utskottet anser att regeringen i budgetpropositionen uppmärksammar och föreslår förbättringar av den ekonomiska situationen för äldre kvinnor. Därmed avstyrks motionsförslag om en översyn och ökad belysning av den ekonomiska situationen för äldre kvinnor.

Motionen

I *motion Fi291* av Anne Ludvigsson (s) yrkandena 1 och 2 anføres att kvinnor och män måste ges samma reella möjligheter att försörja sig själva och sina barn. Det avlönade arbetet ska ge ekonomisk självständighet och trygghet i förvärsaktiv ålder men också innebära ekonomisk självständighet och trygghet som pensionär.

Äldre kvinnor som inte har förvärsarbetat eller har förvärsarbetat under alltför kort tid lever med mycket små ekonomiska marginaler. Den ekonomiska situationen för dessa kvinnor behöver enligt motionären ses över och genomlysas för att förbättra möjligheten till ett tryggt åldrande. I budgetpropositionens särtryck *Fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män* bör också fördelningen mellan kvinnor och män över 65 år belysas.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärens syn avseende äldre kvinnors rätt till ett tryggt åldrande. Utskottet ser därför positivt på att regeringen under senare år genomfört en rad åtgärder för att förbättra villkoren för såväl äldre kvinnor som äldre män. Kommuner och landsting har tillförts resurser för att höja kvaliteten i äldreomsorgen och sjukvården, och tillsynen inom äldreomsorgen har förstärkts. Ett nytt äldreförsörjningsstöd har införts, bostadstillägget för pensionärer har höjts och perioden för omställningspension har förlängts.

I budgetpropositionen för 2006 föreslår regeringen att bostadstillägget för pensionärer höjs till 4 850 kr per månad från den 1 januari 2006. Detta gynnar de allra sämst ställda pensionärerna, varav en majoritet är kvinnor.

Utskottet vill vidare påpeka att den ekonomiska situationen för äldre kvinnor i hög grad redan belyses av regeringen. Detta görs bl.a. i Socialdepartementets rapporter om pensionärernas levnadsvillkor, som utkommer med cirka tre års mellanrum. Den senaste rapporten var Ds 2002:14 *Gyllene år med silverhår* – för vissa eller för alla. En ny rapport planeras av

Socialdepartementet till våren 2006. Vidare redovisas årligen den allmänna pensionens fördelning mellan kvinnor och män i Pensionssystemets årsredovisning.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion Fi291 (s) yrkandena 1 och 2.

8.12 Ekonomiskt råd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att inrätta ett råd av ekonomisk expertis som ska granska utformningen av finanspolitiken.

Motionen

I *motion Fi277* av Johan Linander och Anders Larsson (båda c) föreslås att Sverige inrättar ett råd av ekonomisk expertis som granskar landets finanspolitik. Syftet med ett sådant råd är att det ska granska finanspolitiken utifrån ett långsiktigt perspektiv och sedan offentliggöra resultatet. Rådet ska, enligt motionärerna, inte ha någon formell makt, men regeringen bör vara tvungen att bemöta rådets rapporter och vid behov förklara varför man politiskt vill genomföra förslag trots negativa långsiktiga ekonomiska konsekvenser. Expertrådet ska vara opartiskt och opolitiskt och därmed vara en objektiv röst i den finanspolitiska diskussionen.

Finansutskottets ställningstagande

Finanspolitiska beslut ska enligt utskottets mening tas i demokratiskt fastlagd ordning och ansvar utkrävas i riksdagen och ytterst i allmänna val.

Utskottet anser att det i det svenska samhället finns tillräckligt många organisationer och privata institutioner som besitter sådan kompetens att det garanterar en fri och oberoende debatt om finanspolitikens utformning. Det ankommer på regeringen och de partier som stöder regeringen i riksdagen att förklara och försvara den förda politiken.

Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi277 (c).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken (avsnitten 1 och 2), punkt 1 (m, fp, kd, c)

av Mikael Odenberg (m), Karin Pilsäter (fp), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om (fyll i). Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 1, 2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 1, 2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkandena 1, 3 och 8, 2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkandena 1 och 2, 2005/06:Sk496 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 2 och 2005/06:A310 av Margareta Andersson m.fl. (c) yrkande 2 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 1.

Inledning och sammanfattning

Sverige står inför stora utmaningar. Nära en och en halv miljon vuxna går inte till jobbet en vanlig dag eller arbetar mindre än de skulle önska. Allt färre arbetstimmar blir utförda och allt färre väljer att starta och driva företag.

Sysselsättningen och företagandet är centralt för samhällets utveckling. Vårt välbefinnande och möjligheterna att få fler människor tillbaka i arbete bygger på att fler entreprenörer kan och vill driva företag och engagera sig som arbetsgivare. Det måste därför bli mer lönsamt att arbeta, mer lönsamt att anställa och enklare för den som förlorat jobbet att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden.

Utmaningarna kommer både inifrån och från omvärlden. En relativt sett allt äldre befolkning kommer att ställa stora krav på välfärdssystemen samtidigt som den internationella konkurrensen blir hårdare med nya länder som blir viktiga konkurrenter till svenska företag och jobb. Men Sverige har goda förutsättningar. Arbetskraften är väl utbildad och det tekniska kun-

landet är högt. Tillväxten i omvärlden är stark, vår exportindustri kan utnyttja den draghjälp som den internationella konjunkturen ger. Globaliseringen ökar konkurrensen men ger oss samtidigt stora möjligheter att vinna nya marknader i de snabbt växande ekonomierna i Östeuropa och Asien.

Sveriges potential utnyttjas inte. Mer än en miljon människor som skulle kunna göra en insats står utanför arbetslivet. Sveriges ekonomi är inte tillräckligt flexibel för att lösa de anpassningsproblem vi står inför. Varken Socialdemokraterna eller dess stödpartier har svar på frågan hur de utanförstående ska komma in på arbetsmarknaden. Deras enda svar är att skapa tillfälliga jobb i offentlig sektor som inte ger en bestående förbättring.

Vår välfärd bygger på arbete och det gäller både den privata välfärden och den som offentlig sektor svarar för. Detta kräver i särskilt hög grad att många arbetar, att antalet arbetade timmar är högt. Men antalet arbetade timmar per person har stagnerat eller minskat.

Basen för den svenska ekonomin måste stärkas. För att det ska ske måste företagen få växa och blomstra.

Våra partier har i Allians för Sverige skapat en plattform för ett samarbete som ska angripa de avgörande frågor som socialdemokratin försummar. Vår politik syftar till att föra in människor på arbetsmarknaden genom att göra det mer lönsamt att arbeta och genom att skapa förutsättningar för att det kan bildas nya företag och för att gamla företag kan expandera så att det finns jobb för människor att gå till.

Den växande arbetslösheten, det stagnerande eller sjunkande antalet arbetade timmar och det minskade antalet företagare är ett uttryck för att Sverige är på fel väg. För att vända utvecklingen och skapa fler jobb måste det bli mer lönsamt att arbeta, mer lönsamt att anställa och enklare för den som förlorat jobbet att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden.

Regeringens och riksdagens ansvar för tillväxtförutsättningarna handlar om att skapa ett skattesystem och ett företagsklimat som gynnar sysselsättning och entreprenörskap. Men det handlar också om att föra en politik som skapar sunda offentliga finanser. Staten måste ta ett tydligt ansvar för att ge förutsättningar för självbärande och livskraftiga regioner. Så skapas bättre villkor för tillväxt i hela landet.

Allians för Sverige har enats om ett program för arbete som på allvar tar itu med Sveriges utmaningar.

För det första föreslår vi en stor inkomstskattereform för alla som arbetar. Tyngdpunkten ligger på att minska tröskel- och marginaleffekterna för låg- och medelinkomsttagare. Ett särskilt jobbdrag i syfte att göra det mer lönsamt att arbeta och att gå från bidragsförsörjning till försörjning genom eget arbete införs. Jobbdraget uppgår till minst 45 miljarder kronor. I det första steget sänks inkomstskatterna med 37 miljarder kronor.

För det andra föreslår vi reformer av arbetsmarknadspolitiken, arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen.

Arbetsmarknadspolitiken måste effektiviseras och matchningen mellan arbetssökande och lediga jobb förbättras.

Arbetslöshetsförsäkringens skyddsnet behöver förstärkas genom att försäkringen blir obligatorisk. Samtidigt ökas egenfinansieringen, bl.a. i syfte att tydliggöra parternas ansvar i lönebildningen. Ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen sänks och försäkringens roll som en omställningsförsäkring tydliggörs. Arbetslösa med försörjningsansvar för barn under 18 år ges inkomstrelaterad ersättning under längre tid.

Åtgärder sätts in för att minska kostnaderna för sjukfrånvaron och för att motverka fusk och överutnyttjande. Arbetsgivare ges lagstöd för att vid behov kunna kräva sjukintyg från första dagen. Kostnaderna för sjukfrånvaro och nedsatt arbetsförmåga till följd av trafikskador överförs från det allmänna till den obligatoriska trafikförsäkringen.

För det tredje föreslås en rad åtgärder i syfte att förbättra Sveriges företagsklimat och göra det mer lönsamt att anställa och driva företag. Företagspaketet omfattar satsningar på knappt 14 miljarder kronor. Medel tillförs utöver regeringens förslag för att reformera 3:12-reglerna och motverka diskrimineringen av fåmansföretag. Förmögenhetsskatten avskaffas under nästa mandatperiod. Anställning i nya och växande företag underlättas genom sänkta arbetsgivaravgifter. Nystartsjobb införs för att ge dem som under lång tid varit arbetslösa, sjukskrivna, förtidspensionerade eller socialbidragsberoende en ny chans. Åtgärder sätts in mot regelkrångel och byråkrati som motverkar företagande. Svarta arbeten förvandlas till vita när en tjänstemarknad öppnas genom införande av ett avdrag för hushållstjänster. Detta innebär också förutsättningar för ökad jämställdhet genom att kvinnor och män lättare kan förena arbete, karriär och tid för sina barn.

Under den kommande mandatperioden avser vi att stärka statsfinanserna och strama upp budgetprocessen. Alliansens partier är överens om ett högre offentligt sparande, lägre offentliga utgifter, större budgeteringsmarginaler och ett minskat skattetryck. På så sätt stärks Sveriges förutsättningar ytterligare.

Utanförskapet

Bortåt 1,5 miljoner människor försörjs i dag genom olika offentliga ersättningar i stället för arbetsinkomster eller arbetar mindre än de önskar. I september 2005 var 242 000 personer öppet arbetslösa och 121 000 personer befann sig i olika AMS-åtgärder. Den totala arbetslösheten uppgick därmed till 363 000 personer eller 8,1 % av arbetskraften.

De latent arbetssökande, dvs. människor som kunnat och velat arbeta men som inte aktivt sökt arbete, samt heltidsstuderande som sökt arbete, uppgick till 182 000. Gruppen heltidsstuderande som sökt arbete uppgick till 72 000 personer. Många av dem studerar bara därför att de inte kan

hitta ett arbete. I internationell statistik räknas de som arbetslösa. Sammantaget utgör dessa personer en betydande och outnyttjad reserv som står förhållandevis nära arbetsmarknaden.

Därtill erhöj, enligt senast tillgängliga uppgifter, en kvarts miljon, 227 000, sjukpenning och 552 000 var förtidspensionerade. Antalet nytillkomna förtidspensionärer under den senaste 12-månadersperioden var drygt 68 000. Bland de sjukskrivna och förtidspensionerade finns stora grupper som anger att de skulle kunna arbeta om vissa villkor uppfylls.

I stora delar av landet står bortåt en tredjedel av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder utanför den reguljära arbetsmarknaden. Det är lika många som under den ekonomiska krisen i början av 1990-talet. Det är inte troligt att regeringen kommer att kunna nå sitt sysselsättningsmål eller sitt mål för ohälsotalen under mandatperioden. Om inte fler åtgärder med det primära syftet att dölja öppen arbetslöshet vidtas är det heller inte troligt att regeringens mål för den öppna arbetslösheten nås.

Det finns stora grupper av människor som vill arbeta men som av olika skäl inte bereds arbete i Socialdemokraternas Sverige.

Trots god ekonomisk tillväxt går den statliga verksamheten med betydande underskott. Endast överskott i pensionssystemet har förmått att rädda de konsoliderade offentliga finanserna över nollstrecket. De befinner sig dock långt ifrån det mål om 2 % överskott över en konjunkturcykel som riksdagen har lagt fast.

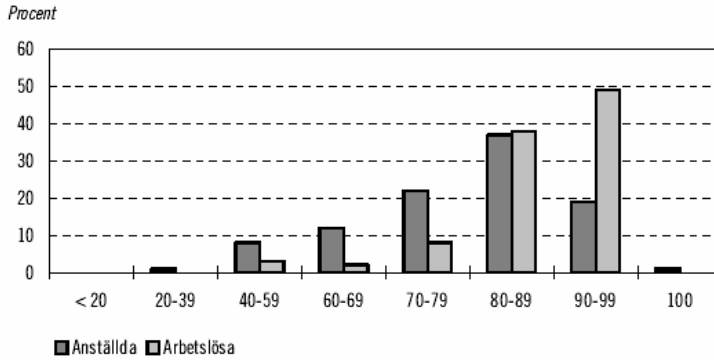
Under kommande decennier åldras den svenska befolkningen. Fler kommer att efterfråga kvalificerade och dyrbara vård- och omsorgstjänster. Men framför allt kommer en minskande del av befolkningen att arbeta och vara skattebetalare i arbetsför ålder. Allt färre kommer att behöva ta hand om alltfler och finansiera alltmer. Det finns inga genvägar utan vi måste bli fler som arbetar och vi måste arbeta mer. Att stimulera en sådan utveckling är också kärnan i vår ekonomiska politik.

Gör det mera lönsamt att arbeta

Problemet

Om Sverige ska kunna garantera och stärka tryggheten krävs fler som arbetar och färre som inte arbetar. Den höga frånvaron och låga sysselsättningen i kombination med en gradvis allt äldre befolkning utgör de stora utmaningar Sverige står inför. Svenska och internationella erfarenheter visar att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta är avgörande för att skapa fler jobb och minska frånvaron. En viktig orsak till dagens höga frånvaro är att det för många knappt lönar sig att arbeta i stället för att leva på ekonomiska ersättningar, se diagrammen 1 och 2.

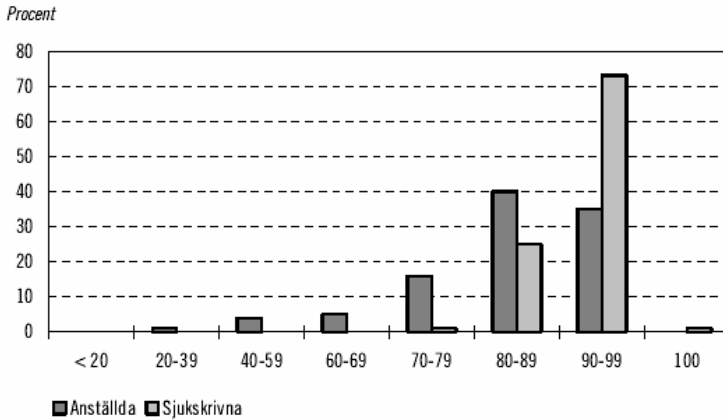
Diagram 1. Ersättningsgrad vid arbetslöshet. Andel för anställda och arbetslösa 2003

Källa: Bilaga 14 till LU 2003/04, s. 46.

Diagram 1 visar ersättningsgraden vid arbetslöshet jämfört med vid arbete och andelen av de anställda respektive arbetslösa som har en sådan ersättningsnivå. Nästan hälften av de arbetslösa har en ersättning på över 90 % av vad de skulle ha haft i lön om de hade arbetat, medan det är 20 % av de anställda som skulle få 90 % om de blev arbetslösa. Det ekonomiska incitamentet till att återgå till arbete är således mycket litet för en stor grupp människor.

Diagram 2. Ersättningsgrad vid sjukskrivning 2003. Andel för anställda och sjukskrivna

Källa: Bilaga 14 till LU 2003/04, s. 53.

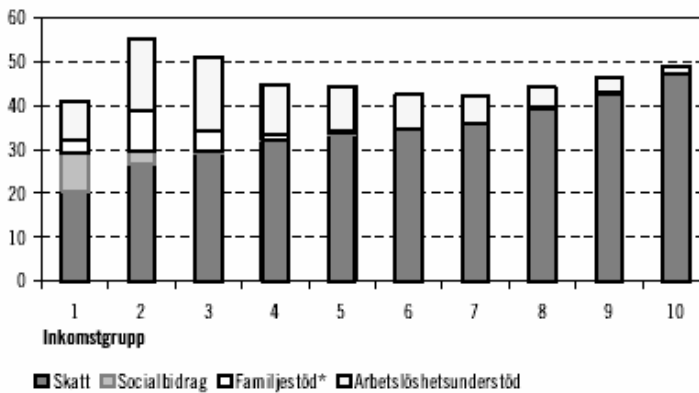
Diagram 2 visar ersättningsgraden vid sjukskrivning jämfört med vid arbete och andelen av de anställda respektive sjukskrivna som har en sådan ersättningsnivå. Över 70 % av de sjukskrivna har en ersättning på över 90 % av vad de skulle ha haft i lön om de arbetat. Detta innebär att

de ekonomiska drivkrafterna att återgå till arbete är mycket begränsade för en betydande andel av de sjukskrivna. Tar man dessutom hänsyn till de kompletterande ersättningar från avtalsförsäkringar och till de kostnader, t.ex. för transporter, barntillsyn och måltider, som tillkommer vid förvärvsarbete minskar incitamenten ytterligare.

De ekonomiska drivkrafterna till arbete är särskilt svaga för dem med lägst inkomster. De samlade effekterna av höjda skatter och minskade bidrag åter upp merparten av den inkomstökning som en extra arbetsinsats ger. Under 1970- och 1980-talen var det höginkomsttagarna som hade marginalsatser på 70–90 %. Nu är det människor med de lägsta inkomsterna som drabbas av de största margineffekterna, se diagram 3.

Diagram 3. Den genomsnittliga margineffektens sammansättning i inkomstgrupper 2003

Margineffekt, procent

Anm. * Med familjestöd avses barnomsorgsavgift, bostadsbidrag och underhållsstöd.

Källa: Bilaga 14 till LU 2003/04, s. 70.

När det inte lönar sig att jobba eller att anstränga sig extra leder det till att arbetsutbudet minskar, frånvaron stiger, företagets efterfrågan på arbetskraft sjunker och arbetsmarknadens funktionssätt försämras. Skatte- och bidragssystemen har således skapat fattigdomsfällor som är svåra att bryta sig ur. När man inte råår över sin egen vardag skapas en ofrihet, svag självkänsla och genuin otrygghet.

I Sverige har Socialdemokraterna valt en kombination av skatter och bidrag som har särskilt negativa effekter på arbetsutbudet. Genom höga kommunalskatter och arbetsgivaravgifter drabbas låga inkomster av höga marginalsatser. Valfärdssystemen är därtill mer generösa vid låga inkomster. Dessutom tillkommer inkomstprövade bidrag, t.ex. bostadsbidrag och socialbidrag.

Sänkta inkomstskatter

Den höga skattebelastningen för låg- och medelinkomsttagare är en viktig orsak till att många i Sverige inte befinner sig i arbete. Därtill påverkas hur väl ekonomin fungerar i stort av bl.a. skattesystemets utformning.

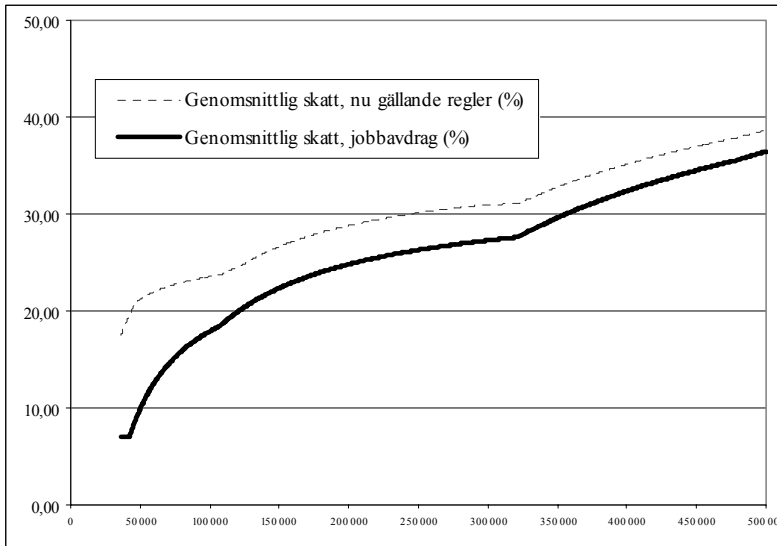
Partierna i Allians för Sverige har ett gemensamt förslag till sänkning av inkomstskatten genom att det i ett första steg för 2006 i den kommunala beskattningen införs ett arbetsavdrag som upp till en inkomst av 31 500 kr motsvarar hela arbetsinkomsten, att det mellan 31 600 och 107 800 kr uppgår till 31 500 kr plus 20 % av inkomsten mellan 31 500 och 107 800 kr. Från 107 900 kr uppgår avdraget till 46 800 kr.

Kostnaden för detta första steg uppgår till 37 miljarder kronor. Avdraget utformas som en angelägenhet mellan staten och medborgarna. Därtill kommer ett motsvarande avdrag vad gäller näringsinkomster.

Allians för Sverige vill genomföra en skattereform som stimulerar till och gör det lättare att leva på eget arbete framför att vara försörjd genom olika transfereringar och försäkringar. För att få störst effekt på arbetsutbudet och sysselsättningen bör reformen bl.a. inriktas mot att göra det lönsamt att gå från frånvaro på heltid till deltidsarbete.

Det är därför centralt att utforma reformen så att merparten av skattesänkningarna tillfaller låg- och medelinkomsttagare. Inom detta inkomstintervall återfinns många frånvarande, deltidsarbetande, kvinnor, ungdomar och invandrare. Det är just bland dessa grupper som de största möjligheterna till förändringar av arbetskraftsdeltagande finns. Utöver effekter på arbetsutbudet är en skattesänkingsprofil riktad mot låg- och medelinkomsttagaren också rimlig eftersom finansieringen även kommer att belasta breda löntagargrupper.

Diagram 4 visar hur genomsnittsskatten förändras i olika inkomstlagen. Den största sänkningen får de med lägst arbetsinkomster. Även marginalskattesänkningen är som störst för dem med de absolut lägsta arbetsinkomsterna, vilket sammanhänger med att dessa skattebefrias helt och hållet. Sammantaget kommer detta rimligen att ge en kraftig sysselsättningsstimulans.

Diagram 4. Genomsnittlig skatt 2006

Det är viktigt att inkomstskattereformen också gör det mer lönsamt för dem som har ett arbete att utöka sin arbetstid. Detta gäller inte minst många deltidsarbetande akademiker, vilket är en grupp som domineras av kvinnor, och personer som får övertidsersättning. I dessa grupper är det rimligt att anta att sänkta marginalskatter stimulerar till ett ökat arbetsutbud.

I en alltmer konkurrensutsatt värld kommer länder som Sverige att tvingas till en allt snabbare strukturuomvandling. För att på sikt kunna bevara vårt relativa löneläge mot omvärlden krävs att kunskapsinnehållet i vår produktion fortsätter att stiga. Detta kräver en välutbildad arbetskraft. Därför är det viktigt att stärka avkastningen på extra ansträngningar, utbildning och förkovran. Den s.k. värnskatten kan ses som en straffskatt på utbildning och är därför skadlig för tillväxten. Vår ambition är därför att avveckla värnskatten.

Effekter av inkomstskattereformen

Förslaget innebär att alla som arbetar får en omfattande skattesänkning. För det första slopas skatten helt för låga inkomster. Därutöver sänks skatten påtagligt för övriga inkomstlägen. Låg- och medelinkomsttagare som arbetar deltid, oftast kvinnor, får betydande skattesänkningar. Ungefär 75 % av skattereformen tillfaller låg- och medelinkomsttagarna.

Ett annat sätt att studera det fördelningsmässiga utfallet är att studera hur olika familjetyper påverkas av förslaget. Barnfamiljer vinner mer i förhållande till familjer utan barn med Alliansens politik.

Allra störst betydelse får skattereformen emellertid för dem som stegvis kan lämna bidragsberoendet till förmån för arbete, vilket stimulerar till ett ökat inträde på arbetsmarknaden. Exempelvis får en person som i dag är

sjukskriven från ett arbete med en inkomst på 15 000 kr/månad *lägre* skatt, om hon/han börjar jobba halvtid, trots att inkomsten är betydligt högre, se tabell 1. Marginalskatten blir *negativ*. Detta innebär att Alliansens politik leder till att den som återgår till arbete får en ”i-arbete-subvention”, medan regeringen i stället motverkar och försvårar ett återinträde på arbetsmarknaden genom att ta ut 34 % av inkomstökningen i skatt. Detta illustrerar skillnaderna mellan Alliansens och regeringens sysselsättningspolitik.

Tabell 1. Effekt av att återgå från sjukskrivning på heltid till arbete på halvtid med en månadslön på 15 000 kr

Per år	Sjukpeng	Halvtidsarbete med regeringen	Halvtidsarbete med Alliansen
Före skatt	144 000	162 000	162 000
Skatt	37 000	43 200	36 300
Efter skatt	107 000	118 800	125 700
Skillnad		11 800	18 700 (6900)
Marginaleffekt		34 %	-4 %

Anm.: Personen i fråga antas ha en årslön vid arbete på 180 000 kr och återgå till arbete på halvtid från att tidigare ha varit sjukskriven på halvtid.

Inom Allians för Sverige är vi övertygade om att de åtgärder vi föreslår kommer att stimulera sysselsättningen och tillväxten. Därmed kommer också de offentliga finanserna att förstärkas. Det är vår uppfattning att ytterligare åtgärder för att förbättra förutsättningarna för sysselsättning och tillväxt måste genomföras. Därför är såväl ytterligare sänkningar av inkomstskatterna som förbättringar av företagsbeskattningen samt andra åtgärder för att stärka företagsklimatet angelägna.

Sjukförsäkringen

Sjukförsäkringen ska ha som mål att bevara tryggheten för sjuka människor och ska dessutom ge motiv och möjlighet att återgå till arbete. Sjukförsäkringen måste reformeras så att det blir mer förmånligt att gå tillbaka till att arbeta. Våra partier föreslår en rad förändringar i sjukförsäkringen för att hjälpa människor att komma tillbaka i arbete och minska kostnaderna för staten. Statens kostnader för sjukdom och ohälsa har varit en gökunge i statens finanser ända sedan slutet på 1990-talet. År 1997 uppgick kostnaden för sjukskrivningar och förtidspensioner till runt 35 miljarder kronor. År 2006 väntas kostnaden vara nästan 130 miljarder kronor mer, och än syns inga tydliga tecken på att kostnadsökningarna kommer att avta.

Parallellt med att den öppna arbetslösheten minskade från senare delen av 1990-talet steg kostnaderna i sjukförsäkringen till följd av ökade sjukskrivningar. Det skedde också en överströmning mellan de två försäkringsystemen, som i sin tur möjliggjordes av en alltför lättvindig sjukskrivningsprocess och brist på kontroll av fusk och överutnyttjande.

Sedan 2002 har även sjukförsäkringen börjat stramas åt något, med en dämpad kostnadsutveckling som följd. I stället stiger kostnaderna främst till följd av att antalet förtidspensionärer ökar. Trots idoga löften om att statens kostnader för sjukpenning och sjukersättning ska minska räknar regeringen själv med att kostnaderna för ohälsan fortsätter att stiga de kommande åren.

För våra fyra partier handlar frågan om ohälsan dock om mer än att bara dämpa en i längden ohållbar kostnadsutveckling. Ohälsan har främst mänskliga aspekter. Den är hämmande för alla de människor som hamnat i långvarig sjukskrivning och som inte ges möjlighet till vård och rehabilitering. Vårdköerna vid landets sjukhus har långa stunder fyllts på av allt fler sjukskrivna som väntar på behandling. Men landstingen har uppenbarligen haft dålig kontroll över det egentliga vårdbehovet. Enligt undersökningar kan så lite som en sjättedel av vårdköerna bestå av patienter med verkligt vårdbehov. Många patienter går därför sjukskrivna onödigt länge i väntan på en behandling som skulle ha kunnat komma till stånd tidigare om inte landstingen särskilt premierats för att uppvisa långa vårdköer. Det är ovärdigt för de sjuka och ett slöseri med människor. Det leder samtidigt till att kostnaderna för skattebetalarna blir orimliga.

När stora grupper i arbetsför ålder är frånvarande från arbetsmarknaden leder det bl.a. till att arbetsutbudet hålls tillbaka, vilket driver på kostnadsutvecklingen för landets arbetsgivare. Inte minst vid en konjunkturuppgång riskerar brist på arbetskraft att uppstå tidigare om många människor står utanför arbetsmarknaden till följd av långvariga sjukskrivningar eller förtidspensionering. Därmed kommer lönerna att drivas upp snabbare än vad som annars varit fallet, vilket ökar kostnaderna för företag att expandera. Arbetsgivarna är numera också tvungna att betala för 15 % av långtidssjukskrivningarna, vilket har lett till en ökad kostnad för företag med många sjukskrivna. Vår avgörande invändning mot denna s.k. medfinansiering är dock att den ökar svårigheterna för många att komma in på arbetsmarknaden, den ökar riskerna för en hårdare granskning av de arbetsökandes hälsotillstånd, den riskerar att leda till ett snävare urval vid anställning samtidigt som den sannolikt påverkar företagets kostnader och därmed den långsiktiga tillväxtpotentialen negativt.

Sjukskrivningarna har också betydelse för dem som inte är sjukskrivna. De kostnader som sjukskrivningar medför för företagen gör att de drar sig för att nyanställa eller ta in vikarier. Därmed belastas den befintliga personalen med även de sjukskrivnas arbetsuppgifter. Det leder i värsta fall till onda cirklar, där höga sjukskrivningstal hos en arbetsgivare leder till fler och fler sjukskrivningar bland den kvarvarande personalen. Inte minst

inom den offentliga sektorn finns tecken på den typen av spiraler. Ansvaret att fatta beslut som hjälper arbetsgivarna att bryta en sådan utveckling vilar tungt på regering och riksdag.

För människor som av arbetsmarknadsskäl hamnat i sjukskrivning finns ett särskilt dilemma. Vägarna tillbaka till arbetsmarknaden är oftast få, långa och fulla av hinder. Det handlar delvis om reglerna för hur sjukskrivningar och förtidspensioner kan kombineras med deltidsarbete. Men särskilt hindrande är att höga marginalsatser gör det olönsamt för många sjukskrivna att komma tillbaka in på arbetsmarknaden. En studie från Stockholms universitet från i våras visade att nettobehållningen av att börja arbeta var negativ för 9 av 10 sjukskrivna kvinnor när kostnader förenade med arbetet togs med i kalkylen. Därför är det av yttersta vikt att även inkomstskatterna reformeras så att arbete tydligt premieras framför bidragsförsörjning så att alla människor får möjlighet att komma till sin rätt.

Ökad kontroll i syfte att motverka fusk och överutnyttjande

Sjukförsäkringen är en viktig trygghet för den som drabbas av sjukdom, oavsett om det leder till kortare eller längre frånvaro från jobbet. Samtidigt är sjukförsäkringen inte tänkt att ersätta arbetsinkomst för den som blir varaktigt arbetsoförmögen. Sjukskrivningarna har ökat kraftigt sedan mitten av 1990-talet. Samtidigt finns inga andra tecken på att svenskarna i allmänhet blivit sjukare. Tvärtom räknas vi till de friskaste folken i världen, med hög förväntad livslängd. Därför är det enligt vår mening uppenbart att sjukförsäkringen utnyttjas även av dem som egentligen borde vara i ett annat ersättningssystem eller som inte alls är berättigade till ersättning.

En generös försäkring kräver att bara de berättigade utnyttjar den. Så tycks inte vara fallet i dag. För att minska överutnyttjandet anser vi att det krävs ökad kontroll. Det handlar bl.a. om att öka arbetsgivarnas möjligheter att kontrollera de korta sjukskrivningarna genom att ge dem lagstadgad rätt att kräva sjukintyg från första sjukskrivningsdagen. I dag finns en sådan rätt bara om den förhandlats fram mellan fack och arbetsgivare i ett kollektivavtal.

Vi vill också strama upp rutinerna för bedömning av sjuk- och aktivitetsersättning genom att låta dessa beslut fattas av tjänstemän på Försäkringskassan efter samråd med försäkringsläkare. Därmed bedömer vi att människor med små möjligheter att rehabiliteras så att de kan återgå till sin gamla tjänst snabbare kan komma antingen till arbetsförmedlingen för att omskolas till annat jobb eller erbjudas sjuk- och aktivitetsersättning i de fall arbetsförmågan bedöms vara permanent nedsatt.

För att minska möjligheterna till fusk vill vi göra det lättare för Försäkringskassan att samköra sina register med andra myndigheter, t.ex. Skatteverket. Dessa myndigheter bör också ges ett utökat ansvar att inleda bedrägeriundersökningar mot misstänkta fuskare.

Dessa åtgärder kan i ett senare skede behöva kompletteras med andra åtgärder för att ytterligare minska kostnaderna för sjukfrånvaron, eller om åtgärderna inte bedöms uppnå avsedd effekt.

Förändrad beräkningsgrund för sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

Vi föreslår att den inkomst som ligger till grund för sjuklön och sjukpenning (SGI) ska utgöras av de senaste 12 månadernas inkomst. För den som har gått upp eller ned i arbetstid ska SGI i stället beräknas som aktuell inkomst multiplicerat med 0,95. Förslaget kommer att leda till något lägre ersättning, framför allt för den som under det senaste året haft en snabb löneutveckling. Den som före sin sjukdom gick ned i lön får däremot en bättre ersättning.

Nej till höjning av taken i sjukförsäkringen

Vi motsätter oss regeringens förslag att höja taket i sjukförsäkringen till 10 basbelopp. Mot bakgrund av att det framför allt är angeläget att vidta åtgärder för att minska kostnaderna för sjukfrånvaron och stimulera människor att gå tillbaka till arbete anser vi inte att ett höjt försäkringstak kan motiveras, särskilt inte i det nuvarande statsfinansiella läget med ett stort budgetunderskott.

Förändringar i förtidspensionen

Avsättningar till ålderspensionssystemet utgår med 80 % av den försäkrade inkomsten i såväl sjukförsäkringen som a-kassan. Vi anser att denna pensionsförmån bör gälla även för förtidspensionerades sjuk- och aktivitetsersättning. Därför föreslår vi att 80 % av antagandeinkosten (den inkomst som förtidspensionen beräknas på) ska vara pensionsgrundande och inte som i dag 100 %.

Utvidgat ansvar för trafikförsäkringen

Samhällets kostnader för trafikskadades sjukpenning och sjukersättning har ökat dramatiskt de senaste 10 åren. Det har lett till ökade kostnader för skattebetalarna, men också för den privata trafikförsäkringen. Så sent som 2002 tvingades försäkringsbolagen att göra en större premiejustering för att täcka de ökade kostnaderna. Precis som i socialförsäkringarna är det framför allt kostnaderna för sjuk- och aktivitetsersättning till skadedrabbade som har ökat.

Det är angeläget att den negativa trenden bryts även för trafikskadadekostnaderna. Vi föreslår därför att statens kostnader för trafikskadades sjukpenning och sjukersättning överförs till trafikförsäkringen. En sådan reform bedöms på sikt ge stora samhällsekonomiska vinster i form av ökad trafik-

säkerhet, förbättrad rehabilitering och minskade skadekostnader. Erfarenheterna från bl.a. Finland visar att både skadefrekvensen och de totala kostnaderna kan minskas betydligt.

För 2005 uppskattas statens sjukpenning- och sjukersättningskostnader till följd av trafikskador till knappt 8 miljarder kronor. Därav utgör kostnader för sjukskrivningar ca 1 miljard kronor och förtidspensioner knappt 7 miljarder kronor. Den sammanlagda skulden för framtida utbetalningar för att täcka historiska kostnader beräknas till ca 70 miljarder kronor.

Samtliga tillkommande kostnader för skador som inträffar efter den 31 december 2005 ska enligt vårt förslag bäras av trafikförsäkringen. Därtill införs en särskild trafikförsäkringsavgift för att täcka avvecklingskostnaderna för de befintliga trafikskadorna. Avgiften tas ut som ett procentuellt påslag på trafikförsäkringspremien.

Reformen innebär att försäkringsbolagen på kort sikt kommer att höja sina premier för fordonsägarna med ca 8 miljarder kronor, eller knappt 1 500 kr per fordon och år. Noteras bör dock att olika fordonstyper kommer att drabbas olika av förslaget. Baserat på Trafikförsäkringsföreningens avgifter för oförsäkrade fordon kan följande höjningar bli aktuella för den genomsnittliga bilisten inom respektive fordonsklass:

Tabell 2. Möjliga premiehöjningar som följd av trafikförsäkringens övertagande av sjukpenning och sjukersättning

Fordonslag	Omräknings- tal*	Antal for- don	Premie- höjning	TF- avgift	Total höjning	<i>Per månad</i>
Personbil, privat	1,0	3 314 546	866 kr	299 kr	1 164 kr	<i>97 kr</i>
Personbil, företag	2,0	798 878	1 734 kr	598 kr	2 332 kr	<i>194 kr</i>
Motorcykel	2,5	205 567	2 164 kr	746 kr	2 911 kr	<i>243 kr</i>
Moped	0,2	41 996	169 kr	58 kr	227 kr	<i>19 kr</i>
Traktor	0,4	327 104	320 kr	110 kr	430 kr	<i>36 kr</i>
Lastbil	2,3	439 985	1 990 kr	686 kr	2 676 kr	<i>223 kr</i>
Buss	7,3	13 363	6 361 kr	2 194 kr	8 555 kr	<i>713 kr</i>
Skoter	0,2	155 754	177 kr	61 kr	238 kr	<i>20 kr</i>
Total/snitt per fordon		5 297 193	1 095 kr	378 kr	1 472 kr	<i>123 kr</i>

* Trafikförsäkringsföreningens genomsnittliga avgifter (fr.o.m. 2005-04-01) för respektive fordonslag som andel av avgiften för privatägda personbilar. (För gällande avgifter, se <http://www.tff.se/templates/avgiftstabell.aspx?id=172>.)

En bättre arbetslöshetsförsäkring

Alla ska vara försäkrade

En väl fungerande arbetslöshetsförsäkring är en frihetsfråga. Om det finns en ersättning vid tillfälliga perioder av arbetslöshet blir människor tryggare och vågar prova nya arbeten.

En stor brist i dagens arbetslöshetsförsäkring är att den inte omfattar alla på arbetsmarknaden. Mellan 500 000 och 600 000 personer som finns i arbetskraften är inte medlemmar i någon arbetslöshetskassa och kommer inte heller att få en full ersättning om de skulle bli arbetslösa. Detta drabbas i dag ca 60 000 arbetslösa.

Alliansen vill att arbetslöshetsförsäkringen ska vara obligatorisk och inkludera alla som arbetat tillräckligt länge för att kvalificera sig till försäkringen. En obligatorisk arbetslöshetsförsäkring är en viktig del av den generella välfärden.

Mer egenfinansiering i försäkringen

När arbetslöshetsförsäkringen infördes betalade arbetslöshetskassornas medlemmar eller de fackförbund som drev kassorna merparten av försäkringens kostnader. Nu betalar staten drygt 90 % av utgifterna i arbetslöshetsförsäkringen, på marginalen ännu mer. Kostnaderna jämnas dessutom ut mellan arbetslöshetskassorna.

Alliansen anser att det är viktigt att kostnaderna för arbetslösheten blir tydligare och synligare. Vi vill därför öka egenfinansieringen av utgifterna i arbetslöshetsförsäkringen. Alliansens förslag innebär att egenfinansieringen ökar med 10 miljarder kronor och motsvarar närmare 35 % av varje arbetslöshetskassas utgifter. Detta betalas av dess förvärvsarbetande medlemmar, ej av de arbetslösa. Genom att avgifterna till varje arbetslöshetskassa kommer att variera med arbetslösheten i kassan skapas också motiv för kassorna att skärpa kontrollen så att inte ersättning betalas ut till personer som inte är berättigade till den. De fackförbund som är ytterst ansvariga för arbetslöshetskassorna får också motiv att via lönebildningen hålla nere arbetslösheten.

Alliansen uppskattar att den genomsnittliga egenavgiften till arbetslöshetsförsäkringen kommer att uppgå till 280 kr i månaden. Ingen kassa kommer att behöva höja avgiften med mer än 300 kr i månaden.

Den sänkning av inkomstskatterna för förvärvsarbetande som vi redogjort för tidigare är betydligt större än höjningen av egenavgiften.

Försäkring för dem som arbetar

För att kunna finansiera ett ordentligt inkomstskydd vid arbetslöshet är det viktigt att arbetslöshetsförsäkringen är till för dem som arbetar. Arbetslöshetsförsäkringen ska ersätta en varaktig inkomst som någon har förlorat och inte grundas på tillfälliga inkomster.

Alliansen föreslår därför att möjligheten att kvalificera till arbetslöshetsersättning enbart genom studier, det s.k. studerandevillkoret, slopas. Alliansen vill också att möjligheten att ha rätten till arbetslöshetsersättning vilande – den s.k. överhoppningsbara tiden – begränsas till högst 5 år. Sex månaders arbete ska precis som i dag räcka för att kvalificera till arbetslöshetsersättning, men vi höjer kravet till minst halvtidsarbete på 80 timmar i månaden. Den ersättning som betalas ut ska grundas på de senaste 12 månadernas inkomster i stället för de senaste 6 månadernas.

Ersättning vid omställning

Arbetslöshetsförsäkringen ska vara en tillfällig ersättning när någon förlorat sitt arbete. För att en arbetslös ska få ro och möjlighet att söka arbete aktivt ska ersättningen vara bra i början av arbetslösheten. Arbetslöshetsersättningen ska däremot inte vara en långvarig ersättning eller permanent försörjning, något som den tyvärr har blivit för alltför de senaste åren.

För att understryka att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring föreslår Alliansen att ersättning från arbetslöshetsförsäkringen bara ska kunna utgå under en ersättningsperiod på 300 ersättningsdagar (14 månader). För att ge både den arbetssökande och arbetsförmedlingen större motiv att snabbt få personen tillbaka i arbete trappas ersättningen ned från 80 till 70 % efter 200 ersättningsdagar (9 månader). Arbetssökande som har försörjningsansvar för barn ska få längre tid på sig att söka arbete. För dem ska ersättningen utgå under 450 dagar (nästan 21 månader).

När arbetslöshetsförsäkringen har upphört kan den arbetslöse välja att delta i en s.k. jobb- och utvecklingsgaranti där ersättningen ska motsvara 65 % av den förlorade inkomsten.

Bättre kontroll av reglerna

Ett villkor för att arbetslöshetsförsäkringen ska fungera är att ersättning bara ges till dem som söker arbete aktivt och som inte tackar nej till erbjudna arbeten. Dagens regler är mycket strikta på den punkten men de tillämpas inte konsekvent, vilket tydligt visats i granskningar som gjorts av Riksrevisionen och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF). Det senaste året har dock arbetsförmedlingarna blivit mer aktiva i att ifrågasätta rätten till ersättning för personer som inte söker arbete tillräckligt aktivt eller nekar att ta erbjudna arbeten. Detta arbete måste fortsätta.

Trovärdigheten för en generös arbetslöshetsförsäkring vilar på att regelverket respekteras och att ersättning bara betalas ut till personer som verkligen är berättigade till den.

Jobb- och utvecklingsgaranti

Personer som inte fått ett arbete trots att de sökt under lång tid kan behöva mer aktiva insatser från arbetsförmedlingen. Alla långtidsarbetslösa ska därför ha rätt till en s.k. jobb- och utvecklingsgaranti. Syftet med garantin är att med hjälp av individuellt utformade åtgärder så snabbt som möjligt hjälpa deltagarna vidare till den reguljära arbetsmarknaden.

Tyngdpunkten i jobb- och utvecklingsgarantin är att förbereda deltagarna för arbetslivet genom olika jobbsökande aktiviteter. Korta kompletterande utbildningar kan ingå liksom praktik och vissa samhällsnyttiga arbetsinsatser. Aktiviteterna i jobb- och utvecklingsgarantin ska ordnas av en mångfald auktoriserade anordnare.

Alla som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin får rätt till en ersättning som minst motsvarar arbetslöshetsförsäkringens grundbelopp. Den som har avslutat sin ersättningsperiod i arbetslöshetsförsäkringen har rätt till en ersättning som uppgår till högst 65 % av den förlorade arbetsförtjänsten. Den som inte vill delta förlorar dock rätten till ersättning.

En ny arbetsmarknadspolitik

Arbetsmarknadspolitiken kan inte rätta till det som en felaktig ekonomisk politik lett till. Arbetsmarknadspolitiken ska fungera som ett smörjmedel på arbetsmarknaden. Den ska bidra till att människor så snabbt som möjligt går från ett jobb till ett annat, eller från arbetslöshet till ett nytt jobb. Det finns inom socialdemokratien en övertro på att arbetsmarknadspolitiska åtgärder ska åstadkomma mirakel för sysselsättning och arbetslöshet. Men om det inte finns förutsättningar för varaktiga jobb på den öppna arbetsmarknaden kan arbetsmarknadspolitiken i sig inte skapa varaktiga jobb.

Regeringens sysselsättningspaket är utan substans

I årets budget föreslår regeringen ytterligare satsningar på arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Men regeringens sysselsättningspaket, som den själv beräknar omfatta 55 000 personer med möjlighet till arbete, praktik eller utbildning, har stora undanträngningseffekter. Vid ett antagande om en undanträngning på 70 % – det antagande som riksdagens utredningstjänst ofta använder – slutar regeringens sysselsättningspaket på en ökning av måttliga 15 000 platser för 2006. Med en total kostnad på nästan 9 miljarder kronor kommer varje plats i utbildning, praktik eller arbete därför att kosta skattebetalarna drygt 600 000 kr.

Alliansen säger nej till regeringens satsningar på 15 000 plusjobb. En avgörande invändning mot regeringens paket är att det är praktiskt taget helt inriktat mot offentlig sektor. Det är avgörande för svensk ekonomi och långsiktig sysselsättning att det är i näringslivet som sysselsättningen i

första hand ökar. Alliansens förslag om nystartsjobb och om nedsättningar av arbetsgivaravgiften för nyanställningar, till skillnad från regeringens förslag, är mera effektiva och träffsäkra åtgärder.

Var tionde svensk är förtidspensionerad

Nästan 1,5 miljon människor i arbetsför ålder står av olika skäl utanför arbetsmarknaden. Antalet förtidspensionärer fortsätter att öka. I oktober 2005 var det mer än 550 000 som fick sjuk- och aktivitetsersättning. Det betyder att mer än var tionde svensk i förvärsaktiv ålder är förtidspensionerad. Sannolikheten att man som förtidspensionerad kommer tillbaka till arbetslivet är mycket liten och ligger enligt studier på ca 1 %. Regeringen verkar inte ha några idéer om hur förtidspensionerade ska kunna återföras till arbetsmarknaden.

Antalet personer utanför arbetskraften har i stort varit oförändrat under det socialdemokratiska regeringsinnehavet. Under en konjunkturförbättring brukar människor gå tillbaka till arbetskraften och aktivt söka arbeten, då det finns utsikter att kunna få ett jobb. Detta har inte skett i någon större omfattning och de senaste åren har alltför många lämnat arbetsmarknaden. Var femte svensk står i dag utanför arbetskraften – de varken har eller söker ett arbete. Detta tyder på allvarliga strukturproblem på arbetsmarknaden.

Sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar

Våra åtgärder inom sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen, liksom sänkningen av inkomstskatten för förvärsarbetande, ökar utbudet av arbetskraft. Det är viktigt att också efterfrågan ökar, att det finns nya jobb att gå till. Att sänka kostnaderna för att anställa ökar benägenheten att anställa. Allians för Sverige vill sänka tröskeln för nyanställningar. Sänkta arbetsgivaravgifter sänker kostnaderna. Men generella arbetsgivaravgiftssänkningar kan innebära stora dödviktsförluster, dvs. att anställningar subventioneras som skulle ha ägt rum ändå. Dessutom kan generella sänkningar slå igenom i en högre löneökningstakt, vilket dämpar sysselsättningseffekten.

Det är därför bättre med ett marginellt stöd, vilket innebär att arbetsgivaravgifterna sänks för nettotillskottet av arbetskraft. Stödet får dock inte vara kortsiktigt om det ska få någon varaktig effekt.

Partierna i Allians för Sverige är överens om att arbetsgivare i näringslivet som nyanställer endast ska betala pensionsavgift och slippa övriga arbetsgivaravgifter för varje nyanställd under det första året. Därefter sker en stegvis nedsättning av arbetsgivaravgiften. Efter fyra år upphör nedsättningen.

Alliansens arbetsgivaravgiftssänkningar skiljer sig från det förslag som regeringen och samarbetspartierna föreslagit genom att vårt förslag inte bara gäller ett år utan under en fyraårsperiod. Regeringens förslag riktar sig endast till soloföretagare och gäller endast en anställd. Med Alliansens förslag får alla företag en arbetsgivaravgiftssänkning för varje nyanställd.

Medan regeringens förslag genom sin utformning sannolikt får en begränsad effekt, räknar vi med att efterfrågan på arbetskraft kommer att öka betydligt med Alliansens förslag. Det bör betonas att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna ska kunna läggas till den nedsättning av arbetsgivaravgiften som utgår genom Alliansens förslag om nystartsjobb (se nedan).

Det är väsentligt att poängtera att Alliansens förslag måste ses i kombination med det övriga programmet. Sannolikheten för att sänkta arbetsgivaravgifter ska leda till högre sysselsättning snarare än stigande löneökningar ökar väsentligt när åtgärden vidtas i kombination med kraftfulla åtgärder för att öka arbetsutbudet.

Nystartsjobb

En effektiv väg för att förbättra sysselsättningsläget för grupper med särskilt svag förankring på arbetsmarknaden är att sänka arbetsgivaravgifterna för dessa. I flera europeiska länder som Nederländerna, Belgien, Frankrike, Tyskland och Storbritannien har riktade skattelättnader införts med gott resultat.

OECD rekommenderar att skattelättnader inriktade på väl avgränsade grupper som befinner sig långt från arbetsmarknaden, ges under en avgränsad tidsperiod och inriktas mot den privata sektorn. De bör inte vara inkomstrelaterade eller ge upphov till marginaleffekter. De ska gälla löner enligt gängse avtal och kontrolleras och följas upp noggrant.

Allians för Sverige är överens om ett gemensamt förslag om s.k. nystartsjobb för att underlätta för dem som har en svag förankring i arbetslivet att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Förslaget innebär att alla som varit frånvarande från arbetsmarknaden i mer än ett år på grund av sjukdom, arbetslöshet eller förtidspension ska kunna anställas utan arbetsgivaravgift under lika lång tid som de varit frånvarande. Ungdomar mellan 20 och 24 år som varit arbetslösa i 6 månader omfattas av nystartsjobben. För dem gäller dock skatterabatten i högst 1 år.

Alliansens förslag om arbetsgivaravgiftssänkningar ska kunna läggas till skatterabatten i nystartsjobben. Eftersom vi vill minska utanförskapet måste nystartsjobb kunna kombineras med Alliansens förslag om sänkta arbetsgivaravgifter. Därmed blir den skatterabatt som ges personer som under lång tid stått utanför arbetsmarknaden mycket kraftfull.

Till skillnad från regeringens förslag om plusjobb, som är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd som hanteras av arbetsförmedlingen, är Alliansens skatterabatt i nystartsjobben en rättighet som gäller alla, oavsett hur anställningen förmedlas. Anställda och arbetsgivare som kommer överens om en anställning och uppfyller kraven kan ansöka hos skattemyndigheten om att arbetsgivaravgiften ska tas bort. Därmed minskar den stigmatiseringseffekt som åtgärder via arbetsförmedlingen ofta för med sig.

Alliansens förslag om nystartsjobb är riktade till särskilt utsatta grupper och gäller näringslivet. Skatterabatten är inte maximerad till någon högsta inkomstnivå, vilket innebär att inlåsnings effekterna minimeras.

Alliansen menar, till skillnad från regeringen, att det är viktigt att budgetlagen följs. Därför bör utgiftstaken anpassas till satsningar på nystartsjobben, eftersom nedsättningen av arbetsgivaravgifterna minskar statens inkomster i stället för att belasta statens utgifter. Regeringen satsar på både plusjobb och utbildningsvikariat i form av skattekrediteringar, utan att någon motsvarande justering görs av utgiftstaket.

Arbete är vägen till integration

Ett problem vid introduktionen på arbetsmarknaden är att det tar tid att skaffa sig de kunskaper som krävs för att fungera väl på en ny arbetsmarknad. Det kan också vara mer komplicerat för arbetsgivare att bedöma arbetsförmågan hos en invandrare. Båda dessa faktorer gör att det kan vara svårt att finna ett arbete.

Det är därför vi föreslår att Alliansens nystartsjobb ska gälla under de tre första åren i Sverige för dem som beviljats uppehållstillstånd. Det är viktigt att invandrare erbjuds en god språkutbildning under perioden med nystartsjobb. Vi vill öka valfriheten och ersätta dagens Svenska för invandrare (sfi) med en utbildningspeng där var och en själv kan välja utbildare. Erfarenheterna visar att integrationen ökar avsevärt när infasningen på arbetsmarknaden inleds omgående genom att träningen i svenska kombineras med något slags förvärvsarbete redan under det första vistelseåret i Sverige. Vi vill därför pröva möjligheten att öppna för ett system med lärlingsintroduktion.

Integrationen på arbetsmarknaden kan underlättas genom att invandrarernas kompetens snabbare tas till vara. En undersökning från Integrationsverket visar att endast 25 % av de nyanlända flyktingarna har fått sin utbildning värderad och att ännu färre har fått sin yrkeserfarenhet validerad efter två år i introduktion. Vi vill att ett enklare och mer ändamålsenligt alternativ ska kunna erbjudas genom allmänna tester på de faktiska kunskaper som en viss person besitter. Dessa tester ska genomföras ofta och vid regelbundet återkommande tillfällen på de flesta av landets högskolor och universitet.

Också bedömningen av praktiska yrkeskunskaper måste förbättras. En modell som genomförts i Finland där alla har rätt att visa upp sina kunskaper i ett fristående yrkesprov är värd att pröva. Provet bör vara oberoende av hur individen skaffat sig yrkeskunskaperna, färdigheterna och erfarenheterna.

Ett problem i dagens system för mottagandet av nyanlända invandrare är att inkomststödet under introduktionsperioden normalt utgår i form av socialbidrag. Socialbidraget avräknas med 100 % mot ökade inkomster. Så

länge hushållets disponibla inkomst vid arbete inte överstiger socialbidraget och eventuella andra bidrag och kostnader förknippade med arbete är vinsten av att arbeta obefintlig.

Vi vill att det ska löna sig bättre att arbeta. Vi vill därför pröva möjligheten att ta bort inkomstavräkningen under introduktionsfasen i Sverige.

Vi vill också pröva möjligheterna att den jobb- och utvecklingsgaranti vi föreslår ska garanteras alla som under viss tid sökt socialbidrag.

En ny struktur för arbetsmarknadspolitiken

Arbetsmarknadspolitiken bedrivs i dag inom ramen för en komplicerad organisatorisk struktur. Arbetsmarknadsverket (AMV) svarar för huvuddelen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och består av Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och en länsarbetsnämnd i varje län. I länsarbetsnämnderna ingår bl.a. de offentliga arbetsförmedlingarna. Såväl AMS som länsarbetsnämndernas arbete leds av styrelser som består av politiker och representanter för arbetsmarknadens parter.

En reformerad myndighets mål blir att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt: Myndigheten måste därför befrias från en politisk överstyrning som förhindrar ett effektivt arbete. En politik för att matcha och aktivera arbetslösa är en naturlig komponent i Alliansens program för att göra det enklare att anställa.

Vi prioriterar resurser för matchning mellan arbetssökande och lediga jobb, ökad konkurrens och förbättrad kontroll. Alliansen vill reformera AMS från grunden. En enhetlig myndighetsorganisation införs, myndigheten ges en självständig professionell ledning och det politiska inflytandet minskas. Alliansens förslag innebär att länsarbetsnämnderna läggs ned. Flexibiliteten på arbetsmarknaden förbättras om arbetsmarknadspolitiken byggs upp kring de lokala arbetsmarknaderna som växt fram naturligt i stället för att begränsas till länsindelning.

Individinriktade arbetsförmedlingar

Många arbetssökande upplever en frustration över att de inte får något stöd av arbetsförmedlingen i processen med att söka jobb. Allians för Sverige vill ha en aktiv arbetsförmedling som inriktar sig på och som lyckas matcha arbetssökande med arbetsgivare.

Ett entydigt resultat i forskningen är att en väl fungerande förmedlingsverksamhet där det ställs tydliga krav på sökaktivitet gör att arbetslösheten minskar. Det är viktigt att arbetsmarknadsmyndigheten ges möjligheter att prioritera förmedlingsverksamheten och att arbetsförmedlingarna förbättras och blir mer individinriktade. Arbetsmarknadspolitikens viktigaste uppgift är att matcha arbetssökande med lediga arbeten och vid behov hjälpa människor att byta ”spår”, dvs. flytta mellan yrken eller arbetsplatser. En

förutsättning är emellertid att det finns en dynamisk arbetsmarknad med jobb att söka i botten, något som Alliansens jobb- och företagsprogram lägger grunden för.

Privata arbetsförmedlingar, branschvisa förmedlingar och bemanningsföretag bör komplettera den offentliga arbetsförmedlingen. Konkurrensen i förmedlingsverksamheten kommer att gynna de arbets sökande genom att diversifieringen blir större. De får ett större utbud och kan välja förmedling som inriktar sig på rätt kompetens eller yrkesgrupp och kan snabbare få matchningshjälp. Därmed skulle dagens arbetsförmedlingar avlastas.

Det är en orimlig arbetssituation på arbetsförmedlingarna i dag när varje arbetsförmedlare har 100–700 arbets sökande som de ska kunna ge bra hjälp och stöd. Regeringen har förvärrat situationen genom att inrätta friåret. Uppgiften att administrera deltagare i friåret tar så mycket av arbetsförmedlarnas tid att regeringen t.o.m. har måst flytta friårsplatser till nästa år. Det blir därför mindre tid över till arbetsförmedlarnas egentliga jobb, att förmedla arbeten till arbetssökande. Alliansen vill avskaffa friåret.

En väl fungerande offentlig verksamhet

Rättstrygghet

Människors trygghet är en av statens mest grundläggande uppgifter. Den som drabbas av brott ska kunna förlita sig på att rättsväsendet reagerar effektivt, tydligt och på ett rättssäkert sätt. Brott ska utredas, klaras upp och lagföras. Signalen till de kriminella ska vara entydig: Brott i Sverige lönar sig inte.

Den socialdemokratiska regeringens politik är i detta avseende ett misslyckande. Rättsväsendet befinner sig i en djup kris både vad gäller förtroende och ekonomi.

Regeringens politik är orimlig. Över 80 % av brotten förblir ouppklara de och våldsbrotten fortsätter att öka. Medborgarna kan inte längre räkna med att polisen kommer när den som bäst behövs. Regeringen sviker därmed sitt ansvar för att garantera människors trygghet från våld och brott.

Allians för Sverige vill att brott ska förhindras, klaras upp och att brottsdrabbade får hjälp. Polisen måste ges möjlighet att nyanställa utan att verksamheten blir lidande. Utbildningen ska reformeras. Organisationen ska ges tillräckliga resurser för att förbättra och utveckla det operativa arbetet. Polisväsendet måste även effektiviseras och utvärderas för att kunna stå väl rustat. Åklagarorganisationen måste ges resurser att lagföra dem som kränker människors frihet och frid. I en tid av gränsöverskridande och tekniskt avancerad brottslighet krävs det att åklagarnas kunskaper uppdateras kontinuerligt och att specialister kan rekryteras. Domstolsväsendet ska ges tillräckliga resurser för att garantera rättssäkerheten.

Situationen inom kriminalvården är oacceptabel. Överbeläggningen riskerar de anställdas och intagnas säkerhet, hindrar rättsväsendets behöriga gång och försvårar arbetet med att minska återfallsbrottsligheten. Den ansträngda situationen kräver resurstillskott och personalens utbildningsnivå behöver höjas. Det är också nödvändigt med kraftfulla och målinriktade insatser mot narkotikan på anstalterna.

Infrastruktur

Investeringar i infrastruktur är inte alltid privatekonomiskt lönsamma medan de samhällsekonomiska vinsterna kan vara betydande. En central roll för staten är därför att tillhandahålla eller bidra till ett helt eller delvis gemensamt finansierat transportnät. Transportpolitiken måste som en övergripande strategi grundas på efterfrågan av effektiva, trafiksäkra och miljöanpassade transporter.

Även på detta område har vänsterkartellen misslyckats. Sveriges underdimensionerade och underhållsmässigt eftersatta infrastruktur utgör ett hinder för medborgarnas rörlighet och medför konkurrensnackdelar för företagen. Sammantaget innebär detta att tillväxten hållits tillbaka och att sysselsättningen blivit lägre än vad som annars skulle ha varit fallet. För att förstärka infrastrukturen avsätter partierna inom Allians för Sverige resurser till utbyggnad och underhåll av transportapparaten.

Forskning

Forskningen bidrar till ekonomisk tillväxt. Det är viktigt att väsentligt öka resurserna för forskning för att skapa ledande forskningsmiljöer, förbättra kvaliteten och därmed öka Sveriges vetenskapliga attraktivitet.

Allianspartierna vill under den närmaste femårsperioden satsa 2 miljarder kronor mer än regeringen på forskning. De ökade resurserna ska tillföras universitet och högskolor genom fakultetsanslagen. Alliansen vill att satsningarna på forskning ska komma alla vetenskapsområden till del – inte ställa dem mot varandra.

Sverige har inte fått ut vad man kunnat förvänta sig av de medel som avsatts för forskning och utveckling. Det beror dels på att företagsklimatet inte är tillräckligt bra, dels på att forskningsmiljöerna inte är tillfredsställande.

Regeringens direkta inflytande över forskningen ska avskaffas. Universitet och högskolor som knoppar av framgångsrika företag ska få högre anslag till sin forskningsverksamhet. Forskarna ska erbjudas royalty, delägarskap och optioner i företag som ger vinst tack vare deras forskning.

Det måste också bli bättre anställningsvillkor för forskarna. Det gäller både under doktorandstudierna och därefter.

För att få en bra tillväxt krävs både en stark forskning och ett företagsklimat som kan förvalta forskningens resultat.

Försvar

I dag står vi inför nya typer av hot i form av internationell terrorism, massförstörelsevapen, otillförlitliga stater samt regionala konflikter. Hot mot freden och vår säkerhet kan bäst avvärjas i gemenskap och samverkan med andra länder.

Allians för Sveriges uppfattning är att Sverige ska öka sin förmåga att medverka i internationella operationer. Vi ska aktivt delta i uppbyggnaden av EU:s nya snabbinsatsstyrkor. Detta innebär att vi förordar en mindre besparing på det militära försvarets anslag än regeringen.

Bättre välfärd, en jämställdhetsfråga

Den offentliga sektorn står inför stora utmaningar de kommande åren. Efterfrågan på välfärdstjänster, som barnomsorg och utbildning, stiger med inkomsten. En åldrande befolkning behöver också mer vård och omsorg. Det handlar i huvudsak om arbetsintensiva tjänster och möjligheterna till produktivitetsökningar är lägre än inom andra sektorer i ekonomin. Samtidigt är löneökningstakten bestämd av arbetsmarknaden i stort. Sammantaget betyder detta att omsorgen kommer att ta allt större mängd personella och finansiella resurser i anspråk.

För att säkra medborgarnas trygghet måste också valfriheten stärkas. Det är viktigt att säkerställa den enskildes rättigheter, eftersom det starka ekonomiska trycket annars riskerar att leda till att svaga människor ställs åt sidan i de offentliga systemens köer. Det är nödvändigt att alla vägar till effektivitetsvinster tas till vara. Inslagen av konkurrens mellan olika producenter måste öka och de ekonomiska styrsystemen måste förbättras. Vi har inte råd att avstå från den välfärd ökad konkurrens och förbättrade styrsystem kan ge i framtiden.

En nationell vårdgaranti för att korta vårdköer och möjliggöra en snabbare återgång till arbete efter sjukdom behövs. Den ska omfatta alla medicinskt motiverade behandlingar.

Försäkringskassorna och sjukvården bör få samordna sin verksamhet finansiellt i hela landet, där så är lämpligt under medverkan även från primärvården, arbetsförmedlingen och kommunernas socialtjänst. Försäkringskassorna bör också kunna bekosta specialistvård hos olika vårdaktörer för att minska väntetiderna.

Ett förstärkt rehabiliteringsarbete med sikte på en rehabiliteringsgaranti, varigenom en långtidssjukskriven garanteras en individuell rehabiliteringsplan inom en viss tid av sjukskrivningsperioden, behövs.

Socialdemokraterna vill driva en ideologiskt och partitaktiskt präglad debatt kring sjukvården. Stopplagen är det främsta uttrycket för denna misslyckade sjukvårdspolitik. Regeringen värnar systemet framför patienternas behov. Allians för Sverige vill göra tvärtom. Vi vill stimulera privata, kooperativa och ideellt drivna alternativ. Mångfald är bra, även för den offentligt producerade vården och den personal som arbetar där. Den start-

lag som Alliansen vill införa understöder förnyelse och utveckling. Det gör vården bättre och mer effektiv. Samtidigt får patienterna mer att säga till om. I startlagen ingår att ge lagrum för avknoppningar samt ge ekonomiskt stöd som underlättar för vårdpersonal att ta över verksamhet.

Dagens etableringshinder inom exempelvis vård och omsorg drabbar främst kvinnor. En ökad etableringsfrihet inom verksamheter som i dag sköts av den offentliga sektorn skulle medföra att det kvinnliga företaget stiger. Därmed skulle också ett viktigt hinder för att jämna ut inkomster och förmögenheter mellan män och kvinnor tas bort.

Socialförsäkringarna i framtiden

Våra partier anser att socialförsäkringarna ska ha en central roll i samhälls-ekonomi för att skapa trygghet för dem som av olika skäl hamnar utanför arbetsmarknaden. I dag står en alltför stor grupp ofrivilligt utanför den svenska arbetsmarknaden, vilket inte bara är en tragedi för de inblandade, utan också ett mänskligt resursslöseri för hela samhället. Trots att statens samlade kostnader för framför allt sjukfrånvaron ökat kraftigt sedan 1997 har socialdemokratin och dess stödpartier inte vidtagit de åtgärder som krävs för att hejda kostnadsökningarna.

Våra partier anser att socialförsäkringarna ska fungera som skyddsnet och stötta arbetslinjen. Grundprinciperna är att systemen ska vara robusta, rättvisa och stimulera till arbete. Socialförsäkringarna ska vara kollektivt finansierade. Genom kollektiva försäkringar hindras att negativa urval, som selekterar riskgrupper från grupper av människor som är förhållandevis friska och sysselsatta, görs. Samtidigt måste systemen vara utformade så att fusk och överutnyttjande minimeras.

Partierna i Allians för Sverige anser att det svenska socialförsäkringssystemet som det nu är utformat inte är långsiktigt hållbart för statens finanser. Det uppmuntrar heller inte till arbete tillräckligt starkt och det kan i vissa avseenden uppfattas som orättvist. För att uppnå dessa målsättningar krävs en översyn av det nuvarande socialförsäkringssystemet. Frågan om ersättningsnivåerna är bara en faktor i en sådan översyn.

Följande mål bör gälla för socialförsäkringarna:

- Socialförsäkringssystemen bör främja återgång till egen försörjning, ett ansvarsfullt utnyttjande och motverka att bidragsberoende permanentas.
- Socialförsäkringssystemen bör göras mer självständiga i förhållande till den övriga statsbudgeten och tydligare koppla förmånerna till den enskilda individen, t.ex. genom en ökad försäkringsmässighet. De principer som bör ligga till grund för nödvändiga förändringar återfinns i betydande grad i den reformering som med bred politisk enighet gjorts av pensionssystemet.

- Socialförsäkringarna måste lättare kunna följa den enskilde individen. Inte minst på en mer rörlig och internationaliserad arbetsmarknad är detta viktigt.

En översyn måste ta i beaktande följande problemställningar:

Marginaleffekter och arbetsutbud: Det finns påtagliga marginaleffekter i dagens skatte-, socialförsäkrings- och bidragssystem, inte minst för människor med låga inkomster, som gör att incitamenten för arbete är svaga. Försäkringarnas utformning håller tillbaka arbetsutbudet. Dessa effekter måste minimeras för att försäkringssystemen ska fungera.

Den offentliga sektorns finanser: Transfereringar till hushållen står för omkring en tredjedel av den samlade offentliga sektorns utgifter, inkluderat direkta utgifter i kommunerna. Ett framtida socialförsäkringssystem bör minska konjunktürkänsligheten så att den offentliga sektorns finanser inte får samma betydelse för systemets robusthet och för vilka ersättningsnivåer som kan garanteras.

Demografisk utmaning: Den växande andelen äldre i befolkningen gör att fler i framtiden ska försörjas av de offentliga trygghetssystemen. I viss mån har detta redan lösts genom det fristående pensionssystemet. Men även detta system är beroende av en god utveckling i sysselsättningen, liksom en bra avkastning på finansiella tillgångar. Återigen ställer detta krav på att socialförsäkringar och bidragssystem utformas så att så många som möjligt i den arbetsföra befolkningen deltar på arbetsmarknaden.

Finansiering och efterfrågan på arbetskraft: Arbetskraftskostnaderna bestäms inte bara av lönerna, utan också av företagens bikostnader för de anställda. Däri inkluderas kostnaderna för olika trygghetslösningar. Större delen av dessa kostnader tas i dag ut som direkta sociala avgifter – arbetsgivaravgifter – som ett procentuellt påslag på lönen. Men det finns även andra bikostnader som faller på företagen genom bl.a. företagens sjuklöneansvar. För att hålla nere lönebikostnaderna och minska de snedvridande effekterna på arbetskraftsefterfrågan bör finansieringen av de olika trygghetssystemen ha en generell och förutsägbar utformning.

Utförsäkring i olika system: Många människor har i dag varit försörjda av bidragssystemen under betydligt längre tid än vad som varit tänkt. Det finns således behov av att se över och anpassa tillämpningen och förbättra övervakningen av ansvariga myndigheter. Tydligare regler för vilken ersättning som ska gälla efter att en person utförsäkrats behövs också.

Kostnadsövertalning mellan olika system och nivåer: Staten har ekonomiska incitament att från sjukförsäkringen överföra människor till förtidspensionen. Det är viktigt att dessa övertalningstendenser motverkas. Det finns också skäl att särskilt studera incitamenten för olika myndigheter att slussa människor vidare till andra system för att själva undvika kostna-

der. Med flera huvudmän för de olika försäkringssystemen minskar också kontrollen och samordningsmöjligheterna. Det gäller inte minst samspel mellan system som ligger på statlig och kommunal nivå.

Motkrav och villkor för bidragstagande: Vissa bidragssystem innehåller i dagsläget få eller inga krav på motprestationer av den enskilde. Samtidigt är tendensen klar från såväl forskning som internationella erfarenheter att krav på motprestationer är ett av de effektivaste sätten att minska överutnyttjandet av ett försäkringssystem.

Kontroll av fusk och överutnyttjande: Möjligheten till fusk och överutnyttjande beror till stor del på vilka regler som gäller inom respektive försäkring. Men reglerna måste även kunna kontrolleras på ett rättvist sätt. Samtidigt måste det vara möjligt att utan onödigt krångel få ersättning för den som är berättigad till det. Här måste man således hitta en väl avvägd modell för kontroll av fusk och eventuellt överutnyttjande.

Etiskt perspektiv och värderingsförskjutningar: Hur försäkringssystemen utnyttjas har också en etisk aspekt – både bland bidragstagare och bland de personer som har att handlägga försäkringsärenden. På orter med stora inslag av bidragsförsörjning finns tendenser till värderingsförskjutningar, där människor lättare kommer i åtnjutande av försäkringarna. Acceptansen för att man vid vissa ersättningar för t.ex. sjukdom ändå kan ha ett aktivt liv varierar också över landet. Detta gör att grundvalen i systemet rubbas, och därmed den rättvisegrund som försäkringarna står på. För att få en sammanhållen uttolkning av när en person är bidragsberättigad, och när bidragen ska dras in på grund av fusk, måste man även anlägga ett etiskt perspektiv.

Samverkan med privata försäkringar/avtal: En ytterligare aspekt att ta hänsyn till är socialförsäkringarnas och bidragssystemens samverkan med privata försäkringar och avtal. I vissa fall förstärks de samhällsekonomiskt negativa effekterna av att privata försäkringar tecknats. Det gäller t.ex. arbetsutbudet för sjukskrivna eller förtidspensionerade som har avtalat om förhöjda ersättningsnivåer eller särskilda avtalspensioner. Även denna aspekt bör vägas in när socialförsäkringssystemet ses över.

Samband mellan försäkringspremier och kostnader: Premierna i dagens socialförsäkringssystem tas ut på olika nivåer och på olika sätt. Vissa premier är utformade som avgifter, andra som direkta skatter. Grundläggande är dock att inget system fungerar fullt ut som ett försäkringssystem normalt fungerar – dvs. att inbetalda premier endast ska användas för att täcka kostnader i systemen. Dagens avgifter är inga egentliga försäkringspremier. I vissa fall blir därmed systemen överfinansierade, (för närvarande gäller detta för sjukförsäkringen) medan det i andra fall finns betydande hål (a-kassan).

Här finns således anledning att se över finansieringsprinciperna för socialförsäkringssystemen, diskutera premiesättningen, självrisker (t.ex. karensdagar) och andra villkor som ska gälla i systemen. I en större översyn bör även prövas om socialförsäkringssystemen kan bli fristående på samma sätt som pensionssystemet.

Gör det mer lönsamt att anställa och driva företag

Det privata företaget är centralt för samhällets utveckling. Vårt välstånd och möjligheterna att få fler människor tillbaka i arbete bygger på att fler entreprenörer kan och vill driva företag och engagera sig som arbetsgivare. Den höga arbetslösheten och det sjunkande antalet företagare är uttryck för att Sverige är inne på fel väg.

Allians för Sverige tror inte att en regering kan ”skapa jobb”, bara goda förutsättningar för jobb. Till skillnad från nuvarande regering vill Allians för Sverige sätta företagaren och företagen i fokus för tillväxtpolitiken. Den socialdemokratiska politiken, med ständigt nya pålagor och krav på företagarna, kväver företagandet och håller tillbaka företagarnas vilja att anställa. Allians för Sverige vill skapa stabila tillväxtförutsättningar som utgörs av ett skattesystem och ett företagsklimat som gynnar sysselsättning och entreprenörskap. Vi föreslår därför en rad åtgärder som gör det mer lönsamt att anställa, som förbättrar företagens kapitalförsörjning och som minskar företagens administrativa kostnader för regelkrångel och byråkrati.

Rättvis beskattning av fåmansbolag

Allians för Sverige anser att nuvarande beskattningsregler för fåmansbolag diskriminerar det egna ägandet. En person som äger ett aktiebolag och som har en viss summa pengar att placera bör kunna fatta detta beslut beroende på var han/hon tror att pengarna kommer att göra störst nytta. Om han/hon tror på den egna affärsidén vill han/hon sannolikt investera pengarna i sin egen verksamhet.

Problemet för många fåmansbolagsägare är att en investering i det egna företaget leder till att en större del av vinstutrymmet måste beskattas som inkomst av tjänst. Företagaren tvingas alltså att betala mer i skatt för att han/hon satsar pengar i sitt eget företag jämfört med om kapitalet hade placerats i ett annat företag. Skattereglerna bör inte styra i vilket företag han/hon väljer att placera sitt kapital.

Allians för Sverige anser att ägare till kapitalstarka och vinstgivande företag riskerar att tvingas betala en stor andel av vinsten i form av skatt, vilket är direkt tillväxthämmande. Det regelverk som i dag omger fåmansbolagen är dessutom krångligt och innebär att det egna ägandet diskrimineras. Därmed hämmas tillväxten och entreprenörskapet.

För att reformera fåmansbolagsreglerna krävs en mer företagervänlig grundsyn och mer pengar är nödvändiga än de felräkningspengar som regeringen har avsatt för att ändra fåmansbolagsbeskattningen. Reformeringen av fåmansbolagsreglerna är ett viktigt led för att garantera ett företagervänligt klimat och för att få företagare att anställa.

Regeringens förslag till fåmansbolagsregler underlättar förvisso för en del företag, men samtidigt lämnas många andra företag åt sitt öde. Kapitalintensiva och medarbetarägda företag är två kategorier av företag som kommer att drabbas hårt av regeringens politik. Många andra företagare kommer att drabbas av kraftigt höjd beskattning när företaget säljs. Till dess att ett mer tillväxtvänligt och förenklat regelverk för fåmansbolag kan sjösättas föreslår Allians för Sverige följande konkreta förändringar i regeringens proposition.

- Sänkt löneuttagskrav i syfte att få fler företagare att kunna utnyttja löneunderlagsregeln (430 000 kr per år).
- Bibehållen skatt på kapital för kapitalvinst på kvalificerade andelar över det sparade utdelningsutrymmet så att skatten på vinst inte höjs för majoriteten av fåmansbolagen.
- Höjt schablonbelopp för årlig 20-procentsbeskattad utdelning till två inkomstbasbelopp (ca 86 000 kr). Med denna nivå kommer ca 87 % av alla aktiva delägare i fåmansbolag att kunna utnyttja detta betydligt enklare regelverk och slippa de tidsödande beräkningarna som det ordinarie regelverket kräver.
- Höjd klyvningsränta för enskilda näringsidkare till samma nivå som för fåmansbolag. Ett mycket stort antal enskilda näringsidkare i Sverige kommer därigenom att få lägre beskattning av sina företag.

Avskaffa förmögenhetsskatten

Precis som när det gäller arbetsinkomster har Sverige en internationellt sett hög beskattning på kapital. Numera är vi också ett av få länder som fortfarande tar ut en löpande skatt på det kapital som enskilda privatpersoner lyckats arbeta ihop. Till skillnad från det arbete som inkomstskatterna tas ut på är kapital en mycket rörlig skattebas.

För att en skatt ska vara allmänt accepterad bör skatten inte vara möjlig att planera bort och inte skada ekonomins funktionssätt. Förmögenhetsskatten är genom sina många undantag mycket slumpmässig. Dessutom har skatten lett till att stora mängder kapital har lämnat landet och framför allt svenska småföretagare har drabbats hårt av den riskkapitalflykt som blivit följden. Kapitalmarknadernas internationalisering har gjort det enkelt för förmögna personer att flytta kapitalet till länder med lägre beskattning. Skatteverket och SCB räknade 2002 med att svenskar hade ca 500 miljarder kronor i obeskattat utlandssparande, pengar som skulle kunna göra stor nytta om de investerats i svenska företag och affärsidéer på hemmaplan.

Partierna inom Allians för Sverige är överens om att förmögenhetsskatten ska avvecklas under nästa mandatperiod. I ett första steg föreslås att skattesatsen halveras från 1,5 % till 0,75 % under 2006.

Riskkapitalavdrag

Många internationella studier pekar ut förekomsten av s.k. informellt kapital som en viktig beståndsdel för att nystartade företag ska få tillgång till riskkapital. Som ordet riskkapital anger handlar det om en investering som kan gå om intet om företaget misslyckas. Därmed kommer sparande i olika former av riskkapitalfonder eller investeringar i nystartade företag alltid att medföra en större risk än andra former av riskfritt sparande. Ofta är det släktingar eller s.k. företagsänglar som ställer upp. Graden av denna typ av informellt kapital är förhållandevis lågt i Sverige, sannolikt beroende på förmögenhetsskatt och andra skatter och komplicerade regler.

För att öka tillgången till riskkapital och informellt kapital vill Allians för Sverige införa ett riskkapitalavdrag i syfte att stimulera framväxten av privat investeringskapital och därigenom möjliggöra för privatpersoner att kunna investera kapital i nystartade eller onoterade företag utan att pengarna dessförinnan har hunnit beskattas bort. Den exakta utformningen av riskkapitalavdraget är ännu inte klar och kommer att redovisas senare.

Uppskjuten reavinstbeskattning

I dag måste en småföretagare som säljer sitt företag betala mellan 30 och 55 % skatt på de vinster han eller hon gjort i företaget. En så hög skatt avhåller många från att sälja ett företag som har potential att växa under en ny ägare. I stället för att en entreprenör går vidare till ett nytt företag stannar han eller hon kvar i samma företag trots att nya idéer skulle kunna förverkligas någon annanstans.

Allians för Sverige vill därför förbättra kapitalförsörjningen genom att införa en möjlighet till uppskjuten reavinstbeskattning för delägare i fåmansaktiebolag som säljer ett företag. Vårt förslag innebär att uppskov ges för reavinster upp till ett belopp av 5 miljoner kronor om vinsten investeras i ett nytt onoterat företag.

Förmånsrätt

Förmånsrätten, som är den juridiska benämningen på den företrädesrätt som borgenärer har vid utmätning eller konkurs, ändrades vid årsskiftet 2004/05. Syftet var att underlätta för företagsrekonstruktioner och se till att andra borgenärer än banker och staten fick förtur till tillgångar i konkursbon.

Den nya lagen om företagsinteckning ger banker allmän förmånsrätt och gäller 55 % av värdet av all gäldenärens egendom som återstår sedan borgenärer med bättre förmånsrätt fått betalt. Vidare har statens förmånsrätt

för skatter och avgifter avskaffats och lönegarantin utökades samtidigt. Den nya lagen innebär alltså att bankens status som prioriterad fordringsägare har beskrivits. Syftet med regeringens förslag var att minska antalet företagskonkurser och säkerställa att småföretagare fick en större del av tillgångar från konkursbon.

Vad regeringen inte förutsåg var att banker skulle agera rationellt och kompensera sig för den ökade kreditrisken. De farhågor som många varnade för har besannats. Banker agerar rationellt och tar hänsyn till den försämrade förmånsrätten genom att bli mer restriktiva vid utlåning och kräver i allt större utsträckning vidgade säkerheter för utlåning.

Allians för Sverige vill därför genomföra en återställare från nuvarande 55 till 100 % av företagsinteckningens värde. Detta kommer att göra att bankerna inte längre kommer att behöva ställa högre krav på kredittagaren. De övriga förändringar som gjordes av förmånsrätten, exempelvis att staten ej längre kommer att ha ställning som prioriterad fordringsägare, ska kvarstå. Denna partiella återställning innebär att konkurser kommer att belasta statens finanser i större utsträckning än i dag eftersom utbetalning av löner får lägre prioritet, och därmed kommer lönegarantiutbetalningarna att öka.

Fribelopp för obeskattade reserver

Allians för Sverige vill att den räntebeläggning som införts för periodiseringsfonder utsträcks till att omfatta även andra obeskattade reserver. Ett fribelopp på 10 miljoner kronor införs. Detta fribelopp ska omfatta alla obeskattade reserver inklusive periodiseringsfonder, vilket kommer att medföra en lättnad jämfört med gällande regler på ca 400 miljoner kronor.

Sänkta arbetsgivaravgifter vid nyanställning

De nuvarande problemen på arbetsmarknaden och de långsiktiga välfärdsutmaningar som Sverige står inför kan i första hand lösas genom att fler arbeten skapas inom den privata sektorn. Vi vet att de små och medelstora företagen i tjänste- och tillverkningssektorn har stor potential att skapa nya bärkraftiga arbeten. Småföretag står för vart tredje arbetstillfälle i privat sektor. I Sverige finns ca 53 000 företag med mellan 5 och 50 anställda. Det är i dessa företag åtgärder för ökad anställning förmodligen kan ge störst utdelning.

Allians för Sverige är övertygad om att en riktad – permanent – sänkning av arbetsgivaravgifterna är ett effektivt sätt att snabbt skapa varaktiga arbetstillfällen i stället för fler tillfälliga arbeten i offentlig regi. Vi vill underlätta för alla företag som vill växa och som tvekar inför de kostnader som är förknippade med anställningar. Till skillnad från regeringen vill vi främja tillväxt i alla företag, inte endast i enmansföretag. Vi föreslår därför ett riktat stöd för nyanställningar som innebär att personalstyrkan växer.

Vårt förslag innebär att arbetsgivare i näringslivet som nyanställer endast ska betala pensionsavgift och slippa övriga arbetsgivaravgifter för varje nyanställd under det första året. År två nedsätts arbetsgivaravgiften med tre fjärdedelar, år tre med hälften och år fyra med en fjärdedel. Efter fyra år upphör nedsättningen. För att säkerställa att företag inte avskedar arbetskraft för att därefter omedelbart nyanställa ska nedsättningen bara utgå till arbetsgivare som ökat det totala antalet anställda.

Jobbavdrag för näringsinkomster

Den inkomstskattereform som Allians för Sverige föreslår sänker skatten för inkomster på arbete. Detta sker genom ett förvärvsavdrag för arbetsinkomster, kallat jobbavdrag, vid den kommunala beskattningen. För att göra det mer attraktivt att starta företag om man är arbetslös eller deltidsanställd ska detta avdrag också gälla mot näringsinkomster. Avdraget utformas på samma sätt som jobbavdraget för arbetsinkomster.

Avskaffad medfinansiering

Sedan den 1 januari 2005 finns det ett medfinansieringsansvar för arbetsgivare, vilket innebär att de ska stå för 15 % av sjukskrivningskostnaderna efter de första två veckorna. För detta kompenseras företagen med sänkt arbetsgivaravgift med 0,24 procentenheter. De utvärderingar som har gjorts indikerar att företagskollektivet sammantaget har vunnit något på omläggningen eftersom sjukfrånvaron är något lägre där än i den offentliga sektorn. Detta visar dock långt ifrån hela sanningen.

Allians för Sverige menar att medfinansieringen leder till en kraftig ökning av svårigheterna för många att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden. Människor som varit sjukskrivna eller på annat sätt stått vid sidan av arbetsmarknaden har nu en ny och högre tröskel att ta sig över. Medfinansieringen lägger ökade risker på företagaren, risker som drabbar dem som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. När det gäller medfinansieringsansvaret finns det bara ett alternativ till att slippa risken, och det är att inte anställa. Vi ser att företag tvingas göra sig av med dem som är sjukskrivna eftersom de inte har råd att behålla dem. Samtidigt väljer företagare att hellre tacka nej till order än att nyanställa, bl.a. på grund av den risk nyanställningar medför. Allians för Sverige vill därför att medfinansieringsansvaret tas bort och att man återställer den sänkning av arbetsgivaravgiften som genomfördes.

Avdrag för hushållstjänster

De höga skatterna på arbete gör framför allt tjänster dyra. Skattekillen, dvs. av skatter orsakad differens mellan vad köparen betalar och säljaren får, leder till att många tjänster inte utförs, alternativt utförs på en svart marknad. Detta gäller framför allt för s.k. hushållsnära tjänster.

Allians för Sverige är övertygad om att det finns en stor potential att åstadkomma nya varaktiga arbeten i företag som erbjuder de tjänster som hushållen normalt utför själva, men som de till följd av höga skatter antingen låter bli att konsumera eller köper svart. Detta skulle snabbt leda till en växande reguljär arbetsmarknad på områden där många i dag tvingas in i osäkra svartjobb för att över huvud taget kunna försörja sig genom arbete. Ett hushållstjänstavdrag skulle också underlätta för många arbetande barnfamiljer, öka arbetsutbudet bland ensamstående samt bidra till en jämnare arbetsfördelning mellan kvinnor och män i hemmet.

Allians för Sverige vill att det införs en skattereduktion för hushållstjänster. Företag som säljer hushållstjänster får rätt att vid den månatliga inbetalningen av moms och arbetsgivaravgifter dra av 50 % av arbetskostnaden för alla hushållstjänster som man utfört. Fysisk person får under ett år köpa hushållstjänster enligt dessa regler till ett värde av maximalt 100 000 kr. Den maximala skattereduktionen kan således uppgå till 50 000 kr. Förslaget omfattar hushållstjänster som utförs i hemmet, hushållens köp av externa tvätteritjänster samt hämtning och lämning av barn från och till dagis eller motsvarande. Materialkostnader omfattas inte. Vad gäller utförare av tjänsterna omfattar förslaget företag och personer med F-skattsedel.

Minska regelkrånglet och byråkratin

I dag är det krångligt att vara företagare. Regelverket är både omfattande och invecklat och för varje år som går läggs nya regler till de gamla. Svenska företag ska rätta sig efter 20 000 sidor företagsregler, och Statskontorets senaste undersökning visar att 75 olika myndigheter begär in uppgifter från företagarna på 1 150 olika blanketter. Det innebär att ett vanligt företag med upp till 20 anställda har kostnader för att administrera skatte-, arbetsmarknads- och miljöregler på 30 000 kr per anställd varje år. Sammantaget beräknas företagens administrativa kostnader till följd av regelverket uppgå till mellan 60 och 70 miljarder kronor per år.

Allians för Sverige har enats om en rad åtgärder för att öka tempot i regelförenklingen, och substantiellt minska den administrativa pålagan på företagen. Det handlar bl.a. om att

- systematiskt kartlägga företagens administrativa kostnader för regelbördan,
- införa ett tydligt mål om att minska företagens administrativa kostnader för regelverket med 25 % till 2010,
- genomföra en obligatorisk konsekvensanalys av alla förslag till nya regler,
- göra det lättare att få F-skattsedel,
- undanta små och medelstora företag från revisionsplikten,
- förenkla redovisningsreglerna för enskilda näringsidkare och
- förenkla företagens månatliga momsdeklarationer.

Därutöver vill Allians för Sverige förenkla både miljöbalken och plan- och bygglagen.

Värna de offentliga finanserna

Statsfinanserna måste stärkas och budgetprocessen stramas upp. Vänsterkartellen har hittills under den gångna mandatperioden lånat 122 miljarder kronor till statsutgifterna, och för de kommande åren planerar man att låna drygt 70 miljarder kronor ytterligare. En utgångspunkt för Bankerydsöverenskommelsen var därför att skapa ett starkare finansiellt sparande i staten än vad vänsterkartellen föreslagit för nästa år. Vårt gemensamma förslag stärker statsfinanserna med 5,3 miljarder kronor under 2006. Allianspartier har därtill i vart och ett av sina budgetalternativ finansierat ett större offentligt sparande, lägre offentliga utgifter, större budgeteringsmarginaler och ett minskat skattetryck jämfört med regeringens budgetförslag.

Överskotten i den offentliga sektorn ligger under åren framöver helt i ålderspensionssystemet. En av fördelarna med det nya pensionssystemet är att det är självständigt. Därmed är det omöjligt att föra över pengar till statsbudgeten. Premiépensionerna är dessutom grundlagsskyddad privat egendom. Pensionssystemets tillgångar kan därmed inte användas för andra ändamål. För kommunerna gäller ett balanskrav. Förutsättningarna för kommunsektorn ska vara stabila, och man bör därför utgå från att kommunsektorn som helhet ska vara i balans.

Givet detta regelverk är det naturligt att det finansiella sparandet i statsfinanserna utgör instrumentet för att upprätthålla det strukturella sparandet i den offentliga sektorn som helhet.

Under den kommande mandatperioden vill vi eftersträva balans i statens finansiella sparande och därmed upprätthålla ett överskott i den samlade offentliga sektorn på ca 2 % i genomsnitt över en konjunkturcykel. På grund av de stora underskott som för närvarande råder i statens finanser anser vi att ett balansmål för statens finansiella sparande måste fasas in successivt.

Skattesänkningarna och andra åtaganden som alliansen gjort eller kommer att göra ska finansieras fullt ut. Inriktningen på finansieringen av våra förslag för 2006 är dels ett led i reformer, t.ex. inom bostadssektorn, dels riktad mot ineffektiva eller skadliga skatter/avgifter.

En effektivare bostadspolitik

Regeringens tillfälliga investeringsstöd för bostadsbyggande är felkonstruerade med sina stränga kriterier på boendeyta och hyresnivåer. Detta visas tydligt av att sökande har saknats. Ett betydande anslagssparande har därför uppstått. De bostadspolitiska satsningar som regeringen då och då

basunerar ut, tenderar alltså inte att bli tillnärmelsevis så stora i verkligheten. Mot bakgrund av detta bör anslaget 31:11 Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder för 2006 slopas.

Den avreglerade kapitalmarknaden erbjuder numera betydligt bättre förutsättningar för bostadssektorn. Allians för Sverige föreslår att räntebidraget avvecklas till 2011. Förslaget innebär att inga nya räntebidrag beviljas. För de fastigheter som i dag har räntebidrag och som är befriade från fastighetsskatt sänks schablonen för beräkning av räntekostnaden till 20 % 2006 från dagens 30 %. Därefter trappas schablonen ned successivt under en femårsperiod. För övriga fastigheter trappas schablonen för beräkning av räntekostnaden ned från 14 % 2006 till 0 % 2011.

Avskaffande av ineffektiva åtgärder på arbetsmarknaden och inom företagspolitiken

Den nuvarande nedsättningen av arbetsgivaravgifterna bör slopas till förmån för mer träffsäkra åtgärder som har bättre förutsättningar att leda till anställningar. Den nuvarande nedsättningen utgår på löner upp till en viss lönesumma. Alliansens förslag att stimulera alla nyanställningar i privat sektor har helt andra förutsättningar att få positiva sysselsättningseffekter.

För ett mindre företag är det förenat med en hel del risker att anställa personal. Företagens ansvar för anställdas sjukfrånvaro är just en sådan risk som på ett allvarligt sätt hämmar viljan att anställa ny personal. Medfinansieringsansvaret gör också att enskilda personers sjukdomshistorik blir av stort intresse för arbetsgivarna. Företagens medfinansieringsansvar måste därför avvecklas.

Partierna i Allians för Sverige föreslår gemensamt en större inkomstskattesänkning för arbetsinkomster. Reformen finansieras delvis av en upprening bland de avdragsmöjligheter och skattereduktioner som i dag finns i skattesystemet. Till exempel bör skattereduktionen för fackavgiften avskaffas. Likaså bör rätten till avdrag för övriga utgifter begränsas till att endast omfatta styrkta kostnadsersättningar. Avdragsrätten för resor och dubbelt boende begränsas till att gälla bara den kommunala beskattningen. Avdragsrätten för personaldatorförmån avvecklas över tre år.

Rekryteringsbidraget under utgiftsområde 15 är ett bidrag för kommunernas uppsökande verksamhet för att få in personer med kort gymnasieutbildning till grundskole- eller gymnasiestudier. Ansvaret för den lägre utbildningen ligger för det första på kommunerna och det är i de kommunala budgetarna som en sådan prioritering måste göras. För det andra finns det inget egenvärde i att söka upp personer med kort gymnasieutbildning för att göra den längre. Alliansens partier anser att det ofta kan vara viktigare att den enskilde personen i fråga erbjuds ett riktigt jobb. Rekryteringsbidraget slopas därför.

Miljöpartiets gamla krav som numera är hela vänsterkartellens politik, nämligen det s.k. friåret, är ett sällsynt dåligt sätt att använda skattebetalarnas pengar på arbetsmarknaden. Alliansens partier anser att den högsta prioriteten nu måste vara att så många som möjligt som i dag är arbetslösa och har varit det länge ska erbjudas riktiga jobb. Socialdemokraternas och stödpartiernas politik att genom friår erbjuda arbetande personer betald ledighet för ge en annan ett jobb tyder på uppgivenhet inför arbetslösheten. I stället för att försöka skapa förutsättningar för nya jobb vill man att vi ska dela på de jobb som fortfarande finns kvar. Kostnaderna för friåret kan därför sparas in till förmån för sådana åtgärder som leder till att arbetslösheten minskar reellt.

Privatiseringar

Partierna i Allians för Sverige anser att det statliga ägandet av näringslivet i Sverige är alltför omfattande. Statens främsta näringspolitiska uppgift är att ange ramar och regelsystem för näringslivets verksamhet och bidra till att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt. Det är då fel att staten samtidigt äger bolag som konkurrerar med privata företag. Statliga bolag har t.ex. tillgång till en säkerhet med staten i ryggen som ett privat företag inte har. Det privata företaget tvingas därmed konkurrera med en konkurrent som kan erbjuda priser till kunderna med statens hela finansiella stabilitet som grund. Investeringsbesluten riskerar att snedvridas när politiska överväganden kommer in i bilden. Offentliga medel riskerar att satsas på projekt som inte klarar konkurrensens krav.

För att undkomma dessa principiella problem anser Allians för Sverige att den svenska staten successivt måste avveckla stora delar av sitt ägande. En noggrann prövning av de skäl som legat bakom de statliga företagens tillkomst och expansion behövs. Marknadsmässiga hänsyn måste också tas vid försäljningen av statliga företag. År 2006 bedöms statligt innehav till ett värde av 35 miljarder kronor kunna säljas utöver regeringens förslag. En sådan utförsäljning som används till skuldminskning skulle långsiktigt stärka statens finanser genom lägre ränteutgifter netto för bortfallande utdelningar med drygt en halv miljard kronor nästa år.

Minskad statlig byråkrati

Allians för Sverige föreslår kraftfulla åtgärder för att minska den statliga byråkratin. Antalet myndigheter har ökat i snabb takt under de senaste åren. Chefpositioner på dessa nya myndigheter besätts inte sällan av regeringens eller stödpartiernas egna trojänare. Samtidigt visar Ekonomistyrningsverkets undersökningar att bara omkring hälften av myndigheternas anslag går till kärnverksamheten. Resten går bl.a. till att täcka kostnader för lokaler, IT-stöd och administration. Tillsammans med effektiviseringar på ett antal myndigheter förstärker Alliansens besparingar på byråkrati statens finanser med en och en halv miljard kronor.

Steg för steg

Allians för Sverige har successivt breddat samarbetet och träffat överenskommelser inom ett antal områden. Hittills har gemensamma ståndpunkter och förslag arbetats fram inom bl.a. följande områden:

- Rättstryggheten
- Försvaret
- Principer för vård och omsorg
- Bättre krisberedskap
- Avpolitisering av universitet och högskolor
- Kriminalvården
- Turismpolitiken
- Startlag i stället för stopplag
- Forskningspolitiken
- Valfrihet i äldreomsorgen
- Nystartsjobb
- Integrationspolitiken
- Åtgärder mot regelkrånglet
- Bättre villkor för ideellt arbete
- Avskaffande av apoteksmonopolet
- Gemensamma miljömål
- En ny IT-politik
- Bankerydsöverenskommelsen

Allians för Sverige – Förslaget i siffror

	2006
Inkomstskatter	
Arbetsavdrag	-37,0
Interaktion med regeringens förändring av grundavdraget	1,5
Delsumma för inkomstskatter	-35,5
Företagsskatter	
Fämansskatteregler	-0,9
Jobbavdrag för näringsinkomster	-1,2
Riskkapitalavdrag	-0,1
Uppskjuten vinstbeskattning	-0,5
Sänkta arbetsgivaravgifter i småföretagen	-2,6
Avskaffad förmögenhetsbeskattning	-2,9
Nystartsjobb	-1,2
RUT-avdrag	-1,0
Förmånsrätten	-0,5
Avskaffad medfinansiering i sjukförsäkring (15 %)	-2,5
Fribelopp i periodiseringsfonder (10 miljoner kronor)	-0,4
Delsumma för företag	-13,8
Summa skattesänkningar	-49,3
Finansiering, intäkter	

Allians för Sverige – Förslaget i siffror	
Slopad avdragsrätt för övriga utgifter	0,4
Höjt reseavdrag, ej avdrag mot statlig beskattning för resor o dubbelboende	1,0
Avskaffat avdrag för förmån av personaldator	0,8
Slopad investeringsstimulans till bostäder	0,5
Räntebeläggning av obeskattade reserver (fribelegg 10 miljoner)	1,4
Höjd skatt på rulltobak	0,5
Slopad nedsättning av arbetsgivaravgifter	4,8
Slopad skattereduktion för fackavgifter m.m.	4,0
Privatiseringar (netto av räntekostn. och utdelningar beräknat på 35 miljarder kronor)	0,6
Nej till regeringens företagssatsning	1,1
Avskaffad medfinansiering i sjukförsäkring	2,5
Summa inkomstförstärkning	17,6
Netto intäkter	-31,7
Besparingar och övrig finansiering	
Nej till regeringens satsningar	
Långsammare utbyggnadstakt av universitet m.m.	1,6
Delsumma	1,6
Sjukförsäkringen	
Trafikskadeförsäkring	0,8
Trafikskadeavgift	2,0
Regelförändringar för att motverka överutnyttjande i sjukförsäkringen	2,3
SGI baserat på genomsnittsinkomst i sjukförsäkringen (12 mån.)	0,3
Nej till höjning av taken	0,8
Delsumma sjukförsäkringen	6,2
Föräldraförsäkringen	
SGI baserat på genomsnittsinkomst i föräldraförsäkringen (12 mån.)	0,2
Delsumma föräldraförsäkringen	0,2
Förtidspensionen	
Förändrad beräkning av pensionsavgifter	2,6
Delsumma förtidspensionen	2,6
A-kassan	
Minskad statlig finansiering genom avgifter i a-kassan (subv. ca 64 %)	10,0
Arbetsvillkoret skärps till halvtid (från 70 till 80 timmar)	0,3
Avskaffat studerandevillkor	0,5
Överhoppningsbar tid begränsas	0,1
Övergång till jobbgaranti 65 % efter 300/450 dagar	1,1
Inkomstgrund (12 mån.)	0,9
Enhetligt tak (680 kr)	0,2
Sänkt ersättning till 70 % efter 200 dagar	0,5
Delsumma	13,6
Arbetsmarknadspolitik	

Allians för Sverige – Förslaget i siffror	
Förändring av AMS organisation	0,2
Neddragning 20 000 platser	2,4
Nej till friår	1,6
Slopas anställningsstöd för långtidsarbetslösa	3,8
Delsumma	8,0
Övrigt	
Minskad statlig byråkrati	1,5
Räntebidrag	0,8
Investeringsbidrag för hyresbostäder	0,9
Rekryteringsbidrag m.m.	1,6
Delsumma övrigt	4,8
Summa besparingar och övrig finansiering	36,9
Bidrag till en stramare finanspolitik	5,3

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen vad vi här anfört om riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Vi tillstyrker därmed delvis motionerna Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 1, Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 1, Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkandena 1, 3 och 8, Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkandena 1 och 2, Sk496 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 2 och A310 av Margareta Andersson m.fl. (c) yrkande 2 samt avstyrker proposition 1 Finansplanen punkt 1.

2. Mål för de offentliga finanserna (avsnitt 3), punkt 2 (m, fp, kd, c)

av Mikael Odenberg (m), Karin Pilsäter (fp), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om (fyll i). Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2004/05:Fi23 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 11,
 2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 4,
 2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 6–8,
 2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 12,
 2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 5,
 2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 1 och
 2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkande 6 och
 avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 7.

Ställningstagande

Ett viktigt mål för finanspolitiken är att säkerställa att utvecklingen av de offentliga finanserna är uthållig. Endast på detta sätt kan den långsiktiga välfärdsutvecklingen säkras. Vi anser att den offentliga skuldsättningen måste reduceras framöver. Varje generation har ett moraliskt ansvar att inte skjuta en skuld på kommande generationer. Dagens medborgare bör aldrig bevilja sig förmåner som framtida generationer får betala.

Den nuvarande skuldsättningen och den offentliga sektorns omfattning medför att statsbudgeten och ekonomin som helhet blir konjunkturkänslig. Förändringar beträffande ränteläget, såväl nationellt som internationellt, och variationer i valutakurser har en betydande påverkan på den svenska ekonomin, beroende på skuldsättningen. En mindre statsskuld leder därför till mindre sårbarhet för yttre förändringar, och detta i sig leder till ett ökat förtroende för den svenska ekonomin.

Genom en lägre skuldkvot ökar beredskapen för konjunkturpolitiskt motiverade tillfälliga underskott i ett läge där penningpolitiken inte är tillräcklig. Räntekostnaderna för statsskulden utgör i dagsläget ca 2 % av BNP och är därmed en av de största utgiftsposterna i budgeten. Räntorna tränger undan annan offentlig verksamhet, eller möjligheter till skattesänkningar. En hög offentlig skuldsättning kan även ha negativ effekt på ekonomins långsiktiga produktionsförmåga. Omfattande offentlig upplåning riskerar att belasta sparandet så att investeringarna påverkas negativt. En hög offentlig upplåning riskerar också att minska trovärdigheten för den samlade ekonomiska politiken.

Vårt mål är att den offentliga sektorns bruttoskuld ska sänkas, vilket möjliggör stabila skattesatser på en lägre nivå än i dag. För att bedöma en lämplig skuldnivå är två faktorer viktiga att beakta. För det första måste det finnas en tillräcklig säkerhetsmarginal för att klara en betydande konjunkturcell försvagnig av de offentliga finanserna utan att stigande räntebetalningar riskerar att göra skuldsättningen självförstärkande. För det andra bör skuldsättningen vara förenlig med hur de offentliga inkomsterna och utgifterna påverkas av befolkningsstrukturen. Den demografiska utvecklingen är ett starkt argument för att i tid vända underskottsutvecklingen.

Vår bedömning är att ett överskott i det finansiella sparandet för den samlade offentliga sektorn på ca 2 % av BNP per år den kommande mandatperioden bör kunna leda till att skuldsättningen utvecklas på ett långsiktigt uthålligt sätt. Den konsoliderade offentliga sektorns bruttoskuldsättning bör reduceras till ca 40 % av BNP.

Överskotten i den offentliga sektorn ligger under åren framöver helt i ålderspensionssystemet. En av fördelarna med det nya pensionssystemet är att det är självständigt. Därmed är det omöjligt att föra över pengar till statsbudgeten. Premiépensionerna är dessutom grundlagsskyddad privat egendom. Pensionssystemets tillgångar kan därmed inte användas för andra ändamål. För kommunerna gäller ett balanskrav. Förutsättningarna

för kommunsektorn ska vara stabila, och man bör därför utgå från att kommunsektorn som helhet ska vara i balans. Givet detta regelverk är statens finansiella sparande det naturliga instrumentet för att upprätthålla sparmålet för den offentliga sektorn som helhet.

Vår utgångspunkt är att eftersträva balans i statens finansiella sparande under den kommande mandatperioden och därmed upprätthålla ett överskott i den samlade offentliga sektorn på ca 2 % i genomsnitt över en konjunkturcykel. På grund av de stora underskott som för närvarande råder i statens finanser anser vi att ett balansmål för statens finansiella sparande måste fasas in successivt.

Med det anförda tillstyrker vi delvis motionerna Fi23 (c) yrkande 11, Fi240 (m) yrkande 4, Fi241(fp) yrkandena 6–8, Fi242 (kd) yrkande 12, Fi243 (c) yrkande 5, Fi259 (fp) yrkande 1 och Fi314 (c) yrkande 6 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 7.

3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (m)

av Mikael Odenberg (m), Gunnar Axén (m) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8)

a) Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkandena 10–12 och avslår motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 8, båda i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 3 i denna del och 5 samt

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 2, båda i denna del, och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

b) Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten till 935 miljarder kronor för 2006, 958 miljarder kronor för 2007 och 982 miljarder kronor för

2008 och godkänner beräkningen av taket för den offentliga sektorn i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkandena 2 och 3 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 2 och 6 samt de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

c) Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde 2006

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 enligt den sammanställning som finns i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 6 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 3, motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 3 i denna del och

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

d) Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 2006

=Utskottet.

e) Förändring av anslagsbehållningar för 2006

Riksdagen godkänner beräkningen av förändringar i anslagsbehållningar för 2006 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 7 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 4 och det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

f) Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006

=Utskottet.

g) Den kassamässiga korrigeringen för 2006

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om den kassamässiga korrigeringen för 2006. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 8 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 10.

h) Beskattningen av förvärvsinkomster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av förvärvsinkomster. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 1, 3 och 21 samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 34 och 38, båda i denna del, och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

i) Socialavgifter och allmän löneavgift

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om socialavgifter och allmän löneavgift. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 2, 25 och 33–37 samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 41 och 46, båda i denna del, motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

j) Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 4 och 6 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 34 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

k) Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar

=Utskottet.

l) Avdrag för övriga utgifter

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för övriga utgifter. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 5 och

avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

m) Förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 26.

n) Skattereduktion för hushållstjänster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för hushållstjänster. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 15 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

o) Pensionssparande

=Utskottet.

p) Avdrag för gåvor till ideella organisationer

=Utskottet.

q) Skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 23 och 24 samt

avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

r) Beskattningen av lånedatorer

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av lånedatorer. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 42 och

avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

s) Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet

=Utskottet.

t) Begränsningsregeln för fastighetsskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om fastighetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 16–19 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 47 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

u) Förmögenhetsskatten

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 13 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

v) Förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Sk451 av Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c) och

bifaller delvis motionerna

2005/06:Sk390 av Tomas Högström och Jan-Evert Rådström (båda m) och

2005/06:Sk437 av Anna Lilliehöök och Anita Sidén (båda m).

w) *Uthyrning av privatbostad*

=Utskottet.

x) *Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk*

=Utskottet.

y) *3:12-beskattningen*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om 3:12-beskattningen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 31 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

z) *Risikkapitalavdrag*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om riskkapitalavdrag. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 39 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

å) *Uppskov med beskattningen av kapitalvinst*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om uppskov med beskattningen av kapitalvinst. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 40 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ä) *Etableringskonto och starta-eget-sparande*

=Utskottet.

ö) *Räntebeläggning av obeskattade reserver*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om räntebeläggning av obeskattade reserver. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 32 och 38 samt

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aa) *Schablonintäkter för bostadsrättsföreningar*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om schablonintäkter för bostadsrättsföreningar. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 20.

ab) *Avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll*

=Utskottet.

ac) Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar

Riksdagen godkänner vad i reservationen anføres om fordonsskatten på lätta bussar och lastbilar. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 10 och 2005/06:Fi275 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 3 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 37 i denna del.

ad) Punktskatten på bensin och diesel

Riksdagen godkänner vad i reservationen anføres om punktskatten på bensin och diesel. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 9.

ae) Höjd effektskatt på kärnkraft

=Utskottet.

af) Höjd naturgrusskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anføres om höjd naturgrusskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 30 och 2005/06:Fi275 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 4 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 42 i denna del och det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ag) Höjd avfallsskatt

=Utskottet.

ah) Skatt på flygresor

Riksdagen godkänner vad i reservationen anføres om skatt på flygresor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 41, 2005/06:T497 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 15 och 2005/06:N440 av Per Bill m.fl. (m) yrkande 3 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ai) Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning m.m.

=Utskottet.

aj) Höjd energiskatt på el

=Utskottet.

ak) Beskattning av avfall som förbränns

Riksdagen godkänner vad i reservationen anføres om beskattning av avfall som förbränns. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 51 och 2005/06:MJ522 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 13 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

al) Koldioxidskatten i den handlande sektorn

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om koldioxidskatten i den handlande sektorn. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 50 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

am) Energiskatteavdraget för vindkraft

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om energiskatteavdraget för vindkraft. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 47 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 40 i denna del.

an) Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.

=Utskottet.

ao) Alternativa drivmedel i framtiden

=Utskottet.

ap) Alkoholbeskattningen

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om alkoholbeskattningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 28 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aq) Tobaksbeskattningen

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om tobaksbeskattningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 44 och 45 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 39 i denna del och det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ar) Sänkt reklamskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om sänkt reklamskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 14 och 2005/06:Kr281 av Kent Olsson m.fl. (m) yrkande 14, bifaller delvis motionerna 2005/06:Fi233 av Gunnar Axén och Tomas Högström (båda m), 2005/06:Fi247 av Inger René (m), 2005/06:Sk283 av Ulf Sjösten (m) yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:Sk335 av Jeppe Johnsson (m) och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 35 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

as) Trängselskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om trängselskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 11,

2005/06:T497 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 22 och

2005/06:N302 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m) yrkande 9, bifaller delvis motionerna

2005/06:Fi225 av Hillevi Engström (m) yrkandena 1–3 och

2005/06:Sk276 av Björn Hamilton (m) samt

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

at) Handelsgödsel och bekämpningsmedel

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om handelsgödsel och bekämpningsmedel. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 7 och 8 samt

2005/06:MJ441 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) yrkandena 2 och 3 samt

avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

au) Mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 46 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

av) Stöd för konvertering från direktverkande elvärme

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om stöd för konvertering från direktverkande elvärme. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 29 i denna del och

2005/06:Fi275 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 2 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 33 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aw) Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 29 i denna del.

ax) Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn
=Utskottet.

ay) Kreditering på skattekonto

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om kreditering på skattekonto. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 12, 22, 27, 43, 48 och 49 samt

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

az) Beräkningen av statsbudgetens inkomster

Riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2006 i enlighet med Moderata samlingspartiets alternativ i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 5 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 12, motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aå) Ändrad förmånsrättsordning

=Utskottet.

Ställningstagande

Ungefär 1,5 miljoner människor försörjs i dag genom olika offentliga ersättningar i stället för arbetsinkomster eller arbetar mindre än de skulle önska. I stora delar av landet står en tredjedel av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder utanför arbetsmarknaden. Om Sverige ska klara de långsiktiga utmaningar som den framtida demografiska utvecklingen innebär är det helt nödvändigt att sysselsättningen ökar. Bara på så sätt kan finansieringen av vår framtida välfärd säkras. Vår budgetpolitik innehåller därför avsevärda skattesänkningar för att stimulera sysselsättningen. Kärnan i skattestrategin är det avdrag för förvärvsinkomster som föreslås tillsammans med övriga oppositionspartier. Utöver det gemensamma förslaget som innebär en skattesänkning på 37 miljarder kronor 2006 och 45 miljarder kronor 2007 vill vi också genomföra ett tredje steg i reformen som ytterligare ökar omfattningen av avdraget till sammanlagt 53 miljarder kronor 2008.

De moderata förslagen till sänkta skatter syftar till att göra det mer lönsamt att arbeta – att gå från sjukskrivning på heltid till arbete på halvtid, från arbete på deltid till arbete på heltid, från bidragsförsörjning till försörjning genom eget arbete. Därför riktas också de moderata skattesänkningarna framför allt till låg- och medelinkomsttagare. Den inriktningen

hindrar inte att det också är angeläget att stödja kompetensutveckling och förkovran. Därför vill Moderaterna på sikt även avveckla den s.k. värnskat-ten.

Förutom att skattesänkningarna tar sikte på att stimulera till arbete och öka sysselsättningen är de också ett sätt att stärka människors makt på bekostnad av politikernas. Var och en som arbetar ska kunna försörja sig på sin inkomst. Att låta människor behålla en större del av sina inkomster är ett sätt att öka deras makt över sin egen vardag. Socialdemokraternas förslag om höjt tak i sjukförsäkringen tydliggör skillnaden mellan de politiska alternativen: Vi vill ge mer pengar till låginkomsttagare som arbetar. Vänsterkartellen vill ge mer pengar till höginkomsttagare som sjukskriver sig!

Budgetpolitiken innehåller också satsningar på välfärdens kärna – rätts-trygghet, vård, skola och omsorg. Den svenska sjukvården klarar inte längre sin viktigaste uppgift – att erbjuda vård med god tillgänglighet och kvalitet. En orsak till det är att de stela offentliga monopolerna har svårt att klara anpassningen till människornas behov. Det behövs alternativ och val-frihet inom vården. Vi föreslår en rad åtgärder för att förbättra sjukvården, t.ex. en vårdgaranti, satsningar på ökad kvalitet, fritt val i äldreomsorgen och en ny tillsynsmyndighet. Vi föreslår också en satsning på psykiatrin, personliga ombud samt att staten tar över ansvaret för assistansersätt-ningen. Landstingen ska också ges större möjligheter att ta ut avgifter inom den öppna vården, och de resurser som detta tillför ska oavkortat gå tillbaka till landstingen. Satsningarna inom vården och omsorgen under 2006 uppgår till ca 5 miljarder kronor.

Inom utbildningsområdet föreslår vi satsningar på ca 4 miljarder kronor 2006 varav 1 miljard kronor på fortbildning av lärare. Rättstryggheten ges ökade resurser inom alla delar, polis, åklagare, domstolar och kriminal-vård. Vi avvisar regeringens förslag till plusjobb och utbildningsvikariat men låter kommunsektorn behålla de anvisade medlen för plusjobben i form av ett generellt bidrag som en del av vår satsning på välfärden.

Skattesänkningarna och satsningarna finansieras genom en kombination av utgiftsminskningar, avskaffande av skattereduktioner och höjningar av vissa skatter. En väsentlig del av finansieringen består av besparingar i transfereringssystemen. Vi föreslår t.ex. att ersättningen i arbetslöshetsför-säkringen sänks och att arbetsvillkoret m.m. skärps, samt att ersättningsni-våerna sänks även i sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen från 2007. Kontrollerna i försäkringssystemen behöver skärpas för att stävja missbruk och överutnyttjande. Åtgärderna för ökad sysselsättning är permanenta och finansierade fullt ut. Förslagen är strukturella och syftar till att varaktigt öka ekonomins produktionsförmåga, och de är inriktade så att låg- och medelinkomsttagare, som har en hög benägenhet att använda ökade inkomster till konsumtion, får betydande skattesänkningar. Sammantaget skapar vår politik goda förutsättningar för att programmet ska ge betydande effekter i form av ökad sysselsättning.

Vi föreslår även, i likhet med de övriga partierna i Allians för Sverige, andra skatteförändringar som är viktiga för att stimulera sysselsättningen, t.ex. sänkta arbetsgivaravgifter vid nyanställningar, nystartsjobb och avdraget för hushållsnära tjänster. Gemensamma förslag finns också om att exempelvis gradvis avveckla räntebidragen och genomföra besparingar på statliga myndigheter. Rätten för vissa avdrag, som reseavdrag och avdrag för dubbelt boende, föreslås också begränsas, och skattereduktionerna för akasseavgift och fackföreningsavgift avskaffas.

På sikt vill vi dessutom avskaffa fastighetsskatten, men av statsfinansiella skäl måste det ske gradvis. Den regel som begränsar fastighetsskatten till en viss del av hushållsinkomsten räddar många låginkomsttagare från att flytta. Men begränsningsregeln har också stora brister. Den gäller inte för taxeringsvärden över 3 miljoner kronor, och den gäller bara för permanentbostäder. Åtskilliga pensionärshushåll i attraktiva bostadsområden eller låginkomsttagare som ärver ett sommarställe i skärgården kommer att tvingas sälja sin egendom. Detta är en otillständig och orättfärdig ordning. Därför vill Moderaterna införa ett tak för skatteuttaget. Ingen ska behöva betala mer i fastighetsskatt än att det motsvarar 80 kr/kvm värdeyta bostad jämte 2 kr/kvm tomtyta (dock maximalt 5 000 kr för tomten). Med en sådan ordning kommer ingen längre att tvingas gå från gård och grund på grund av fastighetsskatten. Från år 2007 föreslår vi även en sänkning av skattesatsen från 1,0 % till 0,9 %. För bostadsrättsfastigheter föreslår vi att schablonintäkten slopas.

För att förbättra det eftersatta vägnätet avsätter vi 7 miljarder kronor mer än regeringen för utbyggnad och underhåll av vägar under de kommande tre åren. Vi anser också att Sverige måste förbättra sin förmåga att delta i internationella militära operationer och delta aktivt i uppbyggnaden av EU:s nya snabbinsatsstyrkor. Därför har vi tillsammans med övriga allianspartier förordat en väsentligt mindre neddragning av försvarets anslag.

Vi förespråkar anslag till biståndet som innebär en ökning med 40 % mellan 2002 och 2008. Den fördubbling av biståndet som regeringen föreslår för samma period anser vi däremot inte vara motiverad. Framför allt ser vi inte hur biståndsanslag på den nivån ska kunna disponeras på ett seriöst och ansvarsfullt sätt. Legitimiteten i biståndsverksamheten bygger i hög grad på att medborgarna kan känna sig förvissade om att medlen kommer verkligt behövande till del. Vårt förslag innebär att Sveriges bistånd kommer att överstiga de 0,7 % av BNP som FN förespråkar.

En rapport från ITPS visar att företagets kreditmöjligheter har försämrats till följd av den ändrade förmånsrättsordningen. Följaktligen anser vi att bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar skall höjas från nuvarande 55 % till 100 % från den 1 januari 2006. Förslaget beräknas öka kostnaderna för statens lönegarantiersättning med 500 miljoner kronor 2006.

Finanspolitiken måste säkerställa att utvecklingen av de offentliga finanserna är uthållig. Trots att målet för det finansiella sparandet inte nås har regeringen genomfört stora ofinansierade reformer. Ankaret i finanspolitiken bör i stället vara ett mål för den offentliga sektorns skuldsättning. Skulden bör reduceras från dagens ca 50 % av BNP till 40 % av BNP, genom att det strukturella finansiella sparandet i den offentliga sektorn i genomsnitt bör uppgå till ca 2 % av BNP de kommande fem åren. Våra förslag innehåller besparingar på 56 miljarder kronor, skattesänkningar på brutto 58 miljarder kronor (netto 28 miljarder kronor), satsningar på 30 miljarder kronor samt övriga inkomstförstärkningar för staten på 10 miljarder kronor. Åren 2006–2008 beräknas det offentliga sparandet stärkas med 8,6; 8,5 respektive 4,1 miljarder kronor. På längre sikt bedömer vi emellertid att förslagen genom sina stimulerande effekter på tillväxt och sysselsättning har förutsättningar att därutöver ge betydande förbättringar av de offentliga finanserna.

Givet att pensionssystemet är autonomt och att kommuner och landsting omfattas av ett balanskrav bör det operativa målet vara ett årligt mål för statens finansiella sparande. Vårt budgetalternativ innebär vid en statisk beräkning att statens finansiella sparande förstärks jämfört med regeringens förslag och uppgår till 1,1; 1,4 respektive 1,7 % av BNP för 2006–2008. Tas hänsyn till de sysselsättningseffekter som motionärerna bedömer att politiken ger förstärks det finansiella sparandet väsentligt mer.

Regeringen har inte lämnat något formellt förslag till utgiftstak för 2008 utan endast redovisat en preliminär beräkning. Detta är ännu ett exempel på att regeringen inte lever upp till intentionerna bakom den nya budgetprocessen. Vi anser att systemet med treåriga budgetcykler ska värnas och har i enlighet med detta föreslagit att riksdagen fastställer utgiftstaket för 2007 till 958 miljarder kronor och för 2008 till 982 miljarder kronor.

Sammantaget anser vi att Moderata samlingspartiets förslag bör ligga till grund för inriktningen av budgetpolitiken. Det innebär att vi tillstyrker de nivåer för utgiftstaket för staten 2006–2008 som föreslås i motion Fi240 (m) (yrkande 2), fördelningen av utgifter på utgiftsområden 2006 (yrkande 6) samt beräkningen av utgifterna för den offentliga sektorn (yrkande 3). Vi tillstyrker också motionens förslag till beräkning av statens inkomster (yrkande 5), inriktning av skattepolitiken (yrkande 10) samt Moderata samlingspartiets övriga förslag i detta sammanhang.

Regeringens förslag i berörda delar liksom övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

Moderata samlingspartiets förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens	Res 3 (m)	Avvikelse
	förslag	förslag	
1 Rikets styrelse	8 244	7 958	-287
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 809	10 850	-959
3 Skatt, tull och exekution	9 222	9 157	-65
4 Rättsväsendet	29 023	30 523	+1 500
5 Internationell samverkan	1 359	1 454	+95
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 433	43 833	+400
7 Internationellt bistånd	26 059	19 718	-6 341
8 Invandrare och flyktingar	6 981	7 964	+983
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 615	48 574	+6 960
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	129 591	123 741	-5 850
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 299	45 499	+200
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460	58 270	-3 190
13 Arbetsmarknad	70 230	60 203	-10 026
14 Arbetsliv	1 224	932	-292
15 Studiestöd	22 130	19 477	-2 653
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113	44 175	-2 939
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 582	9 567	-15
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 549	7 384	-2 165
19 Regional utveckling	3 333	2 520	-813
20 Allmän miljö- och naturvård	4 556	2 983	-1 573
21 Energi	1 722	1 340	-382
22 Kommunikationer	31 535	35 059	+3 525
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 398	16 179	-219
24 Näringsliv	4 199	3 902	-297
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 161	106 332	+46 171
26 Statsskuldsräntor m.m.	43 170	42 299	-871
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	28 066	28 066	±0
Minskning av anslagsbehållningar	1 264	400	-864
Summa utgiftsområden	768 328	788 360	+20 032
Summa utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor	725 199	746 102	+20 903
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	179 584	179 584	±0
Takbegränsade utgifter	904 783	925 686	+20 903
Budgeteringsmarginal	2 217	9 314	+7 097
Utgiftstak för staten	907 000	935 000	+28 000

4. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (fp)

av Karin Pilsäter (fp) och Christer Nylander (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8)*a) Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 2, 14 och 15 samt

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 1 och avslår motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 8, båda i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 3 i denna del och 5 samt

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 2, båda i denna del, och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

b) Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten till 924 miljarder kronor för 2006, 957 miljarder kronor för 2007 och 990 miljarder kronor för 2008 och godkänner beräkningen av taket för de offentliga utgifterna för 2006 och 2007 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 3 och 4 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 2 och 6 samt de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

c) Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde 2006

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 enligt den sammanställning som finns i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 9 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 3, motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 3 i denna del och

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

d) Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 2006

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2006 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 13 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 5.

e) Förändring av anslagsbehållningar för 2006

Riksdagen bifaller motion

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 11 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 4 och det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

f) Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006
=Utskottet.

g) Den kassamässiga korrigeringen för 2006
=Utskottet.

h) Beskattningen av förvärvsinkomster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av förvärvsinkomster. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 7 och 12–14 samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 34 och 38, båda i denna del, och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

i) Socialavgifter och allmän löneavgift

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om socialavgifter och allmän löneavgift. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 10 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 41 och 46, båda i denna del, motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

j) Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.
=Utskottet.

k) Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar
=Utskottet.

l) Avdrag för övriga utgifter

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för övriga avgifter. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 5 och

2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 28.

m) Förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A
=Utskottet.

n) Skattereduktion för hushållstjänster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för hushållstjänster. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 11 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

o) Pensionssparande

=Utskottet.

p) Avdrag för gåvor till ideella organisationer

=Utskottet.

q) Skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 23 och 24 samt

2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 21.

r) Beskattningen av lånedatorer

=Utskottet.

s) Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet

=Utskottet.

t) Begränsningsregeln för fastighetsskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om fastighetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 16 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 47 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

u) Förmögenhetsskatten

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 2 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

v) Förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Sk451 av Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c) och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

w) *Uthyrning av privatbostad*

=Utskottet.

x) *Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk*

=Utskottet.

y) *3:12-beskattningen*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om 3:12-beskattningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 6 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

z) *Risikkapitalavdrag*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om risikkapitalavdrag. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 4 och 5 samt avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

å) *Uppskov med beskattningen av kapitalvinst*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om uppskov med beskattningen av kapitalvinst. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 3 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ä) *Etableringskonto och starta-eget-sparande*

=Utskottet.

ö) *Räntebeläggning av obeskattade reserver*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om räntebeläggning av obeskattade reserver. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 8 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aa) *Schablonintäkter för bostadsrättsföreningar*

=Utskottet.

ab) *Avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll*

=Utskottet.

ac) *Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar*

=Utskottet.

ad) *Punktskatten på bensin och diesel*

=Utskottet.

ae) Höjd effektskatt på kärnkraft

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om höjd effektskatt på kärnkraft. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 17 och 2005/06:N436 av Eva Flyborg m.fl. (fp) yrkande 7 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 45 i denna del.

af) Höjd naturgrusskatt

=Utskottet.

ag) Höjd avfallsskatt

=Utskottet.

ah) Skatt på flygresor

=Utskottet.

ai) Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning m.m.

=Utskottet.

aj) Höjd energiskatt på el

=Utskottet.

ak) Beskattning av avfall som förbränns

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattning av avfall som förbränns. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:MJ394 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 30 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

al) Koldioxidskatten i den handlande sektorn

=Utskottet.

am) Energiskatteavdraget för vindkraft

=Utskottet.

an) Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.

=Utskottet.

ao) Alternativa drivmedel i framtiden

=Utskottet.

ap) Alkoholbeskattningen

=Utskottet.

aq) Tobaksbeskattningen

=Utskottet.

ar) Sänkt reklamskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om reklamskatt. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2005/06:Sk301 av Christer Winbäck (fp) och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 35 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

as) Trängselskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om trängselskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi236 av Martin Andreasson m.fl. (fp) och

2005/06:Fi281 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 6,

bifaller delvis motion

2005/06:T498 av Karin Pilsäter och Mia Franzén (båda fp) yrkande 2 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

at) Handelsgödsel och bekämpningsmedel

=Utskottet.

au) Mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur

=Utskottet.

av) Stöd för konvertering från direktverkande elvärme

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om stöd för konvertering från direktverkande elvärme. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 16 och

2005/06:N436 av Eva Flyborg m.fl. (fp) yrkande 20 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 33 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aw) Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus

=Utskottet.

ax) Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn

=Utskottet.

ay) Kreditering på skattekonto

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om kreditering på skattekonto. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:MJ526 av Marie Wahlgren m.fl. (fp) yrkande 3 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

az) Beräkningen av statsbudgetens inkomster

Riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2006 i enlighet med Folkpartiet liberalernas förslag i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 5 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 12, motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

åå) Ändrad förmånsrättsordning

Riksdagen godkänner vad i reservationen anføres om ändrad förmånsrättsordning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 7,

2005/06:Fi308 av Maria Larsson m.fl. (kd) och

2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 14.

Ställningstagande

En utgångspunkt för Folkpartiet liberalernas budgetförslag är att återupp-
rätta framtidstron i Sverige. Detta kräver en lång rad reformer som ökar
människors vardagsmakt och premierar sådant beteende som är lönsamt
för alla – flit, sparande, risktagande och förkovran. Den politik som presenteras i Folkpartiets motion Fi241 bör styra inriktningen av budgetpolitiken.

Sverige kan!

Sverige har blivit de stängda möjligheternas land. Unga och invandrare kommer inte in på arbetsmarknaden, för äldre som förlorat jobbet är möjligheterna att komma tillbaka små och kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden är beskurna. En ny kurs för Sverige framstår som särskilt viktig i ett globaliseringsperspektiv. Sverige kan konkurrera om de nya jobben i högkvalificerade branscher om vi vill och gör det som är nödvändigt för att nå dit.

Sverige behöver en bättre fungerande arbetsmarknad, där människor snabbare kommer i arbete och där långvarig sysslolöshet bryts. Eftersom det måste löna sig bättre att arbeta föreslår Folkpartiet, tillsammans med de övriga partierna i Allians för Sverige, ett jobbavdrag.

Folkpartiet anser att det är mycket angeläget att återupp-
rätta grundprinciperna från ”århundradets skattereform”, hälften kvar och att de flesta bara ska betala kommunalskatt. Brytpunkten för statlig skatt höjs. Den s.k. värnskatten, som är en straffskatt på utbildning, avskaffas från 2007.

Arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring. Ersättningen ska vara 80 % under den första tiden för att sedan trappas ned. Ersättningstiden begränsas. Människor med försörjningsansvar för barn får en längre omställningsperiod. Den som har haft arbetslöshetsersättning under en ersättningsperiod och som fortfarande är arbetslös ska erbjudas en plats i en jobb- och utvecklingsgaranti där ersättningen är 65 %. Arbetslöshetsförsäkringen ska vara obligatorisk och egenfinansieringen öka med 10 miljarder kronor. Arbetsmarknadsverket bör bantas och reformeras i

grunden och privata arbetsförmedlingar, branschvisa förmedlingar och bemanningsföretag komplettera den statliga arbetsförmedlingen. Rekryteringsbidraget avvecklas, medan nystartsjobb införs.

Integrationspolitiken ska undanröja segregationen. Alla som kommer till Sverige ska ges arbetstillstånd från första dagen. Genom att kunna kombinera studier i svenska med arbete och praktik ska utanförskapet brytas. En jobb- och utvecklingsgaranti införs.

I syfte att minska avhoppet från gymnasiet och göra fler ungdomar bättre rustade för arbetsmarknaden införs fler yrkesinriktade utbildningar på gymnasiet och ett lärlingssystem för ungdomar.

För att minska sjukskrivningarna krävs insatser över ett brett fält, som förebyggande åtgärder, finansiell samordning mellan sjukförsäkring och vård, konkreta åtgärder mot fusk och snabbare vård och rehabilitering. Trafikförsäkringen ska ta över ansvaret för trafikrelaterade kostnader inom sjukförsäkringen.

Det bör bli lättare för äldre att stanna kvar i arbetslivet. Folkpartiet föreslår sänkta arbetsgivaravgifter för äldre.

Kvalitet i skolan och forskning

Sverige behöver återupprätta bildningsskolan. Sjunkande resultat och allt sämre läs- och skrivkunnighet ska brytas med en "läsa-skriva-räkna-garanti" på lågstadiet.

Folkpartiet vill satsa på vidareutbildning av lärare, att obehöriga lärare erbjuds kompletterande utbildning och att de yrkesförberedande programmen uppvärderas.

Inom högskolan vill Folkpartiet satsa 1 miljard kronor för att göra det möjligt med fler fasta lärartjänster och fler undervisningstimmar.

Ett mål om att ett svenskt universitet inom tio år ska tillhöra de tjugo bästa i världen bör sättas upp. Staten bör vara redo att inom några år höja forskningsanslaget med ca 1 miljard kronor för ett sådant svenskt "Nobel-universitet".

En mer integrerad och jämställd arbetsmarknad

Folkpartiet vill införa ett sysselsättningsmål som innebär att minst 60 % av alla i arbetsför ålder i varje grannkapsområde och valdistrikt ska ha ett arbete. Arbetsmarknadspolitikerna måste läggas om så att alla inkluderas; en jobb- och utvecklingsgaranti ska införas.

Folkpartiet vill bekämpa diskrimineringen på arbetsmarknaden exempelvis genom att jobbsökningar avidentifieras och diskriminering bestraffas hårdare.

En mer jämställd arbetsmarknad kan uppnås genom att monopolerna inom kommuner och landsting bryts upp. En skattereduktion på hushållstjänster, som Allians för Sverige föreslår, innebär att fler föräldrar slipper pressas sönder mellan förvärvsarbete och hemarbete.

Nya och växande företag är vägen till fler jobb

Folkpartiet föreslår en rad åtgärder som syftar till att skapa ett bättre företagarklimat. Folkpartiet står bakom det företagspaket som Allians för Sverige kommit överens om. Förslagen gör det mer lönsamt att anställa, förbättrar företagets riskkapitalförsörjning och minskar företagets administrativa kostnader. Förmögenhetsskatten avskaffas, beskattningen av fåmansbolag blir enklare och lägre, reavinstbeskattningen skjuts upp för den som satsar pengarna i nytt företagande och ett riskkapitalavdrag införs. Mål sätts upp för minskning av byråkratin. Nyanställningar underlättas genom att större delen av arbetsgivaravgiften tas bort första året och sedan fasas in under en flerårsperiod. Nystartsjobb införs för dem som stått utanför arbetsmarknaden en längre tid. För dem tas arbetsgivaravgiften bort under lika lång tid som de stått utanför arbetsmarknaden. Folkpartiet vill vidare skapa en mer dynamisk arbetsmarknad genom att reformera lagen om anställningsskydd (LAS) främst genom att visstidsanställningar upp till två år tillåts. Sverige måste få större nytta av forskning och innovationer genom att det blir enklare för forskare att överföra sin kunskap till företag. Patentreglerna bör förenklas. Planeringsramen för investeringar i vägar bör under perioden fram till 2015 ökas med 6 miljarder kronor. 3 miljarder kronor frigörs genom att lyfta ut Norrbotniabanan ur planeringen.

Vi anser att bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar ska höjas från nuvarande 55 % till 100 % från den 1 januari 2006, eftersom en rapport från ITPS visar att företagets kreditmöjligheter har försämrats till följd av den ändrade förmånsrättsordningen. Förslaget beräknas öka kostnaderna för statens lönegarantiersättning med 500 miljoner kronor 2006.

Skattepolitiken

Folkpartiet vill förändra skattesystemet och sänka skatterna. Syftet är att göra det mer lönsamt att arbeta och utbilda sig, att spara och starta företag samt att investera och anställa människor i Sverige. Arbetsavdraget ger en betydande skattelättnad vid arbete. Ett antal skatter sänks eller tas bort för att underlätta företagande: förmögenhetsskatten, fåmansbolagsbeskattningen och dubbelbeskattningen.

Värnskatten försvinner 2007, och brytpunkten för statlig skatt höjs. Fastighetsskatten sänks 2006 till 0,85 % på småhus och till 0,35 % på flerfamiljshus.

Konkurrens ger tillväxt

En större del av ekonomin bör utsättas för konkurrens. Det statliga ägandet bör minskas och begränsas till företag som har ett entydigt samhällsintresse. En försäljningsvolym motsvarande 35 miljarder kronor 2006 utöver regeringens förslag kan vara en rimlig målsättning. Vidare bör de offentliga monopolen öppnas.

Andra prioriterade områden

Folkpartiet ser positivt på löftet att öka det svenska biståndet till 1 % av BNI år 2006 men konstaterar samtidigt att de verkliga utbetalningarna av bistånd i år är de lägsta sedan 1997.

Folkpartiet föreslår en vårdgaranti, utökade satsningar på rehabilitering och ett särskilt statligt anslag för att stimulera en värdigare äldreomsorg.

Vi vill framhålla värdet av en bra miljö. Den snabbavveckling av kärnkraften som regeringen och dess stödpartier driver ökar koldioxidutsläppen.

Folkpartiet framhåller vikten av att ett fungerande rättssamhälle återupprättas. För stärkande av rättstrygghet och rättssäkerhet föreslås 1 miljard kronor mer än regeringen per år.

Sammanfattningsvis anser vi att Folkpartiet liberalernas förslag till inriktning av budgetpolitiken, liksom partiets förslag till utgiftstak, bör ligga till grund för budgetpolitiken. Regeringen har inte lämnat något formellt förslag till utgiftstak för 2008 utan endast redovisat en preliminär beräkning. Detta är ännu ett exempel på att regeringen inte lever upp till intentionerna bakom den nya budgetprocessen. Vi anser att systemet med treåriga budgetcykler ska värnas. Det innebär att vi tillstyrker de nivåer för utgiftstaket för staten för 2006–2008 som föreslås i motion Fi241 (fp) yrkande 3. Vidare tillstyrker vi Folkpartiets förslag till beräkning av statsbudgetens inkomster (yrkande 5) och förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för budgetåret 2006 (yrkande 9). Vårt förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden framgår av följande tabell.

Slutligen stöder vi även Folkpartiets övriga förslag i detta sammanhang. Regeringens förslag i berörda delar avstyrks liksom de övriga motioner som är aktuella i detta sammanhang.

Folkpartiet liberalernas förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Res 4 (fp) förslag	Avvikelse
1 Rikets styrelse	8 244	7 727	-517
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 809	10 902	-907
3 Skatt, tull och exekution	9 222	9 257	+35
4 Rättsväsendet	29 023	30 033	+1 010
5 Internationell samverkan	1 359	1 359	±0
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 433	43 833	+400
7 Internationellt bistånd	26 059	26 059	±0
8 Invandrare och flyktingar	6 981	7 031	+50
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 615	43 315	+1 700
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	129 591	123 140	-6 451
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 299	45 354	+55
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460	61 560	+100
13 Arbetsmarknad	70 230	55 364	-14 866
14 Arbetsliv	1 224	900	-324
15 Studiestöd	22 130	19 923	-2 207
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113	47 244	+131
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 582	9 682	+100
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 549	8 098	-1 451
19 Regional utveckling	3 333	2 320	-1 013
20 Allmän miljö- och naturvård	4 556	4 275	-281
21 Energi	1 722	1 580	-142
22 Kommunikationer	31 535	31 985	+450
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 398	16 233	-165
24 Näringsliv	4 199	3 781	-418
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 161	95 380	+35 219
26 Statsskuldräntor m.m.	43 170	42 340	-830
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	28 066	28 066	±0
Minskning av anslagsbehållningar	1 264	-249	-1 513
Summa utgiftsområden	768 328	776 554	+8 226
Summa utgiftsområden exkl. statsskuldräntor	725 199	734 255	+9 056
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	179 584	179 504	-80
Takbegränsade utgifter	904 783	913 759	+8 976
Budgeteringsmarginal	2 217	10 284	+8 067
Utgiftstak för staten	907 000	924 000	+17 000

5. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (kd)

av Mats Odell (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8)

a) Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkandena 9–11 och 13,

2005/06:Fi309 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 1,
2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 1 och
2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 2–6 och 13 samt
avslår motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och
8, båda i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 3 i
denna del och 5 samt

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1
och 2, båda i denna del, och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i
utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

b) Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-
systemet vid sidan av statsbudgeten till 923 miljarder kronor för
2006, 957 miljarder kronor för 2007 och 986 miljarder kronor för
2008 och godkänner beräkningen av de offentliga utgifterna för
2006, 2007 och 2008 enligt vad som anförs i reservationen. Därmed
bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkandena 2 och 4 samt
avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 2 och 6 samt
de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i
utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

c) Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde 2006

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för
2006 enligt den sammanställning som finns i reservationen. Därmed
bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 5 och
avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 3, motionerna
2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i
denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 3 i denna
del och

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i
denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i
utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

*d) Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudget-
ten 2006*

=Utskottet.

e) Förändring av anslagsbehållningar för 2006

=Utskottet.

f) *Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006*
Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 6 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 9.

g) *Den kassamässiga korrigeringen för 2006*
=Utskottet.

h) *Beskattningen av förvärvsinkomster*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av förvärvsinkomster. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi309 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 2 och 3 samt 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 20 och 43 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 34 och 38, båda i denna del, och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

i) *Socialavgifter och allmän löneavgift*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om socialavgifter och allmän löneavgift. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 3 och 13 samt 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 9, 10, 33 och 34 samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 41 och 46, båda i denna del, motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

j) *Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 22, 27, 29 och 30 samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 34 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

k) *Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar*
=Utskottet.

l) Avdrag för övriga utgifter

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för övriga utgifter. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 28 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

m) Förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A
=Utskottet.

n) Skattereduktion för hushållstjänster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för hushållstjänster. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi309 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 4 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

o) Pensionssparande

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om pensionssparande. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 23.

p) Avdrag för gåvor till ideella organisationer

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för gåvor till ideella organisationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 24.

q) Skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 21 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

r) Beskattningen av lånedatorer

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av lånedatorer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 31 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

s) Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet
=Utskottet.

t) Begränsningsregeln för fastighetsskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om fastighetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi307 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 1–4 och

2005/06:Fi318 av Else-Marie Lindgren m.fl. (kd) yrkande 7 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 47 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

u) Förmögenhetsskatten

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 2, 6 och 12 samt 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 7 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

v) Förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade företag. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Sk451 av Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c) och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

w) Uthyrning av privatbostad

=Utskottet.

x) Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk

=Utskottet.

y) 3:12-beskattningen

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om 3:12-beskattningen. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 31 och 2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 6.

z) Riskkapitalavdrag

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om riskkapitalavdrag. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 4 och 2005/06:N480 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 11 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

å) Uppskov med beskattningen av kapitalvinst

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om uppskov med beskattningen av kapitalvinst. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 15 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ä) Etableringskonto och starta-eget-sparande

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om etableringskonto och starta-eget-sparande. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 5 och 2005/06:N480 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 12 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ö) Räntebeläggning av obeskattade reserver

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om räntebeläggning av obeskattade reserver. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 11 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aa) Schablonintäkter för bostadsrättsföreningar

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om schablonintäkter för bostadsrättsföreningar. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 20.

ab) Avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll

=Utskottet.

ac) Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar

=Utskottet.

ad) Punktskatten på bensin och diesel

=Utskottet.

ae) Höjd effektskatt på kärnkraft

=Utskottet.

af) Höjd naturgrusskatt

=Utskottet.

ag) Höjd avfallsskatt

=Utskottet.

ah) Skatt på flygresor

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skatt på flygresor. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 38 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ai) Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning m.m.

=Utskottet.

aj) Höjd energiskatt på el

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om höjd energiskatt på el. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 12 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 40 i denna del och det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ak) Beskattning av avfall som förbränns

=Utskottet.

al) Koldioxidskatten i den handlande sektorn

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om koldioxidskatten i den handlande sektorn. Därmed [okänd inställning] riksdagen utskottets förslag, bifaller motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 39 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

am) Energiskatteavdraget för vindkraft

=Utskottet.

an) Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 40 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ao) Alternativa drivmedel i framtiden

=Utskottet.

ap) Alkoholbeskattningen

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om alkoholskatten. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 26 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aq) Tobaksbeskattningen

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om tobaksbeskattningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 32 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 39 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ar) Sänkt reklamskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om sänkt reklamskatt. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 14 och 2005/06:Fi301 av Johnny Gylling (kd) samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 35 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

as) Trängselskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om trängselskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi306 av Else-Marie Lindgren m.fl. (kd) yrkande 5, 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 11 och 2005/06:N438 av Mats Odell m.fl. (kd) yrkande 12 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

at) Handelsgödsel och bekämpningsmedel

=Utskottet.

au) Mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om mervärdesskatten på resor, drivmedel och kultur. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 14, 15 och 37 samt avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

av) Stöd för konvertering från direktverkande elvärme

=Utskottet.

aw) Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus

=Utskottet.

ax) Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 35 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ay) Kreditering på skattekonto

Riksdagen bifaller motionerna 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 25, 36, 41 och 42 samt 2005/06:Bo338 av Ragnwi Marcelind m.fl. (kd) yrkande 5 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

az) Beräkningen av statsbudgetens inkomster

Riksdagen godkänner beräkningen av statbudgetens inkomster enligt Kristdemokraternas alternativ. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 1 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 12, motion 2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aå) Ändrad förmånsrättsordning

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om ändrad förmånsrättsordning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Fi308 av Maria Larsson m.fl. (kd) och 2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 14 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser att regeringens budgetpolitik är alltför svag. Kristdemokraterna föreslår en finanspolitik som tar ned statsskulden, främst genom en snabbare försäljning av statliga företag men också genom en något mindre expansiv finanspolitik. Jag anser att det som anförs i Kristdemokraternas motion Fi242 om ett antal särskilt prioriterade områden bör styra inriktningen av budgetpolitiken.

Tillväxtpolitik för nya jobb och ökad välfärd

Kristdemokraternas ekonomiska politik inriktas på att genomföra strukturförändringar i syfte att möjliggöra en långsiktigt ökad tillväxt. Högt skatte-tryck och stora marginaleffekter gör att det lönar sig dåligt att arbeta och skapar samtidigt ett osunt bidragsberoende för stora grupper. Tillsammans med övriga allianspartier föreslår Kristdemokraterna ett jobbvdrag som riktas mot alla förvärvsaktiva låg- och medelinkomsttagare. Vidare läggs gemensamma förslag om skattereduktion på köp av hushållstjänster och nystartsjobb. Det sistnämnda ska underlätta för människor med svag förankring i arbetslivet att komma tillbaka i arbete. Högre utbildning måste löna sig bättre. Därför föreslår Kristdemokraterna att värnskatten avvecklas från 2007.

Nuvarande höga skattetryck och stora marginaleffekter gör att det är svårt att locka hit och behålla företag, kapital och kompetens. För att komma till rätta med dessa problem anser Kristdemokraterna bl.a. att regelverket, som kostar företagen enorma belopp att hantera, måste förenklas. Ett riskkapitalavdrag bör införas för att stimulera investeringar i onoterade

företag. Vidare vill Kristdemokraterna införa ett etableringskonto av dansk modell för att underlätta starten av fler nya företag med eget kapital. På sikt anser Kristdemokraterna att arbetsgivaravgifter och löneskatter måste sänkas för att förbättra företagets konkurrenskraft gentemot omvärlden.

Kristdemokraterna anser att en omläggning snarast behöver genomföras av egendoms- och kapitalbeskattningen. Förmögenhetsskatten bör fasas ut ur det svenska skattesystemet liksom dubbelbeskattningen av investeringar och risksparande.

Jag anser att bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar ska höjas från nuvarande 55 % till 100 % från den 1 januari 2006, eftersom en rapport från ITPS visar att företagets kreditmöjligheter försämrats till följd av den ändrade förmånsrättsordningen. Förslaget beräknas öka kostnaderna för statens lönegarantiersättning med 500 miljoner kronor 2006.

En skattepolitik där alla får behålla mer av sin egen lön

Kristdemokraterna anser att de äldre måste få ett större ekonomiskt utrymme och underlättar ekonomiskt för de sämst ställda pensionärerna genom att höja garantipensionen med 300 kr i månaden. Dessutom föreslås en grundavdragshöjning som innebär en skattesänkning på 130 kr per månad utöver regeringens förslag. Pensionärer ska vidare kunna tjäna upp till 120 000 kr per år utan att pensionen påverkas negativt. De riktigt gamla – de som uppnått 85 år – ska garanteras plats på ett anpassat boende, antingen s.k. särskilt boende eller gemenskapsboende.

Kristdemokraterna menar att fastighetsskatten står i konflikt med såväl äganderätten som principen om skatt efter bärkraft. Kristdemokraterna vill därför avskaffa skatten och ersätta den med en kommunal avgift, på högst 2 800 kr per år, för att täcka de kostnader kommunen har för fastigheten. En kommunal fastighetsavgift ger kommunerna incitament att på sikt utveckla infrastrukturen samt verka för ett offensivt bostadsbyggande och en bra näringspolitik. Som delfinansiering av reformen höjs kapitalvinstskatten från 20 % till 30 % vid försäljning, och bara hälften av vinsten ska kunna skjutas upp till beskattning om man köper en ny bostad.

En reformerad familjepolitik för valfrihet och rättvisa

Kristdemokraterna vill verka för en familjepolitik som anpassar sig till de enskilda människornas önskemål och till familjernas olika behov. Det obeskattade barnbidraget ska ersättas med ett dubbelt så högt men beskattat barnbidrag. Bland de familjepolitiska reformerna lägger Kristdemokraterna stor vikt vid det s.k. kommunala vårdnadsbidraget, som innebär att kommunen ges skyldighet att lämna ersättning direkt till de föräldrar som själva önskar ta hand om sina barn. Kommunen ska vidare förpliktigas att införa etableringsfrihet inom barnomsorgen på samma sätt som gäller för friskolor. Kristdemokraterna vill införa ett nytt system med barndagar. För varje barn som fyllt ett år tilldelas barnets föräldrar eller vårdnadshavare 300 barndagar. Varje barndag är värd 200 kr. Syftet med barndagar är att ge

föräldrar en ekonomisk möjlighet till mer tid med barnen när de är små. Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs till 230 kr per dag, och bostadsbidraget stärks för att förbättra för de ekonomiskt sämst ställda föräldrarna.

Vården, omsorgen och utbildningsväsendet

Kristdemokraterna anser att kommunsektorn i det korta perspektivet bör tillföras resurser från staten för att kunna uppnå en bättre kvalitet i vården och omsorgen. I ett längre perspektiv är det emellertid enbart en arbetsledd ökad ekonomisk tillväxt som kan ge kommunsektorn de ekonomiska förutsättningar som kommer att krävas.

Kristdemokraterna välkomnar regeringens ökning av kommunbidragen i budgetpropositionen men anser därutöver att särskilda riktade satsningar bör göras inom psykiatri och missbrukarvården, där behoven fortfarande är skriande. Kommuner och landsting ska få ytterligare 9 miljarder kronor under de närmaste två åren för att säkra vård och omsorg. Kristdemokraterna anslår ca 5 miljarder åren 2006–2007 till ett kommunalt vårdnadsbidrag.

Det måste bli mer attraktivt att studera vidare efter grundskolan. Studiebidragen bör därför höjas för gymnasiestuderande. För högskolestuderande bör bidragsdelen av studiemedlen höjas och det s.k. fribeloppet för heltidsstuderande slopas. Den som har extrainkomster ska inte straffas för detta genom studiemedelssystemet.

De skenande ohälsotalen och bristen på en fungerande rehabilitering är ett akut problem såväl mänskligt som finansiellt. Kristdemokraterna anser därför att en helt ny rehabiliteringsförsäkring snarast måste införas, i huvudsak enligt den modell som föreslagits i rehabiliteringsutredningen (SOU 2000:78). Kristdemokraterna föreslår att ca 2,8 miljarder kronor anslås år 2006 till denna reform för att nedbringa de extremt höga ohälsotalen. Denna reform ska sedan byggas ut ytterligare 2007–2008.

Rättssamhället stärks

För att skapa ett tryggt samhälle behöver polis, åklagare och domstolar mer resurser. Kristdemokraterna tillför ytterligare ca 1,2 miljarder kronor 2006 till rättsväsendet jämfört med regeringen. Närpolisverksamheten ska säkerställas och utvecklas. För att säkerställa den fastlagda ambitionsnivån för polisens verksamhet måste antalet utbildningsplatser öka kraftigt. Målet ska vara att ha 20 000 poliser år 2010. Vidare måste åklagarväsendet stärkas för att kunna hantera ett ökat antal ärenden till följd av ett förbättrat resursläge hos polisen. Vidare ska domstolsväsendet och kriminalvården tilldelas mer resurser. Slutligen ska också det brottsförebyggande arbetet intensifieras.

Sammanfattningsvis anser jag att Kristdemokraternas förslag till inriktning av budgetpolitiken, liksom partiets förslag till utgiftstak, bör ligga till grund för budgetpolitiken. Regeringen har inte lämnat något formellt förslag till utgiftstak för 2008 utan endast redovisat en preliminär beräkning.

Detta är ännu ett exempel på att regeringen inte lever upp till intentionerna bakom den nya budgetprocessen. Jag anser att systemet med treåriga budgetcykler ska värnas. Det innebär att jag tillstyrker de nivåer för utgiftstaket för staten för 2006–2008 som föreslås i motion Fi242 (kd) yrkande 2. Vidare tillstyrker jag Kristdemokraternas förslag till beräkning av statsbudgetens inkomster i *motion Fi321* (kd) yrkande 1 och förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 i motion Fi242 (kd) yrkande 5. Mitt förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden framgår av tabellen nedan.

Slutligen stöder jag även Kristdemokraternas övriga förslag i detta sammanhang. Regeringens förslag i berörda delar avstyrks liksom övriga här aktuella motioner.

Kristdemokraternas förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Regeringens	Res 5 (kd)	Avvikelse
	förslag	förslag	
1 Rikets styrelse	8 244	8 213	-31
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 809	9 936	-1 873
3 Skatt, tull och exekution	9 222	8 827	-395
4 Rättsväsendet	29 023	30 218	+1 195
5 Internationell samverkan	1 359	1 247	-112
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 433	43 833	+400
7 Internationellt bistånd	26 059	26 059	±0
8 Invandrare och flyktingar	6 981	6 901	-81
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 615	44 309	+2 694
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	129 591	119 955	-9 636
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 299	47 189	+1 890
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460	63 655	+2 195
13 Arbetsmarknad	70 230	59 828	-10 401
14 Arbetsliv	1 224	885	-339
15 Studiestöd	22 130	19 861	-2 270
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113	46 230	-883
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 582	9 635	+53
18 Samhällsplanering, bostadsförörjning och byggande	9 549	8 324	-1 225
19 Regional utveckling	3 333	3 213	-120
20 Allmän miljö- och naturvård	4 556	4 046	-510
21 Energi	1 722	1 377	-345
22 Kommunikationer	31 535	31 810	+275
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 398	16 605	+207
24 Näringsliv	4 199	3 831	-368
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 161	92 428	+32 267
26 Statskuldsräntor m.m.	43 170	42 336	-834
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	28 066	28 066	±0
Minskning av anslagsbehållningar	1 264	400	-864
Summa utgiftsområden	768 328	779 217	+10 889
Summa utgiftsområden exkl. statskuldsräntor	725 199	736 923	+11 723
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	179 584	179 584	±0
Takbegränsade utgifter	904 783	916 507	+11 723
Budgeteringsmarginal	2 217	7 094	+4 877
Utgiftstak för staten	907 000	923 600	+16 600

6. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8), punkt 3 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Beslut om ramar för budgeten 2006 (avsnitten 4 och 5 exkl. 5.8)

a) Riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om riktlinjer för utgifts- och skattepolitiken. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 6,

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 1 och

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 1 och

avslår motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 8, båda i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 3 i denna del och 5 samt

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkandena 1 och 2, båda i denna del, och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

b) Utgiftstak för staten och den offentliga sektorn

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten till 865 miljarder kronor för 2006, 897 miljarder kronor för 2007 och 928 miljarder kronor för 2008 i enlighet med vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 4 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 2 och 6 samt

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

c) Statsbudgetens utgifter per utgiftsområde 2006

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 enligt den sammanställning som finns i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 i denna del och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 3, motionerna

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del,

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp) yrkande 3 i denna del och

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 1 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

d) *Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 2006*

=Utskottet.

e) *Förändring av anslagsbehållningar för 2006*

=Utskottet.

f) *Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006*

=Utskottet.

g) *Den kassamässiga korrigeringen för 2006*

=Utskottet.

h) *Beskattningen av förvärvsinkomster*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av förvärvsinkomster. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkandena 2 och 5 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 34 och 38, båda i denna del, och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

i) *Socialavgifter och allmän löneavgift*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om socialavgifter och allmän löneavgift. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkandena 3, 10 och 11 samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkterna 41 och 46, båda i denna del, motion

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

j) *Avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m.*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdrag för resor till och från arbetet och i tjänsten m.m. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 34 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

k) Reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om reducerat förmånsvärde för miljövänliga bilar. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkandena 7 och 8 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 34 i denna del.

l) Avdrag för övriga utgifter

=Utskottet.

m) Förhöjt grundavdrag till fysiska personer i stödområde A

=Utskottet.

n) Skattereduktion för hushållstjänster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skattereduktion för hushållstjänster. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 4 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

o) Pensionssparande

=Utskottet.

p) Avdrag för gåvor till ideella organisationer

=Utskottet.

q) Skattereduktion för fackföreningsavgift och a-kasseavgift

=Utskottet.

r) Beskattningen av lånedatorer

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beskattningen av lånedatorer. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 42 och 2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 31.

s) Beskattningen av sjömän i det nordiska skatteavtalet

=Utskottet.

t) Begränsningsregeln för fastighetsskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om fastighetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sk528 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkandena 6 och 7 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 47 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

u) Förmögenhetsskatten

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatten. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 2 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

v) *Förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om förmögenhetsskatt på överlikviditet i onoterade bolag. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Sk451 av Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c) och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

w) *Uthyrning av privatbostad*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om uthyrning av privatbostad. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Bo335 av Rigmor Stenmark m.fl. (c) yrkande 11.

x) *Höjd fastighetsskatt på vattenkraftverk*

=Utskottet.

y) *3:12-beskattningen*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om 3:12-beskattningen. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 31 och

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 6.

z) *Risikkapitalavdrag*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om risikkapitalavdrag. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkande 39,

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 4 och 5,

2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 4 och

2005/06:N480 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 11.

å) *Uppskov med beskattningen av kapitalvinst*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om uppskov med beskattningen av kapitalvinst. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 5 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ä) *Etableringskonto och starta-eget-sparande*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om etableringskonto och starta-eget-sparande. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 6 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ö) *Räntebeläggning av obeskattade reserver*

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om räntebeläggning av obeskattade reserver. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m) yrkandena 32 och 38,
2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 8 och
2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd) yrkande 11.

aa) Schablonintäkter för bostadsrättsföreningar

=Utskottet.

ab) Avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om avdragsrätt vid ombyggnad och underhåll. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Bo335 av Rigmor Stenmark m.fl. (c) yrkande 12.

ac) Fordonsskatten på lätta bussar och lätta lastbilar

=Utskottet.

ad) Punktskatten på bensin och diesel

=Utskottet.

ae) Höjd effektskatt på kärnkraft

=Utskottet.

af) Höjd naturgrusskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om höjd naturgrusskatt. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi260 av Jörgen Johansson och Rigmor Stenmark (båda c) och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 42 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ag) Höjd avfallsskatt

=Utskottet.

ah) Skatt på flygresor

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om skatt på flygresor. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 10 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ai) Höjd skatt på el för el-, gas-, värme- och vattenförsörjning m.m.

=Utskottet.

aj) Höjd energiskatt på el

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om höjd energiskatt på el. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 9 och

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 40 i denna del och det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ak) Beskattning av avfall som förbränns

=Utskottet.

al) Koldioxidskatten i den handlande sektorn

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om koldioxidskatten i den handlande sektorn. Därmed [okänd inställning] riksdagen utskottets förslag, bifaller motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 15 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

am) Energiskatteavdraget för vindkraft

=Utskottet.

an) Diesel i arbetsfordon i stormfälld skog m.m.

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om diesel i arbetsfordon i stormfälld skog. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 8 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ao) Alternativa drivmedel i framtiden

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om alternativa drivmedel i framtiden. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 6.

ap) Alkoholbeskattningen

=Utskottet.

aq) Tobaksbeskattningen

=Utskottet.

ar) Sänkt reklamskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om sänkt reklamskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2005/06:Fi231 av Claes Västerteg (c) och

2005/06:Fi269 av Kerstin Lundgren och Birgitta Carlsson (båda c) samt

avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 35 i denna del och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

as) Trängselskatt

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om trängselskatt. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 16 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

at) Handelsgödsel och bekämpningsmedel

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om handelsgödsel och bekämpningsmedel. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 9 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

au) Mervärdesskatten på resor, drivmedel, tidskrifter och kultur
=Utskottet.

av) Stöd för konvertering från direktverkande elvärme
=Utskottet.

aw) Stöd vid konvertering från oljeuppvärmning i bostadshus
=Utskottet.

ax) Stöd för att stimulera forskning och utveckling i företagssektorn
Riksdagen bifaller motion

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 13 och avslår det ytterligare motionsyrkande som finns upptaget under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

ay) Kreditering på skattekonto

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om kreditering på skattekonto. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkandena 11, 12 och 14 samt

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

az) Beräkningen av statsbudgetens inkomster

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2006 enligt Centerpartiets alternativ i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 7 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 12, motion 2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 i denna del och

de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

aå) Ändrad förmånsrättsordning

Riksdagen godkänner vad i reservationen anförs om ändrad förmånsordning. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c) yrkande 7 och

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Ställningstagande

Jag anser i likhet med vad som anförs i Centerpartiets motion Fi243 att den ekonomiska politiken ska inriktas mot ett företagsammare, grönnare och öppnare Sverige. Centerpartiet förordar ett balanskrav för staten som innebär att statskassan inte ska gå med underskott över en konjunkturyckel. Målsättningen ska vidare vara att statsskuldens andel av BNP ska minska till högst 40 % inom de närmaste två mandatperioderna. Den samsyn partierna inom Allians för Sverige har om den politiska inriktningen i stort ligger också till grund för Centerpartiets budgetalternativ.

En politik för ökad företagsamhet och fler i arbete

I likhet med vad som anförs i *motion Fi296 (c)* anser jag att skattesystemet ska reformeras i syfte att få människor och företag att känna att deras självbestämmande sätts i centrum. Skattesystemet ska vara effektivt, förutsägbart, rättvist och enkelt. Centerpartiet vill göra Sverige företagsammare. Om Sverige ska kunna dra nytta av globaliseringens alla fördelar och bli mer konkurrenskraftigt krävs ett flexibelt samhälle som förändras i samma takt som omvärlden. Tillsammans med övriga partier inom Allians för Sverige vill Centerpartiet genomföra en rad skattelättnader för företagare i form av bl.a. sänkt förmögenhetsskatt och införande av riskkapitalavdrag. Centerpartiet föreslår dessutom uppskjuten momsinsbetalning för företag, som gör att småföretag slipper fungera gratis bank åt storföretagen. Ett mätbart mål ska införas för regelförenklingsarbetet. I ett samlat paket satsar Centerpartiet 100 miljoner kronor årligen för att öka andelen kvinnliga företagare. I satsningen ingår att tillåta vinstdrivande företag inom välfärdssektorn, rådgivning till kvinnor och forskning på området.

Arbetsmarknaden måste reformeras så att fler människor kommer i arbete. Tillsammans med de övriga allianspartierna lägger Centerpartiet fram ett förslag om nystartsjobb som riktar sig till människor som varit borta länge från arbetsmarknaden. Andra gemensamma förslag är sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar, en arbetslöshetsförsäkring med en tydligare omställningsprägel samt en effektiviserad arbetsmarknadspolitik med ökad konkurrens och förbättrad kontroll.

Jag anser att bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckning höjs från nuvarande 55 % till 100 % från den 1 januari 2006, detta eftersom en rapport från ITPS visar att företagets kreditmöjligheter försämrats till följd av den ändrade förmånsrättsordningen. Förslaget beräknas öka kostnaderna för statens lönegarantiersättning med 500 miljoner kronor 2006.

Politik för delaktighet och valfrihet

Centerpartiet vill forma ett samhälle där individen, oavsett etnicitet och kön, ges självkänsla och självbestämmande. Politiken ska formas på alla de platser där människor samlas och för samtal. I ett samhälle som bygger på federalismens principer är det lokala samhället grunden. Centerpartiet vill öka människors valfrihet och delaktighet i valet av vård, skola och barnomsorg. Centerpartiet vill genomföra en inkomstskattereform som innebär kraftigt ökade disponibla inkomster för låg- och medelinkomsttagare. Tillsammans med övriga partier inom Allians för Sverige föreslår Centerpartiet ett jobbavdrag för att stimulera arbete och företagande. Till skillnad från de övriga allianspartierna utformar dock Centerpartiet förslaget som en statligt finansierad skattereduktion baserad på kommunalskattesatsen, i stället för ett avdrag, vilket innebär att kommunernas skatter inte minskar utan tvärtom ökar. Vid sidan av de ekonomiskt positiva effekterna för låg- och medelinkomsttagare, i synnerhet kvinnor, medför reformen en kraftig förstärkning av kommunernas skattebas.

Centerpartiet har ett antal förslag som ska förbättra barnfamiljernas ekonomi. Taket i föräldraförsäkringen höjs till 11 basbelopp (ca 36 000 kr i månaden) och golven i försäkringen höjs till 200 kr. Barnbidragen höjs för barn i åldern 1–4 år, och valmöjligheterna inom barnomsorgen ökar genom införandet av en barnomsorgspeng. Maxtaxan i den kommunala barnomsorgen avskaffas.

Ålder och erfarenhet är en samhällsnyttig resurs som ska tas till vara. För de sämst ställda pensionärerna vill Centerpartiet höja garantipensionen med 1 500 kr i månaden 2006 och med ytterligare 1 500 kr 2007. Genom att avskaffa arbetsgivaravgiften genom ett nytt ”arbetsmarknadskontrakt” för personer över 65 år underlättas för människor att arbeta längre.

Politik för ett grönare Sverige

Klimatfrågan och växthuseffekten är en av vår tids allra viktigaste frågor, och behovet av miljövänliga fordonsbränslen är akut. Centerpartiet sätter sin tilltro till teknikskiftet som dessutom främjar framväxten av nya tillväxtföretag inom miljö- och energiteknik. Sverige bör ta täten med sikte på att bli världsbäst på alternativa drivmedel, nya energilösningar och miljöbilar. Det måste bli mer ekonomiskt gynnsamt att ställa om till miljövänliga alternativ, och forskningen om alternativa bränslen måste ges ökade resurser. De ökade resekostnaderna blir, i takt med stigande bränslepriser, alltmer kännbara för dem som inte har något praktiskt alternativ till bilåkande. Reseavdraget höjs från 18 till 23 kr per mil i två steg. Förutom befrielse från koldioxidskatt och energiskatt på det förnybara bränslet, föreslår Centerpartiet även extra skatterabatt på den del fossila bränslen som blandas med förnybara. För att öka incitamenten för företag och privatpersoner att använda miljöbilar föreslås förändringar i förmånsvärdet respektive skatterabatter.

Centerpartiet föreslår ett nytt anslag för att ta fram en heltäckande forsknings- och aktionsplan för Östersjöns miljö. Centerpartiet anser vidare att regeringens stöd till skogsägarna efter stormen Gudrun är otillräckligt. Därför anslås medel till ett stormpaket, med åtgärder som ska underlätta för den enskilde skogsbrukaren och skogsnäringen.

Politik för ett öppnare Sverige

Många upplever att staten har kontroll på allt som medborgarna gör. Samtidigt lever stora grupper, som avvisade och gömda flyktfamiljer, i otrygghet och ovisshet. Rädsla för det okända skapar ett inskränkt samhälle med otrygga människor och ökad segregering. Centerpartiet vill skapa större öppenhet genom tolerans och integritet.

Rätten till personlig integritet, vars och ens möjlighet att styra över sina egna tankar, sin egen kropp och uppgifterna kring sin person, är ett grundläggande fundament i ett öppet och demokratiskt samhälle. Centerpartiet menar att varje ny reglering som innebär en kränkning av integriteten borde föregås av ett slags integritetskonsekvensbeskrivning.

En politik för öppenhet ska verka för att de människor som har flyttat eller kommer att flytta till vårt land får komma till sin rätt och fullt ut bidra till ett bättre samhälle. Exempelvis är väntetiden för asylsökande i dag alldeles för lång, och besked om uppehållstillstånd bör ges inom tolv månader och för barnfamiljer inom sex månader.

Sammanfattningsvis anser jag att Centerpartiets förslag till inriktning av budgetpolitiken, liksom partiets förslag till utgiftstak för åren 2006–2008, bör ligga till grund för budgetpolitiken. Regeringen har inte lämnat något formellt förslag till utgiftstak för 2008 utan endast redovisat en preliminär beräkning. Detta är ännu ett exempel på att regeringen inte lever upp till intentionerna bakom den nya budgetprocessen. Jag anser att systemet med treåriga budgetcykler ska värnas. Det innebär att jag tillstyrker de nivåer för utgiftstaket för staten för 2006–2008 som föreslås i motion Fi243 (c) yrkande 4. Vidare tillstyrker jag Centerpartiets förslag till beräkning av statsbudgetens inkomster i motion Fi243 (c) yrkande 7 och förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 i motion Fi243 (kd) yrkande 3 i denna del. Mitt förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden framgår av tabellen nedan.

Slutligen stöder jag även Centerpartiets övriga förslag i detta sammanhang. Regeringens förslag i berörda delar avstyrks liksom övriga här aktuella motioner.

Centerpartiets förslag till utgiftsramar och utgiftstak för 2006*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Res 6 (c) förslag	Avvikelse
1 Rikets styrelse	8 244	7 689	-555
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 809	11 226	-583
3 Skatt, tull och exekution	9 222	8 982	-240
4 Rättsväsendet	29 023	29 648	+625
5 Internationell samverkan	1 359	1 352	-7
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	43 433	43 833	+400
7 Internationellt bistånd	26 059	24 054	-2 005
8 Invandrare och flyktingar	6 981	6 981	=0
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 615	44 097	+2 482
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	129 591	122 851	-6 740
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 299	45 779	+480
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460	61 574	+114
13 Arbetsmarknad	70 230	62 213	-8 017
14 Arbetsliv	1 224	910	-314
15 Studiestöd	22 130	19 983	-2 147
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113	47 043	-70
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	9 582	9 483	-99
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9 549	7 484	-2 065
19 Regional utveckling	3 333	4 581	+1 248
20 Allmän miljö- och naturvård	4 556	4 609	+53
21 Energi	1 722	1 722	=0
22 Kommunikationer	31 535	32 020	+485
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	16 398	16 687	+289
24 Näringsliv	4 199	4 095	-104
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 161	31 140	-29 021
26 Statsskuldräntor m.m.	43 170	42 560	-610
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	28 066	28 066	=0
Minskning av anslagsbehållningar	1 264	1 264	=0
Summa utgiftsområden	768 328	721 927	-46 401
Summa utgiftsområden exkl. statsskuldräntor	725 199	679 408	-45 791
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	179 584	179 584	=0
Takbegränsade utgifter	904 783	858 992	-45 791
Budgeteringsmarginal	2 217	6 008	+3 791
Utgiftstak för staten	907 000	865 000	-42 000

7. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (m)

av Mikael Odenberg (m), Gunnar Axén (m) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 9 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 13 och motionerna

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 10 och 12,
2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 7,
2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 i denna del,
2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 och
2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008 ska göras på det sätt som föreslås i motion Fi240 (m) och som framgår av tabellerna 6.1 och 6.2 i betänkandet.

Vi föreslår att riksdagen bifaller Moderata samlingspartiets förslag till preliminär fördelning av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008. Därmed bifaller riksdagen motion Fi240 yrkande 9 och avslår regeringens förslag i denna del liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

8. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (fp)

av Karin Pilsäter (fp) och Christer Nylander (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 10 och 12 samt avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 13 och motionerna
2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 9,
2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 7,
2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 i denna del,
2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 och
2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008 ska göras på det sätt som föreslås i motion Fi241 (fp) och som framgår av tabellerna 6.1 och 6.2 i betänkandet.

Vi föreslår att riksdagen bifaller Folkpartiets förslag till preliminär fördelning av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008. Därmed bifaller riksdagen motion Fi241 yrkandena 10 och 12 och avslår regeringens förslag i denna del liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

9. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (kd)

av Mats Odell (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 7 och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 13 och motionerna 2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 9, 2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 10 och 12, 2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 i denna del, 2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 och 2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Jag anser att den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008 ska göras på det sätt som föreslås i motion Fi242 (kd) och som framgår av tabellerna 6.1 och 6.2 i betänkandet.

Jag föreslår att riksdagen bifaller Kristdemokraternas förslag till preliminär fördelning av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008. Därmed bifaller riksdagen motion Fi242 yrkande 7 och avslår regeringens förslag i denna del liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

10. Preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 (avsnitt 6), punkt 5 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 i enlighet med vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c) yrkande 3 i denna del och avslår proposition 2005/06:1 Finansplanen punkt 13 och motionerna 2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 9, 2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkandena 10 och 12, 2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 7, 2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 och

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Jag anser att den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008 ska göras på det sätt som föreslås i motion Fi243 (c) och som framgår av tabellerna 6.1 och 6.2 i betänkandet.

Jag föreslår att riksdagen bifaller Centerpartiets förslag till preliminär fördelning av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008. Därmed bifaller riksdagen motion Fi243 yrkande 3 i denna del och avslår regeringens förslag i denna del liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

11. Utveckling av den ekonomiska styrningen i staten (avsnitt 8.2), punkt 12 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mål- och resultatstyrningen Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkande 7.

Ställningstagande

Mål- och resultatstyrningen har utvecklats under lång tid. Trots detta finns det fortfarande anledning, som framförs i motionen och i Riksrevisionens årliga rapport, att vara kritisk mot de målformuleringar som används för olika politikområden. Målen är ofta allmänt hållna och svåra att följa upp och mäta. Otydligheten leder till att återrapporteringen blir ofullständig, och man avstår från att redovisa några effekter av myndigheternas arbete utan nöjer sig med att ange olika åtgärder som vidtagits. Om dessa lett till några positiva effekter framgår inte. Enligt min mening kan användandet av resultatindikatorer ge ett viktigt bidrag till att göra det möjligt att bedöma om verksamheter utvecklas i rätt riktning. Det är därför viktigt att dels precisera målen, dels redovisa indikatorer som beskriver i vilken grad målen uppfylls. Detta arbete måste intensifieras och ges hög prioritet. Användningen av resultatindikatorer har hittills varit begränsad och berört endast ett fåtal politikområden.

Finansutskottet har tidigare påvisat att indelningen i politikområden inte helt överensstämmer med indelningen i utgiftsområden och därmed utskottsindelningen. Regeringen utlovade i förra årets budgetproposition att överväga hur indelningen i politikområden så långt möjligt ska kunna följa indelningen i utgiftsområden och utskott. Utskottet framhöll vikten av att

detta arbete gavs hög prioritet och förordade att en tidsplan för detta arbete skulle presenteras i budgetpropositionen för 2006. Jag tvingas nu konstatera att någon sådan tidsplan inte har presenterats.

Det är uppenbart att uppföljningen och resultatredovisningen i politikområdestermerna skulle kunna utvecklas vidare och fungera på ett bättre sätt. Det finns dock anledning att understryka att den ekonomiska styrningen från riksdagens sida inte sker i en politikområdesstruktur. I praktiken sker inte styrningen av statlig verksamhet med hjälp av mål för politikområden utan på annat sätt. Medel anvisas via anslag till myndigheter och för verksamheter. Riksdagens ställningstagande till och beslut med anledning av regeringens budgetförslag sker efter anslag och utgiftsområden. Det är därför nödvändigt att kopplingen mellan resultatredovisningen i politikområdestermerna å ena sidan och förslagen till resurstilldelning via anslag till myndigheter och verksamheter å andra sidan förstärks och blir tydligare än i dag. Inte ens en välutvecklad resultatredovisning ger entydiga svar om det framtida resursbehovet uttryckt i anslagstermer.

Jag tvingas också konstatera att det är förhållandevis få resultatskrivelser som har lämnats till riksdagen i jämförelse med Riksdagskommitténs ursprungliga önskemål om en resultatskrivelse per utgiftsområde och år.

Vad jag anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed tillstyrks motion Fi314 (c) yrkande 7.

12. En statsbudget baserad på bokföringsmässiga grunder (avsnitt 8.3), punkt 13 (m, fp, kd, c)

av Mikael Odenberg (m), Karin Pilsäter (fp), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en övergång till en statsbudget baserad på bokföringsmässiga principer. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Regeringens skrivelse Ds 2004:49 *Nya principer för utformningen av statsbudgeten* visar att det nu finns motiv för att gå över till att redovisa statsbudgeten på kostnadsmässig grund i stället för på kassamässig grund. Utredningsarbetet och remitteringen av förslagen innebär att en noggrann prövning har ägt rum. Huvuddelen av remissinstanserna tillstyrker försla-

gen i skrivelsen. I staten sker ju redan redovisningen på bokföringsmässiga grunder. Samma principer för budgeteringen skulle således underlätta jämförelser mellan budget och utfall.

Med en övergång till en statsbudget baserad på bokföringsmässiga principer skulle jämförelser med annan ekonomisk statistik, t.ex. SCB:s nationalräkenskaper, vara möjliga. Bokföringsmässiga principer tillämpas redan av kommuner, landsting, näringsliv och i nationalräkenskaperna. Jämförbarheten med företag, landsting och kommuner skulle därför öka, och det skulle bli lättare att kommunicera information om den statliga ekonomin till andra samhällssektorer om staten skulle börja tillämpa moderna redovisningsprinciper för budgeten.

Riksrevisionen anförde i sitt utlåtande över årsredovisningen för staten 2004 att dagens redovisningsprinciper i vissa avseenden har negativ inverkan på informationens kvalitet. Därmed kan inte årsredovisningen fungera på ett tillfredsställande sätt som analysunderlag och underlag för beslut. All verksamhet redovisas inte fullt ut periodiserad. I flera fall förekommer nettoredovisning av inkomster och utgifter trots att detta stämmer dåligt med budgetlagens krav. Samtliga statliga myndigheter redovisas inte. Det är därför viktigt att det arbete med att utforma nya principer för statsbudgeten som pågått länge i Finansdepartementet nu intensifieras och slutförs.

Vad vi anført bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Vi tillstyrker därmed delvis motion Fi314 (c) yrkandena 1 och 3.

13. Budgetlagens tillämpning (avsnitt 8.5), punkt 15 (m, fp, kd, c)

av Mikael Odenberg (m), Karin Pilsäter (fp), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen om budgetlagens tillämpning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkandena 2, 3, 5 och 6,

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c) yrkandena 4 och 5 samt

2005/06:N453 av Solveig Hellquist m.fl. (fp, m, kd, c, mp) yrkande 6.

Ställningstagande

Regeringens bristande respekt för budgetlagen har under senare år blivit alltmer uppenbar. Budgetordningen innebär att statens utgifter ska hållas inom i förväg beslutade utgiftstak. Regeringen har dock upprepade gånger avstått från att lämna förslag till riksdagen om utgiftstak för budgetcykeln

tredje år och därmed i praktiken övergett modellen med tre års rambudget. Även i denna budgetproposition underlåter regeringen att föreslå ett utgiftstak för år tre och informerar riksdagen om att ett tak för 2008 kommer att föreslås i budgetpropositionen för 2007. Regeringen nonchalerar därmed ytterligare en gång budgetprocessens princip att utgiftstaket ska fastställas tre år i förväg.

Vi anser att systemet med budgeteringsmarginal har missbrukats. I stället för att vara en marginal för oförutsedda utgifter och en buffert mot makroekonomiska förändringar, har marginalen regelmässigt kommit att förbrukas redan innan budgetåret inleds. Detta har fått till resultat att regeringen varje år tvingats ta till kortsiktiga åtgärder för att klara utgiftstaken. Vi anser att budgeteringsmarginalen är ett mycket viktigt inslag i budgetmodellen och att den ska återgå till att användas precis som det var avsett, dvs. för oförutsedda händelser och utgiftsförändringar som beror på makroekonomiska förändringar. Marginalen ska dessutom vara erforderligt stor, 1 respektive 2 % av utgifterna.

Enligt budgetlagen ska statens inkomster och utgifter budgeteras och redovisas brutto på statsbudgeten. Regeringen använder dock nettoredovisning på ett sätt som klart strider mot budgetlagens intentioner och inskränker riksdagens insyn i statens finanser. Detta har också påpekats av Riksrevisionen som bl.a. i sin årliga rapport redovisar hur regeringen använder sig av nettoredovisning. Vi anser att nettoredovisningen måste upphöra.

Budgetlagen kräver att regeringen vid två tillfällen per år redovisar prognoser över statens inkomster och utgifter samt för statens lånebehov. Enligt Riksrevisionen har regeringen dock inte kommenterat stora prognosavvikelser, t.ex. vad gäller sysselsättningsstödet och sjukpenningen, på ett utförligt sätt. Detta har i sin tur krävt snabba omDispositioner inom budgeten och skapat en ryckighet och kortsiktighet i budgetpolitiken.

Vi anser att riksdagen delvis bör bifalla motionerna Fi259 (fp) yrkandena 2, 3, 5 och 6, motion Fi314 (c) yrkandena 4 och 5 samt motion N453 (m, fp, kd, c, mp) yrkande 6.

14. Översyn av utgiftstaket (avsnitt 8.6), punkt 16 (kd, c)

av Mats Odell (kd) och Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en översyn av utgiftstaket. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2005/06: MJ594 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 4 och

2005/06: N475 av Åsa Torstensson m.fl. (c) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser i likhet med vad som anförs i *motion MJ594* (kd) att det är principiellt felaktigt att EU-stöden redovisas två gånger under utgiftstaket. Först som en del av avgiften till EU och sedan en gång till när utbetalningarna sker till jordbrukarna. Detta har medfört att regeringen kan skjuta fram utbetalningarna till det nya kalenderåret i syfte att undvika att utgiftstaket överskrids. Därigenom har regeringen avstått från att ta hem pengarna när de funnits tillgängliga, vilket dels drabbat bönderna, dels inneburit att statens verkliga utgifter kunnat bli större än vad som avsågs när utgiftstaket fastställdes. Regeringens sätt att utnyttja EU-ersättningarna till de svenska jordbruksföretagarna i budgetreglerande syfte är helt oacceptabelt. I andra EU-länder betalas EU-ersättningarna ut så snabbt som möjligt, dvs. i november eller december. Regeringens policy rörande utbetalningarna ger därmed svenska bönder en sämre konkurrensförmåga jämfört med kollegerna i resten av Europa. EU-stöden bör av den anledningen redovisas utanför utgiftstaket.

Vi anser också i likhet med vad som anförs i *motion N475* (c) att formerna för utgiftstaket bör ses över i syfte att möjliggöra för Sverige att ta hem de EU-medel vi är berättigade till.

Vi föreslår därför att riksdagen bifaller delvis *motion MJ594* (kd) yrkande 4 och delvis *motion N475* (c) yrkande 3.

15. Vårpropositionens innehåll (avsnitt 8.7), punkt 17 (m, fp, kd, c)

av Mikael Odenberg (m), Karin Pilsäter (fp), Mats Odell (kd), Gunnar Axén (m), Christer Nylander (fp), Roger Tiefensee (c) och Cecilia Widegren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vårpropositionens innehåll. Därmed bifaller riksdagen delvis *motion*

2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi föreslår att riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag till förtydligande av budgetlagen beträffande vårpropositionens innehåll i enlighet med vad som anförs i *motion Fi259* (yrkande 4). De övergripande riktlinjerna för budgetprocessen ska behandlas i den ekonomiska vårpropositionen. Då riksdagen inte ville ha någon detaljprocess på våren beslutades att behandlingen av utgiftstaken för de kommande tre åren ska

fastställas i samband med budgetbeslutet på hösten. Enligt vår uppfattning har de ekonomiska vårpropositioner som därefter lagts fram saknat väsentliga riktlinjer för framtiden. Förslagen på våren måste innehålla riktlinjer för skattepolitiken och för budgetpolitiken, och detta för några år framåt.

Vi anser att riksdagen som sin mening ska tillkännage för regeringen vad vi har framfört om ett förtydligande av budgetlagen beträffande vårpropositionens innehåll. Detta innebär att riksdagen delvis bifaller motion Fi259 (fp) yrkande 4.

16. Politikområden inom utgiftsområde 23 (avsnitt 8.9), punkt 19 (kd)

av Mats Odell (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om politikområden inom utgiftsområde 23. Därmed bifaller riksdagen motion

2005/06:MJ594 av Göran Hägglund m.fl. (kd) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser i likhet med vad som anförs i Kristdemokraternas *motion MJ594* att indelningen av utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske m.m. i politikområden bör renodlas. Den nuvarande indelningen (skogspolitik, djurpolitik, livsmedelspolitik, landsbygdpolitik och samepolitik) bör ersättas med följande indelning: jordbrukspolitik, skogspolitik, fiskepolitik, djurpolitik och samepolitik. Nya målformuleringar bör fastställas för politikområdena jordbrukspolitik, fiskepolitik och djurpolitik, medan målen för politikområdena skogspolitik och samepolitik förblir oförändrade.

Jag föreslår därför att riksdagen bifaller motion MJ594 (kd) yrkande 2.

Särskilda yttranden

1. Finansiering av större investeringar (avsnitt 8.4), punkt 14 (fp, kd, c)

Karin Pilsäter (fp), Mats Odell (kd), Christer Nylander (fp) och Roger Tiefensee (c) anför:

Nya vägar och järnvägar utgör långsiktiga investeringar. De investeringar som görs av Vägverket och Banverket bokförs som en tillgång i myndigheternas balansräkningar och skrivs av under lång tid, upp till 40 år. Det innebär att utgiften periodiseras under anläggningens antagna ekonomiska livslängd. I statsbudgeten däremot tas utgiften upp under de ett till två år då investeringen genomförs. Denna ordning framstår som märklig. När regeringen lägger fram förslag om större infrastrukturinvesteringar finansieras de ibland över anslag; ibland finansieras de med lån som amorteras under lång tid. Principerna vacklar från gång till annan. Det är hög tid att det arbete med att utforma nya principer för statsbudgeten på bokföringsmässiga grunder som pågått sedan länge i Finansdepartementet kommer till ett resultat som kan presenteras för riksdagen.

2. Översyn av utgiftstaket (avsnitt 8.6), punkt 16 (v)

Lars Bäckström (v) anför:

Vänsterpartiet stod tillsammans med Socialdemokraterna bakom det saneringsprogram för den offentliga ekonomin som i allt väsentligt formades hösten 1994 och i budgeten januari 1995. Vänsterpartiet stod dock inte bakom beslutet att införa systemet med s.k. utgiftstak. Vi menade att instrumentet var för trubbigt utformat och att saneringsprogrammet kunde fullföljas utan denna formella restriktion.

Ett grundläggande problem med utgiftstakets konstruktion är att systemet leder till begränsningar och stelbenthet inför omsvängningar i konjunkturen. Om regering och riksdag t.ex. missbedömer den framtida konjunkturutvecklingen kan systemet t.o.m. leda till en procyklisk finanspolitisk effekt från budgeten, dvs. att systemet ökar efterfrågan i högkonjunktur och håller tillbaka i lågkonjunktur.

Den 4 oktober 2002 ingick dock partiledningarna för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet ett avtal om 121 punkter för den kommande mandatperioden. I detta avtal sägs i punkt 2: ”Utgiftstaken ligger fast och skall klaras.” Av respekt för avtalet har Vänsterpartiet avstått från att genom motioner väcka krav på förändringar av systemet med utgiftstak.

I motioner som behandlas i detta betänkande under punkterna 15 och 16 riktas nu kritik mot vissa konsekvenser av systemet med utgiftstak. Jag och Vänsterpartiet har förståelse för denna kritik och menar att detta är exempel på ytterligare problem som aktualiseras av systemet med utgiftstak.

Trots mina principiella invändningar mot utgiftstakens utformning måste jag dock som Vänsterpartiets representant i finansutskottet stå fast vid det avtal som ligger till grund för mandatperiodens samarbete. Jag har därför avstått från att lägga fram förslag eller utforma en reservation med anledning av de motioner som behandlas under beslutspunkterna 15 och 16.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 Finansplanen:

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken som regeringen föreslår (kapitel 1).
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten till 949 miljarder kronor för 2007 (avsnitt 4.2.1).
3. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 i enlighet med vad regeringen föreslår (avsnitt 4.2.2 tabell 4.7).
4. Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2006 (avsnitt 4.2.2. tabell 4.7).
5. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten 2006 (avsnitt 4.2.2 tabell 4.7).
6. Riksdagen godkänner beräkningen av taket för den offentliga sektorns utgifter för 2006 och 2007 (avsnitt 4.2.3).
7. Riksdagen fastställer målet för 2006 för det finansiella sparandet i den offentliga sektorn till minst 0,5 procent av bruttonationalprodukten (avsnitt 4.2.4).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 ta upp lån enligt lagen (1988:1387) om statens upplåning och skuldförvaltning (avsnitt 4.4.3).
9. Riksdagen godkänner beräkningen av myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret för 2006 (avsnitt 4.4.3 tabell 4.16).
10. Riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2006 (avsnitt 4.4.3 tabell 4.16).
11. Riksdagen godkänner att inkomster av skatter redovisas enligt de nya principer som regeringen föreslår (avsnitt 6.2.2).
12. Riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2006 (avsnitt 6.4 och bilaga 1 avsnitt 2).
13. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 7.4.1 tabell 7.6).
14. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet intill ett belopp av 28 000 000 000 kronor (avsnitt 7.5.1).
15. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om krediter för myndigheters räntekonton i Riksgäldskontoret intill belopp av 19 200 000 000 kronor (avsnitt 7.5.2).

16. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 för Sjunde AP-fondens verksamhet dels besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggstillgångar som används i verksamheten intill belopp ett belopp av 5 000 000 kronor, dels besluta om kredit på räntekonto i Riksgäldskontoret intill ett belopp av 200 000 000 kronor (avsnitt 7.5.3).
17. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006, med de begränsningar som följer av 6 § andra stycket lagen (1996:1059) om statsbudgeten, besluta om ett ramanslag, med undantag för anslag anvisade för förvaltningsändamål, får överskridas om ett riksdagsbeslut om anslag på tilläggsbudget inte hinner inväntas samt om överskridandet ryms inom utgiftstaket för staten (avsnitt 7.8).
32. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om fastighetsskatt avseende vissa elproduktionsenheter vid 2007–2011 års taxeringar (avsnitt 3.3 och 5.3.2).
33. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus (avsnitt 3.4 och 5.10.1).
34. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) (avsnitt 3.5, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.4, 5.2.5 och 5.2.6).
35. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam (avsnitt 3.6 och 5.6.2).
36. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt (avsnitt 3.7 och 5.3.2).
37. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327) (avsnitt 2.8 och 5.5.1.1).
38. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (avsnitt 3.9 och 5.2.2).
39. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt (avsnitt 3.10 och 5.6.2).
40. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.11, 5.5.1.6, 5.5.1.7, 5.5.1.8, 5.5.2 och 5.5.3.5) med undantag av 6 a kap. 1 § och 11 kap. 10 § första och andra styckena.
41. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift (avsnitt 3.12 och 5.2.7).
42. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus (avsnitt 3.13 och 5.5.1.3).
43. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna (avsnitt 3.14 och 5.2.10).
44. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall (avsnitt 3.15 och 5.5.1.4).

45. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer (avsnitt 3.16 och 5.5.1.2).
46. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980) (avsnitt 3.17 och 5.2.7).
47. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:906) om skattereduktion för fastighetsskatt (avsnitt 3.18 och 5.3.1).

Motion väckt med anledning av skr. 2004/05:102

2004/05:Fi23 av Jörgen Johansson m.fl. (c):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om konstruktionen av ett statligt balanskrav.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:Fi210 av Runar Patriksson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheterna att inrätta en katastroffond i statsbudgeten.

2005/06:Fi219 av Kerstin Lundgren (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att successivt avskaffa fastighetsskatten och inleda detta från 2006.
2. Riksdagen begär att regeringen skyndsamt återkommer med förslag om frysta taxeringsvärden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i avvaktan på att förmögenhetsskatten helt slopas skall fastigheter undantas från förmögenhetsskatt.

2005/06:Fi221 av Gustav Fridolin (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att utföra en utredning om kostnaderna för 1990-talets nedskärningspolitik.

2005/06:Fi225 av Hillevi Engström (m):

1. Riksdagen beslutar att upphäva lag (2004:629) om trängselskatt.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte påbörja försök med trängselskatt i Stockholm den 3 januari 2006.
3. Riksdagen beslutar att alla invånare i Stockholms län skall ha rätt att demokratiskt säga sin mening om trängselskattens vara eller inte vara.

2005/06:Fi231 av Claes Västerteg (c):

Riksdagen beslutar att avskaffa reklamskatten.

2005/06:Fi233 av Gunnar Axén och Tomas Högström (båda m):

Riksdagen beslutar att avskaffa reklamskatten i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Fi236 av Martin Andreasson m.fl. (fp):

Riksdagen beslutar att upphäva lagen (2004:629) om trängselskatt från den 1 januari 2006.

2005/06:Fi239 av Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en samhällsekonomisk konsekvensanalys.

2005/06:Fi240 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

1. Riksdagen beslutar att godkänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitten 4, 5, 6, 7 och 8).
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet till 935 miljarder kronor 2006, 958 miljarder kronor 2007 och 982 miljarder kronor 2008 i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitten 11, 12 och bilagan).
3. Riksdagen godkänner beräkningen av utgiftstaket för den offentliga sektorn i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitten 11, 12 och bilagan).
4. Riksdagen fastställer målet för det finansiella sparandet i staten till 1,1 % av BNP 2006, 1,4 % av BNP 2007 och 1,7 % av BNP 2008 i enlighet med vad som anförs i motionen.
5. Riksdagen godkänner beräkningen av statens inkomster för 2006–2008 i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitten 11 och 12).
6. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006 i enlighet med vad som anförs i motionen (bilagan).
7. Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen i anslagsbehållningar för 2006 (bilagan).

8. Riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2006 (bilagan).
9. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 i enlighet med vad som anförs i motionen (bilagan).
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inriktningen av skattepolitiken (avsnitten 5, 6, 7, 8, 9, 10 och 11).
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att arbete stimuleras genom lägre inkomstskatt (avsnitten 5, 6, 7 och 10).
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om prioritering av de offentliga kärnuppgifterna och mindre bidrag (avsnitten 5, 6, 7, 8, 9, 10 och 11).

2005/06:Fi241 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen godkänner de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken som Folkpartiet liberalerna förordar enligt vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen godkänner riktlinjerna för budgetpolitiken som Folkpartiet liberalerna förordar enligt vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten till 924 miljarder kronor för år 2006, 957 miljarder kronor för år 2007 samt 990 miljarder kronor för år 2008.
4. Riksdagen godkänner beräkningen av taket för de offentliga utgifterna för åren 2006 och 2007 enligt vad som anförs i motionen (avsnitt 15).
5. Riksdagen godkänner beräkningen av statens inkomster för åren 2006, 2007 och 2008 enligt vad som anförs i motionen (avsnitt 14).
6. Riksdagen fastställer att målet för det finansiella sparandet i staten skall vara i balans över konjunkturcykeln.
7. Riksdagen fastställer det finansiella sparandet i staten för 2006 till – 1,2 % av bruttonationalprodukten.
8. Riksdagen godkänner beräkningen av det finansiella sparandet i den offentliga sektorn enligt vad som anförs i motionen (avsnitt 13).
9. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter för 2006 på utgiftsområden i enlighet med vad som anförs i motionen (tabell 13).
10. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 enligt vad som anförs i motionen (tabell 13).
11. Riksdagen godkänner beräkningen av förändringar av anslagsbehållningar för 2006 enligt vad som anförs i motionen (avsnitt 15).
12. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt vad som anförs i motionen (tabell 13).

13. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten för 2006 (tabell 12).
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avveckling av det statliga bolagsinnehavet.
15. Riksdagen godkänner vad som i motionen anförs om skattepolitikens långsiktiga inriktning.
16. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus.
17. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.

2005/06:Fi242 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

1. Riksdagen godkänner de grundläggande utgångspunkter för den ekonomiska politiken som Kristdemokraterna förordar (avsnitt 7.1).
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten till 923 miljarder kronor år 2006, 957 miljarder kronor år 2007 och 986 miljarder kronor år 2008 (avsnitt 13.1 och 13.6).
3. Riksdagen godkänner de förslag till inriktning av den ekonomiska politiken som Kristdemokraterna förordar (avsnitt 7).
4. Riksdagen godkänner beräkningen av de offentliga utgifterna för 2006, 2007 och 2008 (avsnitt 13.7).
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter för 2006 på utgiftsområden i enlighet med vad Kristdemokraterna föreslår (avsnitt 13 tabell 13.1).
6. Riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets förändrade nettoutlåning 2007 och 2008 (avsnitt 11.8).
7. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifter på utgiftsområden 2006 och 2007 och 2008 (avsnitt 11 tabell 11.1).
8. Riksdagen godkänner det övergripande mål för den ekonomiska politiken som Kristdemokraterna förordar (avsnitt 7).
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skattekvoten och utgiftstakens andel av BNP på sikt (avsnitt 12 och 13).
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skuldkvotens andel av BNP.
11. Riksdagen godkänner de prioriterade budgetområden för budgetpolitiken som Kristdemokraterna föreslår (avsnitt 9).
12. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ett kompletterande balansmål för statens finansiella sparande över en konjunkturcykel i enlighet med vad som anförs i motionen.
13. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till en långsiktig inkomst- och utgiftsstrategi i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Fi243 av Maud Olofsson m.fl. (c):

1. Riksdagen beslutar att godkänna de allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken som Centerpartiet förordar (avsnitt 5).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ekonomisk politik för ett öppnare, grönare och konkurrenskraftigare Sverige (avsnitt 6).
3. Riksdagen beslutar om fördelningen av utgifterna för budgetåren 2006, 2007 och 2008 i enlighet med vad i motionen anförs (tabell 1, avsnitt 7).
4. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensions-systemet till 865 kr 2006, 897 kr 2007 och 928 kr 2008 (tabell 2, avsnitt 7).
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett balanskrav för staten och sänkt statsskuld (avsnitt 8).
6. Riksdagen beslutar godkänna de riktlinjer för skattepolitiken som Centerpartiet förordar (avsnitt 9).
7. Riksdagen beslutar godkänna beräkningen av statsbudgetens inkomster för budgetåren 2006, 2007 och 2008 i enlighet med vad som anförs i motionen (tabell 1, avsnitt 9).

2005/06:Fi247 av Inger René (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatt på annonser och reklam.

2005/06:Fi258 av Lennart Hedquist m.fl. (m):

1. Riksdagen beslutar att införa det jobbavdrag i beskattningen av inkomst av tjänst och vid beskattningen av inkomst av näringsverksamhet som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
2. Riksdagen beslutar om att införa nystartsjobb som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
3. Riksdagen beslutar att införa den skattereduktion för jämställda föräldrar som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
4. Riksdagen beslutar höja reseavdraget till 20 kr/mil.
5. Riksdagen beslutar att skatteavdrag för s.k. övriga utgifter bara skall omfatta kostnadsersättningar.
6. Riksdagen beslutar att skatteavdrag för dubbelt boende, resor m.m. endast skall medges i den kommunala beskattningen.
7. Riksdagen beslutar att skatten på handelsgödsel avskaffas från den 1 januari 2006.
8. Riksdagen beslutar att skatten på bekämpningsmedel avskaffas från den 1 januari 2006.

9. Riksdagen beslutar att sänka skatten på bensin med 15 öre per liter och skatten på diesel med 30 öre per liter.
10. Riksdagen beslutar att inte höja fordonsskatten.
11. Riksdagen beslutar att inte införa trängselskatt.
12. Riksdagen beslutar att avvisa skattestöd till källsorteringslokaler.
13. Riksdagen beslutar att stegvis avskaffa förmögenhetsbeskattningen. År 2006 halveras skattesatsen och 2008 sänks den ytterligare med 0,25 procentenheter.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en redovisning av hur reklamskatten skall avskaffas skall ges till riksdagen senast i samband med regeringens ekonomiska vårproposition 2006.
15. Riksdagen beslutar att en skattereduktion för privatpersoners betalning av arbetskostnaden på hushålltjänster införs i enlighet med vad som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett planmässigt avskaffande av fastighetsskatten skall ske.
17. Riksdagen beslutar att införa ett tak för fastighetskatteuttaget för småhus och fritidshus 2005. Taket beräknas som summan av 80 kr per kvadratmeter värdeyta i huset och 2 kr per kvadratmeter tomtyta, dock maximalt 5 000 kr i skatt för tomten.
18. Riksdagen beslutar att sänka fastighetsskattesatsen för flerfamiljshus med 0,1 procentenheter 2008.
19. Riksdagen beslutar att sänka fastighetsskatten för småhus och fritidshus med 0,1 procentenheter 2007.
20. Riksdagen beslutar att avskaffa den s.k. schablonintäkten för bostadsrättsföreningar 2008.
21. Riksdagen beslutar upphäva skattereduktionen för utländska experter.
22. Riksdagen beslutar att inte medge kreditering på skattekonto avseende anställningsstöd.
23. Riksdagen beslutar upphäva skattereduktion för avgift till fackförening.
24. Riksdagen beslutar att upphäva rätten till skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa.
25. Riksdagen beslutar att företag inom sektorerna jordbruk, vattenbruk och fiske med driftsställe i stödområde A också skall omfattas av den extra nedsättningen av arbetsgivaravgifterna.
26. Riksdagen beslutar att inte införa ett särskilt glesbygdsstöd.
27. Riksdagen avslår förslag till skattenedsättning för miljöförbättrande installationer i småhus.
28. Riksdagen begär av regeringen förslag om förändrad alkoholbeskattning.

29. Riksdagen avslår förslag till skattenedsättning för konvertering från direktverkande el eller från oljeuppvärmning.
30. Riksdagen beslutar om att sänka skatten på naturgrus med 5 kr per ton.
31. Riksdagen beslutar att reformera beskattningen av fåmansbolag som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
32. Riksdagen beslutar om att räntebelägga obeskattade reserver över ett fribelopp på 10 miljoner kronor.
33. Riksdagen beslutar att slopa nedsättningen av arbetsgivaravgifter.
34. Riksdagen beslutar att slopa nedsättningen av egenavgifterna för enskilda näringsidkare.
35. Riksdagen beslutar att slopa den s.k. medfinansieringen av sjukskrivningar.
36. Riksdagen avslår regeringens satsning på soloföretagen.
37. Riksdagen beslutar införa sänkt arbetsgivaravgift som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
38. Riksdagen beslutar införa ett räntefritt belopp på 10 miljoner kronor i periodiseringsfond.
39. Riksdagen beslutar införa ett riskkapitalavdrag som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
40. Riksdagen beslutar införa möjligheter till att skjuta upp vinstskatt som beskrivs i Moderaternas partimotion med anledning av budgetpropositionen.
41. Riksdagen avslår regeringens förslag till skatt på flygbiljetter.
42. Riksdagen beslutar avskaffa avdrag för förmån av personaldator.
43. Riksdagen beslutar att avskaffa investeringsstimulans till hyres- och studentbostäder.
44. Riksdagen beslutar reformera skatten på cigaretter i enlighet med motionen Reformerat punktskattesystem för cigaretter.
45. Riksdagen beslutar höja skatten på rulltobak till 1 339 kr/kg.
46. Riksdagen beslutar höja momsen på personbefordran till 12 %.
47. Riksdagen beslutar slopa miljöbonusen till vindkraftverk.
48. Riksdagen beslutar slopa skattenedsättningen för miljöförbättrande installationer i småhus.
49. Riksdagen beslutar slopa skattestöd till miljöinvesteringar i offentliga lokaler.
50. Riksdagen beslutar avskaffa CO₂- och energiskattebefrielsen för torv.
51. Riksdagen beslutar avvisa införande av förbränningsskatt på avfall.

2005/06:Fi259 av Karin Pilsäter m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om målet att statens finansiella sparande skall vara i balans över en konjunkturcykel.

2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till reformering av budgetlagen så att definitionen av utgifter, inkomster och brutto-redovisning är tvingande, inte frivillig, att följa.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av respekt för budgetmarginalen.
4. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till förtydligande av budgetlagen beträffande vårpropositionens innehåll.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utgiftstak och saldomål för samtliga tre år.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om redovisning av gjorda åtaganden.

2005/06:Fi260 av Jörgen Johansson och Rigmor Stenmark (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skjuta upp beskattningshöjningen av naturgrus i två år.

2005/06:Fi269 av Kerstin Lundgren och Birgitta Carlsson (båda c):

Riksdagen begär att regeringen under 2005/06 lägger fram ett förslag om fullt avskaffad reklamskatt i enlighet med vad i motionen anförs.

2005/06:Fi275 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

2. Riksdagen avslår förslag till införande av lag om kreditering av skattekonto för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus.
3. Riksdagen avslår förslag till ändring i fordonsskattelagen (1988:327).
4. Riksdagen avslår förslag till ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus.

2005/06:Fi277 av Johan Linander och Anders Larsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ett ekonomiskt råd som kan granska finanspolitiken utifrån ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv.

2005/06:Fi281 av Karin Pilsäter m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om försöket med statliga trängselskatter.

2005/06:Fi291 av Anne Ludvigsson (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av den ekonomiska situationen för äldre kvinnor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om redovisning i budgetpropositionens särtryck.

2005/06:Fi293 av Maud Olofsson m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om vikten av en skatteordning anpassad för ett Sverige baserat på företagsamhet, miljövänlighet, jämställdhet och federalismens principer.
2. Riksdagen beslutar införa ett jobbavdrag enligt det i motionen angivna förslaget.
3. Riksdagen beslutar att som i ett första steg införa ett reseavdrag i form av en skatterabatt motsvarande 20 kr per mil.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att villkoren för de äldres situation på arbetsmarknaden ses över i syfte att öka incitamenten för äldre att stanna kvar på arbetsmarknaden.
6. Riksdagen beslutar att införa en extra rabatt på energiskatten för bensindelen i det etanolbaserade bränslet E 85 på motsvarande 34 öre per liter E 85.
7. Riksdagen beslutar att låta fordon som drivs med gas eller etanol få en nedsättning till 60 % av förmånsvärdet.
8. Riksdagen beslutar att införa en skatterabatt om 10 000 kr till privatpersoner som investerar i en miljöbil.
9. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om höjd energiskatt.
10. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om flygskatt.
11. Riksdagen beslutar avsluta anställningsstödet för långtidsarbetslösa.
12. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om ”plus”-jobb.
13. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om utbildningsvikariat.
14. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om investeringsstöd för källsorteringslokaler.
15. Riksdagen avslår regeringens förslag om förändringar av koldioxidskatten för handlande sektor.
16. Riksdagen beslutar avbryta försöket med trängselskatt i Stockholms kommun.

2005/06:Fi296 av Jörgen Johansson m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om skatteprinciper för ett företagsamt Sverige.
2. Riksdagen beslutar sänka procentsatsen i förmögenhetsskatten från 1,50 % till 0,75 %.
3. Riksdagen beslutar att avskaffa medfinansieringsansvaret.
4. Riksdagen beslutar att införa ett avdrag för hushållsnära tjänster.
5. Riksdagen beslutar att införa ett uppskovsavdrag för reavinstbeskattning.
6. Riksdagen beslutar att införa ett skattefritt starta eget-sparande.
7. Riksdagen beslutar att höja bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar från nuvarande 55 % till 100 %.

8. Riksdagen beslutar att sänka dieselskatten till 1 kr per liter för jord- och skogsbruk.
9. Riksdagen beslutar att slopa skatten på bekämpnings- och gödselmedel.
10. Riksdagen beslutar att införa ett system med reducerade arbetsgivaravgifter för nyanställningar.
11. Riksdagen beslutar att införa nystartsjobb enligt angivet förslag.

2005/06:Fi301 av Johnny Gylling (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa reklamskatten.

2005/06:Fi306 av Else-Marie Lindgren m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avbryta försöket med trängselskatter i Stockholm.

2005/06:Fi307 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa den statliga fastighetsskatten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en kommunal avgift för fastigheter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att höja reavinstdskatten vid försäljning av bostäder.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en halverad uppskovsrätt vid reavinstbeskattnig.

2005/06:Fi308 av Maria Larsson m.fl. (kd):

Riksdagen beslutar att höja bankernas företagsinteckningars förmånsrätt från nuvarande 55 % till 100 % i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Fi309 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla skall kunna leva på sin lön.
2. Riksdagen beslutar om ett jobbavdrag i enlighet med vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avveckla värnskatten.
4. Riksdagen beslutar att införa en 50-procentig skattereduktion för hushållens köp av tjänster i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Fi314 av Roger Tiefensee m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att införa en statsbudget baserad på bokföringsmässiga grunder.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att utreda möjligheten att endast låta avskrivningskostnaden belasta det årliga anslaget i statsbudgeten vid infrastrukturinvesteringar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att återupprätta utgiftstakets funktion.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen bör tillämpa konsekvent brutto-redovisning.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att kraftiga avvikelser från tidigare prognoser över utfallet i statens inkomster, utgifter samt statens lånebehov i budgetpropositionen måste kommenteras tydligt och utförligt.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ett införande av balanskrav för staten, med innebörden att statsbudgeten inte skall gå med underskott under en konjunkturcykel.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av regeringens mål- och kravformuleringar i myndigheternas regleringsbrev i syfte att effektivisera regeringens ekonomiska styrning och myndigheternas arbete.

2005/06:Fi317 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en reform av skattesystemet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa förmögenhetsskatten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge möjlighet för delägare i fåmansbolag att skjuta upp reavinstskatten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ett riskkapitalavdrag.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att minska dubbelbeskattningen av aktier.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sänka fåmansbolagens beskattning.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett jobbavdrag för näringsinkomster.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en räntebeläggning av obeskattade reserver men med ett fribelopp på 10 miljoner kronor.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sänka arbetsgivaravgifterna för nyanställningar.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en skattereduktion för hushållstjänster.

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa ett förvärvsavdrag för alla arbetsinkomster.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa värnskatten.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rättvis skatt för arbetande pensionärer.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en sänkning av fastighetsskatten.

2005/06:Fi318 av Else-Marie Lindgren m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avskaffande av fastighetsskatten och införandet av en kommunal fastighetsavgift.

2005/06:Fi319 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lägre skatter för företagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en avveckling av förmögenhetsskatten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta arbetsgivaravgifter.
4. Riksdagen beslutar om ett permanent riskkapitalavdrag i enlighet med vad som anförs i motionen.
5. Riksdagen beslutar att införa ett etableringskonto i enlighet med vad som anförs i motionen.
6. Riksdagen beslutar höja bolagsskatten till 30 % i enlighet med vad som i motionen anförs.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att räntebelägga obeskattade reserver.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en tidsbegränsad amnesti i samband med ett avskaffande av förmögenhetsskatten.
13. Riksdagen beslutar att avskaffa företagets medfinansiering av anställdas sjukpenning efter andra veckan i enlighet med vad i motionen anförs.
14. Riksdagen beslutar att höja bankernas förmånsrätt i företagsinteckningar till 100 %.
15. Riksdagen beslutar att införa en uppskovsmöjlighet vid reavinst vid försäljning av fåmansaktiebolag i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Fi320 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s, v, mp):

1. Riksdagen beslutar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006.

2. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag.
8. Riksdagen beslutar att sänka arbetsgivaravgiften med 1,1 miljarder kronor, det vill säga 0,18 procentenheter 2006.

2005/06:Fi321 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen beslutar att godkänna beräkningen av förändringarna av statsbudgetens inkomster för år 2003 (tabellerna 1.2 och 12.1).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utgångspunkter för skattepolitiken.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatternas betydelse för samhällsutvecklingen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förutsättningarna för ekonomiskt oberoende och ett personligt ansvarstagande.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattepolitiken i ett internationellt perspektiv.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattepolitiken inom EU.
7. Riksdagen beslutar att höja bolagsskatten till 30 %
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta arbetsgivaravgifter.
10. Riksdagen beslutar att höja arbetsgivaravgifterna till följd av ett införande av en andra karensdag i enlighet med vad som anförs i motionen.
11. Riksdagen avslår regeringens förslag till försök med trängselskatter i Stockholm.
12. Riksdagen avslår regeringens förslag till höjd elskatt.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förenklade regler för skatteinbetalningar.
14. Riksdagen beslutar att höja momsens på tidskrifter, i enlighet med vad i motionen anförs.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en enhetlig kultur moms.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett höjt grundavdrag för pensionärer.
21. Riksdagen avskaffar skattereduktionen för a-kasseavgiften.
22. Riksdagen avslår regeringens förslag till höjning av milavdraget.
23. Riksdagen beslutar att sänka avdragsrätten för pensionssparande till 0,3 prisbasbelopp.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

25. Riksdagen avskaffar den tillfälliga skattestimulansen för källsortering i enlighet med vad som anförs i motionen.
26. Riksdagen beslutar att sänka kvoterna för privatinförsel av alkohol i enlighet med vad som anförs i motionen.
27. Riksdagen beslutar att avskaffa avdragsrätt mot statlig inkomstskatt för resor och dubbelt boende i enlighet med vad som anförs i motionen.
28. Riksdagen beslutar att rätten till avdrag för övriga utgifter begränsas till att endast omfatta styrkta kostnadsersättningar.
29. Riksdagen beslutar att rätten till avdrag för resor och dubbelt boende begränsas till att gälla bara den kommunala beskattningen.
30. Riksdagen beslutar att höja reseavdraget till 20 kr per mil.
31. Riksdagen beslutar att avskaffa avdrag för förmån av personaldator.
32. Riksdagen beslutar att höja skatten på rulltobak till 1 339 kr per kilo.
33. Riksdagen beslutar att avskaffa nedsättningen av arbetsgivaravgifter samt motsvarande nedsättning av egenavgifter.
34. Riksdagen avslår regeringens förslag till tillfällig arbetsgivaravgifts-sänkning för soloföretag.
35. Riksdagen avslår regeringens förslag till utbildningsvikariat.
36. Riksdagen beslutar att avskaffa investeringsstimulansen för bostäder.
37. Riksdagen beslutar att sänka mervärdesskatten för drivmedel från 25 till 12 %.
38. Riksdagen beslutar att avslå regeringens förslag till skatt på flygresor.
39. Riksdagen beslutar att avskaffa koldioxidskattebefrielsen för torv.
40. Riksdagen beslutar att sänka dieselskatten till 1 kr per liter för jord- och skogsbruksmaskiner.
41. Riksdagen beslutar att avskaffa skattestödet för bredbandsinstallationer.
42. Riksdagen beslutar att avskaffa anställningsstödet samt avslår regeringens förslag till s.k. plusjobb.
43. Riksdagen beslutar om ett sänkt grundavdrag för transfereringsinkomster i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Sk276 av Björn Hamilton (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om träningskatt.

2005/06:Sk283 av Ulf Sjösten (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall följa riksdagens beslut.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa reklamskatten.

2005/06:Sk301 av Christer Winbäck (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gå vidare med planerad utfasning av reklamskatten.

2005/06:Sk335 av Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att reklamskatten skall avskaffas.

2005/06:Sk390 av Tomas Högström och Jan-Evert Rådström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattemyndigheters möjligheter att tillämpa den s.k. lex Uggle.

2005/06:Sk437 av Anna Lilliehöök och Anita Sidén (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den s.k. lex Uggle bör avskaffas samt om att kontrollätgärder inte får medföra godtycke.

2005/06:Sk451 av Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c):

Riksdagen beslutar om lagändring i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Sk496 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på den kommunala verksamheten.

2005/06:Sk528 av Jörgen Johansson m.fl. (c):

6. Riksdagen beslutar sänka fastighetsskatten 2006 till 0,75 % för egna hem samt till 0,4 % för hyreshus.
7. Riksdagen beslutar höja reavinstbeskattningen vid försäljning av fastigheter till 30 % samt att begränsa uppskovsavrdraget så att 25 % alltid skall beskattas vid försäljning och inköp av annan fastighet.

2005/06:Sf431 av Leif Jakobsson m.fl. (s, v, mp):

3. Riksdagen beslutar med följande ändring i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen för 2006 om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2006:
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen avseende finansieringen av utgifter med anledning av nu föreslagna ändringar i utlänningslagen.

2005/06:So697 av Catherine Persson m.fl. (s, v, mp):

1. Riksdagen anvisar till utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2006 5 000 000 kr utöver vad regeringen har föreslagit.
2. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2007 och 2008 som riktlinje för regeringens budgetarbete med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag. Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 2007 + 2 000 000 kr, 2008 +2 000 000 kr:

2005/06:So700 av Agneta Lundberg m.fl. (s, fp, kd, v, c, mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om alkoholisk och söt cider.

2005/06:Kr281 av Kent Olsson m.fl. (m):

14. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om slopande av reklamskatten i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:T497 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skatt på flygresor ej bör införas.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att trängselskatteförsöket inte skall införas.

2005/06:T498 av Karin Pilsäter och Mia Franzén (båda fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om beslutsformerna för införandet av trängselavgifter.

2005/06:MJ394 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om miljöskatter på avfall.

2005/06:MJ441 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

2. Riksdagen beslutar att slopa skatten på handelsgödsel fr.o.m. den 1 januari 2006.
3. Riksdagen beslutar att slopa skatten på bekämpningsmedel fr.o.m. den 1 januari 2006.

2005/06:MJ522 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatt på avfallsförbränning.

2005/06:MJ526 av Marie Wahlgren m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa skattestimulans för källsortering.

2005/06:MJ535 av Åsa Domeij och Ulf Holm (båda mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att årligen utvärdera effekterna av avfallsförbränningsskatten samt eventuella behov av kompletterande lagstiftning för att uppnå den av EU beslutade avfallshierarkin.

2005/06:MJ594 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

2. Riksdagen beslutar om indelning i politikområden och mål för dessa i enlighet med vad som anförs i motionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att EU-stöden till jordbruket bör redovisas utanför utgiftstaket.

2005/06:N302 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m):

9. Riksdagen beslutar att avskaffa lag (2004:629) om trängselskatt.

2005/06:N338 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -):

4. Riksdagen beslutar att slopandet av koldioxidskatt för högeffektiv kraftvärme villkoras med att de uppsatta effektivitetskriterierna skall gälla i verklig drift på årsbasis.

2005/06:N436 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

7. Riksdagen avslår regeringens förslag att höja effektskatten på kärnkraft.
20. Riksdagen avslår regeringens förslag om investeringsstöd för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus.

2005/06:N438 av Mats Odell m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om försöket med trängselskatt.

2005/06:N440 av Per Bill m.fl. (m):

3. Riksdagen avslår regeringens förslag om att införa en ny flygskatt.

2005/06:N453 av Solveig Hellquist m.fl. (fp, m, kd, c, mp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om budgetutrymmet och om en översyn av budgetlagen (1996:1059).

2005/06:N475 av Åsa Torstensson m.fl. (c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att formerna för utgiftstaken bör ses över så att Sverige kan ta hem de EU-medel vi är berättigade till.

2005/06:N480 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

11. Riksdagen beslutar att möjlighet för riskkapitalavdrag införs.
12. Riksdagen beslutar att möjlighet till sparande i etableringskonto införs.

2005/06:A310 av Margareta Andersson m.fl. (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att stärka kvinnors ekonomiska situation.

2005/06:Bo335 av Rigmor Stenmark m.fl. (c):

11. Riksdagen beslutar att avsätta medel för skattereduktion vid uthyrning av del av privatbostad.
12. Riksdagen beslutar att avsätta medel för 2007 för företags vidgade avdragsrätt i samband med ombyggnad och underhållsåtgärder i byggnader.

2005/06:Bo338 av Ragnwi Marcelind m.fl. (kd):

5. Riksdagen beslutar att avveckla den tillfälliga investeringsstimulansen vid byggande av mindre hyresbostäder och studentbostäder.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Lag om fastighetsskatt avseende vissa elproduktionsenheter vid 2007–2011 års taxeringar

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Vid beräkning av fastighetsskatt vid 2007–2011 års taxeringar avseende sådan elproduktionsenhet som utgörs av taxeringsenhet med vattenkraftverk skall, i stället för vad som anges i 3 § första stycket i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, fastighetsskatten för varje beskattningsår utgöras av 1,7 % av taxeringsvärdet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering.

2. Har beskattningsåret påbörjats före ikraftträdandet tillämpas äldre regler för den del av beskattningsåret som infaller före ikraftträdandet.

2 Lag om kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Stöd för investeringar i konvertering från direktverkande elvärme som har beslutats av länsstyrelsen eller Boverket och som avser stödberättigande åtgärder som har påbörjats och slutförts under perioden 1 januari 2006–31 december 2010 får tillgodoföras byggnadsägaren genom kreditering på sådant skattekonto som har upprättats för denne enligt 3 kap. 5 § skattebetalningslagen (1997:483).

2 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om det stöd som enligt 1 § får krediteras skattekonto.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

3 Lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häri genom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 1 kap. 5 §, 12 kap. 5 och 27 §§, 16 kap. 27 §, 61 kap. 19 a §, 63 kap. 3 § samt 65 kap. 5 och 10 §§ skall ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2001:1175) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §¹

Fysiska personers skatt på förvärvsinkomster skall beräknas på den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Denna skall beräknas på följande sätt.

Summan av överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet minskas med allmänna avdrag. Det återstående beloppet avrundas nedåt till helt hundratal kronor och är den taxerade förvärvsinkomsten.

Från den taxerade förvärvsinkomsten dras *12,5 procent av sådana avgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift som avser beskattningsåret, avrundat uppåt till helt hundratal kronor, samt grundavdrag och sjiöinkomstavdrag.* Avdragen skall göras i nu nämnd ordning. Det återstående beloppet är den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Från den taxerade förvärvsinkomsten dras grundavdrag och sjiöinkomstavdrag. Avdragen skall göras i nu nämnd ordning. Det återstående beloppet är den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

12 kap.

5 §²

Utgifter för tjänsteresor med egen bil skall dras av med 1 krona och 70 öre för varje kilometer.

Utgifter för tjänsteresor med egen bil skall dras av med 1 krona och 80 öre för varje kilometer.

Om en skattskyldig använder sin förmånsbil för tjänsteresor och betalar samtliga utgifter för drivmedel som är förenade med resorna, skall utgifter för dieselolja dras av med 60 öre för varje kilometer och utgifter för annat drivmedel med 90 öre för varje kilometer.

27 §³

Utgifter för arbetsresor med egen bil skall dras av om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil i stället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt minst två timmar.

¹ Senaste lydelse 2004:1055.

² Senaste lydelse 2004:1055.

³ Senaste lydelse 2004:1055.

Utgifter för arbetsresor med egen bil skall också dras av om bilen används i tjänsten minst 160 dagar under året. Om den används i tjänsten minst 60 dagar under året, skall utgifterna dras av för alla de dagar som bilen använts i tjänsten. Att bilen används i tjänsten beaktas dock bara om körsträckan är minst 300 mil per år.

Avdrag skall göras med 1 krona och 70 öre för varje kilometer. Avdrag skall göras med 1 krona och 80 öre för varje kilometer.

Utgifter för väg-, bro- och färjeavgifter skall också dras av.

16 kap.

27 §⁴

Utgifter för resor som en näringsidkare gör med egen bil i näringsverksamheten skall dras av med 1 krona och 70 öre för varje kilometer. Detta gäller dock inte om bilen är en tillgång i näringsverksamheten.

Utgifter för resor som en näringsidkare gör med egen bil i näringsverksamheten skall dras av med 1 krona och 80 öre för varje kilometer. Detta gäller dock inte om bilen är en tillgång i näringsverksamheten.

Om en sådan delägare i ett svenskt handelsbolag som skall uttagsbeskattas för bilförmån från bolaget använder bilen för resor i näringsverksamheten och betalar samtliga utgifter för drivmedel som är förenade med resorna, skall utgifter för dieselolja dras av med 60 öre för varje kilometer och utgifter för annat drivmedel med 90 öre för varje kilometer.

61 kap.

19 a §⁵

Om en bil är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller med andra mer miljöanpassade drivmedel än bensin och dieselolja och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall förmånsvärdet justeras nedåt till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen.

I stället för vad som sägs i första stycket om storleken på justeringen av förmånsvärdet skall detta värde justeras nedåt till en nivå som motsvarar

1. 60 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet, eller

2. 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med alkohol *eller med annan gas än gasol*.

1. 60 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet *eller med annan gas än gasol*, eller

2. 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med alkohol.

En justering av förmånsvärdet nedåt får göras enligt andra stycket 1 med högst 16 000 kronor och enligt andra stycket 2 med högst 8 000 kronor för helt år i förhållande till den jämförbara bilen.

⁴ Senaste lydelse 2004:1055.

⁵ Senaste lydelse 2001:1175.

*Nuvarande lydelse***63 kap.****3 §⁶**

För dem som är obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret eller begränsat skattskyldiga uppgår grundavdraget till följande belopp.

<u>Taxerad förvärvsinkomst</u>	<u>Grundavdrag</u>
överstiger inte 1,185 prisbasbelopp	0,423 prisbasbelopp
överstiger 1,185 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,423 prisbasbelopp ökat med 20 procent av det belopp med vilket den taxerade förvärvsinkomsten överstiger 1,185 prisbasbelopp
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	0,73 prisbasbelopp
överstiger 3,11 men inte 7,48 prisbasbelopp	0,73 prisbasbelopp minskat med 10 procent av det belopp med vilket den taxerade förvärvsinkomsten överstiger 3,11 prisbasbelopp
överstiger 7,48 prisbasbelopp	0,293 prisbasbelopp

*Föreslagen lydelse***3 §**

För dem som är obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret eller begränsat skattskyldiga uppgår grundavdraget till följande belopp.

<u>Taxerad förvärvsinkomst</u>	<u>Grundavdrag</u>
överstiger inte 0,99 prisbasbelopp	0,423 prisbasbelopp
överstiger 0,99 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,423 prisbasbelopp ökat med 20 procent av det belopp med vilket den taxerade förvärvsinkomsten överstiger 0,99 prisbasbelopp
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	0,77 prisbasbelopp

⁶ Senaste lydelse 2004:1139.

överstiger 3,11 men inte 7,88 prisbasbelopp 0,77 prisbasbelopp minskat med 10 procent av det belopp med vilket den taxerade förvärvsinkomsten överstiger 3,11 prisbasbelopp

överstiger 7,88 prisbasbelopp 0,293 prisbasbelopp

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

65 kap.

5 §⁷

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster

– 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, och

– 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 298 600 kronor vid 2006 års taxering och en övre skiktgräns på 450 500 kronor vid 2006 års taxering.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 306 000 kronor vid 2007 års taxering och en övre skiktgräns på 460 600 kronor vid 2007 års taxering.

Vid de därpå följande taxeringarna uppgår skiktgränserna till skiktgränserna för det föregående taxeringsåret multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni andra året före taxeringsåret och prisläget i juni tredje året före taxeringsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av andra året före taxeringsåret och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

10 §⁸

Skattereduktion skall göras med 87,5 procent av allmän pensionsavgift enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift som avser beskattningsåret. *Skattereduktionen skall avrundas nedåt till helt hundratal kronor.*

Skattereduktion skall göras för allmän pensionsavgift enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift som avser beskattningsåret.

Övergångsbestämmelser till (2001:1175)

3.⁹ Bestämmelserna i 61 kap. 19 a § andra och tredje styckena tillämpas till och med 2009 års taxering.

3. Bestämmelserna i 61 kap. 19 a § andra och tredje styckena tillämpas till och med 2012 års taxering.

⁷ Senaste lydelse 2004:1055.

⁸ Senaste lydelse 2004:1055.

⁹ Senaste lydelse 2004:1139.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering. Äldre föreskrifter i 65 kap. 5 § tillämpas dock såvitt avser skiktgränserna vid 2007 års taxering i fråga om skattskyldig med inkomst av näringsverksamhet i vilken det ingår förvärvskälla som gett överskott och för vilken beskattningsåret börjat före utgången av 2005.

4 Lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam

Härigenom föreskrivs att 12 och 24 §§ lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

Skatten *utgår* för annons i allmän nyhetstidning med 4 procent av beskattningsvärdet och annars med 11 procent av beskattningsvärdet.

Skatten för annons i allmän nyhetstidning *tas ut* med 3 procent av beskattningsvärdet och annars med 8 procent av beskattningsvärdet.

24 §²

Till skattskyldig, som redovisat reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress, återbetalar beskattningsmyndigheten så stor del av den erlagda skatten för ett beskattningsår som svarar mot en skattepliktig omsättning om, såvitt gäller dagspress, högst 12 miljoner kronor för helt år och, såvitt gäller annan press, högst 6 miljoner kronor för helt år. Återbetalningen sker efter utgången av varje halvt beskattningsår. För första halvåret av ett beskattningsår får återbetalat belopp ej överstiga skatten på en omsättning om hälften av de nämnda beloppen. Är ett beskattningsår längre eller kortare än tolv månader skall de angivna gränserna räknas upp eller ned i motsvarande mån.

Till skattskyldig, som redovisat reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress, återbetalar beskattningsmyndigheten så stor del av den erlagda skatten för ett beskattningsår som svarar mot en skattepliktig omsättning om, såvitt gäller dagspress, högst 50 miljoner kronor för helt år och, såvitt gäller annan press, högst 10 miljoner kronor för helt år. Återbetalningen sker efter utgången av varje halvt beskattningsår. För första halvåret av ett beskattningsår får återbetalat belopp ej överstiga skatten på en omsättning om hälften av de nämnda beloppen. Är ett beskattningsår längre eller kortare än tolv månader skall de angivna gränserna räknas upp eller ned i motsvarande mån.

Föreligger rätt till återbetalning enligt första stycket får beskattningsmyndigheten, om den skattepliktiga omsättningen kan förväntas med säkerhet icke överstiga det högsta belopp för helt år som anges i första stycket, medge befrielse från skyldighet att inbetala reklamskatt.

Om synnerliga skäl föreligger, kan beskattningsmyndigheten återbetala skatt tidigare än som anges i första stycket.

¹ Senaste lydelse 1985:158.

² Senaste lydelse 1993:468.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

5 Lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Fastighetsskatten utgör för varje beskattningsår

a) 1,0 procent av:

taxeringsvärdet eller, om det är lägre, det underlag som avses i 2 a § avseende småhusenhet,

bostadsbyggnadsvärdet och tomtmarksvärdet eller, om det är lägre, det underlag som avses i 2 a § avseende småhus på lantbruksenhet,

75 procent av marknadsvärdet avseende privatbostad i utlandet,

b) 0,5 procent av:

taxeringsvärdet eller, om det är lägre, det underlag som avses i 2 a § avseende hyreshusenhet till den del det avser värderingsenhet för bostäder, värderingsenhet för bostäder under uppförande, värderingsenhet avseende tomtmark som hör till dessa bostäder samt annan värderingsenhet avseende tomtmark som är obebyggd,

c) 1,0 procent av:

taxeringsvärdet avseende hyreshusenhet till den del det avser värderingsenhet för lokaler, värderingsenhet för lokaler under uppförande och värderingsenhet avseende tomtmark som hör till dessa lokaler,

d) 0,5 procent av:

taxeringsvärdet avseende industri-
enhet och elproduktionsenhet.

d) 0,5 procent av:

taxeringsvärdet avseende industri-
enhet och elproduktionsenhet *med
undantag för sådan elproduktions-
enhet som utgörs av taxeringsenhet
med vattenkraftverk,*

e) 1,2 procent av:

*taxeringsvärdet avseende sådan
elproduktionsenhet som utgörs av
taxeringsenhet med vattenkraftverk.*

Innehåller byggnaden på en fastighet, som är belägen i Sverige, bostäder och har byggnaden beräknat värdeår som utgör året före det fastighetsskatt-taxeringsår som föregått inkomsttaxeringsåret, utgår dock ingen fastighetsskatt på bostadsdelen för det fastighetstaxeringsåret och de fyra följande kalenderåren och halv fastighetsskatt för de därpå följande fem kalenderåren enligt vad som närmare föreskrivs i femte stycket. Detsamma gäller färdigställd eller ombyggd sådan byggnad, för vilken värdeår inte har åsatts vid ny fastighetstaxering, men som skulle ha åsatts ett värdeår motsvarande året före det fastighetstaxeringsår som föregått inkomsttaxeringsåret, om ny fastighetstaxering då hade företagits.

¹ Senaste lydelse 2003:1203.

För fastighet, som avses i 2 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229), skall fastighetens andel av taxeringsvärdet på annan samfällighet än sådan som avses i 6 kap. 6 § första stycket nämnda lag inräknas i underlaget för fastighetsskatten om samfälligheten utgör en särskild taxeringsenhet.

Har byggnad, som är avsedd för användning under hela året, på grund av eldsvåda eller därmed jämförlig händelse inte kunnat utnyttjas under viss tid eller har i sådan byggnad för uthyrning avsedd lägenhet inte kunnat uthyras, får fastighetsskatten nedsättas med hänsyn till den omfattning, vari byggnaden inte kunnat användas eller uthyras. Har så varit fallet under endast kortare tid av beskattningsåret, skall någon nedsättning dock inte ske.

Om fastighetsskatt skall beräknas enligt olika grunder för skilda delar av fastigheten skall underlaget för beräkningen av fastighetsskatten för dessa delar utgöras av den del av värdet som belöper på respektive fastighetsdel. Den nedsättning av fastighetsskatten som föreskrivs i andra stycket skall såvitt avser småhusenhet beräknas på den del av taxeringsvärdet som belöper på värderingsenhet som avser småhuset med tillhörande tomtmark, om tomtmarken ingår i samma taxeringsenhet som småhuset. Detsamma gäller i tillämpliga delar småhus med tillhörande tomtmark på lantbruksenhet. För hyreshusenhet beräknas nedsättningen på den del av taxeringsvärdet som belöper på värderingsenhet som avser bostäder med tillhörande värderingsenhet tomtmark, om tomtmarken ingår i samma taxeringsenhet som hyreshuset.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering.

2. Har beskattningsåret påbörjats före ikraftträdandet tillämpas äldre regler för den del av beskattningsåret som infaller före ikraftträdandet.

6 Lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)

Häri genom föreskrivs att bilaga 1 till fordonsskattelagen (1988:327) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bilaga 1 till fordonsskattelagen (1988:327)¹

Fordonsskatt

Fordonsslags	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grundbelopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
<hr/>			
C	Bussar		
1	Bussar som inte kan drivas med diesellojja	0 – 1 600	546 0
		1 601 – 3 000	602 56
		3 001 – 3 500	1 378 0
		3 501 –	984 0
2	Bussar som kan drivas med diesellojja		
	2.1 Bussar med en högsta skattevikt av 3 500 kilo- gram som kan drivas med diesellojja	0 – 1 600	1 008 0
		1 601 – 3 000	1 085 77
		3 001 – 3 500	2 163 0
<hr/>			
D	Lastbilar		
1	Lastbil som inte kan drivas med diesellojja	0 – 1 600	546 0
		1 601 – 3 000	602 56
		3 001 – 3 500	1 378 0
		3 501 –	984 0
2	Lastbil som kan drivas med diesellojja		

¹ Senaste lydelse 2004:1036.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grundbelopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
2.1 Lastbil med en högsta skattevikt av 3 500 kilo- gram som kan drivas med diesololja	0 – 1 600	1 008	0
	1 601 – 3 000	1 085	77
	3 001 – 3 500	2 163	0

Föreslagen lydelse

Bilaga 1 till fordonsskattelagen (1988:327)

Fordonsskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor		
		grundbelopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen	
C Bussar				
1 Bussar som inte kan dri- vas med diesololja	0– 1 300	720	0	
	1 301– 1 600	771	51	
	1 601– 3 000	963	90	
	3 001– 3 500	2 205	0	
	3 501–	984	0	
2 Bussar som kan drivas med diesololja				
	2.1 Bussar med en högsta skattevikt av 3 500 kilo- gram som kan drivas med diesololja	0– 1 600	1 613	0
		1 601– 3 000	1 736	123
		3 001– 3 500	3 461	0

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor		
		grundbelopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen	
D Lastbilar				
1	Lastbil som inte kan drivas med dieselloja	0– 1 300	720	0
		1 301– 1 600	771	51
		1 601– 3 000	963	90
		3 001– 3 500	2 205	0
		3 501–	984	0
2	Lastbil som kan drivas med dieselloja			
	2.1 Lastbil med en högsta skattevikt av 3 500 kilogram som kan drivas med dieselloja	0– 1 600	1 613	0
		1 601– 3 000	1 736	123
		3 001– 3 500	3 461	0

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

7 Lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Skattepliktig inkomst enligt denna lag är:

3. arvode och liknande ersättning som uppburits av någon i egenskap av ledamot eller suppleant i styrelse eller annat liknande organ i svenskt aktiebolag eller annan svensk juridisk person, oavsett var verksamheten utövats;

4. ersättning i form av

– pension, med undantag av barnpension, enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, lagen (1998:702) om garantipension, lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn och lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn samt sjukersättning och aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del det totala beloppet av uppburna ersättningar för varje kalendermånad överstiger en tolfedel av 0,67 prisbasbelopp,

– barnpension enligt lagen om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, samt

– annan ersättning enligt lagen om allmän försäkring;

5. pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller svenskt landsting;

Som inkomst enligt första stycket 1–3 anses också förskott på sådan inkomst.

Verksamhet på grund av anställning eller uppdrag i svenskt företag eller vid ett utländskt företags fasta driftställe i Sverige anses utövad här i riket även om den enskilde inom ramen för verksamheten

– gör tjänsteresor utomlands, eller

– utför arbete utomlands i sin bostad under förutsättning att tiden för arbetet där uppgår till högst hälften av den enskildes totala arbetstid i verksamheten under varje tremånadersperiod.

¹ Senaste lydelse 2004:1140.

Skattepliktig inkomst enligt denna lag är dock endast sådan inkomst som skulle ha beskattats hos en obegränsat skattskyldig enligt inkomstskattelagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006 och tillämpas på inkomster som uppbärs efter utgången av år 2005.

8 Lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

Härigenom föreskrivs att 2 och 8 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Skatt på cigaretter tas ut med 20 öre per styck och 39,2 procent av detaljhandelspriset. Skatt skall dock lägst tas ut med 90 procent av den sammanlagda skatten på cigaretter i den mest efterfrågade priskategorin. Tillverkaren eller hans representant eller, i fråga om cigaretter som importeras från tredje land, importören skall senast den 31 oktober varje år till Skatteverket lämna uppgifter om försäljningen av cigaretter i de olika priskategorierna för tiden från och med den 1 oktober det föregående året till och med den 30 september det innevarande året. Regeringen fastställer senast den 30 november det innevarande året den mest efterfrågade priskategorin av cigaretter och det skattebelopp som för det nästkommande kalenderåret skall tas ut enligt andra meningen.

Skatt på cigaretter tas ut med 20 öre per styck och 39,2 procent av detaljhandelspriset. Skatt skall dock lägst tas ut med 100 procent av den sammanlagda skatten på cigaretter i den mest efterfrågade priskategorin (*minimipunktskatt*). Tillverkaren eller hans representant eller, i fråga om cigaretter som importeras från tredje land, importören skall senast den 31 oktober varje år till Skatteverket lämna uppgifter om försäljningen av cigaretter i de olika priskategorierna för tiden från och med den 1 oktober det föregående året till och med den 30 september det innevarande året. Regeringen fastställer senast den 30 november det innevarande året den mest efterfrågade priskategorin av cigaretter och det skattebelopp som för det nästkommande kalenderåret skall tas ut enligt andra meningen.
För år 2006 skall dock minimipunktskatten fastställas till 98 öre per cigarett.

Cigaretter med en längd, exklusive filter eller munstycke, som överstiger 9 centimeter men inte 18 centimeter anses som två cigaretter. Är cigaretten längre anses varje påbörjad ytterligare längd av 9 centimeter som en cigarett.

8 §²

Skatt på cigarrer och cigariller tas ut med 56 öre per styck. Skatt på rökto bak tas ut med 630 kronor per kilogram.

Skatt på cigarrer och cigariller tas ut med 56 öre per styck. Skatt på rökto bak tas ut med 770 kronor per kilogram.

¹ Senaste lydelse 2003:709.

² Senaste lydelse 1997:443.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

9 Lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 2, 3 och 10 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi skall ha följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §

Elektrisk kraft är inte skattepliktig om den

1. framställts i Sverige i ett vindkraftverk av en producent som inte yrkesmässigt levererar elektrisk kraft,
2. i annat fall framställts i Sverige av en producent som förfogar över en installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt och som inte yrkesmässigt levererar elektrisk kraft,
3. till lägre effekt än 50 kilowatt utan ersättning levererats av en producent eller en leverantör till en förbrukare som inte står i intressegemenskap med producenten eller leverantören,
4. framställts och förbrukats på fartyg eller annat transportmedel,
5. förbrukats för framställning *el-* 5. förbrukats för framställning av *ler leverans* av elektrisk kraft, eller elektrisk kraft, eller
6. framställts i ett reservkraftsaggregat.

3 §¹

Energiskatten utgör

1. 0,5 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen eller vid yrkesmässig växthusodling,
2. 19,4 öre per kilowattimme för annan elektrisk kraft än som avses under 1 och som förbrukas i kommuner som anges i 4 §,
3. 21,5 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i andra kommuner än de som anges i 4 §, och
4. 25,4 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i övriga fall.
2. 20,1 öre per kilowattimme för annan elektrisk kraft än som avses under 1 och som förbrukas i kommuner som anges i 4 §, och
3. 26,1 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i övriga fall.

För elektrisk kraft som under tiden den 1 november–den 31 mars förbrukas i elektriska pannor som ingår i en elpanneanläggning vars installerade effekt överstiger 2 megawatt, utgör dock energiskatten

¹ Senaste lydelse 2004:1038.

1. 21,8 öre per kilowattimme vid förbrukning i kommuner som anges i 4 § för annat ändamål än industriell verksamhet i tillverkningsprocessen eller yrkesmässig växthusodling, och

2. 25,4 öre per kilowattimme vid förbrukning för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i andra kommuner än de som anges i 4 §.

För kalenderåret 2006 och efterföljande kalenderår skall de i första och andra styckena angivna skattebeloppen räknas om på det sätt som i fråga om skatt på bränslen anges i 2 kap. 10 §. Belopp som anges i tiondels ören skall dock avrundas till hela tiondels ören.

För kalenderåret 2007 och efterföljande kalenderår skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om på det sätt som i fråga om skatt på bränslen anges i 2 kap. 10 §. Belopp som anges i tiondels ören skall dock avrundas till hela tiondels ören.

10 §²

Avdrag får göras även för energiskatt och koldioxidskatt på bränsle som förbrukats på ett sätt som ger rätt till skattebefrielse enligt 6 a kap. 1 § 7 och 3 och 4 §§.

Avdrag enligt första stycket får göras endast i den mån avdrag inte gjorts enligt 7 kap. 1 § första stycket 4 i fall som avses i 6 a kap. 1 § 7 eller 3 eller 4 §.

Den som yrkesmässigt levererar elektrisk kraft som i Sverige framställts i ett vindkraftverk får göra avdrag med ett belopp som svarar mot 16 öre per kilowattimme om kraftverket är placerat på havsbotten eller på Vänerens botten. För annan placering får avdrag göras motsvarande 9 öre per kilowattimme. Avdragsrätten upphör dock när den sammanlagda elproduktionen i vindkraftverket uppgår till 20 000 kilowattimmar per installerad kilowatt enligt elgeneratorns märkeffekt.

Den som yrkesmässigt levererar elektrisk kraft som i Sverige framställts i ett vindkraftverk får göra avdrag med ett belopp som svarar mot 15 öre per kilowattimme om kraftverket är placerat på havsbotten eller på Vänerens botten. För annan placering får avdrag göras motsvarande 6,5 öre per kilowattimme. Avdragsrätten upphör dock när den sammanlagda elproduktionen i vindkraftverket uppgår till 20 000 kilowattimmar per installerad kilowatt enligt elgeneratorns märkeffekt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

² Senaste lydelse 2004:1038.

10 Lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Allmän löneavgift tas ut med 3,07 procent av underlaget och tillfaller staten.

Allmän löneavgift tas ut med 4,58 procent av underlaget och tillfaller staten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.
 2. De nya bestämmelserna tillämpas på lön eller annan ersättning enligt 1 § som betalas ut från och med den 1 januari 2006.
 3. De nya bestämmelserna tillämpas också på inkomst enligt 2 § som uppbärs från och med den 1 januari 2006. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 2005 skall, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 2005 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

¹ Senaste lydelse 2004:1057.

11 Lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus

Härigenom föreslås att 3 § lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Skatten tas ut med 10 kronor per ton naturgrus.

Skatten tas ut med 13 kronor per ton naturgrus.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2002:999.

12 Lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna

Härigenom föreskrivs att punkt 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

4.¹ Bestämmelsen i artikel 31 punkt 3 i avtalet skall också tillämpas vid 2002–2006 års taxeringar. Vid 1999–2006 års taxeringar skall artikel 26 punkt 2 i avtalet inte gälla i fall då artikel 31 punkt 3 i avtalet tillämpas.

Vad som föreskrivs i första stycket skall, oberoende av bestämmelserna i bilaga 2 till denna lag, också gälla för inkomst som person med hemvist i Sverige uppbär för arbete ombord på danskt skepp i internationell färjetrafik mellan Sverige och Danmark om

- skeppet är registrerat i det danska internationella skeppsregistret (DIS),
- arbetsgivaren har hemvist i Danmark, och
- personen var anställd ombord på ett danskt skepp någon gång under januari månad år 2001.

Föreslagen lydelse

4. Bestämmelsen i artikel 31 punkt 3 i avtalet skall också tillämpas vid 2002–2007 års taxeringar. Vid 1999–2007 års taxeringar skall artikel 26 punkt 2 i avtalet inte gälla i fall då artikel 31 punkt 3 i avtalet tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

¹ Senaste lydelse 2004:1053.

13 Lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1999:673) om skatt på avfall skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Avfallsskatt skall betalas med 370 kronor per ton avfall.

Avfallsskatt skall betalas med 435 kronor per ton avfall.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2002:998.

14 Lag om ändring i lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

Härigenom föreskrivs att 2 och 5 §§ lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Skatt skall betalas för varje kalendermånad som tillstånd finns att inneha och driva en kärnkraftsreaktor. Om driftstillståndet har löpt ut eller återkallats före slutet på en kalendermånad, upphör skattskyldigheten vid denna tidpunkt.

Skatten utgör för varje kalendermånad 5 514 kronor per megawatt av den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktorn. Om den högsta tillåtna termiska effekten inte har fastställts, får beskattningsmyndigheten beräkna effekten efter jämförelse med reaktorer för vilka sådan effekt har fastställts.

Skatten utgör för varje kalendermånad 10 200 kronor per megawatt av den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktorn. Om den högsta tillåtna termiska effekten inte har fastställts, får beskattningsmyndigheten beräkna effekten efter jämförelse med reaktorer för vilka sådan effekt har fastställts.

5 §

Om en kärnkraftsreaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får avdrag med 181 kronor per megawatt av den termiska effekten göras för det antal kalenderdygn som överstiger 90.

Om en kärnkraftsreaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får avdrag med 335 kronor per megawatt av den termiska effekten göras för det antal kalenderdygn som överstiger 90.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

15 Lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 26 § och 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2 kap. 26 §¹

Arbetsgivaravgifterna är 29,39 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	10,15 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	4,45 %
6. arbetsskadeavgift	0,68 %

Föreslagen lydelse

26 §

Arbetsgivaravgifterna är 27,88 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	8,64 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	4,45 %
6. arbetsskadeavgift	0,68 %

Nuvarande lydelse

3 kap. 13 §²

Egenavgifterna är 27,82 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	11,12 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	1,91 %
6. arbetsskadeavgift	0,68 %

Föreslagen lydelse

13 §

Egenavgifterna är 26,31 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

¹ Senaste lydelse 2004:1244.

² Senaste lydelse 2004:1056.

1. sjukförsäkringsavgift	9,61 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	1,91 %
6. arbetsskadeavgift	0,68 %

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

2. De nya bestämmelserna i 2 kap. 26 § tillämpas på ersättning som betalas ut från och med den 1 januari 2006.

3. De nya bestämmelserna i 3 kap. 13 § tillämpas på inkomst som upp bärs från och med den 1 januari 2006. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 2005 skall, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 2005 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

16 Lag om ändring i lagen (2001:906) om skattereduktion för fastighetsskatt

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (2001:906) om skattereduktion för fastighetsskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Spärrbeloppet är *fem* procent av summan av

Spärrbeloppet är *fyra* procent av summan av

1. den skattskyldiges beskattningsbara förvärvsinkomst enligt 1 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229),

2. den skattskyldiges överskott i inkomstslaget kapital enligt 1 kap. 6 § inkomstskattelagen och

3. 15 procent av den skattskyldiges beskattningsbara förmögenhet beräknad enligt 19 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt och minskad med reduktionsfastighetens taxeringsvärde till den del det inte överstiger 3 000 000 kronor.

Om det finns flera medlemmar i den skattskyldiges hushåll eller om reduktionsfastigheten ägs av flera delägare som ingår i samma hushåll, skall spärrbeloppet fastställas gemensamt för dem.

Spärrbeloppet får inte fastställas till ett lägre belopp än 2 800 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Utskottets förslag om ändring i regeringens lagförslag

Förslaget till lag om kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus

Riksdagen antar regeringens i bilaga 2 återgivna förslag till lag om kreditering på skattekonto av stöd för investering i konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus med

dels den ändringen att lagen tillförs en ny paragraf, 3 §, med följande lydelse,

dels den ändringen att ikraftträdandebestämmelsen skall ha följande lydelse.

Regeringens förslag

Utskottets förslag

3 §

Kreditering på skattekonto med stöd av denna lag får inte minska statens inkomst av skatter med ett större belopp än 300 miljoner kronor per år.

Ikraftträdandebestämmelsen

Denna lag träder i kraft *den dag* regeringens bestämmer.

Denna lag träder i kraft *den 1 januari 2006*.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Riksdagen antar regeringens i bilaga 2 återgivna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi med den ändringen att punkt 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (1997:479) om ändring i nämnda lag erhåller följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

Övergångsbestämmelserna till (1997:479)**2¹**

För tid fram till den 1 januari 2006 medger beskattningsmyndigheten efter ansökan, utöver vad som

För tid fram till den 1 januari 2009 medger beskattningsmyndigheten efter ansökan, utöver vad som

¹ Senaste lydelse 2004:1038.

framgår av den nya lydelsen av 9 kap. 9 §, att vid industriell framställning av produkter av andra mineraliska ämnen än metaller koldioxidskatten på annat bränsle än sådant som beskattas som mineraloljeprodukt och som förbrukats för annat ändamål än drift av motordrivna fordon tas ut med sådant belopp att skatten för den som bedriver framställningen inte överstiger 1,2 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde.

Vid beräkning av nedsättningen enligt första stycket får koldioxidskatten dock inte sättas ned mer än att den motsvarar minst

a) 50 kronor per 1 000 kubikmeter naturgas (KN-nr 2711 11 00 eller 2711 21 00) och

b) 40 kronor per 1 000 kilogram kolbränslen (KN-nr 2701, 2702 eller 2704) och petroleumkoks (KN-nr 2713 11 00–2713 12 00).

Ansökan om nedsättning enligt första stycket skall omfatta en period om ett kalenderår och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten senast inom ett år efter kalenderårets utgång.

Bestämmelserna i 9 kap. 9 a och 9 b §§ tillämpas även på sådan nedsättning som avses i första stycket.

framgår av den nya lydelsen av 9 kap. 9 §, att vid industriell framställning av produkter av andra mineraliska ämnen än metaller koldioxidskatten på annat bränsle än sådant som beskattas som mineraloljeprodukt och som förbrukats för annat ändamål än drift av motordrivna fordon tas ut med sådant belopp att skatten för den som bedriver framställningen inte överstiger 1,2 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Riksdagen antar regeringens i bilaga 2 återgivna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift med den ändringen att 3 § erhåller följande lydelse.

Regeringens förslag

Utskottets förslag

3 §²

Allmän löneavgift tas ut med 4,58 % av underlaget och tillfaller staten.

Allmän löneavgift tas ut med 4,4 % av underlaget och tillfaller staten.

² Senaste lydelse 2004:1057.

Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

8 kap.

3 §¹

De allmänna skattetabellerna skall ange skatteavdraget på olika inkomst-belopp, beräknade för en månad eller kortare tid, och grundas på att

1. inkomsten är oförändrad under inkomståret,
2. arbetstagaren endast kommer att taxeras för den inkomst som anges i tabellen,
3. arbetstagaren inte skall betala någon annan skatt eller avgift än kommunal inkomstskatt, statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster, begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144), avgift enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund,
4. arbetstagaren vid inkomsttaxeringen inte medges något annat avdrag än *avdrag för 25 % av avgift enligt lagen om allmän pensionsavgift och grundavdrag*, och att
5. arbetstagaren medges skattereduktion för allmän pensionsavgift enligt 65 kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Skattetabellerna skall ange skatteavdraget med utgångspunkt från att kommunal inkomstskatt, begravningsavgift enligt begravningslagen och avgift som avses i lagen om avgift till registrerat trossamfund beräknas efter en sammanlagd skatte- och avgiftssats i hela krontal.

Av tabellerna skall också framgå skatteavdraget för den som inte är skyldig att betala allmän pensionsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för inkomståret 2006.

¹ Senaste lydelse 2001:840.